

9 770353 734051

Reševanje v prometnih nesrečah str. 44-45

V akciji s PGE Celje

INTERVJU

Gradimo kanalizacijo, izgubljammo vodo str. 35

Matjaž Zakonjšek, direktor JKP Žalec

RADIO CELJE
90,6 95,1 95,9 100,3
NOVI TEDNIK
VSAK ČETRTEK

Zaupate nam že 68 let

novi tednik

odgovorna urednica: RT Biserka Povše Tašič

Št. 47 / Leto 68 / Celje, 24. oktober 2013 / Cena 2,50 EUR

(Pre)težka prihodnost

Otroci so vedno težji. Zaradi pomanjkanja denarja? Objavljamo pripoved matere, ki pravi, da se mora s prekomerno telesno težo otroka spopasti vsa družina. In pišemo o ženski, ki so jo na odvečne kilograme »obsodili« že v otroštvu ... str. 2-3, 34

Foto: Grupa

HSE zamrznil postopke reorganizacije str. 4

Vlada noče prisluhnuti občinam str. 7

NAŠA TEMA

Tresenje zaradi rudarjenja str. 16-17

Rimske terme čakajo kupca str. 5

CELJE

Še vedno pomisleki ob kurjenju odpadkov str. 12

LAŠKO

Bliže novi trgovini str. 8

Uspešne ženske in družba str. 36

Nobelov pečat v knežjem mestu str. 14

BRASLOVČE

Športni center invalidov bo! str. 13

Nov začetek za mlade str. 22

Resnica o medicini str. 37

Srebrn slovenski curling str. 19

UVODNIK

Zelenjavne juhe pa ne bom!

Prizor iz jedilnice osnovne šole: ko je na jedilniku zelenjavna juha, jo polovica otrok vrne skoraj nedotaknjeno, tudi solata je običajno zgolj za okras. Ko sta v ponudbi ocvrto meso in pomfrit, skoraj ni učenca, ki tega ne bi bil vesel. Še tako dobro zasnovan jedilnik na ta način pade v vodo, ker se s tem polovica hrane znajde med odpadki. Kaj torej ponuditi otrokom, da bodo sploh jedli? Za malico so najbolj dobrodošle salame, sir ali kakšno sladko pecivo.

TATJANA CVIRN

Namesto vode za žejo pa sok iz avtomata, ki ga v šoli sploh ne bi bilo treba. Doma je za marsikoga izbor še bolj siromašen, saj kupujemo vse več tistega, kar je poceni, pa četudi je kakovost vprašljiva. Se torej čudimo, da smo se med državami EU uvrstili na nezavidljivo tretje mesto po debelosti med najstniki? Pa res ne znamo in ne zmoremo drugače?

V časih našega otroštva tako rekoč ni bilo gospodinjstva, kjer ne bi doma kuhali kosila. Službe so bile drugačne, večina otrok je v šoli imela le malico. Zamrznjenih jedi za hitro pripravo ni bilo, za kuhanje si je bilo treba vzeti čas. Po svežo zelenjavo smo skočili na bližnji vrt ali k sorodnikom na deželo. Mesa ni bilo vsak dan, veliko pa je bilo starih domačih jedi na žlico. Ali takšnih, pri katerih smo sami poskrbeli za sestavine: koprive za špinačo pri kosilu, cvetje bezga za cvrtje za večerjo, kostanj pa vmes za malico. Tudi če po današnjih kriterijih vse ni bilo tako zelo zdravo, smo zaužito hitro »pokurili« med igro na dvorišču, od koder so nas zvalili samo, ko je bilo treba na kosilo ali spat.

Potem so se časi spremenili in vse več smo jedli zunaj in vse manj kuhali doma. Kot starši smo se sami spoprijemali s prehrabnimi pastmi in bili na trenutke izgubljeni v množici izdelkov, ki so se naenkrat pojavili v trgovinah. Le kdo bi ob tem razmišljal, ali je vse to zdravo in primerno za otroke? Glavno je bilo, da so otroci pridno jedli in da niso bili izbirični. Več kot so pojedli, bolj veseli so bili vsi okrog njih, saj so bili s tistimi neješčimi sami problemi. Potem so sedli pred televizijo in gledali risanke, mi pa smo lahko v miru še kakšno stvar postorili.

Danes so časi še bolj zapleteni. Informacij o tem, kaj naj bi bila zdrava prehrana, imamo na pretek, nezdravih izdelkov pa je še toliko več. Večinoma so poceni, na desetine metrov zasedajo na trgovinskih policah. Preverite, kako malo prostora namenijo tistemu, kar je bolj zdravo ... Vsi skupaj smo tako obsojeni na industrijsko, predelano, kalorično in nezdravo hrano, ki redi in povzroča bolezni. Lahko se tudi oskrbujemo neposredno pri kmetih, kar je ceneje, kupujemo ali pridelujemo eko pridelke in kuhamo sami. Verjetno vse to uspeva redkim, se pa zadnje čase mnogi trudijo, da bi se temu približali. Smešno, ampak pred tedni je povsod zmanjkalo dodatka za kuhanje marmelade, kar pomeni, da mnogi to spet počnejo! Le malo več napore je treba za vse to, udobje potiskanja vozička po nakupovalnem sedišču tako odpade. Na dan je treba spet potegniti stare recepte, pomisliti na to, da zdravo ni vedno tudi zelo drago, in zavijati rokave. Že pred časom mi je znana zagovornica zdrave prehrane Sanja Lončar razložila, da čas, ki bi ga porabila, da bi prišla do trgovine, našla parkirno mesto za avto in stala v vrsti pri blagajni, raje porabi za to, da sama zamesi kruh. Ne samo, da je cenejši, še precej bolj kakovosten je kot trgovinski. In otroci lahko pri delu pomagajo. Ko bodo s starši pripravili zelenjavno juho, bo ta naenkrat bistveno bolj okusna kot šolska. Za zgled pa niso starši le pri prehrani. Nedelja na kavču se sliši zelo privlačno, toda izlet na bližnji hrib – ne v nakupovalno središče – je lahko na koncu še veliko boljši, čeprav bodo pred odhodom vsi imeli milijon izgovorov.

Tako kot se običajno izgovarjamo, da za stvari, ki bi od nas zahtevale malo več napore in drugačen način življenja, kot smo ga vajeni, nimamo časa ali denarja. Zakaj je okoli nas še vedno toliko neobdelane zemlje? Na drugi stani pa poslušamo zgodbe o lačnih otrocih, ki jim je edini obrok brezplačno kosilo v šoli. Zato me je pred dnevi navdušila pripoved ene od udeleženk Štafete semen, akcije ekologov za ohranjanje avtohtonih semen in pridelavo domače hrane. V imenu združenja brezposelnih je povedala, da so se mnogi že lotili obdelave zemlje. Pa ne samo zato, ker so tako sami pridelali ozimnico, temveč tudi zato, ker je to terapija duha, v teh časih še kako nujno potrebna.

Včasih so razlogi za povečano telesno težo otrok v posamezni šoli prav banalni, razlaga mag. Damjana Podkrajšek: »Pred desetimi leti je tik ob šoli zrasla slašči-čarna. V naslednjih petih letih smo imeli več odstotkov debelih in prekomerno hranjenih. Potem smo se spomnili na novo pridobitev. Otroci imajo denar in si seveda privoščijo kaj sladkega po šolskem stresu.«

(Pre)težka prihodnost

Otroci so vedno težji – Zdrav način življenja ni nujno drag

Svetovna zdravstvena organizacija je objavila, da so slovenski otroci eni tistih, pri katerih najhitreje narašča telesna teža. Čezmerno hranjenih in debelih 15-letnikov je toliko, da so Sloveniji prinesli tretje mesto med državami Evropske unije, ki so vključene v raziskavo Z zdravjem povezano vedenje. V praksi to pomeni, da je čezmerno hranjenih že 40 odstotkov otrok. Naša regija ni izjema, a vendar se s tem problemom nihče sistematično ne ukvarja.

Zavod za varovanje zdravja (ZZV) Celje je pred leti že zbiral podatke o prehranjenosti otrok, vendar dlje ni prišel. Na ravni države namreč ni programov, ki bi se s tem ukvarjali. Ukrepi so sicer predvideni v osnutku nove strategije Prehrana in gibanje za zdravje 2013–23. Mag. Damjana Podkrajšek, ki se je v ZZV Celje največ ukvarjala z vprašanjem telesne teže pri otrocih in danes dela kot zdravnica v žalskem dispanzerju za otroke in mladostnike, pravi, da na papirju obstaja resolucija o prehranski politiki in gibalnih navadah, obstajajo tudi točna priporočila za prehrano v vrtcih in šolah. Res pa je, da to ni praksa. »V šolah in vrtcih povedo, da če takšno hrano ponudijo, otroci ne jedo. Potem prihajajo lačni domov, starši pa se nato sprašujejo, ali naj hrano sploh še plačujejo,« razlaga Podkrajškova.

Sprva so v šolah štirikrat na teden pripravljali zdravo

hrano in enkrat manj zdravo, vendar priljubljeno. Danes je obratno. So pa to zelo zahtevni problemi, nadaljuje Podkrajškova: »Otrok pride iz šole prej domov kot starši. In če je lačen, ker v šoli ne je, izprazni hladilnik in je še bolj neprimerno hrano, kot če bi mu v šoli dali tisto, kar ima rad, a morda ni najbolj zdravo.«

Stanje na terenu

V naši regiji bi v povprečnem razredu tridesetih šestošolcev našli tri debele in deset čezmerno hranjenih. Številka iz leta v leto narašča. Porast prekomerne telesne teže od leta 1991 do 2006 je kar 40-odstoten, rezultati so slabši pri dečkih.

Otroci se slabo prehranjujejo, 40 odstotkov jih ne zajtrkuje. Dečki raje posegajo po sladkih pijačah, deklice po sladkih prigrizkih.

Družinska zdravnica, ki se že leta ukvarja s problemom debelosti pri odraslih, Jana Govc Eržen, pravi, da je treba začeti problem debelosti pri otrocih reševati takoj: »60 odstotkov otrok, ki so debeli v puberteti, bo debelih tudi v odrasli dobi.« Velik del odgovornosti pri tem imajo starši, ki otroka ne bi smeli zgolj posaditi pred televizor s pločevinko sladke pijače in z vrečko čipsa.

Otrok in hujšanje

Podkrajškova se z otroki, ki imajo povečano telesno težo, srečuje predvsem na sistematskih pregledih. Najprej z njimi opravi pogovor o prehrani in gibanju, čeprav pravi, da so odgovori velikokrat naučeni, kot je na primer ta, da imajo naj-

raje zelenjavo. Po pregledu na pogovoru s starši ugotavlja, ali so sploh kritični do otrokove prekomerne teže. Sicer je pri odnosu do hrane in gibanja ključna družina, tako da je otroku zdrav način življenja položen dobesedno v zibelko.

Hujšanje pri otrocih je težko prav zaradi tega, ker mora biti v proces vključena celotna družina. Iz hladilnika morajo izginiti vse salame, klobase, suhomesnati izdelki, odpadejo prigrizki med obroki, pozne in težke večerje. Poleg tega morajo v prehrani ostati prav vsa živila iz prehranske piramide. Tu pa se v zadnjem času zaradi krize dostikrat zatakne, pravi Podkrajškova: »V ambulantni imam velikokrat cmok v grlu, ko bi lahko rekla, zdaj pa kupite to in to, a slutim, da ljudje nimajo denarja, in sem raje tiho.«

ŠPELA KURALT
Foto: Grupa

Družinska zdravnica Jana Govc Eržen upa tudi, da bo država dovolj pogumna: »Imamo zdrave vrtce, šole, zdrav zajtrk, ampak ne vem, če smo naredili dovolj. Me prav zanima, ali bomo poleg hiš obdavčili tudi sladke pijače? Bodo pretehtali lobisti ali zdravje?«

Migajmo vsi

Gibanje ni odvisno od denarja, saj za vzpon na bližnji hrib ne boste plačali vstopnine. Je pa gibanje nujno.

Za otroke je priporočljivo, da se vsak dan gibajo eno uro oziroma vsaj tristo minut na teden. Vsako dodatno gibanje je dodatna dobrobit za zdravje. Jana Govc Eržen ob tem opozarja, da narašča število otrok s kroničnimi boleznimi. Tako imamo vedno več otrok, ki imajo sladkorno bolezen tipa 2. Prej je bila ta presnovna bolezen, ki je zelo povezana z načinom prehranjevanja in gibanja, »rezervirana« za starejše.

ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA
12	19 12	20 12	20 13	19 12	18 12	17 8
16						

Je moj otrok debel?

Podkrajškova pravi, da večkrat pridejo starši po nasvet glede otrokove teže. Pridejo starši, ki so upravičeno zaskrbljeni, a tudi takšni, predvsem mamice, ki se po nepotrebnem obremenjujejo z otrokovo težo, saj težav z njo sploh ni. Ti starši so t. i. ortoreksiki. Ortoreksija je moderna diagnoza, »zbolevajo« predvsem ženske. Kaže se s preobesenostjo s težo, z zdravo hrano in gibanjem.

Indeks telesne mase (ITM) me delimo s kvadratom telesne višine v metrih. Vendar kot pri odraslem, torej kilograma ne smemo upoštevati norm,

ki veljajo za odrasle, ampak moramo pri ugotavljanju debelosti upoštevati posebne percentilne krivulje. V Sloveniji uporabljamo podatke ameriškega centra za kontrolo bolezni, ker svojih podatkov nimamo. Ko izračunamo ITM, vrednost poiščemo na krivulji, pri čemer upoštevamo

mo spol in starost otroka. Če za našim otrokom po krivulji zaostaja 85 odstotkov otrok, potem je otrok čezmerno prehranjen, če pa za njim zaostaja 95 odstotkov otrok, je otrok debel. Krivulja velja za otroke od drugega do dvajsetega leta. Krivulje najdete na ameriški spletni strani http://www.cdc.gov/growthcharts/clinical_charts.htmSet2.

Zdravo prehranjevanje in naše denarnice

Če bi upoštevali statistiko, ki ugotavlja, da je v letu 2012 oseba, zaposlena v Sloveniji, za povprečno mesečno plačo lahko kupila 542 kilogramov belega kruha ali 307 kilogramov polnozrnatega kruha, potem je zdrava hrana dražja. Polnozrnat kruh je namreč bolj zdrav od belega. Vendar je med belo in črno (oziroma polnozrnat) še veliko drugih barv in odtenkov.

Tudi bežen sprehod mimo polic s sadjem in z zelenjavo po običajni trgovini in trgovini, ki nosi oznako bio, ter med stojnicami na celjski tržnici pokaže, da je zdrava prehrana res precej dražja od običajne. Poglejmo primer: kilogram korenja v trgovini največje celjske trgovske družbe stane 50 centov, država porekla je Italija. Na tržnici je kilogram korenja, za katerega verjamemo, da je z ene od kozjanskih kmetij, dva evra, v bio trgovini pa bi za slovenski korenček odšteli kar 2,95 evra. Ali pa jabolka. V običajni trgovini stane kilogram 1,30 evra, na tržnici 1,50 in v bio trgovini 3,25 evra. Seveda gre v vseh treh primerih za slovenska jabolka. Tudi z moko je podobno. Čeprav velja, da ni zdrava, smo primerjali cene bele gladke moke. V trgovini stane od 1 do 1,40 evra, odvisno od proizvajalca, na tržnici je kilogram domače moke 2 evra, v bio

trgovini pa bi za bio moko odšteli malo manj kot 2,50 evra.

Ocvrti medaljoni ali golaž s polento

Cene za bio izdelke v specializiranih trgovinah so torej v primerjavi s cenami podobnih izdelkov v običajnih trgovinah ali na tržnici precej višje. A to nikakor ne pomeni, da boste zaradi tanke denarnice lahko jedli le nezdravo hrano. Da jemo zdravo, namreč ni treba zapraviti celega premoženja, saj dobro in zdravo ni nujno samo tisto, kar je ekološko. Vendar je treba izbrati izdelke in pripraviti hrano nameniti malo več časa.

Z izgovorom, da nimate časa, se lahko odločite za prazno, industrijsko predelano hrano in družini postavite na mizo ocvrte piščančje medaljone in ocvrt krompirček. Oba izdelka seveda kupite v trgovini zamrznjena. Za takšno kosilo za štiri osebe bi, kot smo preverili med cenami zamrznjenih izdelkov v eni od trgovin, plačali dobrih osem evrov. Če pa bi se odločili za bolj zdrav goveji golaž s polento in solato, za kar bi sicer morali zrtvovati več časa, bi vas kosilo stalo dobrih šest evrov. Ne verjamete? Preverjeno v domači kuhinji pred dva dneva. Meso je stalo 4,20 evra,

polenta 0,80 evra, solata, kupljena na tržnici, pa evro.

Najdražja je lenoba

Podobnih primerov bi lahko našli še veliko in ugotovili, da ni draga zdrava hrana, ampak je draga lenoba. Zato naj vam ne bo nikoli žal preračunati, ali je pripravljena hrana iz trgovine res vredna svoje cene ali pa je cenejša in tudi bolj zdrava tista, ki jo pripravimo doma. In še nekaj. Ste že kdaj izračunali, koliko denarja bi prihranili oziroma bi ga lahko porabili za bolj kakovostno hrano, če bi se odpovedali nezdravi hrani, kot so čips, razni sladki prigrizki, vode z aromami ali najrazličnejši napol pripravljene izdelki? Vzemite svinčnik in papir ter se spreholdite med policami v trgovini. Številke vas bodo presenetile.

In za konec še eno vprašanje, vredno premisleka. Je priprava zdravih obrokov dražja od tistih, ki jih ponujajo kioski s hitro prehrano? V Celju stane kos sirovega bureka 2 evra, mesnega 2,5, kos pice margerite je 1,6 evra, kebab je 3 evre, za hamburger s srednje veliko porcijo krompirčka in štirimi decilitri kokakole pa je treba odšteti kar 4 evre. Zdaj pa izračunajte, koliko denarja bi porabila štiričlanska družina za obisk takšnega kioska.

JANJA INTIHAR

Vransko za zgled

Mag. Damjana Podkrajšek pravi, da ji na Vranskem ni treba več razlagati, naj otroci pojedjo več zelenjave, odkar je občina pri zdravstveni postaji uredila gredice in jih dala v brezplačen najem mladim družinam.

Braza način so družinam hranjevanja in jim omogočili dali možnost zdravega pre- tudi kakovostno preživljanje

prostega časa. Podkrajškova razlaga, da bodo otroci verjetno prej poskusili zelenjavo, če jo bodo sami pridelali. Zelenjava zraste tudi v koritih na okenskih policah ali na balkonu, lahko pa starši prosijo tudi kakšnega kme-

ta za nekaj gredic. Le volja mora biti. Na to opozarja tudi Jana Govc Eržen, ki je v celjskem mestnem svetu že nekajkrat predlagala, da bi v celjskih vrtcih nudili lokalno pridelano hrano. Dlje od predlogov še ni prišlo.

NE PREZRITE

stran 34

»Čeprav fant na pogled ni bil videti predebel, saj je bil že takrat visoke in močne postave, so se začele pojavljati težave s sklepi, predvsem kolena ...«

»Ni bilo lahko spremeniti navad v lastni kuhinji, a nam je v nekaj tednih dokaj dobro uspelo. Z vsakim novim uspehom so vsi dobili še več volje,« nam zadovoljno pove mama, ki je našim bralcem zaupala, kako se je družina soočila z viški kilogramov pri sinu in se odločila za zdravljenje v centru v Šentvidu pri Stični.

Izповed matere, ki se je pred sedmimi leti odločila, da bo pomoč za sina poiskala v Centru za zdravljenje bolezni otrok Šentvid pri Stični. Vsa družina je spremenila življenjski slog in predvsem prehranjevalne navade in sinu je uspelo ohraniti primerno telesno težo. Drugačno izkušnjo ima sogovornica, ki še vedno bije boj z odvečnimi kilogrami.

Obe zgodbi sta anonimni. V uredništvu si želimo, da bi bili morda v pomoč komu, ki se kot starš ali mladostnik spopada s podobnim problemom.

»Enim je slabo, ko vidijo kupe hrane, jaz pa ne vem, kje bi začela jesti, da bi lahko vse poskusila,« pa nam je zaupala sogovornica, ki se še vedno vrti v začaranem krogu odvečnih kilogramov.

»Če ne boš pojedla, ti bomo dali to v nahrbtnik, ki ga boš s seboj nosila,« se spominja grožnje, ki jo je resno vzela, saj se je kot otrok ubadala z mislijo, kako le bo nosila juho v nahrbtniku. Je pa že bolje, da vse poje ...

Te čaka maturantski ples?

Novi tednik in Radio Celje ti ga spremenita v dan najlepših sanj.

Ponujamo popolno opravilo za maturantski ples in to povsem brezplačno!

Za mično gospodično:
Metražne tkanine po izboru – Gloripops
Šivanje maturantske obleke – Barbara Repinšek - Delavnica mode
Ličenje in gelish nohti – Lepotni studio Sodin
Striženje las in maturitetna pričeska – Hair center Darja

Za uglajenega mladeniča:
Moška obleka Lambretta s srajco in kravata Brasim – Kavalir
Striženje las – Hair center Darja

Več o pogojih in pogojitih in pokroviteljih akcije na spletni strani www.radiocelje.com in na Facebooku Novi tednik in Radio Celje.

Mame in očetje, maturantski ples je tudi finančno zahteven zalogaj. Dovolite, da vam ga olajšamo. Izpolnite priloženo prijavnico in se s svojim maturantom potegujte za popolno maturantsko opravilo Novega tednika in Radia Celje.

PRIJAVNICA

Ime in priimek **MATURANTKE**

Naslov

Šola

Telefon

E-pošta

PRIJAVNICA

Ime in priimek **MATURANTA**

Naslov

Šola

Telefon

E-pošta

Odločal bo žreb! Originalne kupone pošiljajte na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje. Zbirali jih bomo do 12. novembra do 12. ure. Med vsemi prejetimi bomo izžrebali maturantko in maturanta, ki ju bodo oblekli in uredili pokrovitelji naše akcije. Zmagovalca nagradne igre **Te čaka maturantski ples?** bomo razglasili 14. novembra 2013.

P.S. Pričakujemo hrabrega mladeniča in mladenko, saj bomo njuno preobrazbo spremljali tudi na straneh Novega tednika!

Februarja 2014 bomo že tretje leto zapored izbirali naj maturantko, naj maturanta!

Če smo prav prisluškovali, so bili na koncu sindikalisti tisti, ki so šli na pivo.

Prva runda hčeram

Holding Slovenske elektrarne zamrznil postopke reorganizacije – Primerjalna analiza stroškovne učinkovitosti v ponovno presojo

Prvi vtis je, da po ponedeljki seji ekonomsko-socialnega odbora (ESO) Holdinga Slovenske elektrarne (HSE) slavijo sindikati, saj so v holdingu do 11. novembra zamrznil postopke reorganizacije oziroma postopke združevanja podpornih procesov. Spet drugi navajajo, da je generalni direktor HSE Blaž Košorok sklenil pakt s sindikati, vsi pa se zavajajo, da bo holding, če bo želel preživeti, nujno moral zmanjšati stroške dela.

Znano je, da so sveti delavcev in sindikalisti, sploh v Termoelektrarni Šoštanj in Premogovniku Velenje, skočili v zrak, potem ko so jim predstavili rezultate primerjalne analize stroškovne učinkovitosti. Analizo je tako za osem hčerinskih družb kot krovni holding izvedla revizijska hiša Price Waterhouse Coopers (PWC). Izkazalo se je, da je v HSE velik potencial za znižanje stroškov poslovanja. V njej naj bi bilo med drugim zapisano – vsaj tako so razbrali sindikalisti – da je samo v podpornih službah holdinga (torej v računovodstvu, finančnih, informacijski tehnologiji, službi za odnose z javnostmi, na pravnem področju in v kontrolingu) 58 odstotkov preveč zaposlenih. Da vhodni podatki niso pravi, so se minu-

Generalni direktor HSE Blaž Košorok: »... Pogledali smo se v ogledalo in izkazalo se je, da smo kot skupina stroškovno neučinkoviti in da nam šepata produktivnost in dobičkonosnost.«

li teden razburjali sindikalisti. Tako je na primer predsednik sindikata v premogovniku Ferdinand Žerak omenil, da podporne službe PV ne delajo samo za premogovnik in 1.330 ljudi, temveč tudi za njegova hčerinska podjetja, torej za približno 2.400 zaposlenih.

Nismo najboljši

Zaradi teh in podobnih opozoril so se v ponedeljek vodstva in predstavniki svetov delavcev in sindikatov vseh osmih družb v HSE dogovorili, da do planske konference, ki bo 11. novembra, v PWC odgovorijo na dileme in vprašanja. Vendar se postopki, kot je poudarjal Košorok,

Generalni direktor HSE Blaž Košorok

»Nikoli ni bil namen, da bi hčerinske družbe ostale brez pristojnosti. To tudi ni cilj analize. HSE je bil ustanovljen zato, da upravlja, vodi naložbe in investira. Žal tega nikoli nismo počeli.«

niso ustavili, temveč so jih zamrznil dokler izdelovalci študije ne podajo ustreznih odgovorov. »Pri tem je treba poudariti, da se morajo v odvisnih družbah zavedati, da je treba nekaj storiti.«

Po prepričanju prvega moža HSE so sindikati analizi pripisali prevelik pomen oziroma poudarjali, kaj naj bi storil HSE v hčerinskih družbah. »Nekateri so si iz analize zapomnili samo, da bodo odpuščanja in da bomo HSE prodali tujcem. Seveda se je zganil celoten sistem, čeprav o tem sploh ni bilo razprave,« je v ponedeljek

pojasnjeval generalni direktor Košorok.

Dodal je, da gre za analizo, ki je celotno skupino HSE primerjala s primerljivimi družbami v tujini. »Nastavila nam je ogledalo v želji, da bi se povečala učinkovitost celotnega holdinga. Marsikomu ogledalo ni všeč, marsikdo je mislil, da smo najboljši, najlepši in da najbolje delamo... Vendar ni tako. Pogledali smo se v ogledalo in izkazalo se je, da smo kot skupina stroškovno neučinkoviti in da nam šepata produktivnost in dobičkonosnost. Veliko manevrskega prostora nimamo, a imamo dovolj rezerv, da se tega zavemo in peljemo stvari v pravo smer. Ko bo blok 6 začel delovati, bomo lahko iz tega izšli močnejši. Dolgoročno moramo povečati prihodke in zmanjšati stroške. Smo pod budnim očesom bank, ki so nam posodile denar, ki ga bo treba vrniti. Zaradi nizkih prihodkov, napovedanih za prihodnje leto, se bo s temi dejstvi preprosto treba sprijazniti.«

Prenagljeno o odpuščanju

V analizi so primerjali HSE s 300 primerljivimi družbami po svetu. Največji razkorak je v podpornih službah, kjer je zaposlenih 216 ljudi, po analizi PWC pa bi lahko isto delo opravili s 107 zaposlenimi. Prihranek na letni ravni bi bil 11,5 milijona evrov. Podobno je s stroški storitev in vzdrževanja, skupno pa naj bi prihranili 47 milijonov evrov. Kot je omenil Košorok, se zaveda, da je bilo zaradi analize precej vroče krvi. »Vendar v slovenski energetiki stvari niso več takšne, kot so bile. Finančno stanje ni rožnato in terja resne ukrepe. Dlje kot se bomo pogovarjali, bolj dramatični ukrepi bodo potrebni. Priča-

HSE bo v težavah zato, ker se bodo cene električne energije na trgih, primerljivih s Slovenijo, znižale. Zaradi tega bo HSE prihodnje leto beležil nižje prihodke in s tem nižji dobiček. Letos načrtujejo 90 milijonov evrov dobička, ki naj bi se prihodnje leto razpolovil, polovičen dobiček pa v prihodnjih letih ne bo zadoščal za poplačilo kreditov za blok 6.

Direktor Košorok je napovedal zmanjševanje števila službenih avtomobilov in poti ter dnevnic, vendar je dodal, da samo zaradi tega ne bodo dosegli bistveno boljših rezultatov. Resno razmišljajo tudi o znižanju plač, saj je bil v analizo zajet tudi sam holding.

Zaradi dogajanja v Tešu in PV je bila za petek že sklicana izredna seja občinskih svetov v občinah Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje. Vendar so zaradi dogovora med HSE in hčerinskimi družbami oziroma zamrznitve postopkov izredno sejo odpovedali.

kovanja so velika, predvsem direktorji posameznih družb pa bodo morali povedati, kolikšni stroški in prihranki so možni. O odpuščanju je še prenačljeno govoriti.«

Na vprašanje naše medijske hiše, če bodo letos izplačali božičnico, je Košorok odgovoril z vprašanjem, ali prihajamo iz sindikata elektrogospodarstva. Potem je pojasnil, da se verjetno tudi sindikati zavedajo resnosti položaja, zato upa, da bodo popustili, ko bodo na sistemski ravni uredili vprašanje regresa, božičnice in trinajste plače.

Začetek dialoga

Košorok, ki je pričakoval odziv sindikatov, je večkrat poudaril, da je trenutek urgenten, da se predolgo pogovarjajo in da je čas za ukrepanje. Ocenil je, da je po ponedeljki seji odbora prišlo do mirnejših tonov in da so se vsi skupaj

znašli v resnih trenutkih, ki zahtevajo boleče odločitve.

Glede na to, da je večkrat mogoče slišati o prevelikem številu zaposlenih v energetiki, določena pojasnila direktorja Košoroka seveda držijo. Bolj moti način izdelave analize in njene predstavitve, so poudarjali nekateri sindikalni zaupniki, ki so novinarje pričakali pred upravno zgradbo HSE – za skupen nastop na novinarski konferenci se nekako niso uspeli dogovoriti, so omenjali sindikalisti, ki so sicer v primerjavi z dogajanjem v prejšnjem tednu precej umirili žogo.

»To je ena od zgodb, ki nas bo mogoče popeljala v boljše čase. Najprej se bomo pogovarjali, na podlagi konkretnih podatkov pa bomo začeli pravi socialni dialog,« je omenil predsednik sindikata delavcev energetike Branko Sevcnikar, ki pa razvpite analize do ponedeljka še ni videl.

URŠKA SELIŠNIK
Foto: Grupa

V HSE je danes 144 zaposlenih, leta 2002 jih je bilo 35.

Sicer se je direktor HSE na novinarski konferenci izmaknil odgovorom na nekatera vprašanja. Tako ni odgovoril, katera hčerinska družba je največji problem. Pojasnil je, da je HSE vzeti kot nek nujen nebodigatreba in da se hčerinske družbe ne počutijo oziroma ne delujejo, kot bi morala delovati neka skupina: »Nikoli nismo govorili o skupni nabavi, skupnem vzdrževanju in podobno – vedno pomislimo najprej na odpuščanje, vendar bo to na koncu. Doslej zavedanja, da smo skupina, ni bilo, nikoli pa nismo govorili o centralizaciji, saj ni nujno, da je vse v Ljubljani.«

Še bo bolela glava

Čez dober mesec bo morda odločena usoda našega najdražjega zdravilišča

Prejšnji teden je preteklo 22 let, odkar je jugoslovanska vojska zapustila zdravilišče v Rimskih Toplicah, kmalu bosta minili dve leti in pol, odkar so prenovljeno zdravilišče odprli, preteklo pa je tudi sedem mesecev, odkar je podjetje Rimske terme šlo v stečaj. Obnova zdravilišča, ki je kljub stečaju ves čas odprto, je stala skoraj 50 milijonov evrov. Stečajni upravitelj Boris Dolamič celotno podjetje, to je zemljišče, zgradbe, opremo in koncesije, zdaj prodaja za 8,5 milijona evrov. Javna dražba bo 28. novembra.

Celjsko sodišče je sklep o prodaji Rimskih term izdalo že avgusta, potem pa je kar nekaj zmede in nejasnosti povzročila pritožba bank upnic, češ da razmerje cenitve med premočninami in nepremičninami ni korektno. Grozilo je celo, da bo zadeva šla na višje sodišče, kar bi postopek prodaje krepko podaljšalo. In lahko bi se zgodilo, da bi zdravilišče, ki je trenutno v Sloveniji edini primer delujočega podjetja v stečaju, spet zaprlo vrata. Da do tega ne bi prišlo (vsaj za zdaj ne), sta stečajni upravitelj in upniški odbor privoli-

la v ponovno cenitev, kar je javnost razumela, da bo za zdravilišče postavljena nova izklicna cena. Mnogi se namreč zgražajo, da bo zdravi-

lišče naprodaj za tako nizko ceno. Kot pojasnjuje Boris Dolamič, je nova cenitev pomembna izključno zaradi razdelitve stečajne mase med

posamezne upnike in ne ovira prodaje. Za nizko ceno pa pravi, da so tako naši kot tuji strokovnjaki izračunali, da je zdravilišče pač toliko vredno

in da bo samo takšna cena novemu lastniku omogočila soliden letni donos.

Kot je znano, je za zdravilišče kar nekaj zanimanja, stečajni upravitelj pa želi, da bi se na dražbi pojavila vsaj dva resna kupca. Le tako lahko namreč pričakuje, da bo končna cena občutno višja od izklicne. O tem, da lahko na dražbi pričakujejo dva resna kupca, je neuradno mogoče slišati tudi v Rimskih Toplicah. Do zdaj je v

kraj prišlo kar nekaj posameznikov in skupin, ki so si ogledovale zdravilišče. Med njimi so bili predstavniki avstrijske hotelske verige Falckensteiner, nemške hotelske verige Rimc, a tudi podjetja iz ruskega Sočija. Terme si je ogledal tudi slovenski posrednik, ki dela za ruska in arabska podjetja.

Domačini so zaskrbljeni

Da lahko zdravilišče računata na dva resna kupca ali tri, ocenjuje tudi domačin Drago Zupan, predsednik Civilne iniciative za razvoj Rimskih Toplic. »Vendar je dejstvo,« pravi Zupan, »da se bo resnost pokazala šele na dražbi oziroma takrat, ko bo na mizo treba položiti milijon evrov varščine.«

V kraju dogajanja glede prodaje skrbno spremljajo. »Zaskrbljeni smo in tudi jezni, saj se povsem po nepotrebnem spet vrstijo zapleti in težave. Vse to ima lahko hude, morda celo dramatične posledice,« pojasnjuje Zupan. Zato pričakuje, da bodo banke, stečajni upravitelj in upniški odbor resno in z vso odgovornostjo speljali prodajo zdravilišča, predvsem pa ugotovili, da je treba s prodajo pohiteti. Delujoče podjetje je namreč vredno veliko več kot »mrtvo«. Tako kot nekoč je tudi danes v zgodbo vpletenih veliko različnih interesov in to je tudi glavna ovira, da prodaja ne teče gladko, je prepričan Zupan.

JANJA INTIHAR
Foto: arhiv NT (GrupA)

Zdravilišče je spet na hudi preizkušnji, zato dogajanja v zvezi s prodajo v kraju pozorno spremljajo.

»Če bi se zgodilo, da terme prenehajo delati, glava ne bo bolela tistih, ki vodijo to igro. Bolela bo prebivalce Rimskih Toplic in najbrž tudi državo,« pravi predsednik Civilne iniciative za razvoj Rimskih Toplic Drago Zupan.

Nepremičninski davek prestal vladno, ne pa še poslanske obravnave

Tudi koalicija glede napovedanega davka na nepremičnine še ni povsem enotna

Po enotedenski prekinitvi usklajevanja je prejšnji teden vlada potrdila predlog Zakona o davku na nepremičnine. Ta naj bi v državno blagajno prihodnje leto prinesel med 390 in 395 milijonov evrov, kar je med 20 in 25 milijonov evrov manj, kot je vlada prvotno načrtovala. Upoštevati je namreč treba, da je na vmesnih pogajanjih vlada pristala, da bodo občine v prehodnem triletnem obdobju iz izkupička tega davka prejele okrog 200 milijonov evrov oziroma toliko, kolikor so lani zbrale z namodestilom za uporabo stavbnih zemljišč.

Pika na i nepremičninskemu davku še vedno ni postavljena, saj bo vlada predlog zdaj po nujnem postopku poslala v državni zbor, tako da se lahko zgodi, da bo doživel še kakšen popravek. Nasprotuje mu vladna stranka DeSUS, a tudi v Državljanski listi niso navdušeni nad višino predvidenih davčnih stopenj. A že doslej je vlada glede na prvotno besedilo razdelila precej opustkov.

Davka ne bo treba plačevati lastnikom varovanih gozdov, gozdnih rezervatov in neplodnih zemljišč, prav tako tudi ne lastnikom kulturnih spomenikov in verskim skupnostim za objekte, v katerih opravljajo bogoslužje – za ostale nepremičnine pa bo obdavčena tudi Cerkev.

Zakon s političnimi in socialnimi popravki

Popravljen različica predloga zakona prinaša tri popravke za socialno najšibkejše. Predvideno je polovično znižanje davčne stopnje za lastnike nepremičnin, ki so bili v letu pred letom odmere najmanj šest mesecev upravičeni do

Davka bodo oproščene nepremičnine v lasti ali uporabi institucij EU v Sloveniji, tujih držav za potrebe diplomatskih in konzularnih predstavništev ter mednarodnih organizacij ali njihovih predstavništev, če tako določajo pogodbe. Plačilo davka pa ne bo potrebno še za nepremičnine, ki so evidentirane kot gospodarska javna infrastruktura (ceste, železnice in vode, op. p.), razen za vodna zemljišča, ki so namenjena opravljanju poslovne in industrijske ali energetske dejavnosti.

Zakon bo zavezancem omogočal popoln pritožbeni postopek. Samo pri ugotavljanju davčne osnove se bodo lastniki lahko pritožili le zaradi morebitne nepravilne uporabe kriterijev množičnega vrednotenja, ne pa tudi zaradi višine izračunane vrednosti nepremičnin.

prejemanja denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, 30-odstotno znižanje pa invalidom, ki se gibljejo s pomočjo invalidskega vozička, oziroma zavezancem, ki živijo v skupnem gospodinjstvu z njimi. Zakon omogoča še zavarovanje plačila davčne obveznosti s prepovedjo od-

Za vse »črne gradnje« oziroma stavbe, ki so zgrajene nelegalno, zakon predvideva, da se osnovna stopnja davka, določena za posamezno skupino nepremičnin, poveča za trikrat.

tujitve in obremenitve nepremičnine, ki je predmet obdavčitve, v primeru, ko zavezanec ne more poravnati davka. Ta bo tako poplačan ob prodaji ali zamenjavi lastništva. Za leto 2014 bo pri obdavčitvi vseh stanovanj in stanovanjskih hiš za davčno osnovo upoštevanih 85 odstotkov posplošene tržne vrednosti, kasneje pa le-ta v celoti. Lastniki bodo za stanovanja, v katerih

živijo, obdavčeni z 0,15-odstotno stopnjo, za prazna stanovanja pa z 0,5 odstotka ocenjene vrednosti, kot jo je ugotovila davčna uprava. Za stanovanjske nepremičnine s posplošeno tržno vrednostjo nad pol milijona evrov (tako zasedene kot prazne, op. p.) pa se davčna stopnja poveča za 0,25 odstotka.

Davčne stopnje od 0,07 do 0,75 odstotka

Zakon določa različne stopnje obdavčitve za različne nepremičnine. Za poslovne in industrijske stavbe je predvidena 0,75-odstotna stopnja, izjemoma pa se bo za energetske objekte odmerila 0,3-odstotna. Tolikšna stopnja bo veljala tudi za kmetijska poslopja, za druge stavbe, kamor se uvrščajo tudi zgradbe za javno in drugo splošno rabo, pa bo 0,5-odstotna.

Predlog zakona posebej ureja stopnje za zemljišča, in sicer bo za kmetijska določena 0,15-odstotna stopnja, 0,07-odstotna za gozdove, za zemljišča za poslovno in indu-

strijsko rabo pa 0,75-odstotna stopnja, pri čemer so spet izjema zemljišča za energetske rabo, ki bodo obdavčena z 0,4 odstotka. Za vsa druga zemljišča bo veljala 0,5-odstotna stopnja, razen za zemljišča, ki pripadajo stanovanjskim nepremičninam in bodo obdavčena z 0,15-odstotno stopnjo.

IVANA STAMEJČIČ

Najboljši sosed prodaja

Na Polzeli bi najprej prodali in potem vzeli nazaj v najem

Skupina Mercator po vsej Sloveniji, tudi na Celjskem, prodaja oziroma pod drugimi pogoji prepušča lastništvo za precejšnje število nepremičnin.

Nekatere od nepremičnin želi Mercator prodati, pri nekaterih pa bi pod določenimi pogoji prepustil lastništvo, vendar zadržal obratovanje trgovine. V Celju je za dobrih 1,3 milijona evrov naprodaj Blagovnica Nova vas, kjer je del poslovnih prostorov že v najemu. Bodoči kupec se bo ob sklenitvi pogodbe moral obvezati, da bo Mercatorju oddal v najem poslovne prostore v blagovnici, v katerih že zdaj posluje prodajalna.

Mercator za 3,25 milijona evrov prodaja več kot 11 tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče v Laškem,

v Rogatcu pa za slabih 68 tisočakov ponuja poslovni prostor. V Šmartnem ob Paki so na dveh lokacijah že dlje naprodaj skladišni in poslovni prostori. Eno nepremičnino vrednotijo na 330 tisoč in drugo na 920 tisoč evrov.

V Velenju je na Cesti Simona Blatnika naprodaj zemljišče za 329 tisoč evrov, v Stantetovi ulici pa poslovna stavba, ki jo vrednotijo na 742 tisoč evrov. Bolj zapletena je zgodba na območju Trebuše s prodajo več kot 15 tisoč kvadratnih metrov velikega nezazidalnega stavbnega zemljišča, ki ga Mercator prodaja za 1,8 milijona. Vendar bo kupec z nakupom zemljišča prevzel tudi zavezo, da bo poravnal obveznost plačila stroškov komunalne

infrastrukture v višini 1,3 milijona evrov.

V Mercatorju pravijo, da je za nepremičnine kar nekaj zanimanja. Med večje posle na celjskem območju sodi lanska prodaja poslovnega objekta v Podjavorškovi ulici v Celju, nekdanji Hura.

Posebej zanimiva je name-ra z blagovnico na Polzeli, kjer bi prostore prodali za več kot 1,1 milijona evrov, nato pa jih vzeli v najem. Kot pojasnjujejo v Mercatorju, je to običajna praksa v novejših trgovinah. Na Polzeli prodajo še nekdanjo Pukmajstrovo trgovino.

URŠKA SELIŠNIK
Foto: arhiv NT (SHERPA)

Mercatorjeva trgovina v središču Celja ni naprodaj.

Probanka zavrnila dokapitalizacijo Klasja

Delničarji celjskega Klasja, ki je od junija letos v prisilni poravnavi, na seji skupščine niso izglasovali predloga o dokapitalizaciji, ki naj bi jo izvedli s konverzijo terjatev v lastniške deleže. Uradnih pojasnil uprave, zakaj je predlog ostal brez podpore, ni.

Neuradno naj bi svoj predlog za povečanje osnovnega kapitala dala tudi Probanka, za katero se je pred skupščino govorilo, da bi lahko bila glavni akter pri konverziji terjatev. Probanka je namreč s 5,2 milijona evrov terjatev največja upnica Klasja, uprava podjetja pa je kot prag uspešnosti dokapitalizacije določila 5 milijonov evrov. Če bi torej Probanka svojo terjatev spremenila v lastniške deleže, bi se njeno lastništvo v Klasju s sedanjih 11 povečalo na kar 60 odstotkov. Delež zdajšnjega največjega lastnika Tomaža Ročnika oziroma njegovih podjetij bi se krepko znižal.

Kaj konkretno je na skupščini predlagala Probanka, v Mariboru še niso pojasnili, za zdaj so dejali le, da je bil njihov predlog za povečanje osnovnega kapitala v dobro družbe in njenega obstoja, izgubo pa morajo pokriti obstoječi lastniki. Seja skupščine se je končala tako, da podpore nista dobila ne predlog uprave in nadzornega sveta Klasja ne Probanka.

Kot je znano, je približno 300 upnikov v prisilni poravnavi prijavilo do Klasja za več kot 17 milijonov evrov terjatev. Poleg Probanke je med večjimi upniki tudi Nova Ljubljanska banka.

JJ

Aha vlaga v Paron

V laški družbi Paron, kjer se ukvarjajo z izdelavo pohištva, je konec novembra 2011 postal pravnomočen sklep o prisilni poravnavi. Takrat je družba dobila novo vodstvo in novega lastnika, družbo Skupino Aha, ki je pred dnevi dokapitalizirala Paron z 2 milijonoma evrov.

Septembra so imeli v Paronu 702 prodajni mesti s svojim pohištvom, širili pa so se predvsem na nemško tržišče. Tudi za prihodnje leto so sklenili številne nove posle v vrednosti več milijonov evrov. Čeprav so v prvih devetih mesecih ustvarili več kot 3,8 milijona evrov prometa, se ukvarjajo z likvidnostnimi težavami. Dobaviteljem morajo plačevati po predračunu, kupci pa velikokrat zamujajo s plačilom.

Likvidnostne težave jim povzročajo 33 tisoč evrov dodatnih stroškov na mesec, poleg tega zaradi pomanjkanja materiala kar nekaj mesecev niso mogli izpolnjevati vseh naročil. Tudi zato se je Skupina Aha odločila za dokapitalizacijo, s čimer je bila zagotovljena kapitalna ustreznost Parona.

Nezakonita odločba v škodo pivovarne

Vrhovno sodišče je razsodilo, da je odločba urada za varstvo konkurence, s katero je Pivovarna Laško onemogočil razpolaganje z Mercatorjevimi delnicami, nezakonita.

Gre za predlansko dogajanje, ko naj bi Pivovarna Laško delnice Mercatorja prodala družbi Agrokor po 221 evrov. Prodajo je preprečil urad, ki je pivovarni odvzel pravico do razpolaganja z delnicami Mercatorja. Kot je znano, je letos pivovarna Agrokorju le prodala delnice, vendar po bistveno nižji ceni – samo za 120 evrov za delnico. Kot so prepričani v pivovarni, je šlo v primeru odločbe urada za varstvo konkurence za protipravno ravnanje.

Sodbo vrhovnega sodišča bo pivovarna posredovala sodišču, ki obravnava odškodninske zahtevke pivovarn Laško in Union ter Radenske zoper Republiko Slovenijo oziroma urad za varstvo konkurence in njegovega direktorja. Imenovane družbe v skupini Laško so zaradi po njihovem mnenju protipravne preprečitve prodaje delnic družbe Mercator družbi Agrokor v letu 2011 tožbo vložile že pred časom.

Unior bo prodajal

Očitno bo zreški Unior zaradi starih dolgov prisiljen v prodajo dobršnega dela premoženja, ki ni povezano z osnovno dejavnostjo.

Gre za prodajo tako imenovane turistične divizije, Unior pa naj bi do konca leta prodal smučišča RTC Krvavec in Rogla ter Terme Zreče. Sicer so se v Uniorju že lotili prodaje podjetij manjših vrednosti. Med njimi je podjetje Unior Bionic, ki se ukvarja s proizvodnjo in trženjem medicinskih izdelkov.

Podrobnejši časovni načrt prodaje naložb naj bi Unior bankam in nadzornemu svetu predstavil do začetka decembra, medtem ko se bodo prodajni postopki večjih vrednosti začeli že prihodnji mesec. Kot je zaenkrat znano, v sanacijskem programu Uniorja ni predvidena prodaja skoraj 30-odstotnega deleža v družbi Štore Steel, so pa med drugim predvideli prodajo proizvodnih hal v Mariboru in Vitanju. Seveda velja, da je tudi Unior uvrščen na seznam podjetij, ki jih prodaja država. Kdaj, če sploh, bo država začela prodajni postopek Uniorja, ni znano.

Podlesnik brez dovoljenja

Svet Agencije za trg vrednostnih papirjev je zaradi zlorabe notranjih informacij Zdenku Podlesniku, nekdanjemu direktorju družbe CBH, odvzel dovoljenje za opravljanje poslov borznega posrednika.

Šlo naj bi za dogajanje pri prevzemu celjske družbe Etola, ko naj bi Podlesnik kršil določbo zakona o trgu finančnih instrumentov, ki prepoveduje razkritje notranjih informacij. Med drugim naj bi šlo za zlorabo notranjih informacij pri 35 milijonov evrov vrednem prevzemu celjskega Etola. Tedaj naj bi namreč trije vpleteni, med njimi tudi Podlesnik, ki je bil v tistem času predsednik nadzornega sveta Etola, preko družbe Energo Denus kupovali delnice Etola, čeprav naj bi že vedeli, da bo izraelski Frutarom februarja objavil prevzemno ponudbo in za delnice ponudil enkrat višjo ceno od borzne. Tudi o prodaji Etola naj bi se z Izraelci med drugim pogajal Podlesnik, ki naj bi tudi vedel, po kakšni ceni bo izveden prevzem.

Podlesnik odzema dovoljenja ni komentiral.

Pod lupo svečarji in vulkanizerji

Potem ko sta davčna in carinska uprava pred časom izvajali poostren nadzor v gostinskih lokalih, bosta v boju proti sivi ekonomiji v naslednjih tednih poostreno nadzirali svečarje, cvetličarje in vrtnarje ter vulkanizerje.

Med gostinci se sicer o kakšni odmevnejši preiskavi na Celjskem ni razvedelo. V davčni upravi na vprašanja, ki zadevajo konkretne davčne zavezance, ne morejo odgovoriti zaradi varovanja davčne tajnosti. Obe upravi nadzirata ustrezno registracijo ponudnikov storitev, neodddanje obračunov davka in računov za opravljen gotovinski promet ter »brisanje« evidenciranega prometa s pomočjo računalniških blagajen.

V primeru hujših kršitev zakonodaje bo davčna uprava uporabila tudi pooblastila prepovedi opravljanja dejavnosti. Nadzore v okviru svojih pristojnosti bodo opravljali tudi cariniki mobilnih enot. Svečarji, cvetličarji, vrtnarji in vulkanizerji bodo nadzora deležni zato, ker davčna in carinska uprava pričakujeta porast gotovinskega poslovanja do konca novembra.

URŠKA SELIŠNIK

VSAK ČETRTEK ob 12.15 95.1 | 95.9 | 100.3 | 90.6 MHz www.radiocelje.com

odmev radiocelje POGLED z vseh strani

Nekaj sedežev v veliki dvorani Narodnega doma se je izpraznilo po uvodnem pojasnilu, da v Celje ne bo prišel niti eden od ministrov.

Vlada noče prisluhniti občinam

Vseslovensko srečanje županov v Celju sklicano na sredo, da bi se ga lahko udeležili tudi ministri – Ne gre za občine, gre za ljudi

CELJE – Odločitev za vseslovensko srečanje županov je bila sprejeta že pred tedni in kot je v uvodu v razpravo napovedal predsednik Skupnosti občin Slovenije dr. Ivan Žagar, so ga namenoma sklicali na sredo, da bi se ga lahko udeležili tudi posamezni ministri. A ti v knežje mesto včeraj niso prišli, saj se je ta teden namesto na običajen četrtek Vlada RS izjemoma sestala v sredo. Kot je poudaril tudi predsednik Združenja občin Slovenije Robert Smrdelj, je to dokaz več, da vlada noče prisluhniti občinam in se, na primer, glede najbolj aktualnega nepremičninskega davka »pogajale z interesnimi skupinami, ki bolj napenjajo mišice«.

Slovenski župani so si za srečanje zastavili izjemno obsežen dnevni red, vseh šest točk pa je bilo izjemno aktualnih in bi vsaka zase terjala temeljito vsebinsko razpravo. Tako pa so župani lahko zgolj predstavili svoja stališča do predlogov zakonov o izvrševanju državnega proračuna za prihodnji dve leti, o financiranju občin in predlogu teritorialne reorganizacije lokalne samouprave, o uravnoteženju javnih financ za občine ter seveda davku na nepremičnine. Ob tem so govorili še o načrtovani reorganizaciji javne uprave in črpanju evropskega denarja v sedanji in prihodnji finančni perspek-

tivi ter sklepanju partnerskih sporazumov.

»Če vlade ni, pa grem ...«

... je nestrinjanje še peščice županov, ki so takoj po uvodnem pojasnilu, da vabljenih ministrov ne bo v Celje, povzel župan Mestne občine Koper Boris Popovič in odšel iz dvorane. A večina županov je ostala in nizala težave, ki jih občinam na področju javnih financ prinašajo zakonski predlogi, ki so zdaj zvečine že vsi v parlamentarni proceduri. Eden od ciljev vseslovenskega srečanja županov je namreč bil tudi ta, da predstavniki občin končno pridejo do srečanja z vlado in predsednico vlade Alenko Bratušek.

Kot opozarjajo župani, bodo občine prihodnja leta imele vse manj denarja. A pri tem ne gre za občine kot institucije, pač pa zato, da se bo močno poslabšal standard ljudi, ki živijo v različnih krajih Slovenije. »Manj denarja bo praktično za vse, najbolj boleče pa je, da bomo v občinah

O sklepih, ki so jih župani v Celju sprejeli včeraj, v sredo, bomo poročali v prihodnji številki Novega tednika. Med njimi pa prevladujeta dva – zahteva za čimprejšnje srečanje s predsednico vlade Alenko Bratušek in celotnim ministrskim zborom ter napoved, da bosta obe reprezentativni združenji ob sprejemanju Zakona o davku na nepremičnine pripravili »demonstracije enotnosti in moči lokalne samouprave«.

ostali brez denarja za naložbe,« je posledice spreminjanja zakona o financiranju občin izpostavil Robert Smrdelj. Kot alternativo zato predlaga zmanjševanje odhodkov iz državnega proračuna, največ možnosti za slednje pa vidi v zniževanju plač ali zmanjšanju števila zaposlenih v javnem sektorju.

Udarec na udarec

Kot je poudaril dr. Ivan Žagar, ob zdajšnjih obetih občine vsekakor ne bodo več generator razvoja in naložbene dejavnosti v državi. Izgubile bodo namreč možnost izvajanja razvojnih projektov in s tem posredno vzpodbude lokalnega gospodarstva. Ob tem pa bo zmanjševanje denarja poseglo tudi v tekoče financiranje občin in okrnjeni bodo programi predšolske vzgoje in osnovnih šol ter socialni programi. Kot zaenkrat kaže zakon o izvrševanju državnega proračuna za prihodnji dve leti, bodo občine pri tekočem financiranju dobile petino manj denarja, ker se jim je-

mlje tudi denar za naložbe, pa posledično ne bodo zmogle kandidirati niti na razpisih za evropsko sofinanciranje posameznih projektov. S tem je nekako krog zaključen, čeprav seveda ne gre pozabiti še na nepremičninski davek, ki jim bo – ker občine zadnjih izračunov sploh nimajo – vzel še najmanj četrtno denarja, ki ga zdaj zberejo z nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča, saj bodo morale občine plačevati davek za objekte v javni lasti.

Skregano z zdravo pametjo

Kot enega od sklepov včerajšnjega vseslovenskega srečanja županov so v obeh reprezentativnih združenjih občin pripravili tudi predlog, da občine sprožijo ustavno presojo predlaganega zakona o davku na nepremičnine. V primeru, da občine tega ne bi storile skupaj, je celjski župan Bojan Šrot napovedal, da bo to storila mestna občina sama. Zaradi ukinitve nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in uvedbe nepremičninskega davka je Celje namreč ob Velenju najbolj prizadeta mestna občina. »In to zato, ker z nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča nismo zgolj polnili občinskega proračuna, pač pa smo z njim oblikovali tudi občinsko prostorsko politiko,« je poudaril Šrot in dodal, da so zavestno

čim bolj razbremenili teh stroškov lastnike in najemnike poslovnih prostorov v starem mestnem jedru ter proizvodne dejavnosti. Zato pa, na primer, pri višini nadomestila v Celju niso bili prav nič milostni do velikih nakupovalnih centrov na obrobju mesta. Nov davek vse to podira. Za primer le podatek, da je za 130 kvadratnih metrov velik trgovski lokal v starem mestnem jedru nadomestilo znašalo 140 evrov,

»Ne morem razumeti, da je lahko za vlado okrog 200 milijonov evrov, kar predstavlja manj kot 3 odstotke proračuna, tako velik problem. Če tega zneska ne zna prihraniti, pač pa ga mora pobrati z novim davkom, je res najbolje, da vse ukinemo. A ne le občin, tudi državo,« je poudaril celjski župan Bojan Šrot.

»Če v tej državi že vsi protestirajo, pa dajmo protestirat še občine. Pripravimo prve poskusne občinske demonstracije. Morda nas bo pa vlada takrat slišala,« je menil župan Občine Ajdovščina Marijan Poljšak.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: GrupA

ZADNJA NOVICA

Bron za Termo-tehniko

Na sinočnjem izboru gazel, torej najhitreje rastočih slovenskih podjetij, je braslovška Termo-tehnika, ki je zastopala savinjsko-zasavsko regijo, prejela naziv bronaste gazele 2013.

Za zlato gazelo so razglasili škofjeloško podjetje Knauf Insulation. V Termo-tehniko izdelujejo toplotne črpalke za sanitarno vodo ter toplotne črpalke za ogrevanje in za hladilne sisteme. Braslovško podjetje je Rudi Kronovšek ustanovil leta 1990, družinsko tradicijo pa sedaj nadaljuje sin Bogdan. Lani so v podjetju ustvarili več kot 11 milijonov evrov prihodkov, zaposlujejo pa 41 ljudi.

Tudi na splošno govorijo številke v prid gazelam: prihodki iz prodaje savinjsko-zasavskih gazel so se v petih letih povečali za 179 odstotkov. V istem obdobju je regijsko gospodarstvo prodajo povečalo za vsega en odstotek. Gazele so v petih letih ustvarile skoraj tisoč novih delovnih mest, kar pomeni podvojitvev, medtem ko regija kot celota beleži temnejšo sliko: več kot sedem tisoč zaprtih delovnih mest v tem obdobju.

Paviljon turistično-informacijskega centra so postavili leta 2000, leto kasneje pa je zanj arhitekt Andrej Kemer dobil Plečnikovo medaljo. Paviljon je po 13 letih zgodovina.

Bliže novi trgovini

Ne tukaj, kje drugje

LAŠKO – V začetku tedna so na Trgu svobode začeli graditi novo trgovino v Laškem. Po Tušu bodo Laščani lahko izbirali tudi v Sparu. Čeprav si novo trgovino želijo, je občane izbran prostor zanjo precej razburil. Skrbi jih, kaj bo s parkirnimi mesti, ki so trenutno zaradi gradnje nedostopni. Poleg tega se z gradnjo dokončno poslavlja paviljon turistično-informacijskega centra.

V občini so si več let prizadevali, da bi dobili še eno trgovino. Tudi zato so želeli, da bi Mercator, ki je pred leti kupil zemljišče ob vstopu v mesto, vendarle postavil svojo trgovino. Tam je še danes jama, Mercator pa zemljišče prodaja po precej zasoljeni ceni, več kot tri milijone evrov. Laščani bodo zdaj le dobili še eno izbiro, Spar pa bo moral poleg trgovine urediti tudi okolico.

Občinski svet, ki je lani sprejel odločitev, da bo nova trgovina v središču mesta, je postavil zahtevo, da mora investitor

urediti tudi avtobusno postajališče in preostali del parka, kamor bo moral na ustrežno lokacijo postaviti Plečnikovo vremensko hišico. Sicer pa bo to manjša trgovina, ki ne bo presejala tisoč kvadratnih metrov. Zunanja parkirišča bodo ostala, vendar bodo med gradnjo zaprta. V kletni etaži nove trgovine načrtujejo ureditev še dodatnih 76 parkirnih mest.

Župan **Franc Zdošek** na očitke, da je trgovina umeščena v napačen prostor, odgovarja, da so tudi v tujini trgovine v središčih mest. Del parkovnih površin bodo nadomestili z ureditvijo okolice pri glasbeni šoli in Hotelu Savinja, kamor so preselili Tic in turistično društvo.

Čeprav so leta čakali na še eno trgovino, pa bi jo Laščani zdaj radi postavili nekam drugam.

ŠPELA KURALT
Foto: GrupA

Anton Vodišek, Trojno:
»Laško potrebuje še eno trgovino, ampak ne vem, zakaj je ne postavijo v Debru, namesto da jo mislijo postaviti v središču Laškega. Turistično društvo je komaj pred nekaj leti dobilo novo stavbo, ki jo bodo zdaj porušili. Društvo so preselili v Hotel Savinja, namesto da bi tam uredili eno normalno gostilno, ki je v Laškem ni. Pa bi tudi ob nedeljah bilo kaj ljudi v Laškem.«

Stanislav Babič, Laško:
»Če bi trgovina že bila, bi bilo prepozno. Ne bodo pa je postavili na pravo mesto. Jaz bi jo postavil zraven pokopališča, kjer je parkirišče. Tam bi bilo dovolj prostora tako za trgovino kot tudi za parkirišče. Tu je škoda prostora. Park bodo uničili. A ne bi bilo bolje, ko bi jo postavili pri pokopališču, kjer je »mrtva« zemlja?«

Anton Bukovec, Rečica:
»Mislim, da je dobro, da bomo dobili novo trgovino. Predvsem zaradi konkurence. Lokacija pa je neprimerena, ker je preveč v centru in ker vzame parkirni prostor. Če se že nov trgovski center postavlja, bi bilo bolje, ko bi ga postavili pri Petrolovi črpalki ali bolj proti Rečici.«

Karla Cvikel, Laško:
»Glede na to, da tri Tuševе trgovine že tako imamo, mislim, da bi bilo dobro, da bi imeli še katero drugo. Tako nam ne bi bilo treba za vsako stvar iti v Celje, ko si zaželimo malo izbire. Škoda pa je zaradi parkirnega prostora. Vemo, da se bo ta parkirni prostor uničil in ne bo več na voljo nakupovalcem. Vseposvod je treba plačati parkirnino, tu pa ni bilo treba.«

NA KRATKO

Na Hudinji začeli graditi vrtec

CELJE – Delavci idrijskega podjetja Kolektor Koling so ta teden začeli graditi nov vrtec na Hudinji. Z novo enoto Vrta Tončke Čečeve bo mesto pridobilo nujno potreben prostor za predšolsko vzgojo malčkov v devetih oddelkih vrta. Enota bo vseljiva septembra 2014, v njej pa bo prostor za do 176 otrok, zlasti z območja mestne četrti Hudinja in krajevne skupnosti Škofja vas.

Novogradnja je ocenjena na malo več kot 2,1 milijona evrov, za letošnja dela pa je v občinskem proračunu na voljo 500 tisočakov. Preostanek bodo zagotovili v proračunu za prihodnje leto, ves čas pa v mestni občini tudi spremljajo, ali se bo morda pojavil kakšen razpis za evropsko sofinanciranje. Vrtec bo zgrajen v dveh etažah, v sklopu zunanje ureditve pa bodo tudi igrišče, parkirišče in dovoz do vrta. Kot ugotavljajo v Celju, se vključenost otrok v javne vrtnice zadnja leta veča, zlasti je več otrok prvega starostnega obdobja. Na centralnem čakalnem seznamu javnih vrtcev čaka na sprejem 91 malčkov prvega starostnega obdobja, za otroke, rojene med leti 2008 in 2010, pa imajo v vrtcih še prosta mesta. Samo v Vrta Tončke Čečeve je v 36 oddelkih 636 otrok, v vseh treh javnih vrtcih pa je v 107 oddelkov vključenih 1.851 otrok.

IS

Aktiven dan odprtih vrat

NAZARJE – V enoti Vrba, ki deluje v okviru VDC Saša in že nekaj časa gostuje v novih prostorih na Prihovi, so pripravili dan odprtih vrat.

Tokratna predstavitev dnevnega utripa v centru je bila nekoliko drugačna, saj so se starši, prijatelji in drugi obiskovalci lahko vključili v delo varovancev. Ti se namreč posvečajo številnim dejavnostim, od izdelave novoletnih voščilnic in adventnih venčkov do ustvarjanja z glino. Izdelke tudi prodajajo, denar pa namenjajo za mesečne nagrade varovancev. Sicer obiskovalce, ki bi si radi ogledali delo v centru, prijazno sprejmejo tudi ob drugih priložnostih.

US

Do jutri čas za predloge

REČICA OB SAVINJI – V občini izdelujejo občinski podrobní prostorski načrt (OPPN) za urejanje trškega jedra.

Doslej so predloge in pobude občanov zbirali na dveh delavnicah, saj so želeli pridobiti čim več informacij in mnenj občanov glede posegov v prostor v občinskem središču. Na delavnicah so predstavili postopek in namen OPPN ter seveda sprejemali pobude in mnenja za prostorski razvoj naselja. Zdaj občane še pozivajo, da lahko do jutri podajo svoje predloge in pobude glede prostorskega razvoja naselja. Predloge lahko podajo na obrazcu, objavljenem na občinski spletni strani.

US

Nove in bolj varne ceste

LAŠKO – V občini so odprli precej odsekov novih cest. Največji zalogaj je bil skoraj 1,5 kilometra dolg odsek ceste v Zgornji Rečici, ki je stala dobrih 230 tisoč evrov.

Na obnovljen odsek lokalne ceste so v Zgornji Rečici čakali kar nekaj let. Na obnovo ceste pa so se načakali tudi vsi, ki so se zadnja leta vozili na Svetino. Cesta je bila namreč v slabem stanju, dotrajano in preozko vozišče pa je onemogočalo normalen pretok vozil. Občina je cesto obnovila in uredila tudi javno razsvetljavo. Obnova je stala približno 235 tisoč evrov, sofinanciralo pa jo je ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. 150-metrski odsek ceste na Vrhu nad Laškim pa je občina obnovila s krajani in Krajevno skupnostjo Vrh nad Laškim. Naložba je vse tri strani stala 10 tisoč evrov.

ŠK

V Straži so delavni

ŠTORE – V zaselku Straža so postavili pri športnem igrišču manjšo zidano stavbo. V njej so prostor za druženje krajanov, čajna kuhinja ter sanitarije.

Postavilo jo je Športno kulturno društvo Straža, ki je bilo ustanovljeno leta 2009. Vaščani so sodelovali s prostovoljci, občina in sponzorji so pomagali z materialom. Na društvenem igrišču, ki so ga zgradili pred nekaj leti, pripravljajo med drugim nogometne turnirje in igrajo košarko. Društvo, ki je povezalose seščinu, pripravlja med drugim še pohod na Resevno, kresovanje, izlete za najmlajše, odpravili so se že na vodeni ogled Celja in prikazali nekdanjo žetev žita in ajde. Predsednik društva je **Primož Glavač**.

BJ

Na rezanje traku pred novo centralno čistilno napravo so čakali dolga leta.

Končan naj projekt

Gradnja še najmanjši problem

SLOVENSKE KONJICE – V petek so Konjičani dočakali težko pričakovan dan – na Prežigalu so predali namenu centralno čistilno napravo, ki je največji in finančno najzahtevnejši projekt občine. Gradnja »čistilne«, pri kateri je v ospredju posodobitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda, sodi v okvir širšega projekta celovitega urejanja porečja Dravinje, ki ga kljub nekaj birokratskim zapletom in s tem povezanim zamudam izvajajo s pomočjo evropskega denarja.

»Centralna čistilna naprava je velika pridobitev za celotno Dravinjsko dolino. Izjemno sem vesel, da smo uspeli v kratkem času zgraditi napravo, je pa res, da so priprave vzele nekaj let. Najprej priprava dokumentacije, kjer je bilo največ težav z usklajevanjem med različnimi službami. Vseli smo bili, ko smo zaključili to papirnato vojno. Potem je minilo 15 mesecev od pridobitve kohezijskih sredstev do podpisa pogodbe, gradnja pa je trajala 13 mesecev. Na koncu se zdi, da je gradnja še najmanjši problem,« je omenil župan Slovenskih Konjic Miran Gorinšek in dodal, da bo novogradnja pripomogla

k zmanjšanju onesnaženih vodotokov, posledično pa k izboljšanju kakovosti površinske vode in zmanjšanju onesnaženosti podzemnih vod.

Ne vemo, če je ministrska četica, ki se je zvrstila v Slovenskih Konjicah, ravno dokaz za pomembnost pridobitve – morebiti je bolj dokaz zakompliciranih postopkov. Janez Podobnik je kot minister za okolje in prostor pogodbo podpisal 2011, minister Franc Bogovič je kot minister za kmetijstvo in okolje pomagal pri polaganju temeljnega kamna junija 2012, letos pa je slavnostni trak prerezal minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan. Pa smo spet pri trojki ...

Za projektiranje in gradnjo približno deset kilometrov primarnih kanalov, štirih zadrževalnih bazenov za razbremenjevanje padavinskih voda s črpališči in čistilne naprave z zmogljivostjo 14.500 populacijskih enot v neposredni bližini zbirnega centra v Konjiški vasi so namenili približno 8 milijonov evrov, pri čemer sta EU in država sodelovali s 7 milijoni evrov. Od tega gradnjo

čistilne naprave vrednotijo na 4,4 milijona evrov, deset kilometrov novih kanalizacijskih cevi je stalo skoraj 3 milijone evrov, urediti pa so morali še strugo Bezine. Centralna čistilna naprava je že začela poskusno obratovati. V sistem je zaenkrat vključenih manj kot tretjina občanov, v letu dni pa morajo v občini zagotoviti 95-odstotno priključenost, kar je pogoj za pridobitev denarja iz EU. Tako je bilo petkovo rezanju traku samo prva etapa oziroma, kot se je izrazil župan Gorinšek, osnova za nadaljnje delo.

Projekt Celovito urejanje porečja Dravinje: Odvajanje in čiščenje odpadne vode vključuje še šest drugih občin ob omenjeni reki, kjer prav tako potekajo podobne evropsko sofinancirane investicije. Izvedba projekta zajema tri dele, pri čemer je izgradnja čistilnih naprav v občinah Slovenske Konjice in Zreče ter gradnja pripadajočih kanalizacijskih sistemov del drugega dela projekta.

URŠKA SELIŠNIK
Foto: arhiv občine

NA KRATKO

Po širši cesti

PODČETRTEK – V krajevni skupnosti Virštanj so pred nekaj dnevi uradno predali namenu prenovljeno in razširjeno cesto Sela-Verače. Cesta je bila nujno potrebna obnove, poleg tega je na širšem območju vinsko turistične ceste.

Na 2,7 kilometra dolgi cesti so opravili rekonstrukcijo in jo razširili na štiri in pol metra, uredili so odvodnjavanje, sanirali dve plazišči in zgradili nov most v Selah. Dela je opravilo virštanjsko gradbeno podjetje Gaal Leskovšek. Naložba je stala približno šeststo tisoč evrov, od tega je večina evropskih sredstev, ki jih je občina pridobila na razpisu za razvoj obmejnih območij s Hrvaško. Cesto sta predala namenu župan Peter Misja in predsednik KS Srečko Jug.

BJ

Hitra cesta se odmika

VELENJE – Župan Bojan Kontič je od pristojnega ministrstva zahteval odgovore glede umeščanja hitre ceste od avtoceste do Velenja v prostor.

Kot so županu pojasnili na ministrstvu, so že poleti nameravali v posameznih občinah predstaviti dopolnjeno študijo

različice na odseku F3b. To v praksi pomeni, da bodo trasa hitre ceste od avtoceste do Velenja peljali po sredini med Šentrupertom in Arjo vasjo, na avtocesto pa bi se priključila na novem priključku v Podlogu. Zaradi več sprememb na tej trasi so predstavitev prestavili na jesen, zdaj pa se je spet izkazalo, da je usklajevanje rešitev z nosilci urejanja prostora dolgotrajnejše in vsebinsko bolj zahtevno od pričakovanih.

Sicer so uskladili odprta vprašanja s področja energetike, na osnovi njihovih predlogov pa so na ministrstvu izdelali tri različice trase skozi Podlog. Zdaj usklajujejo odprta vprašanja glede poteka trase po zavarovanih območjih in območjih Natura 2000 in po vodovarstvenih območjih. Kot je komentiral župan Kontič, hitre ceste očitno še dolgo ne bo.

US

Malo je lahko zelo veliko

ŽALEC – Svetovni dan hrane, ki ga sicer obeležujemo 16. oktobra, so v soboto z dobrodelno akcijo Drobčinica obeležili tudi v žalskem območnem združenju Rdečega križa.

Da je lahko že majhen dar za nekoga veliko darilo, so minulo soboto dokazali prostovoljci, osnovnošolci, njihovi mentorji in številni mimoidoči. Na stojnicah, ki so jih postavili na petih točkah v Spodnji Savinjski dolini, poleg Žalca še v Šempetru, Preboldu, na Polzeli in Vranskem, so v zameno za poljuben finančni

V Celju največji in najsodobnejši Danstudio v Sloveniji

Danstudio Celje je nedolgo nazaj upihnil svojo prvo svečko. 5. oktobra lani je namreč znova zaživel, in sicer pod vodstvom zakoncev Križnik, ki sta za svoje temelje postavila osebni odnos s strankami, celostno rešitev in ponudbo kuhinjske opreme ter kvalitetno izvedbo. Leto kasneje se s kuhinjami Danstudia Celje ponaša veliko slovenskih domov.

Stranke si lahko pri njih naredijo brezplačen 3D-izris kuhinje, kar olajša nakupno odločitev. Poleg tega nudijo brezplačne izmere, dostavo in montažo kuhinj, a tudi vgradnjo in priklop gospodinjskih aparatov, kupljenih pri njih.

V povečanem salonu trije novi modeli

26. oktobra bo Danstudio Celje postal največji in najsodobnejši Danstudio v Sloveniji. Dodatno bodo na ogled kar trije letošnji modeli kuhinj Dankuchen.

Kuhinja Bretagne je zasnovana po navdihu francoske Provanse. Njena malce poglobljena fronta ji daje pridih domačnosti. Na voljo bo v beli barvi in v kombinaciji s številnimi ročaji. Kuhinjo bo dopolnjevala nova linija gospodinjskih aparatov Gorenje – Simplicity collecti-

on, pri kateri so najpogosteje uporabljene in najbolj priročne nastavitve na voljo takoj – s pritiskom na en sam gumb.

Kuhinja La Corte bo v Danstudiu Celje zastopana v dveh barvnih kombinacijah. Gre za kuhinjo, ki ponuja široko paleto izbora sprednjih barv in različne načine obdelave.

Ekstremno v Danstudiih je zastopana kuhinja Ferrera, ki je na voljo v petih sprednjih barvah in izvedbi visokega sijaja. Odlikujejo jo prav posebne barve, katerih fronte bodo na ogled v povečanem delu studia.

Ne samo pomivalna korita Franke, v povečanem salonu bo na ogled tudi nova ponudba gospodinjskih aparatov Franke, izdelanih v Evropski uniji, s 6-letno garancijo, ki je ena najdaljših garancij pri gospodinjskih aparatih.

Novost – laminatni podi

Danstudio Celje svojo ponudbo širi tudi s ponudbo laminatov Kaindl, ki so vodilni avstrijski proizvajalec laminatnih podov, na voljo pa vam bo preko 70 vzorcev in modelov. Še več, 3D-računalniška predstavitev izbranega laminata v

vašem prostoru, z možnostjo izbire barv sten in pohištva, vam bo omogočala še boljše vizualizacijo vaših bivalnih prostorov z novim laminatom. Uredijo vam prevoz, pa tudi za mojstra, ki bo laminat kvaliteto položil, poskrbijo.

Danstudio Celje je tudi dobra izbira, kadar potrebujete darilo. Bodisi za mladoporočence, obletnice, rojstne dneve ... Na voljo so vam darilni boni.

Če želite poživiti svoje stanovanje, vam bodo na voljo stenske nalepke najrazličnejših motivov. Za hitro preobrazbo svoje kuhinje boste imeli na razpolago steklene kuhinjske obloge in tapete. Rešitev problemov z elektriko ali zunanjimi vtičnicami vam bo rešila potopna vtičnica, ki jo vgradite oz. skrijete v delovni pult ali kuhinjski element.

In še nekaj zelo pomembnega! Novo v ponudbi je tudi izredno ugodno financiranje – brezobrestni krediti do 36 mesecev in z regresirano obrestno mero tudi do 60 mesecev.

Sanje o novi kuhinji tako ne bodo več zgolj sanje.

Promocijsko besedilo

Vabilo

Povečujemo Danstudio Celje

Največji Danstudio v Sloveniji!

OTVORITEV bo v soboto, 26.10.2013, po 9. uri z NUŠO DERENDA, kvintetom DORI, DANOVO TRŽNICO DOBROT in predstavitevijo novosti.

KREDIT
0% obresti
36 mesecev

AKCIJA kuhinj
DAN KUCHEN

GRATIS
izmere, dostava,
montaža in
vgradnja
aparatur

Danstudio Celje
DANKUCHEN

Teharska cesta 4
03 620 03 30
www.danstudio-celje.si

prispevek ponujali pekarske dobrote, ki so jih prispevali donatorji. V le nekaj urah so prostovoljci v zameno za 250 kilogramov kruha zbrali 1.600 evrov. Zbrana sredstva bodo, kot je povedal sekretar žalskega območnega združenja Rdečega križa Matjaž Črešnovar, po priporočilu sodelujočih mentorjev osnovnih šol in krajevnih odborov namenili plačilu položnic za prehrano otrok, ki jim je starši zaradi socialne ogroženosti ne morejo plačati.

LK

Dobrodelni Konjičani

SLOVENSKE KONJICE – Na desetem Jesenskem srečanju Lions kluba Konjice so zbirali denar za decembrsko praznično obdarovanje družin v stiski. Zanje so zbrali 2.200 evrov.

Pripravili so dražbo vin in stavnico, kjer so udeleženci stavili, koliko tehta grozdje na šparonu in koliko grozdnega soka je bilo stisnjena. Za zabavo udeležencev so poskrbeli glasbeni gostje iz Hrvaškega Zagorja. Konjiški lions klub je prav tako objavil razpis za študentske pomoči in študijske pomoči v visokošolskih programih v tem študijskem letu. V skladu za štipendiranje v tem šolskem letu imajo pet tisoč evrov, prednost imajo kandidati z boljšim učnim uspehom in študenti, ki živijo v težkih socialnih razmerah ter s posebnimi potrebami. Prijave zbirajo do 30. oktobra. V približno desetletju so dodelili že štirideset študentskih.

BJ

Izvajalec draži, občina bi ceneje

Dodatna dela je izvajalec ocenil na slabih 412 tisoč evrov, občina želi vrednost znižati skoraj za polovico

RADEČE – Občinski svet je na izredni seji minuli torek dal soglasje o izvedbi pogojanjan občine z izvajalcem gradnje Centralne čistilne naprave (CCN) Radeče o ceni izvedbe dodatnih nepredvidenih del. Pridobitev soglasja k sklenitvi aneksa je bila po besedah županja nujno potrebna za uspešen zaključek gradnje čistilne naprave, ki bo omogočila priključitev 3 tisoč populacijskih enot in naj bi začela poskusno obratovati pozno jeseni.

Zgodovina gradnje CCN Radeče sega še v prejšnje tisočletje, a je, potem ko je bil delno zgrajen del objektov, v celoti zastala. Občina je leta 2007 naročila izdelavo nove projektne gradbene

dokumentacije in pridobila novo gradbeno dovoljenje, leta 2010 pa je uspešno zaprosila za denar iz Kohezijskega sklada Evropske Unije. S podjetjem Riko je pogodbo za izvedbo del sklenila julija 2011.

Kot so pojasnili na občini, so dodatna dela potrebna zaradi posebnosti projektiranja moderne in stalno spreminjajoče se tehnologije na že obstoječe pred leti zgrajene objekte, predvsem pa zaradi časovnega razpona med izdelavo projektne gradbene dokumentacije in začetkom gradnje. In tudi zato, ker obstoječi objekti po prvotnem projektu ne bi zagotavljali potrebnih standardov in parametrov, kot jih za take čistilne naprave

narekuje trenutno veljavna zakonodaja.

Izvajalec je nepredvidena dela ovrednotil v neto višini približno 412 tisoč evrov, kar bi skupno vrednost projekta z okoli 1,17 milijona evrov zvišalo na okoli 1,59 milijona evrov brez DDV. Občina pa se bo o vrednosti dodatnih del še

pogajala. Zagotovljena višina dodatnih sredstev za njihovo izvedbo znaša namreč največ 221.600 evrov brez DDV. Za dodatna dela bo občina poskušala pridobiti evropski denar, sicer pa jih bo morala plačati iz proračuna.

TINA VENČUST
Foto: Občina Radeče

Zaradi nepredvidenih del se bo podražila tudi pogodba o gradnji dela javne kanalizacije za odpadno vodo na območju Obrežja, ki jo občina pospešeno gradi zaradi bližajočega se začetka poskusnega obratovanja čistilne naprave. Po projektu naj bi javno kanalizacijo zgradili v cestnem telesu in za tem cesto na novo preplastili. Ker je za dokončanje projekta treba zagotoviti večji ustroj ceste, večjo količino asfalta od predvidene, zamenjavo asfaltnih mulde in izdelavo bankin, je občinski svet potrdil aneks k pogodbi, ki za omenjena dela predvideva dodatnih 34 tisoč evrov.

Polna teniška igrišča

LUČE - Na veliko veselje ljubiteljev tenisa so v letošnjem poletju znova oživela teniška igrišča na Logu, kjer so člani športno-rekreativnega društva organizirali tudi teniško ligo.

Vrhunec je bil zaključni turnir, ko so ob pomoči občine razglasili letošnje zmagovalce. V ženski konkurenci je brez težav slavila Monika Robnik, v drugi moški ligi je zaradi boljše razlike v nizih slavil Uroš Gregorc, v prvi ligi pa je po napetem dvoboju Matej Ribič premagal Naceta Selišnika. Največ zaslug za uspešno izvedeno ligo ima Jernej Ribič. Bogato športno dogajanje v Lučah se sedaj počasi seli na smučišče, kjer upravljavci računajo na podobno razgibano sezono, kot je bila lanska.

US

Raste nov most

GORNJI GRAD - V poplavah v lanskem novembru je bil poškodovan sicer že precej dotrajan most čez Dreto v Delcah, ki so ga septembra podprli.

Zdaj na mestu, kjer bo stal nov most, urejajo zunanje opornike in bregove ter strugo, v izdelavi pa je tudi nova železna konstrukcija. Prebivalci Delc, ki so morali že prej zaradi zaprtja mostu in zdaj zaradi gradnje voziti po drugih cestah, bodo še letos jeseni dobili nov most. Projekt bo s 152 tisoč evri sofinancirallo kmetijsko ministrstvo, razliko do 200 tisoč evrov, kolikor ocenjujejo novogradnjo, pa bo pokrila občina. Novi most bo omogočil tudi večjo varnost pred poplavami.

US

Nova karta za pohodnike

ŠOŠTANJ - Pri Planinski zvezi Slovenije je izšla nova planinska karta Šaleška dolina z okolico, ki podrobno prikazuje tudi celotno območje šoštanjske občine.

Na severu karta seže do avstrijske meje, na jugu do Prebolda, na vzhodu do Vitanja in na zahodu do Mežice. Na karti so poleg planinskih poti označena tudi plezališča, med njimi tudi v Florjanu. Na hrbtini strani so navedeni podatki o planinskih kočah, ki delujejo na tem območju, podrobneje pa je predstavljenih pet občin, med njimi tudi Šoštanj.

US

Obnova za prihranke

MOZIRJE - Tudi v tej občini se je končal projekt energetske obnove v podružničnih šolah Lepa Njiva in Šmihel ter v moziškem vrtcu.

Skupna vrednost opravljenih del presega 434 tisoč evrov, za kar je občina pridobila skoraj 292 tisoč evrov nepovratnih sredstev. Glavni cilji projekta so bili varčevanje z energijo, ohranjanje okolja in ustvarjanje podpornega okolja za čim večjo ekološko ozaveščenost. Uspešno končana energetska obnova bo omogočila tudi prihranek električne in toplotne energije ter nižje stroške vzdrževanja. Na splošno ocenjujejo, da naj bi zdaj prihranili polovico energije. Poleg tega so spremenili tudi energente, saj se v obeh podružničnih šolah ogrevajo s pomočjo kotlov na biomaso, v vrtcu pa so vgradili toplotno črpalko.

US

NA KRATKO

Prodajali bi, a kupcev ni

PREBOLD - Občina se v zadnjem času vse pogosteje srečuje s problemom neplačevanja najemnin za občinska stanovanja. Kot pravi župan Vinko Debelak, bi katero od stanovanj z veseljem prodali, a kaj ko kljub nizki kupnini za nakup ni zanimanja.

Zaradi nezmožnosti plačevanja najemnine in stroškov so bili že pogovorno izvesti deložacijo oziroma preselitev družine iz bolj v manj udobno stanovanje. Kot vse kaže bodo pred zimo morali izvesti še eno takšno preselitev, pravi Debelak. Niso pa pobrane najemnine in predvidene kupnine od prodanih stanovanj edini izpadli dohodek v občinskem proračunu. Po besedah župana je v zadnjem letu skoraj povsem zastala prodaja stavbnih zemljišč, manj od načrtovanega je občina iztržila tudi iz naslova plačila komunalnega prispevka.

LK

Občinska blagajna težja za pol milijona

ŠENTJUR - Občinski svet je dobrega pol leta po sprejetju proračuna za leti 2013 in 2014 na seji minuli torek potrdil rebalans proračuna za letošnje leto in spremembe proračuna za leto 2014. Glavni razlog za spremembe so visoki stroški zimske službe, dodatno zagotovljena sredstva sofinanciranja iz državnega proračuna in sprememba dinamike sofinanciranja projektov s sredstvi Evropske unije.

Rebalans proračuna za letošnje leto predvideva približno 18,3 milijona evrov prihodkov, kar je za dobrega pol milijona evrov več od proračuna, ki ga je občinski svet potrdil konec marca. Kot je dejal župan občine Šentjur mag. Marko Diaci so se prihodki povečali predvsem z naslova pogodbe, ki jo je občina sklenila z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje in se nanaša na vodnogospodarske ukrepe. Na odhodkovni strani bo letošnji proračun sedaj težak okoli 19,7 milijona evrov.

TV

Na Dobrno javni zavod

DOBRNA - V občini se pripravljajo na novo ureditev službe zobozdravstva, ki naj bi začela veljati po novem letu. Sedanja zobozdravnica Savka Finka, ki je zasebnica, se bo takoj po novem letu upokojila. Koncesijo za osnovno zdravstvo ima od leta 1994 in je občino o svojih načrtih za upokojevitve obvestila pred nekaj meseci.

Občina je nato takoj ponudila izvajanje programa zobozdravstvene dejavnosti Javnemu zavodu Zdravstveni dom Celje, saj je ravnala v skladu s pozivom ministrstva za zdravje, po katerem bi koncesije podeljevali le v primeru, ko javni zavodi izvajanja službe ne morejo zagotoviti. Iz Celja so pisno odgovorili, da so dejavnost zobozdravstva načeloma pripravljeni prevzeti, v začetku tega tedna je bil še pogovor med predstavniki občine in zdravstvenega doma o različnih podrobnostih. V primeru, če celjski javni zavod zobozdravstva na Dobrni ne bi prevzel, bi občina objavila razpis za podelitev koncesije.

BJ

V univerzi postaja živahno

KOZJE - V univerzi za tretje življenjsko obdobje v Knjižnici Kozje se je začelo novo šolsko leto. Po predavanju o stresu in preprečevanju stresa so pred nekaj dnevi pripravili potpisno predavanje s poti po Islandiji.

Na srečanju univerze za tretje življenjsko obdobje, ki so vsak drugi četrtek v mesecu, med drugim povabijo zanimive goste in pripravijo ustvarjalne delavnice. Prva nova ustvarjalna delavnica, ki bo vsak mesec, bo v začetku novembra, v njej bodo začeli izdelovati različne uporabne predmete. V univerzo v Kozjem so vključeni člani iz Kozjega, Lesičnega, Podstrede, Buč in Pilštanja.

V preteklem šolskem letu je bila najbolj obiskana delavnica odpravljanja strahu pred živalmi, ko so se udeleženci srečali s kačo in pajkom. Na območju medobčinske Knjižnice Šmarje pri Jelšah imajo dve univerzi za tretje življenjsko obdobje, v Šmarju in Kozjem.

BJ

Bilo je lušno

TABOR - Domače kulturno društvo je v nedeljo popoldne v domu krajanov že tradicionalno pripravilo družabno etnološko prireditev V nedeljo popoldne je lušno pri nas.

Letošnja rdeča nit je bila trgategv. Člani društva so tako vse glasbene in dramske nastope prepletli z običaji, navadami in delom, povezanim s tem priljubljenim jesenskim opravilom, ki še danes popestri septembrske dni v Spodnji Savinjski dolini. Med tematskimi sklopi so poleg dramske sekcije Teloh nastopili še Savinjski rogisti, Navihani muzikanti in glasbene zasedbe Zaka pa ne, Mladika in M. I. J. A. V.

ŠO

NA KRATKO

Hočejo občino po meri invalidov

VITANJE – V občini, kjer se zavzemajo, da bi pridobili listino Občine po meri invalidov, je bil prvi sestanek predstavnikov invalidskih društev ter delovne skupine za analizo invalidske problematike. Bližnji občini Zreče in Slovenske Konjice se z listino že ponašata.

V Vitanju so projekt Občina po meri invalidov v občinskem svetu predstavili spomladi. Občinski svetniki so bili vključitvi zelo naklonjeni. Na prvem sestanku predstavnikov invalidskih društev, ki je bil pred nekaj dnevi so se odločili, da bodo le ta v projektu sodelovala ter da bodo začeli takoj delati. Tako bo v začetku novembra sledila okrogla miza na temo težav občanov s posebnimi potrebami.

Občina po meri invalidov je projekt Zveze delovnih invalidov Slovenije, ki namerava razpis objaviti konec novembra. Občine, ki želijo sodelovati se bodo morale prijaviti do 15. januarja, vendar morajo v Vitanju do takrat postoriti še marsikaj. Tako je potrebno pripraviti analizo položaja invalidov v občini ter akcijski načrt za invalidom prijaznejšo občino, med drugim o odpravljanju ovir za invalide.

BJ

Devetsto let malteškega reda

POLZELA – Malteški viteški red letos praznuje devetsto let. Glavno praznovanje je bilo že februarja v Rimu, kjer so člani slovenske asociacije z obiskom papeža obeležili desetletnico ustanovitve slovenskega Suverena malteškega viteškega reda.

Ker so bili malteški vitezi od leta 1263 do 1780 prisotni tudi na gradu Komenda, so se drugo oktobrsko soboto praznovanju pridružili še Polzelani. Dopoldne so pri sveti maši v cerkvi na Gori Oljki v Malteško pomoč Slovenije sprejeli nove člane. Popoldne so na gradu Komenda odkrili spominsko ploščo, ki jo je blagoslovil celjski škof dr. Stanislav Lipovšek, in odprli dopolnjeni stalni razstavi malteškega reda v Sloveniji in razstavo o življenju dr. Štefana Faleža. V zadnjem delu praznovanja so organizirali še simpozij o delovanju in zaslugah tega zavednega Slovenca, malteškega viteza, diplomata in dobrotnika.

ŠO

V občini dva misijona

VOJNIK – V župnijah Nova Cerkev in Vojnik potekata od petka misijona, ki pomenita za župnije čas duhovne prenoje. Trajala bosta do nedelje. V župnijah pripravljajo misijone vsako desetletje.

V župniji Vojnik vodita misijonarja kletinca patra Branko Cestnik in Andrej Koch. V okviru misijona se vsak dan vrstijo različni nagovori, v soboto je bilo srečanje bolnih in ostarelih, v ponedeljek in torek je bila možnost osebnega srečanja z misijonarjema, v torek je bilo po maši srečanje staršev mlajših osnovnošolcev ter včeraj srečanje starejših samskih in ovdovalih.

V župniji Nova Cerkev vodita misijon kapucinska redovnika Marko Senica in Klemen Verdev. V petek je o Vzgoji za vrednote predaval psihoterapevt Bogdan Zorž, v soboto je bil dan namenjen mladim ter srečanju s pevko duhovno ritmične glasbe, z Meto Horvat, ki je predstavila svojo življenjsko zgodbo. Med drugim so pripravili tudi srečanje za vdovce in starejše samske.

BJ

Predpasniki za tretje leto

ŠMARTNO OB PAKI – Ob tretji obletnici kmečke tržnice, ki vsako tretjo soboto v mesecu privablja proizvajalce in potrošnike domačih dobrot na prostor pri Mladinskem centru, so minulo soboto na tržnici pripravili priložnostno slovesnost.

Vsem, ki prodajajo na šmarški tržnici, so podelili posebne predpasnike in žige, ki predstavljajo blagovno znamko »Z nasmehom narave iz SAŠA regije«. Župan Janko Kopušar, direktor Javnega zavoda Mladinski center Šmartno ob Paki Janez Dvornik in predsednica LAS - društva za razvoj podeželja Šaleške doline Mojca Kodrič so jih podelili Meliti Antolinc, Marku Drevu, Francu Fajdigi, Marjanu Ježovniku, Kristini Kocuvan, Janezu Krajncu, domačiji Rakun, Pavli Semprimožnik, domačiji Novak ter družinama Špegelj in Urlep. Predpasnik je dobil tudi župan Kopušar.

US

V teh dneh že odstranjujejo tlak na južnem delu trga, saj arheologi pričakujejo, da bodo tam odkrili enega od starih celjskih vodnjakov. Kot pravi Jure Krajšek, z delavci, ki obnavljajo komunalne vode na Glavnem trgu, izjemno dobro sodelujejo. Tako jim ti vnaprej odstranjujejo tlak in tampon, da lahko raziščejo spodnje plasti, ob morebitni najdbi pa območje zaščitijo in dela prilagodijo tako, da ni večjih zastojev.

Arheološke najdbe tik pod tlakom

CELJE – Kot je bilo za pričakovati, so v poldrugem mesecu obnove Glavnega trga imeli kar precej dela tudi arheologi. Vstop na trg z mestne zvezde je bil sicer z arheološkega stališča nezanimiv, zato pa so na osrednjem delu Glavnega trga odkrili stavbne strukture, vključno z rimskim hipokavstom, ki je takratnim meščanom služil za toplozračno ogrevanje. Na še kakšno najdbo bodo zagotovo naleteli tudi na južnem delu trga v neposredni bližini kužnega znamenja.

Spodnji, severni del trga oziroma vstop vanj z mestne zvezde je bil v preteklih desetletjih očitno že tolikokrat prekopan, da bi bilo danda-

nes težko še kaj odkriti. To potrjuje tudi podatek, da so vse najdbe na osrednjem delu trga ob pročeljih stavb. Po sredini trga jih ni bilo

oziroma so bile uničene ob prekopavanju in gradnji kanalizacije v začetku 80. let prejšnjega stoletja. Po besedah arheologa Jureta Krajška iz Pokrajinskega muzeja Celje je še posebej zanimivo, da je vse dosedanje najdbe od z granitnimi kockami tlakovane pohodne površine ločil le tampon, saj so bile odkrite v globini vsega skupaj 20 do 25 centimetrov. Vse ostanke stavbnih struktur so s celjsko

enoto Zavoda RS za varstvo kulturne dediščine skrbno dokumentirali in poskrbeli za njihovo zaščito. Kot pravi arheologinja Danijela Brišnik iz zavoda, so tako zaenkrat varne. O tem, kako jih bodo trajno zaščitili in ali bodo katero morda tudi predstavili javnosti, se bodo odločili, ko bo arheološko preiskan ves Glavni trg.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: SHERPA

V osveženih prostorih

ŠMARJE PRI JELŠAH – Učenci Podružnične osnovne šole Mestinje in otroci tamkajšnjega vrtca so že od začetka šolskega leta v obnovljeni in lepši šoli. Prejšnji konec tedna so obnovljene prostore še uradno predali namenu.

Šolo so zgradili leta 1975, zato je bila že nujno potrebna prenova. Že pred leti je sicer dobila novo streho in nekaj novih oken, letošnje poletne počitnice pa je občina izkoristila še za ostala dela. Izolirala je strop, zamenjala svetila in okna z nadsvetlobo, obnovila parket ter prebelila celoten objekt. Uredila je tudi okolico šole. Občina je okoli 45 tisoč evrov zagotovila iz sredstev amortizacije.

AD

Znova v nekdanjem sijaju

ROGAŠKA SLATINA – Kip sv. Janeza Nepomuka je nekoč krasil Zdraviliški park. Zadnja leta je kip propadal bolj ali manj skrit pred očmi javnosti. Slatinski lions klub in občina ga bosta obnovila in prav tako izdelala njegovo kopijo.

Kip, katerega avtor ni znan, so pri paviljonu Tempel leta 1782 postavili dunajski lekarnarji kot zahvalo cesarju za pridobljeno koncesijo za prodajo zdravilne vode. Kasneje so kip, ki je razglašen za lokalni kulturni spomenik, predstavili h kapeli svete Ane. Po desetletjih propadanja bo kmalu ponovno zasijal v nekdanji podobi. Na pobudo slatinskega lions kluba ga že obnavlja restavrator iz Laškega, akademski kipar in slikar mag. Gregor Podkrižnik. Originalen kip bodo na ogled postavili v Aninem dvoru, kopija pa bo našla mesto na prvotni lokaciji v Zdraviliškem parku. Dobrih 15 tisoč evrov bosta zagotovila lions klub s sponzorji in občina.

AD

Zemlji prijazne občine

Društvo Planet Zemlja je v sodelovanju z okoljskim ministrstvom in Zavodom RS za gozdove in še nekaterimi drugimi ustanovami včeraj zvečer že četrto leto zapored podelilo nazive in priznanja planetu Zemlja prijazna občina 2013.

Nazive je glede na velikost območja in število občanov prejelo pet občin iz vse Slovenije; med srednje velikimi sta kar dve s Celjskega – Vojnik kot občina z do 10 tisoč in Žalec z več kot 10 tisoč občani. Priznanja so z našega območja prejeli še v občinah Zreče in Slovenske Konjice ter Mestna občina Velenje. Na natečaju so letos sodelovale občine iz sedmih slovenskih regij, najmanj zanimanja za to akcijo je na Primorskem in v Obalno-kraški regiji. Je pa Občina Vojnik edina v Sloveniji, ki je v svoji skupini prejela naziv vsakič od leta 2010 naprej.

IS

Kurjenje odpadkov še vedno zbuja pomisleke

Celjska toplarna edina v Sloveniji – Izpusti pod dovoljenimi vrednostmi

Janez Peterman: »Če bi takšne količine arzena spuščali v zrak, kot govori civilna iniciativa, bi pol ljudi zastrupili.«

CELJE – Edina naprava v Sloveniji, ki omogoča toplotno obdelavo odpadkov in blata s čistilne naprave, je še vedno le v Celju. Mnogi opozarjajo, da Slovenija ne bo dosegla okoljskih ciljev brez tovrstne obdelave odpadkov in jo bodo zato ponovno doletele kazni iz EU, vendar niti med ekologi ni enotnega mnenja glede sežigalnic.

Celjska toplarna je tako velikokrat na udaru, čeprav njeni snovalci menijo, da bi morala biti za zgled. Civilne iniciative Celja ji očitajo, da z blatom iz čistilne naprave

skuri tudi velike količine težkih kovin in strupov, vse to pa uhaja v zrak, saj naj bi bilo čiščenje dimnih plinov iz toplarne premalo učinkovito.

V toplarni so zato pred dnevi predstavili nekatere podatke o delovanju naprave in o tem, kolikšni so izpusti v zrak ob sežiganju.

Na tisoče ton odpadkov

Toplarna obratuje vse dni v tednu, 24 ur na dan. Z okoljevarstvenim dovoljenjem ima določene količine odpadkov in blata, ki jih lahko skuri (do

20 tisoč ton odpadkov in do 5 tisoč ton blata). Lani je obdelala malo manj odpadkov od dovoljene količine in približno 3.500 ton blata. S tem je prihranila precej prostora na deponiji odpadkov – po podatkih Simbia se je poraba deponijskega prostora v zadnjih letih zmanjšala za 37 odstotkov. Za ponazoritev teh količin: 15-metrski plast odpadkov in blata bi prekrivala nogometno igrišče, če bi nanj naložili vse, kar so v toplarni skurili lani.

Kot končni rezultat toplotne obdelave odpadkov nastajata tudi električna in toplotna energija. Slednjo s pridom izkorišča Energetika Celje v sistemu daljinskega ogrevanja. Na ta račun se je občanom celo nekoliko zmanjšal strošek za ogrevanje.

Kot je poudarila **Marija Zabukovnik**, vodja Toplarne Celje, nastajajo pri sežiganju tudi odpadki. Pri čiščenju dimnih plinov nastanejo nevarni odpadki, ki končajo na odlagališčih v tujini (lani več kot tisoč ton), ogorke in žlindro pa kot nenevarne odpadke odlagajo v Bukovžlaku (lani 2.790 ton).

Kaj gre v zrak?

»V Celju smo popolnoma varni in lahko mirno spimo,« odgovarja na očitke civilnih iniciativ o strupenih izpustih **Janez Peterman**, vodja gradnje toplarne in svetovalec direktorja Energetike Celje. Pred gradnjo toplarne so obljubljeni, da bodo okoljski vplivi zanemarljivi, kar se je uresničilo, trdijo v toplarni. »Drži, da nastajajo pri sežiganju dimni plini. Vendar so vrednosti izpustov pod dovoljenimi mejnimi vrednostmi,« poudarja Peterman. To dokazujejo rezultati trajnih meritev z avtomatskim me-

Pri toplarni bodo uredili ekološki kotic z zasajenimi rastlinami in drevjem, kjer bodo nato jemali vzorce in ugotavljali, ali je kakšen vpliv naprave na okolje.

rnilnim sistemom. Nadzirajo jih pooblaščen ustanove. Polurne povprečne vrednosti izpustov so izpisane na prikazovalniku, nameščenem na fasadi toplarne, in na njihovi spletni strani. Tako merijo prah, odpadne pline, organske snovi, plinaste anorgan-

ske spojine klora, ogljikov monoksid, dušikove okside in žveplov dioksid. Dvakrat letno merijo tudi težke kovine, rezultati pa so daleč pod dopustnimi vrednostmi, poročajo v toplarni.

TATJANA CVIRN
Foto: arhiv NT (SHERPA)

Na pročelju toplarne prikazujejo polurne povprečne vrednosti izpustov. Na današnjem dnevu odprtih vrat bodo obiskovalcem pokazali delovanje sežigalnice in odgovorili na vprašanja, ki jih zanimajo.

parameter	podatki civilnih iniciativ	podatki Vo-Ka za leto 2012	mejna vrednost
odpeljano blato	5.000 t/leto	3.512 t dehidr. blata, to je 913 kg suhe snovi	
arzen	50 kg/leto	4,6 kg/leto	5.000 mg As/kg SS
kadmij	20 kg/leto	3,4 kg/leto	5.000 mg Cd/kg SS
živo srebro	10 kg/leto	0,6 kg/leto	0,7 mg Hg/kg SS

Primerjava podatkov, ki jih na letni ravni navajajo civilne iniciative in odgovorni upravljalci čistilne naprave.

Številke takšne in drugačne

Izvirni greh vseh očitkov toplarni izhaja pravzaprav iz tega, da vsebuje blato s celjske čistilne naprave težke kovine. Tega nihče ne zanika, a se precej razlikujejo številke, ki jih navajajo civilne iniciative, in tiste, s katerimi razpolagajo odgovorni v podjetju Vo-Ka, kamor sodi celjska čistilna naprava.

Civilne iniciative navajajo, da pri 5 tisoč tonah sežganega blata v toplarni

sežejo tudi 20 kg kadmija, 50 kg arzena in 10 kg živega srebra.

Urša Drugovič, vodja obratovanja čistilnih naprav, pojasnjuje, da številke niso pravilno izračunane, saj se za večino parametrov analiza izraža glede na suho snov v blatu in ne za celotne količine blata. Zato je rezultat podan v mg na kilogram suhe snovi (kg SS). Pri tem je treba upoštevati tudi v uredbah določene mejne

vrednosti parametrov, ki povedo, katera je tista količina, zaradi katere je blato nevaren odpadki. Po podatkih, ki jih spremljajo tudi v Arso, so lani odpeljali v toplarno 3.512 ton dehidriranega blata, kar predstavlja dobrih 900 kg suhe snovi in ne 5 tisoč ton, o katerih pišejo civilne iniciative. Blato je namreč treba osušiti, da je lahko kurivo.

Tudi ena od letošnjih analiz kaže, da so vsebnost

težkih kovin v blatu precej pod mejnimi vrednostmi (na primer 5 mg arzena/kg SS in 3,7 mg kadmija/kg SS od dovoljenih 5 tisoč mg). Ob tem je treba vedeti, da gredo pri izogrevanju blata in odpadkov v toplarni dimni plini skozi postopek čiščenja in so zato izmerjene povprečne vrednosti škodljivih snovi, ki izhajajo iz dimnika, pod mejnimi, določenimi z zakonodajo.

Na podlagi 50., 60., 96. in 53. člena Zakona o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12-ZUPUDPP -A, 109/12, 35/13 - SKL. US) in 27. člena Statuta Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 41/95, 77/96, 37/97, 50/98, 28/99, 117/00, 108/01, 70/06 in 43/08) **župan Mestne občine Celje s tem**

JAVNIM NAZNANILOM

obvešča javnost o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje Dečkovo naselje - OPPN DPZ 12

I.

Mestna občina Celje naznanja javno razgrnitev dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje Dečkovo naselje - OPPN DPZ 12, ki ga je pripravil Oddelek za okolje in prostor, Sektor za prostorsko načrtovanje in evropske zadeve, v skladu z Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje - Celjski prostorski plan (Uradni list SRS, št. 40/86, 4/88, Uradni list RS, št. 18/91, 54/94, 25/98, 86/01).

Predmet podrobnega načrta je predvidena gradnja objekta centralne dejavnosti, namenjenega zdravstvenim in zobozdravstvenim ambulantam, na zemljiščih s parcelnimi številkami 10/1, 9/6 in 1/16, vse k.o. Celje.

II.

Gradivo bo od 4. 11. 2013 do vključno 3. 12. 2013 javno razgrnjeno:

v prostorih Mestne občine Celje, soba za stranke Oddelka za okolje in prostor ter komunalno, Sektorju za prostorsko načrtovanje in evropske zadeve, III. nadstropje, Trg celjskih knezov 9, Celje ter

na sedežu Mestne četrti Dečkovo naselje, Ul. br. Vošnjakov 1, 3000 Celje.

Javna obravnava bo v torek, 27. novembra 2013, ob 15. uri v sejni sobi pod dvoranami Narodnega doma Mestne občine Celje, Trg celjskih knezov 9, Celje.

III.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na dopolnjen osnutek prostorskega akta. Pripombe in predlogi se lahko **do vključno 3. 12. 2013** podajo pisno na mestih javne razgrnitve kot zapis v knjigo pripomb in predlogov, lahko se pošljejo na naslov **Mestna občina Celje, Oddelek za okolje in prostor ter komunalno, Trg celjskih knezov 9, Celje**, ali na elektronski naslov prostor@celje.si, pri čemer se v rubriki »zadeva« navedejo ključne besede »OPPN DPZ 12«.

Mestna občina Celje bo preučila pripombe in predloge javnosti in do njih zavzela stališče, ki ga bo objavila na spletnih straneh Mestne občine Celje:

http://moc.celje.si/moc_planiranje_stalisca.

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališču, ki bo objavljeno na spletni strani. Osebe, ki ne želijo, da se v stališčih objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Celje, 11. 10. 2013
Številka: 3505-1/2013

Župan Mestne občine Celje
Bojan Šrot

Nov športni center invalidov bo!

Najemnik naj bi prostore temeljito obnovil

BRASLOVČE – V dotrajanem športnem objektu Partizan v Rakovljah bo, kot vse kaže, že čez nekaj mesecev zaživel prvi slovenski športni center invalidov. Sostavnik tega dotrajanega objekta, Občina Braslovče in društvo DTV Partizan, bosta objekt za 20 let oddala v najem dolgoletnemu športnemu delavcu in velikemu podporniku športa invalidov Simonu Božiču iz Šempetra.

Simon Božič, tudi selektor slovenske reprezentance v sedmi odbojki, je že pred letom na lastnike objekta naslovil predlog o najemu in prenovi stare telovadnice. Po večmesečnem usklajevanju so zdaj z nekaj pripombami zeleno luč za načrtovano športno prenovu podali še braslovški svetniki, s čimer bodo po besedah župana Branimirja Strojanske razbremenili občinski proračun. »Znebili se bomo nepotrebnih stroškov, ki so nas bremenili, zagnanemu posamezniku pa dajemo s tem možnost za razvoj, ki lahko v občini ustvari tudi kakšno dodatno delovno mesto,« je dejal župan.

Najemno pogodbo bodo sklenili za dobo 20 let, najemnik pa v tem času ne bo plačeval neposredne najemnine. S podpisom pogodbe se bo zavezal, da bo do konca leta 2034 objekt temeljito obnovil, uredil in ga ves čas tudi skrbno vzdrževal.

Glede na to, da se v Braslovčah soočajo s pomanjkanjem prostora za vse športne aktivnosti, bo obnova dotrajane telovadnice, ki že kar nekaj časa sameva, zelo dobrodošla. Tako novi najemnik in upravljalec kot krajanji pa upajo, da se ne bo zataknilo tam, kjer se v zadnjih letih največkrat zatakne – pri denarju in izboru izvajalcev.

Izbrani najemnik želi, da bi na tem mestu zaživel športni objekt, ki bi privabil tako krajanje kot okoličane, predvsem pa športnike invalide iz vse Slovenije. V njem naj bi osrednji prostor za vadbo dobili športniki invalidi, ki sestavljajo reprezentance v sedeči odbojki, namiznem tenisu in golbalu. Za nadzor nad izvajanjem pogodbe oziroma za usklajevanje investicij na objektu z najemnikom bo župan imenoval posebno komisijo.

Nov začetek že spomladi

Investitor je začetne stroške investicije po prvem pregledu pred skoraj letom ocenil na okoli 50 tisoč evrov. Vendar so zaradi celoletnega odlašanja in čakanja precej narasli, pojasnjuje Božič, ki po ponovnem pregledu ocenjuje, da bi za zagon objekta potrebovali vsaj 80 tisočakov. Kot je napovedal izbrani najemnik, bi lahko ob predpostavki, da bodo vsi nadaljnji postopki

brez zapletov, prenovljena telovadnica prve športnike in rekreativce sprejela že prihodnjo pomlad. »Res nam ne gre na roko, da bo glavčina del opravljenih v zimskem času, a vseeno menim, da bi lahko bila telovadnica spomladi nared,« pravi Božič, ki ob tem upa, da se bodo lahko njegove varovanke v sedeči odbojki v novih prostorih pripravljale že na prihodnje veliko tekmovanje, junijsko svetovno prvenstvo.

LEA KOMERIČKI, foto: LK

Zavetišče za male živali tudi v Šaleški dolini

VELENJE – V mestu bodo končno dobili veterinarsko postajo, pa tudi manjše zavetišče za male živali. Veterina Šoštanj se namreč seli v Velenje, na Šterbenkovo 12. Uredili bodo tudi štiri bokse za potepuške živali. Občina bo s tem precej privarčevala, čeprav bo za ureditev zavetišča v obliki dokapitalizacije Veterine Šoštanj plačala 50 tisoč evrov.

Zavetišča za živali v Šaleški dolini zaenkrat nimajo, zato je morala občina na potepuške pse in mačke voziti v Zavetišče Zonzani v Dramlje. Po zakonu

mora imeti občina na 800 registriranih psov zagotovljeno eno mesto v zavetišču letno. Velenjska občina ima tako v Zonzaniju zakupljena 2,5 boksa, kar jih letno stane tri tisoč evrov. Poleg zakupa boksa morajo plačati še dnevne stroške oskrbe, sterilizacije psic, evtanazije, ulove živali in prevozne stroške. Lani so za te stroške porabili dobrih 5.700 evrov. Skupaj z zakupom boksov so tako odšteli dobrih 8.700 evrov. Ko bodo imeli zavetišče v Velenju, bodo privarčevali vsaj pri stroških prevoza, poleg tega pa bodo tudi občani lahko v

zavetišču posvojili kakšnega ljubljenceka.

Veterina Šoštanj je prostore, kamor bodo selili svojo dejavnost, že kupila, obnova pa se še ni začela. Prostori bodo zaživel prihodnje leto. Ureditev zavetišča bo stala 50 tisoč evrov. Velenjski mestni svetniki so se strinjali, da v tej višini dokapitalizirajo veterino. Ko se bo veterina preselila v Velenje, jo nameravajo preimenovali v Veterino Velenje.

ŠK

NA KRATKO

Zagorelo skladišče športne opreme

VRANSKO – Člani Prostovoljnega gasilskega društva Prekopa-Čeplje-Stopnik so v soboto pod okriljem Gasilskega poveljstva občine Vransko pripravili požarno vajo, s katero je poveljstvo preverilo usposobljenost gasilskih enot.

Vsa štiri občinska gasilska društva so prejela poziv, da je zagorelo večje gospodarsko poslopje. PGD Prekopa-Čeplje-Stopnik je za letošnje prizorišče požara izbralo skladišče športne opreme v bližini strnjene naselja Čeplje. Namen vaje je bil prikaz usposobljenosti enot ob uporabi gasilske tehnike za gašenje večjega objekta, grajenega iz sodobnih slabo gorljivih materialov. Gasilci so v najkrajšem možnem času prišli na kraj nesreče, zavarovali zgradbo, pripravili vso potrebno opremo in začeli gasiti.

ŠO

Skakalnica kot športni center

LJUBNO – Izvršni odbor olimpijskega komiteja je na osnovi prijave Smučarsko-skakalnemu klubu Ljubno podelil licenco za panožni športni center za obdobje 2013–2017.

Licenca ljubenskemu klubu med drugim daje možnost, da lahko kandidira za ugodnejša sredstva za obnovo skakalnega centra. V klubu se bodo po tekmah v svetovnem pokalu v skokih za ženske, ki bosta 25. in 26. januarja 2014, lotili povečanja skakalnice, ki jo nameravajo pokriti z umetno maso. Tako si bodo ucvrstili mesto med stalnimi organizatorji tekm za svetovni pokal v skokih za ženske, seveda pa upajo, da bo skakalnica privabljala tudi druge skakalce.

US

Polna teniška igrišča

LUČE – Na veliko veselje ljubiteljev tenisa so v letošnjem poletju znova oživela teniška igrišča na Logu, kjer so člani športno-rekreativnega društva organizirali tudi teniško ligo.

Vrhunec je bil zaključni turnir, ko so ob pomoči občine razglasili letošnje zmagovalce. V ženski konkurenci je brez težav slavila Monika Robnik, v drugi moški ligi je zaradi boljše razlike v nizih slavil Uroš Gregorc, v prvi ligi pa je po napetem dvoboju Matej Ribič premagal Naceta Selišnika. Največ zaslug za uspešno izvedeno ligo ima Jernej Ribič. Bogato športno dogajanje v Lučah se sedaj počasi seli na smučišče, kjer upravljavci računajo na podobno razgibano sezono, kot je bila lanska.

US

Spretne roke rokodelcev

ROGATEC – Zavod za kulturo, turizem in razvoj je na prireditvi Dediščina v mojih rokah predstavil priročnik Tradicionalne rokodelske veščine. V njem je opisanih osem veščin.

Priročnik je nastal pod okriljem čezmejnega projekta Duo Kunsthandwerk, a ne le v sodelovanju z rokodelci iz Rogatca, temveč tudi iz Slovenj Gradca, Škofje Loke in avstrijskega Celovca. Natančno so predstavljeni izdelovanje cvetja iz krep papirja, oblikovanje lesa, barvanje volne, polstenje, pletarstvo, izdelovanje izdelkov iz apna, tlakovanje dvorišč in izdelovanje koroškega plota. Širša javnost lahko tako поблиže spozna veščine, ki so bile na tem območju nekdanje zelo prepoznavne in so pomemben del tradicije, v številnih med njimi pa se lahko preizkusi prav vsak. Rokodelske veščine so poleg priročnika predstavljene tudi v etnografskem filmu na DVD.

AD

Najstarejša stara 94 let

ZREČE – Družabnega srečanja starejših krajanov Stranic, ki ga je pripravila krajevna organizacija Rdečega križa, se je udeležilo sedemdeset krajanov. Srečanje je bilo v soboto dopoldne.

V kulturnem programu so nastopili otroci iz osnovne šole in vokalno-instrumentalna skupina, ki igra na preprosta glasbila, program je povezoval humorist Gojko Jevšenak. Starejše krajanje so tudi pogostili. Srečanje je namenjeno krajanom, ki so stari več kot sedemdeset let, s šopkom so posebej počastili najstarejšo udeleženko, staro 94 let. Zbrane so pozdravili predsednik KS Stranice Milan Fijavž, podpredsednica Rdečega križa Slovenije in njegovega območnega združenja Irena Nečemer ter predsednica krajevne organizacije RK Jolanda Potočnik.

BJ

Nobelov pečat v knežjem mestu

V celjski Kvartirni hiši na čajanki s Sofijo Hess in z Alfredom Nobelom – Švedski znanstvenik povezan tudi s celjsko cinkarno

Turistično društvo Celje je ob 180. obletnici rojstva Alfreda Nobela v ponedeljek osvetlilo njegovo večini ljudem manj znano povezanost s Celjem. Švedski kemik je bil namreč zaljubljen v hčer celjskega trgovca Sofijo Hess, ki je z družino živela prav v Kvartirni hiši, kamor je po nevesto, po Sofijino mlajšo sestro Amalijo, prišel tudi Albert Brunner, prvi ravnatelj leta 1873 ustanovljene cinkarne v Celju. Nobel in Brunner sta si kasneje veliko dopisovala in razpravljala o potrebah in delovanju nove cinkarne.

Na podlagi omenjenih zgodovinskih dejstev je Turistično društvo Celje v sodelovanju s pokrajinskim muzejem in Cinkarno Celje predstavilo tri nove kulturno-turistične pridobitve Kvartirne hiše. Na ulični fasadi je odkrilo doprni kip Alfreda Nobela avtorja celjskega umetnika **Stevana Djukića**, premierno uprizorilo lastno dramsko produkcijo Čajanka Sofije Hess in v galerijskih prostorih odprlo razstavo 140 korakov po zgodovini Cinkarne Celje.

S 15-minutno predstavo se je v Celje vrnila Sofija Hess, ki je zbranim v duhu 19. stoletja pripovedovala o meščanskem življenju, takratnih navadah in seveda Alfredu Nobelu. Z oživitvijo prijateljstva med Alfredom Nobelom in Sofijo Hess je Kvartirna hiša dobila novo dodano vrednost, nedvomno zanimivo tudi za tuje turiste. »Projekt smo

Doprni kip Alfreda Nobela je na podlagi slik, ki jih je prejel iz Stockholma, izdelal celjski umetnik Stevan Djukić. Ta je na odprtju z županom Bojanom Šrotom tudi odkril novo pridobitev ulične fasade Kvartirne hiše.

zastavili dolgoročno. Na to temo želimo v prihodnje večkrat na leto organizirati kakšen dogodek. Februarja bo tako že prva razstava znamk Nobelovih nagajencev, na kateri bodo prejemniki teh prestižnih nagrad tudi predstavljeni,« pravi predsednik celjskega turističnega društva **Matija Golner**.

Vpletenost Nobela v ozadje zgodbe o ustanovitvi enega največjih podjetij na Celjskem je tudi povod za postavitev razstave 140 korakov po zgodovini Cinkar-

ne Celje v galerijske prostore Kvartirne hiše. Na razstavi so prikazani vsi ključni trenutki razvoja in rasti tovarne, ki je v 140 letih delovanja dajala kruh več tisoč prebivalcem tega območja. Poleg gospodarskih dosežkov se Cinkarna Celje ponaša tudi z vse bolj napredno tehnologijo na področju varovanja okolja in pripomore k doseganju rezultatov na področju športnega, kulturnega in družabnega življenja v Celju.

ŠPELA OŽIR
Foto: SHERPA

Nenad Firšt je na prvem letošnjem abonmajskem koncertu Celjskega godalnega orkestra zaokrožil 25 let njegovega vodenja.

Z abonmajsko ponudbo že več kot dve desetletji

Prvi letošnji koncert celjskih godalcev v znamenju dirigenta Nenada Firšta

Na ponedeljkovem koncertu Celjskega godalnega orkestra je dirigent Nenad Firšt zaokrožil 25 let vodenja tega znanega celjskega glasbenega sestava, ki deluje že vse od konca druge svetovne vojne.

Nenad Firšt je vodenje prevzel leta 1988, potem ko je diplomiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani in se preselil v Celje. »V sodelovanju z orkestrom in v prijetni družbi njegovih članov že ves čas uživam. Vodenje orkestra mi predstavlja izziv in obenem čast, da lahko poustvarjam s celjskimi glasbeniki, ki jim

do zdaj ni nikoli manjkalo energije in dobre volje,« pravi skladatelj, ki je sicer zaposlen kot vodja glasbene dejavnosti v Zavodu Celeia Celje. Orkester je v teh letih rasel s Firštom. Še posebno velik korak naprej so godalci, ki v orkestru ustvarjajo ljubiteljsko, naredili, ko so pred več kot dvajsetimi leti uvedli koncertni abonma. »Naštudirati pet različnih glasbenih programov v eni sezoni je za ljubiteljski ansambel nedvomno velik izziv. Po drugi strani se količina vloženega dela pozna pri bistveno večji informiranosti glasbeni-

kov,« je prepričan Firšt. Na abonmajskih koncertih, ki jih Celjani vedno tematsko zaokrožijo, naj gre bodisi za stilno obdobje, skladatelje bodisi glasbene zvrsti, se jim pogosto pridružijo tudi solisti. Na letošnjem prvem koncertu je tako nastopil harmonikar Luka Juhart. V nadaljevanju sezone se bodo zvrstili še štirje koncerti, na katerih bodo poleg godalnega orkestra nastopili še violinist Marko Zupan, kitarist Nejc Kuhar in Mešani pevski zbor A cappella pod vodstvom Blaža Rojka.

ŠO, foto: SHERPA

Vesolje ujeto v Friderikovem stolpu

V kletnih prostorih Friderikovega stolpa na celjskem Starem gradu so prejšnji četrtek odprli razstavo Vesolje/Space/Weltraum avtorice Mirande Rumina, rojene Celjanke, ki je predvsem v zadnjih dveh desetletjih opozorila nase kot multimedijška osebnost tako v domačem kot mednarodnem prostoru.

Inštalacija predstavlja svojstven, s posredno in neposredno likovno govorico podprt umetničen pogled na vesolje. Kozmična razsežnost teme in likovna obravnava steklenih plošč na kovinskih krogih se prepletata z zgodovinsko in s simbolno močnim prostorom. Spodnji del stolpa torej predstavlja domišljjski pogled na vesolje in obenem omogoča pogled v realno nebo na njegovem vrhu. Obiskovalec občuti čaravno povezavo slavnega zgodovinskega spomenika s sodobnim likovnim izražanjem. Razstavo si bo mogoče ogledati v odpiralnem času Starega gradu.

ŠO, foto: Grupa

Razstavo je odprl župan Mestne občine Celje Bojan Šrot, ki je ob tem povedal, da sta zgodovina in umetnost pomemben del naše identitete. Še toliko bolj, kadar se uspešno rokujeta z infrastrukturnimi pridobitvami, ki omogočajo, da lahko naša dediščina v okolju, na katerega smo tako zelo ponosni, pridobiva v današnjem času nove oblike.

Turistično društvo Celje je pripravilo lastno dramsko produkcijo Čajanka Sofije Hess avtorice Maje Horvat in v režiji Luke Marcena. V vlogi hčerke celjskega trgovca je zaigrala Neža Strenčan.

Priporočamo

Dan pred jesenskimi počitnicam bo na Gimnaziji Celje – Center v znamenju velikega dobredelnega koncerta. Izkupiček, ki ga bodo zbrali s prispevki vseh dijakov, profesorjev, mladih iz sosednjih šol ter pokroviteljev, bodo namenili nekdanji dijakinji Veroniki in osnovnošolcu Alenu.

Veronika je lani v prometni nesreči v Medlogu, ki jo je zakrivil vinjen voznik, izgubila mater, sama pa utrpela izjemno hude poškodbe in opekline, šestošolec Alen ima limfnega raka. Dijaki so v goste povabili številne glasbenike iz mesta in države. Za uvod v koncert, ki se bo začel ob 11.45 v športni dvorani šole, bo poskrbela rok skupina Earth Shock, v nadaljevanju pa skupina Mendem in vokalna zasedba A-Kamela, ki je lani navduševala v oddaji Slovenija ima talent.

ŠO

Po novem tudi trobilci

Hiša kulture Celje bogatejša za trobilni kvintet

Prejšnji četrtek se je v veliki dvorani Glasbene šole Celje javnosti premierno predstavil Trobilni kvintet Hiše kulture Celje. Komorni glasbeni sestav, ki je nastal na pobudo petih trobilcev, sicer članov orkestra Hiše kulture Celje, je povezal študente in profesorje trobil.

Glasbeniki – trobentača Dejan Podbregar in Matjaž Kaučič, hornist Tadej Kopitar, pozavnist Lovro Žgajner in tubist David Kajić – so ustanovili trobilni kvintet, ker želijo trobila pogosteje predstaviti širši

javnosti in na ta način dopolniti ne le glasbeno življenje na Celjskem, temveč tudi širše. Tako je letošnje jesen znotraj Hiše kulture Celje, pod okriljem katere že deluje Zbor Antona Schwaba, orkester, kvintet Gamma, godalni kvartet Maxima in vokalni kvintet, nastal še šestih glasbenih sestav, namenjen koncertni in protokolarni dejavnosti. Člani nove celjske zasedbe, v kateri sodelujejo študenti oziroma diplomanti glasbenih akademij v Ljubljani, Gradcu in Celovcu ter laureati številnih tekmovanj v Sloveniji in tu-

jini, so se prvega programa, ki so ga predpremierno predstavili na otroškem koncertu cikla Glasbene sobotnice na začetku oktobra, lotili velikopotezno in z veliko zavzetostjo. Pripravili so namreč izbor del klasikov Bacha, Purcella, Vivaldija, Clarka, Musorgskega, Bizeta, Elgarja, Harniesa in izbor popularne ter bolj zabavne glasbe izpod peresa J. Straussa ml., Gershwina, Graina, Meachama, pa tudi Slovencev Glavnika, Kranjčana in Avsenika.

ŠO

Foto: GrupA

Predsedniki celjskih fotografskih društev z Gorazdom Golobom na skrajni levi

Celje na petdeset in en način

Člani vseh štirih celjskih fotografskih društev – FD Celje, FD Svit, FD Cinkarna in FD Štore Steel – so prejšnjo sredo v Železarskem muzeju na Teharjah odprli skupno razstavo. Glede na to, da večina fotografov prihaja iz mesta ob Savinji, so se odločili, da na razstavi, ki je prvič povežala vsa štiri fotografska društva, razstavijo fotografije, ki se kakorkoli navezujejo na knežje mesto in njegovo okolico.

Fotografsko društvo Celje, najstarejše tovrstno društvo v mestu ob Savinji, je namreč na pobudo novega predsednika Gorazda Goloba predlagalo, da po vseh razhajanjih celjska društva le začnejo sodelovati in zabrišejo meje med svojimi člani.

Nastala je zanimiva razstava 51 fotografij, ki odsevajo celjske kulturne in zgodovinske značilnosti, praznični čas v Celju, utrip mesta, športno dogajanje in nenazadnje tudi klavrno podobo mesta. Pomembno je, da Celjani fotografirajo tudi domače mesto in tako beležijo dogajanje v določenem prostoru in času ter s tem ustvarjajo bogat vir informacij za bodoče generacije. Fotografiji so z razstavo potrdili, da je v knežjem mestu doma razvita in kvalitetna fotografija. Slednje dokazujejo tudi z aktivnimi društvi, v katera so včlanjeni tudi fotografi iz drugih delov Slovenije.

ŠO

Foto: GrupA

Z leve hornist Tadej Kopitar, trobentača Dejan Podbregar, Matjaž Kaučič, pozavnist Lovro Žgajner in tubist David Kajić

Zasijali Biseri Savinje

Marsikatero delo bi lahko po krivici ostalo v predalu

»Lepo je, da beremo Minattija in Prešerna, vendar bi bilo prav, da bi poznali tudi slepe literarne ustvarjalce. Tudi to je namreč način, da slepi pridejo med nas, videče,« je dejal predsednik Združenja prijateljev slepih Slovenije Stane Mele ob 9. mednarodnem srečanju slepih pesnikov in pisateljev Biseri Savinje, ki je bilo minulo soboto v Celju.

Na srečanju je svoja dela predstavilo 34 literatov iz Slovenije in tujine, predvsem iz

držav nekdanje Jugoslavije. Nekateri udeleženci so svoja dela predstavili sami, nekaterim pa so pri predstavitvi pomagali recitatorji. Kot je poudaril Sebastjan Kamenik, predsednik literarnega foruma, ki deluje pod okriljem združenja, je srečanje pomembno, ker se na njem predstavijo tako uveljavljeni kot neveljavljeni literati, katerih dela bi brez takšnih dogodkov ostala javnosti skrita. Dogodek udeležencem veliko pomeni tudi za-

radi druženja, saj za razliko od videčih slepi in slabovidni težje premagujejo razdalje, ki jih ločijo od krajev in soljudi. Literarno srečanje Biseri Savinje podpira celjska občina, z donacijami pa so ga podprle še nekatere druge občine, iz katerih so prišli udeleženci. Prireditev je spremljal pester kulturni program, organizatorji pa že razmišljajo o zasnovi 10., jubilejnega srečanja prihodnje leto.

TINA VENČUST

Foto: GrupA

Priznanje za igralca večera je prejel Niko Turk (v sredi). Kako je bila občinstvu predstava všeč v celoti, bodo organizatorji, člani Kulturno-umetniškega društva Zarja Trnovlje, razglasili na sklepni prireditvi.

Občinstvo navdušil dohtar

V petek so se v Celju nadaljevala letošnja Novačanova gledališka srečanja. Kot drugi so se s komedijo Burka o jezičnem dohtarju v režiji Nikolaja Vodoška predstavili člani gledališke skupine Kulturno-umetniškega društva Slomšek iz Slovenske Bistrice.

S to predstavo so prav tako med najboljšimi sedmimi slovenskimi ljubiteljskimi

gledališkimi skupinami sodelovali na 52. Linhartovem srečanju v Postojni in dosegli odličen uspeh. Njihov igralec Niko Turk je namreč za vlogo jezičnega dohtarja prejel matička za najboljšo moško vlogo. Z dinamično igro je v petek prepričal tudi občinstvo v trnoveljskem kulturnem domu, saj ga je to izbralo za igralca večera. Jutri (v petek) bodo na

trnoveljskem odru nastopili gledališčniki Kulturno-umetniškega društva Franca Kotarja iz Trzina. Selektorja letošnjih Novačanovih gledaliških srečanj, gledališkega kritika Slavka Pezdirja, so prepričani s Sartrovo dramo iz grške mitologije Otroka muh v priredbi in režiji Tjane Peršuh.

ŠO

Foto: GrupA

Organizatorji srečanja si želijo, da bi besedam proze ali poezije, ki prihajajo iz srca slepih, na srečanjih prislunila širša javnost.

Tresenje zaradi rudarjenja

Pred tednom dni so bili rudarji v »središču« dogajanja

Od 10. oktobra do danes se je po podatkih s spletne strani Agencije RS za okolje v bližini Topolšice zatreslo že več kot 8-krat. Gre za blage tresljaje, ki za ljudi niso nevarni. Niti odmevni ne bi bili toliko, če ne bi ravno rudarski inšpektor pretekli terek enega od teh potresnih sunkov, ki je imel sicer najvišjo magnitudo, omenil kot možnost, zaradi katere bi lahko prišlo do nesreče v Premogovniku Velenje. V nesreči 500 metrov pod površjem je bilo 15. oktobra poškodovanih sedem rudarjev. Potres so zaznale avtomatske opazovalnice Urada za seizmologijo pri Agenciji RS za okolje. Čas potresa se popolnoma sklada s časom nesreče. Vodja sektorja za seizmologijo Mladen Živčić pravi, da pri tresljajih pri Topolšici ne gre za tektonske, ampak za tako imenovane umetne potrese, ki so posledica rudniške dejavnosti.

»Tektonski potresi so tisti, ki nastanejo ob prelomih v Zemljini notranjosti. Segajo tudi do 700 kilometrov v globino, večina pa se jih zgodi v Zemljini skorji, ki je pod celinami debela nekje med 30 do 70 kilometrov. Tektonski potresi, ki so se dogajali v Sloveniji, nastajajo najpogosteje med 5 in 10 kilometri pod površino, redko so globlji, včasih nastanejo samo kilometer ali dva pod površjem. Poleg tektonskih poznamo še vulkanske potrese. Ti so prav tako povezani z Zemljino geodinamiko, vendar nastajajo samo na območju ognjenikov. Tako imenovani udorni potresi so pogosti v kraškem območju in do njih prihaja, ko se kaverne

se je zgodil. Z avtomatsko analizo lahko določimo le približno lokacijo in magnitudo dogodka, ne moremo opredeliti če gre za tektonski ali za umetni potres.

Glede na povečano število tresljajev, ki so jih pri Topolšici zaznale opazovalnice v zadnjih 14 dneh – bi to lahko pomenilo, da je morda v premogovniku ves ta čas prihajalo do kakšnih nenavadnih dogodkov?

Še enkrat bi poudaril, da je potres, ki ga je rudarski inšpektor zasledil na naših spletnih straneh, rezultat avtomatske analize in je zgolj okvirno informativne narave. Samodejno opredeljena lokacija tega tresljaja je bila dva kilometra južno od Topolšice. S pregledom in naknadno obdelavo zapisov tega dogodka smo ugotovili, da gre za potres, ki je nastal kot stebrni udar. Nenavadno? To vprašanje bi bilo morda primernejše za geologa. Vendar – pri rudarjenju se spreminjajo notranjost Zemlje in pritiski kamnin. Kolikor vem, se v Velenju koplje tudi od 400 do 500 metrov. Na območju, kjer odstranijo del zemljine, mora preostali del prevzeti vsa obremenitev, ki je bila prej porazdeljena. Takrat se zgodi, da kamnina pritiska ne zdrži več. Zgodi se stebrni udar. Ta vrsta potresov pogosto spremlja rudniško dejavnost. To je znano za vse rudnike, ne samo za velenjskega. Naše opazovalnice redno beležijo dogodke z območja premogovnika, vendar vseh ne preučujemo na način, da bi o njih poročali.

Stebrni udar 15. oktobra je imel magnitudo 1,5. Kaj takšna magnituda po-

Takrat so učinki lahko malo večji. Pri tem dogodku v premogovniku so bili rudarji v neposredni bližini dogodka, zato so bili zanje učinki toliko večji.

Bi se lahko zaradi tako zgoščenih potresnih sunkov na območju Šaleške doline in okolici zgodilo kaj hujšega?

To, da se na nekem območju zgodi v krajšem časovnem obdobju več potresov, ne napoveduje močnejšega potresa, če to mislite. To ni edini primer tako zgoščenih tresljajev na enem območju. Leta 2010 so se manjši potresi vrstili v bližini Postojne, trajali so en mesec. Potem poznamo tak primer pri Ilirski Bistrici, nato še pri Naklem. Letos junija so se začeli potresi pri Ribnici in se vse redkeje še vedno dogajajo. Nikjer ni bilo zatem kakšnega večjega potresa. Če bi večji potres sledil kopici manjših, potem bi imeli v Sloveniji skoraj vsako leto močan potres. Potresi, ki jih čutijo prebivalci Šaleške doline, so posledica rudniške dejavnosti. To s tektonskimi potresi nima povezave in ne more napovedati nič hujšega, kar bi bilo naravnega vzroka. Res pa je, da se je pred leti na območju italijanske Aquile zgodil močan potres in da se je pred tem bila povečana potresna aktivnost, vendar strokovnjaki neposrednih opozoril niso izdali, ker opozorilo ni bilo strokovno upravičeno. Zakonitosti v smislu napovedovanj ni.

Je območje Šaleške doline sploh med potresno varnimi območji v Sloveniji, če izvzamemo rudniško dejavnost?

Severovzhodni del Slovenije je najmanj izpostavljen potresni nevarnosti, tudi v primerjavi z osrednjim, ljubljanskim, delom oziroma vzhodnim (Krško-Brežiško) ali zahodnim (Zgornje Posočje). Skrajni jugozahod in severovzhod naše države sta najbolj ugodna za življenje brez strahu o potresih, čeprav tudi v teh področjih pojav močnejših učinkov potresa ne moremo povsem izključiti. Na naših spletnih straneh je objavljena tudi karta potresne nevarnosti. Treba pa se je zavedati še nečesa. Prvi pokazatelj, ali smo izpostavljeni potresu ali ne, je ravno analiza o ravni potresni nevarnosti. Torej naravna danost, ali se na območju, kjer živimo, potresi pogosteje pojavljajo in kako močni so. Drugo vprašanje pa je, kakšne so stavbe, v katerih živimo in v katerih nas bo potres zatekel. Ali so ustrezno odporne zgrajene in nenazadnje, kaj imamo v teh prostorih. Imamo doma omare stvari, ki nas lahko poškodujejo, če do potresa pride? In še to je pomembno – na kakšnih tleh so objekti zgrajeni. Mehkejša kot so tla, večjo škodo lahko pričakujemo v enakem potresu, ki morda v objektih, ki so na trdnejših tleh, škode ne bo pustil. Potresi so se dogajali in se še bodo, mi lahko samo omilimo posledice in z ustrežno pripravljenostjo delujemo preventivno, da je škoda čim manjša.

SIMONA ŠOLINIČ

(naravne jame) zasujejo. Takšni potresi so praviloma šibki in jih je manj v primerjavi z drugimi. Umetni potresi pa so tresljaji, ki so podobni potresom, vendar nastajajo zaradi človeške dejavnosti. Sem spadajo tudi tresljaji zaradi jedrskih poskusov ali razstreljevanja v kamnolomih ali gradbiščih in tudi potresi, ki so povezani z rudniško dejavnostjo.

Ali se iz zapisov avtomatskih opazovalnic, ki jih najdemo na spletni strani Agencije RS za okolje, da določiti, za kakšen potres gre?

Seizmologi iz zapisov lahko določimo, v kakšni globini je bil potres. To je pravzaprav enostaven način, kako ločimo med tektonskimi in umetnimi potresi. Tektonski nastajajo globlje, umetni pa na podlagi človeške dejavnosti, ki se dogaja na površju Zemlje ali zelo blizu površja. Kot v primeru velenjskega premogovnika, kjer rudarji opravljajo delo nekaj sto metrov pod površjem. Avtomatske potresne opazovalnice zaznajo tresljaje v podlagi tal, na katerih so postavljene. Seizmologi nato z ročno ali s programsko analizo, ki smo jo razvili, oziroma z računalniškim programom te podatke obdelamo in na podlagi tega sklepamo, kje je bil potres, kako močan je bil in v določenih pogojih tudi, na kakšen način

meni glede na to, da je v primerjavi z ostalimi zaznamimi tresljaji višja?

Seizmologi potres opredeljujejo z magnitudo in intenziteto. Magnitudo ocenimo iz opisa inštrumentov. To je podatek oziroma številka, ki se nanaša na potres kot vir potresnega valovanja oziroma kot dogodek v žarišču potresa. Vsak potres ima praviloma eno samo vrednost magnitude. Intenziteta pa so učinki, ki jih ima tak potres na okolico, ljudi, stavbe, naravo. Ta podatek je vezan na lokacijo in je v vsaki točki opazovanja drugačen. Če pojasnim: npr. potres v Zgornjem Posočju pred 15 leti je imel magnitudo 5,6, intenziteto pa v Bovcu 7. stopnje, v Ljubljani 5. stopnje in tako dalje. Na splošno, potres 1,5 magnitude je šibak potres.

Kako ga ljudje lahko začutijo?

Kot manjše tresljaje, ki jih zelo pogosto spremlja močan zvok. V Sloveniji imamo primere, ko ljudje slišijo samo zvok, ne pa tudi tresljajev.

Bi morali biti ljudje zaradi tresljajev v premogovniku zaskrbljeni?

Ne, ne. Potresi magnitude 1,5 redko sprožijo kakšno zanimanje javnosti. Večino potresov te magnitude ljudje ne čutijo. Izjema je, če se takšen potres zgodi zelo plitvo in pod poseljenim območjem.

Vrednos prekora

Eno je potres, drugo sprostitev napetosti

Seveda smo nekaj vprašanj o morebitni povezavi med rudarjenjem in potresi naslovili tudi na Premogovnik Velenje.

Kot pojasnjujejo v PV, je pri zadnji nezgodi, ko je bilo poškodovanih sedem rudarjev, šlo za hipno sprostitev napetosti, kar je v premogovništvu dokaj pogost pojav, ki pa se ga žal vnaprej ne da napovedati.

Po rudarski zakonodaji v premogovniku tresenje tal spremljajo že od leta 1996, in sicer po nemškem standardu za tresenje tal DIN 4150, ki je na tem področju nedvomno najmodernejši

in tudi postavljene meje za dovoljeno tresenje tal so najnižje. Po obliki krivulje zapisa tresenja tal ločijo med potresi in sprostitvami napetosti. »Glede na do zdaj izmerjene podatke lahko trdim, da tovrstne sprostitve napetosti v jami niso nevarne za objekte na površini,« pravijo v PV.

Premike terena spremljajo

Sicer napovedujejo tudi premike terena, in to z rudarskim projektom. Spremljanje izvajajo z geodetskimi meritvami, tudi z GPS-sistemom, ki jim omogoča, da se v nekaj minutah po dogodku podat-

Nevarnosti podzemlja se zavedajo tudi v drugih državah, kjer se prav tako. Bad Bleibergu v podzemnem muzeju Terra Mystica, ki je del nekdanjega sodelovalo dvanajst ekip iz petih držav, Avstrije, Nemčije, Češke, Poljske in Premogovnika Velenje. (Foto: arhiv PV)

Šoštanj pred desetimi

Deset let mineva, odkar smo tudi v našem časopisu spremljali polemike in vprašanja v smislu, zakaj trese Šoštanj.

Pravega odgovora takrat ni bilo, čeprav je večina prebivalcev kazala na Premogovnik Velenje oziroma dela v jami.

Vendar so s časom, morebiti pa tudi z odškodninami, pritožbe o tresenju in podzemnem bobnenju ponehale. To, da je bilo občasno tresenje, tudi z močnejšimi sunki, res neprijetno, so priznavali mnogi, hkrati pa so seizmologi oziroma meritve kazale, da tresenje

naj ne bi bilo nevarno. Nekaj odgovorov so občanom podali na eni od okroglih miz, kjer so sodelovali strokovnjaki iz premogovnika, ki sicer niso izključili možnosti, da so tresljaji posledica rudarjenja, hkrati pa so omenjali, da to ni nujno. Med drugim so med možnimi

sti niso čene

ki avtomatsko prenesejo na strežnik in so takoj dostopni na naslovu <http://www.rlv.si/si/dejavnosti/tehnicesluzbe/seizmika>. Na tem naslovu redno objavljajo tudi mesečna poročila, iz katerih je razvidno izpolnjevanje zahtev najstrožjega standarda DIN-4150. Do danes v vsem obdobju rednega spremljanja dovoljene vrednosti niso bile nikoli prekoračene.

Novih prelomnic niso zaznali

V premogovniku so odgovorili tudi na vprašanje glede aktivne tektonike. Kot zatrjujejo, ni dokazov o aktivni

tektoniki na območju aktivne jame niti ne beležijo novih prelomnic. »Vsekakor pa obstaja možnost, da tektonske razmere v Šaleški dolini tudi vplivajo na pojav dinamičnih pojavov, ki spremljajo odkopavanje,« odgovarjajo v PV, kjer dodajo, da lahko občani na posebni številki 080 1158 premogovnik obveščajo o vsakem takem dogodku, torej nenadnem tresljaju, sunku, bobnenju ... Statistika kaže, da je tovrstnih klincev oziroma pritožb zelo malo, bolje rečeno, da jih v zadnjih letih praktično ni.

URŠKA SELIŠNIK

... usposablja za morebitno posredovanje. Tako so aprila v avstrijskem rudniku, izvedli mednarodno vajo rudarskih reševalnih ekip. V vaji je Slovenija zastopala ekipa petih reševalcev iz Premogovništva Slovenije.

Zemlja se spreminja počasi

Potresi na območju Šaleške doline niso redki, a so na srečo šibki

Kljub temu, da je minilo že nekaj desetletij, ljudem na Celjskem ostaja živo v spominu dva večja potresa. Prvi in najmočnejši iz leta 1974, ko so se tla na Kozjanskem zatresla z magnitudo 4,8, in osem let kasneje na območju Spodnje Savinjske doline, ko se je Šempeter z okolico zatresel z močjo 3,9. Je potres s tolikšno rušilno močjo mogoč tudi na območju Šaleške doline, ki je po svoji zemeljski zgradbi izjemno razgibano območje?

Ob tem, da je že sama sestava zemeljskih plasti zelo razgibana, je na tem območju zelo prisoten tudi t.i. človeški dejavnik. Od 19. stoletja je namreč človek s svojim poseganjem v naravo in izkoriščanjem naravnih danosti, kar je seveda tudi kopanje premoga, povzročil več kot 200 močnih potresov. Odgovorov tokrat nismo iskali zgolj pri seizmologih, ki spremljajo potresno delovanje, temveč tudi pri geologih, ki proučujejo zemeljske plasti in delovanje globoko pod zemeljskim površjem. Vodjo ene od enot Geološkega zavoda Slovenije, ki je odgovorna za pripravo in proučevanje geoloških kart, dr. Miloša Bavca, smo povprašali, kako torej na območju Šaleške doline vplivajo posegi človeka na dogajanje v okolju in naravi. Glavna posledica izkopavanja lignita v Šaleški dolini je namreč ugrezanje tal, Velenje pa leži v kotlini, ki je tektonsko druga najmlajša udorina na Slovenskem.

Je po vašem mnenju tresenje tal, ki ga pogosto beležijo na območju Topolšice, neposredno povezano z izkopavanjem premoga v velenjskem rudniku?

Res gre v primeru večjega dela Šaleške doline za sorazmerno mladi geološki zgodovini pogreznjeno območje, ki mu danes geološko rečemo tudi Velenjski bazen. Prav to pogreznjenost je krivo, da je območje v pliocenu pred nekaj milijoni let zalilo jezero, v katerem se je odložila ogromna količina z organsko snovjo bogatega sedimenta. Ta se je kasneje spremenil v lignit. Mlado površje je praviloma povezano s tektonskimi premiki, pogosto ob prelomih, in te premike navadno spremljajo tudi potresi. Na tem območju se tako resnično pojavljajo tudi manjši potresi, velik del tresenja pa je zagotovo povezan tudi z dogodki v jami oziroma z rudarjenjem. Seizmologi znajo na podlagi svojih meritev ti dve vrsti pojavov med seboj ločiti in jih ločujejo.

Med ljudmi se ob tem, da je »kriv« rudnik, pojavljajo tudi ugibanja, da je razlog morda termalni izvir. Koliko so realna ta ugibanja?

Termalni izviri so pogosto posledica, a nikoli, vsaj v naših krajih ne, vzrok za tektonske premike.

Ali je v zadnjem času prišlo do kakšnih večjih premikov na območju preloma Topolšica-Šoštanj-Dobrna-Slati-

na? Ali geologi spremljate to območje – in če ga, kako?

Šoštanjski prelom je trajno aktiven. Njegovo premikanje beležijo z mrežo GPS-postaj, ki so po območju države preveč redko postavljene, da bi lahko govorili izključno o premikih ob enem samem prelomu. Pri dokazovanju njegove aktivnosti si zato pomagamo še z drugimi geološkimi orodji. Sicer premiki ob večjih aktivnih prelomih – Šoštanjski je le eden od njih – v Sloveniji dosegajo velikostni red enega milimetra na leto ali manj. To je v primerjavi z velikimi in slavimi prelomi, kot je na primer Prelom sv. Andreja v Kaliforniji, zelo malo, ni pa zanemarljivo.

Na območju ležišča velenjskega premoga, ki je dolgo med 8 in 9 km in široko od 1,5 do 2,5 km, potekajo v smeri severozahod-jugovzhod trije prelomi; na južni strani je veliki Šoštanjski prelom, ki je še vedno aktiven. Kakšna potencialna nevarnost obstoja zaradi teh prelomov in kaj sploh to pomeni, da je Šoštanjski še vedno aktiven?

Bližina aktivnega preloma zagotovo pomeni do neke mere povečano potresno nevarnost. Aktivnost Šoštanjskega preloma je dejstvo, ki ga je treba upoštevati pri potresno varni gradnji na tem območju.

Po sredini območja izkopavanja teče prelom Velenje-Dobrna, na severu je veliki Smrekovski prelom. Struga reke Pake okrog 7 km teče po Šoštanjskem prelomu. Poleg tega območje premogovnika sekajo tudi prelomi v smeri

tem območju. Potresi tu niso redki, a so na srečo šibki. Pred nekaj milijoni leti, ko se je Velenjski bazen hitro polnil s sedimenti, so bili potresi tu najbrž močnejši. Manjši premiki se lahko zgodijo tudi ob katerem od prelomov v bližini, a moramo se zavedati, da večina prelomov ni aktivnih in so posledica dogajanj v bolj ali manj davni geološki zgodovini.

Območje Smrekovca velja za nedelujoči oziroma ugasli vulkan. Ali se morda ta lahko znova »aktivira«?

Ne. No ... morda čez veliko milijonov let, a o tem danes ne vemo prav nič. Zemlja se spreminja počasi.

Nasprotniki gradnje bloka Teš 6 so v eni od študij opozarjali na nevarnost součinkovanja štirih dejavnikov na tem območju – na prelome, vdore vode, vdore metana in samovžig lignita – kar bi lahko ob potresu povzročilo zalitje premogovnika. Je tak strah upravičen in realen? Ali pa se morda lahko zgodi celo kaj hujšega še na širšem območju Šaleške doline?

O ostalih nevarnostih ne želim soditi, potres pa se na tem območju dokazano lahko zgodi, kar dobro vedo tudi prebivalci Šaleške doline in okolice. Želeli bi si sicer, da bi bila ob gradnji tako zahtevnega objekta neposredno na trasi enega bolj aktivnih prelomov v Sloveniji izvedena tudi poglobljena seizmotektonska študija. Vendar nimamo razloga za dvom o tem, da so bila pri načrtovanju Teševе šestice upoštevana vsa pravila potresno varne gradnje.

IVANA STAMEJČIČ

»To, da je Velenjski bazen drugi najmlajši v Sloveniji, zagotovo ne drži. Skoraj vsa Slovenija se še danes premika in v geološki zgradbi ni nič dokončnega! Skoraj vse kotline v Sloveniji so v geološkem smislu mlade.«

sever-jug. Med ljudmi se postavlja vprašanje, ali je premikanje teh prelomov razlog za tresenje tal oziroma zaznavanje potresnih sunkov. Ali gre za kakšne tektonske premike, spremembe v notranjosti zemlje na tem območju?

Kot že rečeno, je Šoštanjski prelom aktiven in ozemlje ob njem se počasi, a stalno premika. Če malo poenostavimo, se ozemlje severno od preloma premika proti jugovzhodu, ozemlje južno od njega pa proti severozahodu. S tem je povezana tudi potresna dejavnost na

Zaupate nam že
68 let
novi tednik
novice iz 33 občin

leti ...

vzroki za sunke naštevali seizmične aktivnosti, gibanje ravnih podtalnic ali včasih tudi promet. Kot so poudarjali, v premogovniku niso skrivali podatkov in so želeli z ljudmi vzpostaviti dialog.

Ze takrat je bilo povedano, da v premogovniku preko sa-

telitske navigacije načrtujejo vse premike terena in da ne prihaja do drastičnih odmikov oziroma razlik med predvidevanji in končnimi meritvami. Teren spremljajo z več opazovalnih točk, skozi različne projekte in študije pa znajo predvideti, kaj se bo na površini dogajalo. Seveda seizmične dogodke beležijo tudi v jami, kjer merijo še napetostna stanja, ter opravljajo meritve

piezometričnih ravni vode. Pred desetimi leti so v enem mesecu premogovniške naprave naprave zabeležile 22 sunkov, od katerih nobeden ni presegel dopustne meje za spomeniško zavarovane objekte.

... in danes

Ob pripravi članka smo kar nekaj Šoštanjčanov, tudi Topolščanov, povprašali, če

čutijo kakšno posebno dogajanje v zemlji oziroma če slišijo neprijetno bobnenje in morebiti kot pred časom čutijo tudi sunke. Enoten odgovor se je glasil, da niti v Šoštanju niti Topolšici kakšnega posebnega tresenja ljudje ne zaznavajo. Tudi na Občini Šoštanj so potrdili, da se nanje v zadnjih letih ni obrnil noben občan, ki bi se pritoževal zaradi nenavadnega dogajanja.

Podobno je poudarila tudi predsednica Krajevne skupnosti Šoštanj Vilma Fece, ki je prepričana, da bi, če bi krajski občutli kaj nenavadnega, to tudi sporočili. Sploh pa Fecetova pozna dogajanje pred desetimi leti in pravi, da so bili takrat tresljaji res pogosti in da se je o tem v krajevni skupnosti veliko govorilo. »V zadnjih dveh, treh letih pa se zaradi tega nihče ne oglasi,« je po-

udarila Fecetova in dodala, da med Šoštanjčani zaradi rudarjenja ni kakšnega posebnega strahu. Tudi zaradi kakšne manjše nesreče ni pretirane zaskrbljenosti: »Tudi šoštanjski rudarji, ki delajo v jami, pravijo, da so navajeni vsega huđega in da se podobni udarci, kot je bil ob zadnji nezdodbi, dogajajo in se bodo tudi vnaprej. Da le ni kaj hujšega.«

US

OKOLJSKA PERLA

Selitev ekološkega otoka

Krajani Lopate na območju celjske krajevne skupnosti Ostrožno so začasno brez ekološkega otoka, ki je bil postavljen ob avtobusnem postajališču. Kraj je bil po eni strani priročen, saj so ljudje, ki so pripeljali doma razvrščene odpadke, lahko varno ustavljali svoja vozila. Po drugi strani so tako krajani kot tudi v občinski inšpekcijski službi in podjetju Simbio ugotavljali, da so se zaradi tega ob magistralni cesti na Lopati zbirali tudi odpadki iz drugih krajev.

Poleti je bilo na Lopati ob zabojnikih ogromno vreč z odpadki, čeprav je te na ekoloških otokih treba ločiti in posamično odložiti v ustrezne zabojnike za papir, steklo ali embalažo.

Nihče se ne bi pritoževal, če bi ljudje iz drugih krajev odpadke odlagali v zabojnike, a žal so jih puščali kar v vrečah, v katerih so bili skupaj mešani komunalni odpadki, embalaža in papir. Vreče so se kopičile ob zabojnikih, v Simbiu pa so morali večkrat posredovati in poskrbeti za izreden odvoz. Tako so odstranitev ekološkega otoka in zabojnikov na njem zahtevali prav krajani, ki jih je motila neurejena okolica, skrbelo pa jih je tudi za varnost otrok, ki na tem postajališču čakajo šolski avtobus. V Simbiu so tako začasno odpeljali zabojnike, znova pa jih bodo v naselje vrnili te dni. Po besedah predsednika sveta KS Ostrožno Petra Piška so namreč za novo primernejše mesto za ekološki otok izbrali avtobusno obračališče na krajevni cesti pri odcepu za Šmartno v Rožni dolini in Podgoro, kjer je občutno manj tranzitnega prometa.

Krajani Lopate, ki si tokratno okoljsko perlo zaslužijo, zato ker so se odločili narediti red pred domačim pragom, pa tudi v zadnjih tednih niso ostali brez možnosti za razvrščanje odpadkov. Na območju krajevne skupnosti Ostrožno je namreč še vedno deset ekoloških otokov.

IS

Foto: GrupA

Avtobusno postajališče na Lopati zdaj končno služi svojemu namenu.

OKOLJSKA PACKA

Nekoč središče nakupov, danes nesnage

Nekdanje poslopje trgovine Puckmeister

Čas, ko smo nakupovali še v manjših vaških trgovinah, je že zdavnaj mimo. Velike trgovske verige so namreč posrkale manjše trgovce, ki zaradi svoje majhnosti niso bili konkurenčni ekonomiji obsega velikih supermarketov.

Eden takšnih primerov je tudi nekoč priljubljena trgovina Puckmeister, na katero nas danes (na žalost) spominja zgolj še zapuščena in propadajoča stavba v bližini tovarne nogavic na Bregu pri Polzeli. Po propadu te nekoč znane polzelske trgovine je trgovsko dejavnost v njenih prostorih nadaljevala velenjska Era in za njo Mercator. Kmalu je nad poslovalnico na Bregu obupal tudi najboljši sosed. Zgradba tako že več let propada, v njeni okolici pa se po pripovedovanju domačinov občasno zadržujejo tudi različni ponočnjaki. Njen lastnik je še vedno Mercator, ki pa, kot so nam sporočili pristojni, stavbo tudi prodaja. Kupec bo moral zanjo odšteti 360 tisoč evrov.

ŠPELA OŽIR, foto: ŠO

NA KRATKO

Gasilci kot gostitelji

SOLČAVA - Pod vodstvom poveljnika domačega gasilskega društva Matjaža Krivca so izvedli tradicionalno skupno gasilsko vajo, v kateri so se članom PGD Solčava pridružili gasilci iz Železne Kaple in Jezerskega.

Gostje so za vajo gasili dva požara v naravi in osnovno šolo ter varovali bencinski servis. Solčevani so se spoprijeli s požarom v Zadrugnem domu, alpinistična ekipa pa je prikazala soje izkušnje pri gašenju na nedostopnem terenu. Prihodnje leto bodo gostitelji skupne vaje gasilci v Železni Kapli.

US

Del sebe za življenje drugega

RADEČE - Krajevna organizacija Rdečega križa je ob 60-letnici krvodajalstva na Slovenskem v petek, 18. oktobra, pripravila srečanje krvodajalcev iz radeške občine in Zidanega Mosta.

V ribiškem domu na Hotemežu so se zbrali krvodajalci, ki kri dajejo redno in so za svoje humanitarno delo prejeli priznanja. Takšnih krvodajalcev je letos 119. Na območju radeške občine je v register krvodajalcev sicer vpisanih 895 krvodajalcev. Lani jih je kri darovalo 247 oziroma približno 5,3 odstotka prebivalcev radeške občine, kar je v okviru republiškega povprečja, ki znaša 5,2 odstotka. Prve krvodajalske akcije v Zagorju se je leta 1953 udeležilo 9 krvodajalcev rudarjev, od takrat pa se vrstijo generacije tistih, ki darujejo kri in tako drugim pomagajo ohraniti življenje.

TV

Gasili na tromeji

DOBJE - V oktobru, mesecu požarne varnosti, so domači gasilci pripravili številne aktivnosti. Po strokovni ekskurziji in dnevu odprtih vrat so sodelovali še na požarni vaji skupaj s tremi prostovoljnimi gasilskimi društvi.

Dobjanski gasilci so se sredi oktobra z gasilci s Planine pridružili gasilski vaji, ki jo je organiziralo PGD Jurklošter. Vaja je potekala na Blatnem vrhu, na tromeji občin Dobje, Šentjur in Laško, kjer delujejo omenjena društva. Ker je dobro sodelovanje med njimi velikega pomena ob morebitnem požaru, skupne gasilske vaje pripravljajo zadnjih nekaj let.

TV

Rajši novo kot rabljeno vozilo

BRASLOVČE - Občinski svetniki so na zadnji seji potrdili sklep o sofinanciranju nabave gasilske cisterne za Prostovoljno gasilsko društvo Letuš (PGD Letuš). Letuški gasilci za potrebe prevoza požarne in pite vode trenutno uporabljajo 30 let staro vozilo, ki ga je treba nenehno popravljati.

Gasilci so že podrobno preučili vse možnosti nakupa, od novega vozila do rabljenega gasilskega in rabljenega tovornega z nadgradnjo. Po vseh ugotovitvah, pretehtanih možnostih in postavljeni finančni konstrukciji so predlagali nakup rabljenega tovornega vozila in izdelavo nove nadgradnje v gasilsko vozilo, za kar bodo morali zagotoviti približno 122 tisoč evrov. A je to, kot sta v podrobni predstavitvi pokazala poveljnik gasilskega poveljstva občine Braslovče in direktor občinske uprave Milan Šoštarich in predsednik PGD Letuš Primož Brinovec, zgolj polovica stroška, kot če bi kupovali novo vozilo. Občina je v preteklosti tovrstne nakupe sofinancirala v višini 35 odstotkov vrednosti. Kakšen delež bo prispevala tokrat, še ni znano, bodo pa ta nakup sofinancirali v petih letih.

LK

Pod Svetimi gorami je grmelo

BISTRICA OB SOTLI - V mladinskem Klubu Metulj je bil v soboto koncert Klubskega maratona. Nastopili sta slovenski skupini Reverend Haze in Menendez Brothers.

Gre za Klubski maraton Radia Student, ki je objavil razpis, na katerega se je prijavilo 72 slovenskih glasbenih skupin. Med njimi so izbrali šest najboljših. Skupino Reverend Haze, ki je nastopila v Bistrici ob Sotli, označujejo kot »psihadelično stonersko« in Menendez Brothers kot »glasbeno vizualnega posebnega«, saj posegajo na polje vizualnega. Poznavalci Reverend Haze opozarjajo, da izhajajo iz plodovite ilirskobistriške valilnice trših zvokov, za ljubljanske Menendez Brothers poudarjajo njihovo socialno angažiranost in punkersko ostro glasbo. Koncerta v Bistrici ob Sotli so se udeležili tudi ljubitelji underground glasbe iz Podčetrtna in Kumrovca.

BJ

Celjski vihar pustošil v Stožicah

Po Olimpiji doma z Mariborom in Rudarjem

Celjski nogometaši so v 14. krogu državnega prvenstva prijetno presenetili. Z 2:0 so slavili v Stožicah in povzročili svojevrstni »potes« Po tekmi je prekipele domačim navijačem, obenem je odstopil trener Andrej Razdrh. Velenjski Rudar je z dvema goloma Mateja Eterovića premagal Gorico in se zavihtel na tretje mesto lestvice.

Navijači Green dragons so praznovali 25. obletnico, zato se jih je zbralo 600. Po tekmi so pred celjskim avtobusom ploskali varovancem trenerja Miloša Rusa in jim namenili številne čestitke. Sedma Olimpija ima pred osmim Celjem zdaj le še dve točki naskoka.

Bajde, Šporar, Jug ...

Prvi so zapretili oslavljeni Celjani (zaradi številnih poškodb, bolezni in kazni – Čadikovski ima 4 rumene kartone), ko je z glavo poskusil Gregor Bajde, a je bil domači vratar na pravem mestu. Pri gostiteljih je bil najnevarnejši Šporar, ki je nekajkrat ustrelil, predvsem z razdalje. Celjski vratar Matic Kotnik je z zelo dobrimi obrambami zaklenil gol. Dodatno je prvi polčas začel glavni sodnik Matej Jug, ki je kar nekajkrat pošteno oškodoval rumeno-modre. Pomoč Olimpiji je bila očitna, že v prvem delu tekme je celjskemu moštvu namenil štiri rumene kartone. Mreži sta v prvem polčasu mirovali.

Beni Verbič je v hitrem samostojnem protinapadu potrdil zmago v Ljubljani.

Vrhovec utišal Stožice

Na štadionu se je tokrat zbralo dobrih 3.000 gledalcev, kar je nekaj neobičajnega. Prvi priložnosti v nadaljevanju sta pripadli gostiteljem. Najbližje vodstvu je bil Anđelković, a se je izkazal Kotnik. V 70. minuti pa je Igor Jugović na sredini igrišča odvezel žogo, Sebastian Gobec jo je v hitrem protinapadu povlekel pred nasprotni kazenski prostor, podal do Blaža Vrhovca, ta pa je z izjemno natančnim strelom ugnal vratarja Džafića in poskrbel za šok v Stožicah, obenem pa za slavje

med celjskimi privrženci. »Baklada« domačih navijačev je zadimila Stožice in sledila je daljša prekinitev. Tekma se je nadaljevala zagotovo prehitro, saj je bilo težko videti celjska vrata, a sodniku Jugu ni bilo mar za to ...

Verbičevi mojstrovini

Sodnikov dodatek je znašal osem minut, zaradi prekinitve in menjav. Olimpija je preko Valenčiča v 92. minuti stresla prečko, potem pa prejela še zadnji žebelj v krsto. Minuto kasneje je Verbič odvezel žogo, mojstrsko obšel domačega branilca, na kon-

cu pa vratarja Džafića ugnal s strelom med nogami in dokončno odločil tekmo.

Pestro je bilo po njej. Domači navijači so od svojih privržencev zahtevali, da pred njimi slečejo drese. Po nekaj minutah so jih le odvrgli, a jih še v istem trenutku dobili nazaj pod noge. Zatem policisti niso uspeli preprečiti, da bi navijači vdrli v garažno hišo ter prišli vse do glavnega vhoda. Tam so z navdušenjem pričakali celjsko moštvo. Branilec Matej Centrih se jim je zahvalil s ploskanjem, potem pa je okrog sto navijačev »speciacem« vzklikalo: »Ščitite love!« Kasneje je prišlo tudi

do fizičnega obračuna med domačim nogometašem in navijačem.

Dodatna motivacija

Po pripravah v Tuhelju je zmaga za Celje dodatna motivacija oziroma vzpodbuda za naprej. »Ta zmaga je lepa nagrada, vendar ne smemo zaspati na njej. Moramo nadaljevati tako, kot smo zdaj začeli,« je dejal Benjamin Verbič, zatem je spregovoril trener Miloš Rus: »Največja vzpodbuda je bila, da smo se za nekaj dni umaknili v druge kraje, kjer smo se v miru pripravljali, tokrat pa odigrali izredno organizirano, disciplinirano, nenazadnje tudi kombinatorno. Olimpijo, ki ima dober igralski potencial, smo uspeli premagati in iztržiti vse tri točke, ki bodo, kar verjamem in srčno upam, igralcem vlile dovolj samozavesti. Obenem upam, da so na tekmi prepoznali, kako je treba vedno igrati. Na takšen način se ti vložek, ki ga daješ na treningih in na tekmah, povrne.« In kaj je dejal fantom v slačilnici? »Razen tega, da jim čestitam in da so danes odigrali na način, na katerega je edino možno odigrati prvenstvene tekme, nič kaj drugega.«

Sprva Rudar, zatem Maribor

Celjsko moštvo je včeraj v Velenju odigralo prvo tekmo četrtfinala pokalnega tekmovanja z Rudarjem, povratna bo v sredo v Celju. V nedeljo

LESTVICA 1. SNL

MARIBOR	13	9	2	2	31	8	29
LUKA KOPER	14	8	3	3	20	14	27
RUDAR	14	7	4	3	18	13	25
ZAVRČ	14	7	3	4	21	22	24
GORICA	14	6	4	4	24	14	22
DOMŽALE	14	5	5	4	23	15	20
OLIMPIJA	13	5	1	7	18	21	16
CELJE	14	4	2	8	12	23	14
KRKA	14	3	2	9	11	29	11
TRIGLAV	14	1	2	11	9	27	5

bo sledil štajerski derbi, ko bo v Areni Petrol gostoval državni prvak Maribor. »Upam, da se bo na tribunah v nedeljo zbralo veliko gledalcev. Na zadnji tekmi proti Kopru je bilo vzdušje turbno, zato je zdaj čas, da nas Celjani in ostali pridejo podpret. Morajo znati ceniti našo zmago, mi pa jim bomo skušali vrniti z novo dobro predstavo,« je dejal Verbič. Vratar Kotnik, ki je v odlični formi, je dodal: »Moramo nadaljevati v takšnem stilu, s takšno borbenostjo. Verjamem, da bomo zdaj stopnjevali formo in potem tudi rezultati ne bodo izostali.«

MITJA KNEZ
Foto: SHERPA

Celje (4-2-3-1); Kotnik – Gobec, Krajc, Žitko, Korošec – Jugović, Vrhovec – Bajde, Zajc, Verbič – Jovanović. Igral je še Kolman.

S srebrom dosegle preboj slovenskega curlinga

Prvo mesto se je izmuznilo za točko – Na Norveško po obstanek v skupini B

V Taernbyju na Danskem je bilo med 7. in 12. oktobrom evropsko prvenstvo skupine C v curlingu. Slovenska ženska reprezentanca je osvojila drugo mesto in si priborila nastop na evropskem prvenstvu skupine B, ki bo čez slab mesec v Stavangerju na Norveškem, sočasno z evropskim prvenstvom skupine A. Slovensko reprezentanco je zastopala tudi Anja Kresnik iz Šentjurja.

Gre za prvo slovensko srebrno kolajno in prvo napredovanje v višjo skupino evropskega curlinga. Za Slovenijo je bilo to šele tretje evropsko prvenstvo, ki se ga je udeležila, zato je osvojena kolajna toliko večji uspeh. Slovensko reprezentanco so zastopale članice Curling kluba Zalog Valentina Jurinčič (vodja), Petra Klemenc, Tjaša Jazbec in Anja Kresnik. V ženskem delu so poleg Slovenk nastopile še Hrvatice, Slovakinje in Belorusinje. Slovenke so bile po prvem delu prve, a so

po tekmi z drugouvrščenimi Belorusinjami za las izgubile zlato za eno točko. O srebru pa je znova odločala majhna razlika, saj so premagale Slovaško z 8:6.

Odločali zadnji kamni

»Tekme so bile vse do konca zelo napete in težke. Zadnja tekma je bila po devetih igrah še izenačena, odločile smo jo z zadnjim kamnom. Na ledu je bilo težko biti zbran dobre tri ure, kolikor je trajal spopad,« se spominja Anja. Čeprav je prav pometanje s posebnimi metlami del igre,

ob katerega se radi obregnejo ljudje in ga primerjajo s hišnimi opravili, pa sogovornica poudarja, da gre za fizično zelo naporen šport.

Dvorana v Zalogu, kjer trenirajo, je led dobila konec septembra, kar je pomenilo malo časa za priprave. Dekleta so zato konce tednov izkoristila za treninge v Kitzbühelu, kjer se jim je pridružil tudi avstrijski trener, ki jih bo spremljal tudi na Norveškem. Tik pred tekmovaljem so se podale še na trening v Bratislavo. Fizične treninge »na suhem« so začele poleti.

Cilj je obstanek v skupini B

Na evropskem prvenstvu skupine B se bo slovenska ekipa pomerila z devetimi ekipami, ki predstavljajo močno konkurenco. Kot je dejala Kresnikova, je njihov cilj osvojiti vsaj 8. mesto, kar pomeni obstanek v skupini B.

V Sloveniji so pogoji za trening še vedno slabi, saj curling trenirajo na ledu za hokej. »Hokejisti led poškodujejo, mi pa potrebujemo ravno površino, ki je poskropljena s kapljicami vode. Ko kapljice zaledenijo, nastane

površina, podobna pomarančni koži. S pometanjem kapljice gladimo, da kamen lepše drsi. Prav zaradi slabih pogojev v domovini konce tednov preživimo čez mejo.« Boljše razmere si obetajo ob prenovi dvorane Tivoli, pod katero naj bi zgradili tudi dvorano za curling, kar bi igralcem tega športa prihranilo veliko denarja. Največji strošek, ki ga večinoma krijejo iz lastnega žepa, pomenijo prav treningi v tujini.

TINA VENGUST
Foto: Curling zveza Slovenije

Kresnikova se curlingu posveča že tretje leto, evropskega prvenstva se je udeležila že lani, ko je ženska reprezentanca dosegla peto mesto. Ekipa, ki je barve Slovenije zastopala na Danskem, je zelo mlada, dve tekmovalki namreč beležita šele leto dni, odkar igrata. Tudi po zaslugi uspehov, kot je zadnji, je med ljudmi več zanimanja za ta šport, klubi pa tudi sami z organizacijo dnevov odprtih vrat po mestih v Sloveniji skrbijo za njegovo prepoznavnost.

Curling je moštvena igra, ki se igra na ledu, pri kateri igralci podajajo svoje kamne v »hišo«, na drugi strani ledene steze. Najbolj je prepoznaven po pometanju pred kamni, saj igralci s tem do določene mere nadzorujejo smer in dolžino kamnov. Izhaja s Škotske, njegovi začetki pa segajo v 16. stoletje. Danes je najbolj razširjen v skandinavskih državah in v Kanadi. Od leta 1998 je curling tudi na rednem programu zimskih olimpijskih iger. Kot vsak šport ima tudi curling specifično opremo, ki omogoča igranje. Curling se igra na ledeni stezi, dolgi 45,7 m in široki 5 m. Na vsaki strani steze so narisani krogi, ki predstavljajo tarčo, v katero igralci podajajo svoje kamne. Ti so visoki približno 12 centimetrov in tehtajo okoli 20 kilogramov. Narejeni so iz škotskega granita. Na vrhu kamna je pritrjen plastičen ročaj, za katerega igralci držijo med podajanjem kamna. Pred kamni igralci pometajo s posebnimi metlami. V preteklosti so bile to sirkove metle, danes pa so metle narejene posebej za ta šport.

Po zmagi v Harkovu zamenjali predsednika

Cizej namesto Zorka – Matić selektor Srbije

Sila pomembno zmago so v gosteh vpisali celjski rokometiši. V 4. krogu skupine A lige prvakov so v Harkovu premagali Motor iz Zaporožja z 32:29. Ob polčasu so zaostajali s 14:11, potem pa kot pre-rojeni v drugem delu dosegli kar 21 golov, ko so uveljavili svojo prednost v hitrosti.

Najbolj učinkovit je bil Gašper Marguč z osmimi goli, sedem jih je dosegel v 2. polčasu. Nemanja Zelenović in Sebastian Skube sta prispevala po šest zadetkov. Čeprav so rokometiši Gorenja izgubili tekmo 4. kroga lige prvakov, doma proti Aalborgu, je bil njihov organizator igre Staš Skube izbran v idealno sedmerico kroga, kar si je nedvomno zaslužil. Kljub

temu pa ostaja zgolj na razširjenem reprezentančnem seznamu selektorja Borisa Deniča. Skubetovo Gorenje si vrh lestvice 1. slovenske lige deli z Mariborom, takoj za petama jima je Celje.

Cizej v združeni funkciji

Novi predsednik Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško je Bojan Cizej. Dosedanji predsednik Dušan Zorko je predlagal, da se združita funkciji predsednika kluba in predsednika upravnega odbora – s tem je slednja pravzaprav ukinjena. Cizeja je v ponedeljek potrdila skupščina (ne pomnimo, da bi kdaj tako pomembna zadeva minila brez predhodnega obvestila javnosti, beri povabila me-

dijem), še prej pa sprejela nekaj sprememb statuta. Dosedanji predsednik kluba je poudaril, da zaradi številnih službenih obveznosti ni imel dovolj časa za predsedovanje celjskemu rokometnemu klubu, sicer pa ostaja član upravnega odbora. Bojan Cizej je vlogo predsednika upravnega odbora opravljal od leta 2011. Savinjecan, zaposlen v Laškem, je igral košarko tudi za KK Celje.

Matke s Perketom

Vodstvo celjskega kluba se je odločilo, da trener Vladan Matić lahko prevzame vodenje reprezentance Srbije. Njegov pomočnik bo Dejan Perić. Povsem logično je bilo, da Matić ne razmišlja o odhodu s celjske klopi in da zanj pride v poštev le dvojna vloga.

30. avgusta 2011 je tudi uradno svoj predsedniški mandat končal Tone Turnšek, z mesta predsednika upravnega odbora pa se je poslovil Marko Jugovič. Bojan Cizej (z dvignjeno roko) je kasneje nasledil Jugoviča.

V nedeljo sta minili dve leti, odkar je umrl legendarni slovenski rokometiš Iztok Puc, tudi bivši igralec Šoštanjana in Celja. Bil je edini rokometiš na svetu, ki je na olimpijskih igrah

nastopal za tri različne reprezentance. Leta 1988 je v Seulu osvojil bronasto medaljo z Jugoslavijo, leta 1996 je bil s Hrvaško v Atlanti zlat, leta 2000 pa je bil s Slovenijo v Sydneyju

osmi. Z Zagrebom je dvakrat osvojil naslov evropskega prvaka, kar pa mu s Celjem, žal (niti enkrat), ni uspelo.

DEAN ŠUSTER
Foto: arhiv NT (SHERPA)

Z leve stojijo Bojan Čonkaš, Joviša Kraljevič, Goran Kljevčević, Roman Iskrač in Boro Simič, v srednji vrsti so Dani Simič, Aleš Kos in Edi Koljič, ležita pa Damjan Vajdič in Ismir Berbič. Manjkajo Milan Adrinek, Peter Orter, Peter Čuš, Mišo Bodiroža, Darijo Biščan in Drago Kugler.

All-in vložil vse in slavil

Končana je 1. celjska liga malega nogometa

V ponedeljek se je spustil zastor nad priljubljeno letno celjsko ligo. Igralci malega nogometa so se od 15. aprila – tekem ni bilo v juliju in avgustu – merili po dvokrožnem sistemu, vsak z vsakim po dvakrat.

V zadnjem krogu so bili izidi na igrišču z umetno travo na Skalni kleti naslednji: Bolnica Celje – Intercom 3:12, Amaterji Občina – Maček tisk 4:7, Novem – Engrotuš 7:6, Šargi&Kralj – All-in 0:3.

All-in, Novem, Kos ...

Tekmovalo je devet moštev, končni vrstni red po 18 krogih pa je: 1. All-in 46 točk, 2. Intercom 40, 3.

Šargi&Kralj 34, 4. Maček tisk 22, 5. Engrotuš 19, 6. Hudinja Champion pub 13, 7. Bolnica Celje 12, 8. Novem 11, 9. Amaterji Občina 9. Nagrado za fair – play je prejel Novem. Najboljši strelci so bili: Kos (Šargi) 28 golov, Marot (Intercom), Karič (Šargi) 18, J. Torra (Intercom) 17 ... Največ golov, 16, je bilo doseženih na tekmi Šargi – Novem (14:2), najmanj, po dva, pa na tekmah All-in – Šargi in Maček tisk – Šargi (1:1).

Osmič prvi

Nogometiši All-ina so imeli zahtevno delo, kajti nekateri njihovi nasprotniki so se okrepili ne le z igralci iz 1. slovenske futsal lige,

temveč tudi s slovenskimi reprezentanti. Toda želeli so si vrniti naslov prvaka v svoje vitrine, potem ko so ga lani izgubili po burni sezoni. Vodil jih je Dani Simič. Jedro ekipe (z različnimi imeni: Vigrad, Ingrad Gramat, Tristar, Bar Golf, P&S Koper), ki je osemkrat osvojila prvo mesto, so tvorili in ga še vedno tvorijo Mijo, Ali, Berba, Čonki, Mišo ... Letos so prvaki postali brez poraza, edini remi so vpisali v boju s Šargijem. V izjemno napetih, izenačenih in tudi kakovostnih derbijih so Intercom obakrat ugnali s 4:3.

DEAN ŠUSTER
Foto: SHERPA

Pini točke za SP!

Celjski umetnostni drsalci so se udeležili mednarodnega tekmovanja Zlati medved v Zagrebu.

Med članicami je Daša Grm, ki so ji spodletele kvalifikacije za olimpijske igre, osvojila drugo mesto. Med mladinkami se je Pina Umek veselila zmage (Patricija Juren je bila osma) in vize za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo marca v Sofiji.

V kategoriji Advanced Novices girls je zmagala Lara Guček, družbo ji je na drugi stopnički delala Maruša Udrih, Nina Polšak je zasedla 4. mesto. Med Basic Novice boys je bil Luka Logar drugi, v najmlajši kategoriji pa je Ajda Hrušovar zasedla četrto mesto, Živa Bračun peto in Tija Ota Pušnik šesto.

DŠ

Foto: ZVEZDAN JUREN Pina Umek

TOP FIT
celje

www.top-fit.si / tel. 040 50 20 60

akcija

249 €

letna dopoldanska karta

fitness, skupinska in funkcionalna vadba

Beg mladih v lepše življenje

Ker si ga vsak zasluži

Je simpatičen, urejen, nasmehjan, vesel. Nasmeh so mu vrnila zadnja leta, ko so mu tudi v Kriznem centru za mlade Celje pomagali, da se je rešil iz nevdružne situacije doma. Zaradi očetovega alkoholizma je v prepad drvel tudi sin. Dokler ni uvidel, da takšnega življenja ne zmore več in se je v krizni center za mlade zatekel sam.

»Ni mi žal. Pomagali so mi in mi s tem tlakovali pot v lepše življenje in zrelost,« nam je povedal. Želi ostati anonimni. Po očetovi ločitvi od mame je ostal pri njem, vendar njegovega pitja alkohola ni prenašal. Očetovo pijančevanje je bilo zanj preveliko breme. Premogel je toliko moči, da se je v najbolj ranljivih najstniških letih odločil, da bo očeta zapustil in sam poiskal rešitev. Prelomnica se mu je zgodila v drugem letniku srednje šole. Medtem ko je večina njegovih sošolcev živela brezskrbno, je naš sogovornik bil največjo bitko mladosti. »Vedel sem, da za moje nadaljnje življenje ne bo dobro, če bom ostal doma. Moral sem nekaj storiti. In storil sem prav,« doda.

Rešitev vedno obstaja

Ko je potrkal na vrata kriznega centra, so se z njim najprej pogovorili, nato so ga sprejeli, da je bival pri njih.

Mladi se morajo pri bivanju v kriznem centru držati hišnih pravil. K tem seveda spada tudi redno pospravljanje sob.

»Veliko mladih ne vidi rešitve, čeprav ta vedno obstaja. In če je kje mladostnik, ki tuhta, kaj naj stori, če je žrtev nasilja, zlorabe, alkoholizma, bi mu svetoval odhod v krizni center. Meni so pomagali. In vem, da bodo drugim tudi,« nam je zaupal sogovornik.

»Tam sem bil tri tedne. Kot najstniku se mi je bilo težko prilagoditi dokaj strogemu hišnemu redu. Takrat ni bilo dostopa do spleta in kavic.

Včasih me je to malo razjezilo, a zdaj vem, da je dobro, da je bilo tako. Red mora biti. Predvsem pa upoštevati pravil, saj se tako naučiš

veliko stvari,« dodaja mladenič. Kljub težkim družbenim razmeram je pred kratkim našel redno zaposlitev. Ima dekle, ki mu, kot pravi, stoji ob

»Spominjam se, da smo bili na sprehodu ob reki in metali kepe v vodo. V mislih smo si predstavljali, da so v kepi vse naše težave in problemi ...« pravi mladenič, danes star malo več kot 20 let.

Krizni center za mlade Celje praznuje letos 15 let. Vsako leto so v centru poskrbeli za povprečno 50 mladostnikov in jim rešili življenjsko situacijo. Pri njih lahko pomoč poiščejo mladi od 6. do 18. leta, ki v centru lahko ostanejo do 21 dni. Glede na okoliščine, v katerih se mladi zatečejo k njim, so tudi primeri, ko ostanejo pri njih dlje časa ali sprejmejo tudi mlajše od 6. leta ali starejše od 18. leta. Za še mlajše otroke pa poskrbijo tako, da jih nastanijo v Kriznem centru za otroke Palčica v Grosupljem. Številki Kriznega centra za mlade Celje, ki je v Ipavčevi ulici 8, sta 03/493 05 30 ali 031/57 61 50.

strani: »Pridejo še težki dnevi, ko rabim pogovor, in takrat je dekle zame nepogrešljivo. Ni vse tako črno. Pomagava si. In v težkih trenutkih mi skozi misli letijo besede, ki sem jih slišal na pogovorih s strokovnjaki v kriznem centru.«

Mladenič je za svoja leta zrel. Na življenje gleda drugače. Očetova izkušnja ga je zaznamovala, a iz nje je izšel močan. Včasih se pojavi trenutek, ko je jezen nanj, a potem čustvo izvodeni, ker čuti, da je v vsej tej hudi preizkušnji notranje zgradil sebe.

Boleče zgodbe

Zgodbe otrok in mladih, ki se zatečejo v krizni center za mlade v Celju, so hude in tudi boleče. Največkrat tja ubežijo pred nasiljem doma ali v okolju, pred psihičnimi in spolnimi zlorabami ali ker ne zdržijo pritiskov staršev alkoholikov. Te težave so pogosto globoko skrite za

vedenjem otrok. Pred časom je v center prišlo dekle, ki si ni upalo domov, saj so ji v šoli uničili mobilni telefon. Strah pred odzivom staršev je bil prevelik. V pogovoru z njo so v centru ugotovili, da je bil poškodovan telefon le vrh ledene gore vseh težav v družini. Podobno je v nekaterih primerih, ko se otroci bojijo iti domov zaradi slabih ocen. Neko dekle je v krizni center napotila šolska svetovalna delavka, zatem ko je opazila, da ima dekle na telesu rane zaradi samopoškodb, medtem ko je druga najstnica v center zbežala pred očetom, ki jo je spolno nadlegoval. Pomagajo tudi mladoletnikom, ki jim zaradi kaznivih dejanj policija izreče ukrep prepovedi približevanja družini. S pogovori in psihosocialno pomočjo jim pomagajo do rešitve in tudi do boljše samopodobe.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: SHERPA

Vodja Kriznega centra za mlade Celje Mateja Brinovec Lesjak: »Mladi danes znajo poiskati pomoč. Dobro je, da vedo, da jim bomo stali ob strani. Zato smo tu.«

V prostorih centra poskrbijo tudi za aktivno preživljanje prostega časa. Otroci in mladi, ki so tam nastanjeni, imajo za seboj hude izkušnje, zato jim sprostitev pogosto preusmeri misli in olajša vsakdanjik.

»Pomagajte mi!«

Na vsak krik mladih za pomoč se je treba odzvati

Pogosto mlade v krizni center napotijo centri za socialno delo, policija ali šolske svetovalne službe. Velikokrat otroci in mladostniki tudi sami potrkaajo na vrata kriznega centra in povedo, da so v stiski.

»Ko slišimo njihove zgodbe in jih sprejmemo, o tem obvestimo pristojni center za socialno delo in tudi policijo, kadar gre za primere nasilja ali kaznivih dejanj. Nato moramo v 24 urah obvestiti tudi starše, da so se njihovi otroci zatekli k nam,« nam je povedala vodja kriznega centra Mateja Brinovec Lesjak. Nekateri starši, ko jim povedo, da je njihov otrok v kriznem centru, se odzovejo tudi z grožnjami,

vendar slej ko prej sprejmejo, da se v njihovi družini dogaja nekaj, kar je otroka prisililo, da je poiskal rešitev. »Pomemben je predvsem prvi stik s starši, da jim razložimo, da je njihov otrok glede na situacijo doma sprejel pogumno in dobro odločitev za prihod k nam, namesto da bi se odločil in pristal na ulici. In potem jim pomagamo pri reševanju težav,« dodaja Brinovec Lesjakova.

Upoštevajo željo otrok

Skoraj polovica mladih, ki jim pomagajo, se po bivanju v kriznem centru vrne domov. Mladim je ves čas, ko so nastanjeni v centru, nudena vsa psihosocialna strokovna pomoč. Center je dolžan torej starše obvestiti, kje so njihovi otroci, strogo pa upošteva željo mladih, ali želijo vzpostaviti stik s starši. Ko mladi izrazijo željo, staršem najprej omogočijo telefonske pogovore z njimi, nato srečanja v prostorih centra, šele čez čas tudi skupne proste izhode. V vmesnem času strokovni delavci opravljajo pogovore s starši in spremljajo vso družinsko situacijo, saj želijo, da se otrok, če se vrne v svojo družino, vrne v dobre razmere. Če vrnitev v družino ni mo-

goča, mlade nastanijo v rejniških družinah, stanovanjskih skupnostih, mladinskih domovih ali vzgojnih zavodih.

Ritem centra

Mladi, ki bivajo v kriznem centru, se morajo držati hišnega reda. Ves čas redno obiskujejo šole in svoje obšolske dejavnosti. Bivanje v centru je brezplačno, starši pa morajo poskrbeti za stroške, ki so vezani na otrokove obšolske dejavnosti ali na prevoz v šolo. Prosti izhodi niso možni, vedno so mladi v spremstvu zaposlenih v centru. Mladi si s strokovnimi delavci večinoma sami pripravljajo obroke hrane, tudi nakupujejo potrebne izdelke in se pri tem učijo odgovornosti. Večkrat dnevno se na sestankih s strokovnimi delavci pogovarjajo, ob koncu dneva opravijo še tako imenovano refleksijo. Pogovorijo se, kako so preživeli dan, kaj se jim je zgodilo in kaj pričakujejo od naslednjega dne. V centru jih spodbujajo tudi k pisanju dnevnika. »Pri mladih opažamo ravno to, da ko pridejo nazaj domov, pogosto rečejo staršem, da bi želeli tudi z njimi pogovore v smislu refleksije,« dodaja Mateja Brinovec Lesjak.

Tole so celjski kriminalisti zasegli pred časom ravno na našem območju. (Foto: PU Celje)

Največ pušk in pištol

Za manj nasilja z orožjem

Na Celjskem je bilo lani 77 kršitev Zakona o orožju, kar je za 16 odstotkov manj kot leto prej. Zaradi suma, da posamezniki ne izpolnjujejo pogojev za posedo orožja, so policisti upravnim enotam poslali osem pobud za uvedbo upravnega postopka za odvzem orožja. V prvi polovici letošnjega leta so na našem območju podali 14 kazenskih ovadb zaradi kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in prometa z orožjem. Zasežejo največ hladnega orožja, sledijo puške in pištole.

Z orožjem so imeli nekaj težav tudi na mejnih prehodih, kjer je bilo lani 8 kršitev, povezanih s prepovedjo vnosa orožja v državo, zasegli pa so tudi 31 gramov eksploziva. Da bi bilo manj kaznivih dejanj,

ki so povezana z orožjem oziroma v katerih se orožje uporabi kot nasilno sredstvo, stremiti tudi Evropska komisija, ki je te dni predstavila predloge za zmanjšanje nasilja zaradi strelnega orožja v Evropi. V

Evropski uniji zaradi nasilja s strelnim orožjem vsako leto umre več kot tisoč ljudi. Poleg tega se za pol milijona kosov strelnega orožja, ki je prijavljeno kot izgubljeno ali ukradeno, izgubi vsaka sled. Komisija

se zavzema za strožja skupna evropska pravila o strelnem orožju in o skupnem pristopu k načinu označevanja orožja s serijskimi števkami ob proizvodnji. Predlaga tudi boljše ureditev zakonodaje, ki ureja kazenske sankcije za nedovoljeno proizvodnjo ali trgovino z orožjem ter strožje izvajanje pravil o posedovanju orožja in pri izdajanju dovoljenj zanj.

Sodbe že čakajo na prevzem

Primer prodaje Istrabenzovih delnic: zdaj bodo na vrsti pritožbe

Okrožno sodišče v Ljubljani je v torek obsojenim odpisalo sodbe v primeru preprodaje Istrabenzovih delnic. Kot je znano, so julija v Ljubljani prisodili visoko kaznenkdanjemu predsednika uprave Pivovarne Laško Bošku Šrotu in nekdanjemu predsedniku uprave Istrabenza Igorju Bavčarju. Šrot je bil obsojen na pet let in deset mesecev zapora, Bavčar na sedem let.

Poleg njih sta zaporno kazen dobila tudi nekdanji predsednik uprave Maksime Holdinga Nastja Sušinski, in sicer tri leta in devet mesecev, ter nekdanji Istrabenzov s-

tovalec Kristjan Sušinski. Ta je dobil tri leta in pol zapora. Naj spomnimo, da sta v tem postopku bila obsojena zaradi vpletenosti v posel z delnicami tudi odvetnik

Branko Lipovec in lastnik Sportine Bahtijar Bajrovič. Ker sta krivdo priznala, ju je sodišče obsodilo: Lipovca pogojno na sedem mesecev zapora, Bajroviča pogojno na osem mesecev zaporne kazni.

Pritožbe že napovedali

Šrotu so očitali zlorabo položaja in ponaredeitev poslovnih listin, ves čas sojenja

pa je poudarjal, da ni storil nobenega kaznivega dejanja in da se zdi, kot da sploh ne bi bilo dokaznega postopka. Sodnica je ob razglasitvi sodbe dejala, da mu ni mogoče očitati, da se je osebno okoristil ali da je imel namen, da bi korist pridobil zase, da pa je omogočil korist predvsem Bavčarju. Ta naj bi iz posla s preprodajo delnic zaslužil 21 milijonov evrov. Ravno Bavčar naj bi Šrota napeljal h kaznivemu dejanju zlorabe položaja. Bavčarju so očitali še pranje denarja. Obsojeni imajo po odpravi sodbe s sodišča 15 dni časa za prevzem pošiljke. Nato imajo določen čas 15 dni, da se z odvzetniki na sodbo pritožijo. Kot je četverica julija obsojenih že napovedala, se bo na sodbo tudi pritožila.

SŠol

Grešnik kradel v župnišču

Tatvine iz hiš so se v minulih dneh kar vrstile

Lastnica stanovanjske hiše v Lokrovcu pri Celju je pretekli četrtek prijavila tatvino. Okoli 14. ure je pri hiši zalotila približno dvajsetletnega moškega, ki je s kraja pobegnil. Kasneje je ugotovila, da ji je iz denarnice, ki jo je imela v pred-sobi, ukradel dve plačilni kartici in nekaj gotovine.

Neznanec je v hišo najverjetneje vstopil skozi odklenjena vhodna vrata,

ukradel kartici in gotovino, hišo pa zapustil pri zadnjih vratih. Policija ga še išče. Sicer pa so se tatvine iz stavb in hiš v teh dneh na našem območju kar vrstile. V Lazah pri Velenju je nekdo vlomil v počitniško hišico. Storilec je z neznanim predmetom razbil vrata, nato pa odnesel več orodja in kolut električnega kabla. Vlomilca sta bila »pridna« tudi v Bukovljah pri Sloven-

skih Konjicah, kjer lastniki ene od stanovanjskih hiš pogrešajo zlatnino.

Vabljeni mesni izdelki

Tarče tatov so bili tudi objekti v Pongracu, kjer so vlomili v dve počitniški hišici, od koder so izginili različni predmeti, med drugim tudi mesni izdelki. V stanovanjski hiši v Košnici si je nekdo nabral 300 evrov, v

Sotenskem pri Šmarju pri Jelšah pa vlomilec ni odnesel ničesar, a je z vlomom storil za več sto evrov škode. Manj sreče so imeli lastniki hiše v Irju pri Rogaški Slatini. Storilci so ukradli večjo vsoto denarja in več zlatnine. Da nepridipravi ne zbirajo kraja svojega dela, kaže primer vloma v župnišče v Gornjem Doliču. Moški je splezal na streho garaže in nato skozi okno vlomil v prostore župnišča. Te je nato preiskal in iz priročne blagajne ukradel nekaj gotovine. Manjši izplen pa je imel tat, ki je v preteklih dneh vlomil v staro nenaseljeno hišo v Tovarniški ulici v Celju. Poškodoval je vhodna vrata in odnesel dve plinski jeklenki.

SŠol

INFO 113

Skale na hišo in cesto

Sredi prejšnjega tedna se je v Celju zgodila dokaj nenavadna nesreča, ki na srečo ni povzročila hujših posledic. S pobočja nad Cesto v Laško so namreč na cestišče zdrsnile tri večje skale, ena je poškodovala tudi stanovanjsko hišo.

Prostovoljni gasilci iz društva Zagrad-Pečovnik so lastnikom hiše pomagali pri odpravi posledic na stanovanjski hiši in pregledali teren nad hišo ter odstranili še nekaj manjših skalnih odkruškov, tako da zdaj ni nevarnosti za morebitne nove zdrse skal. Ker je bil nekaj časa oviran promet na cesti Celje-Laško, so delavci podjetja Voc poskrbeli za odvoz skal. Kot pojasnjuje samostojni svetovalec za zaščito in reševanje in namestnik poveljnika Civilne zaščite Mestne občine Celje Danilo Praprotnik, kljub temu da zdaj ni neposredne nevarnosti, verjetnost pojavljanja podobnih nesreč vedno obstaja, saj je pobočje hriba strmo in krušljivo.

IS, foto: arhiv MOC

Ena od skal, ki so se odkrušile s pobočja, je poškodovala del strehe, pročelja in terase stanovanjske hiše, nato je zdrsnila na cestišče. Na srečo v tistem trenutku na Cesti v Laško ni bilo nobenega avtomobila, saj bi se sicer nesreča lahko končala tragično.

Štiri pijane pridržali

Jesen »prinese« še več alkohola za volanom

V noči na soboto so celjski policisti v sklopu akcije 0,0 šofer – trezna odločitev ustavili 1.089 voznikov, 40 jih je vozilo pod vplivom alkohola. Najbolj pijan je bil voznik, ki je napihal kar 0,87 miligrama alkohola na liter izdihanega zraka. Štiri voznike so zaradi vožnje pod vplivom alkohola pridržali, trem pa so zasegli vozila.

Delež pijanih voznikov se na celjskih cestah v primerjavi z lani ni znižal. Sedem odstotkov vseh povzročiteljev nesreč je letos vozilo pod vplivom alkohola. Policisti že svarijo pred bližajočim se martinovim, ko se že tradicionalno na cestah poveča število pijanih voznikov. Zato se bodo do konca leta na našem območju nizali številni nadzori psihofizičnega stanja voznikov in drugih udeležencev v prometu. Jeseni je na cestah tudi več alkoholiziranih pešcev.

Previdno na pokopališčih

Ob bližajočem se 1. novembru, dnevu spomina na mrtve, je značilno, da se vsako leto pojavi več tatvin v bližini pokopališč. Na celjskem pokopališču se je tak primer že zgodil konec minulega tedna.

Na parkirišču je namreč nekdo vlomil v osebni avtomobil. Storilec je iz vozila odnesel dve torbici in mobilni telefon. Policisti zato svetujejo vsem, ki se bodo v teh dneh odpravljali na pokopališča, naj v vozilih ne puščajo osebnih predmetov in naj poskrbijo za večjo varnost. Vsako tatvino pa naj čim prej prijavijo na 113.

Po vodovodni jašek

V ponedeljek so neznanzi z gradbišča na Lopati ukradli žlice delovnega stroja in hidravlične cevi. S tem so storili za osem tisoč evrov škode.

Svojevrstno tatvino pa je storil nekdo, ki je z gradbišča v Parižljah odnesel dva vodovodna jaška. Barvne kovine gredo očitno še vedno v prodajo. Nekdo je v Podvrhu na območju Žalca namreč s strehe počitniške hišice pobral kar 16 metrov bakrenih žlebov.

radiocelje

90.6
95.1
95.9
100.3
MHz

Po slovensko s Katrco

PREDLOGI

1. SVETLIN IN MAMBO KINGS: Palme in valovi
2. ANS. LŪJZETA OGORELCA: Lojzotovih 40
3. POGLED: A si
4. ANS. SIMONA GAJŠKA: Nihče ne ve
5. VIHAR: Na sončni strani ulice

20 vročih Radia Celje

TUJA LESTVICA

1. WRECKING BALL - MILEY CYRUS (4)
2. CHANGING OF THE SEASONS - TWO DOOR CINEMA CLUB (2)
3. ROAR - KATY PERRY (4)
4. THINGS WE LOST IN THE FIRE - BASTILLE (5)
5. ATLAS - COLDPLAY (3)
6. LET THERE BE LOVE - CHRISTINA AGUILERA (6)
7. ROYALS - LORDE (1)
8. IT'S MY PARTY - JESSIE J (3)
9. WAITING FOR SUPERMAN - DAUGHTRY (2)
10. CHEATING - JOHN NEWMAN (1)

DOMAČA LESTVICA

1. MUZA TVOJ'GA BLUZA - NEISHA (5)
2. NOVI SVET - SIDDHARTA & SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLO (4)
3. BOLJŠI JUTRI - NUDE (1)
4. ISKRE - BIG FOOT MAMA (4)
5. 69 - KATARINA MALA (3)
6. OBSTANE ČAS - DJ T. E. O FEAT. SARCH (2)
7. CEL SVET JE TAK - SOPRANOS (3)
8. VRTI SE V RITMU - EVA ČERNE (2)
9. BOJNA ČRTA - DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV (6)
10. SKUŠNJAVA - ANJA BAŠ (1)

PREDLOGA ZA TUJO LESTVICO:

GIRLS/GIRLS/BOYS - PANIC! AT THE DISCO
ARE WE ALL WE ARE - P! NK

PREDLOGA ZA DOMAČO LESTVICO:

UČER, DONS, JUTR - T. M. S.
CREW FT. ZLATKO
ZALJUBLJENA - VICTORY

Lestvico 20 vročih lahko poslušate vsako soboto ob 18. uri. Za svoje najljubše skladbe lahko glasujete na spletni strani www.radiocelje.com.

Fanika Burjan se je iskreno razveselila naših in vaših čestitk ter žametnih vrtnic in obljubila, da bo tudi v prihodnje ostala zvesta sodelavka Zelenega vala (z leve: Mitja Tatarevič, Fanika Burjan in Mateja Podjed).

Žametne vrtnice pod Gozdnikom

V imenu Zelenega vala, torej tudi v vašem imenu, dragi poslušalci, sta tehnik Mitja Tatarevič in Mateja Podjed prišla pod Gozdnik k naši sodelavki, zeliščarki Faniki Burjan s šopkom žametnih vrtnic in čestitkami za njen 70. rojstni dan.

Presenečenje in iskreno veselje ob skodelici zelišč-

nega čaja se je nadaljevalo s snemanjem nove oddaje Zeleni val, ki bo na spondu 30. oktobra ob 11.15.

Slišali boste veliko zanimivih in koristnih napotkov in nasvetov o zdravilnih plodovih in koreninah, ki nam jih še ponuja jesen in ki jih bomo nabrali, očistili in posušili ter spravili za različne

težave, ki nas bodo pestile pozimi. Tudi na noč čaravnic se bomo spomnili v zadnji oktobrski oddaji, ko boste slišali nekaj več o koristnih bučah, ki so lahko hrana in zdravilo hkrati. Vabimo vas k poslušanju Zelenega vala tudi na to predpraznično sredo.

Foto: MT

Kaj nam zaračunavajo javna podjetja?

Tema četrtkove radijske oddaje Odmev bodo cene komunalnih storitev in koliko lahko ljudje sploh vplivamo nanje - torej, kako varčevati, da se nam bo to poznalo pri mesečnih zneskih na položnicah.

Ko ljudje gledamo položnice, ki jih vsak mesec dobivamo za plačilo porabljene elektrike in zemeljskega plina, pa za vodooskrbo, daljinsko ogrevanje ter odvoz odpadkov, je praktično na vseh obračun sestavljen iz fiksnih stroškov in variabilnega dela. Če zadnji pomeni porabo in nanj lahko vplivamo tako, da bolj skrbno ugašamo luči in zapiramo pipe ali termostate na radiatorjih, pa je ljudem vse manj jasno, zakaj morajo fiksne stroške plačevati ne glede na porabo - torej

tudi, če posamezne storitve sploh ne uporabljajo. Kakšno je razmerje med fiksnim in variabilnim delom na položnici in ali se občani sploh lahko odjavijo iz sistema javnih gospodarskih služb, če recimo začasno ne uporabljajo stanovanja in v njem ne živijo? Kako lahko ljudje v večstanovanjskih objektih sploh vplivajo na manjšo porabo, na zniževanje cen in, na primer, koliko se vam bo na položnici za elektriko poznala manjša moč varovalke? In zakaj so Celjani med prvimi v državi začeli plačevati tudi odvajanje in čiščenje deževnice? V družbo Radia Celje pa so v četrtek po 12. uri s svojimi izkušnjami vabljeni tudi poslušalci oddaje Odmev.

IS

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

ČETRTEK, 24. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.30 Poročilo PU Celje, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 10.00 Novice, 12.00 Novice, 12.15 Odmev, 14.00 Regijske novice, 14.10 Kalejdoskop, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Odmev - ponovitev, 19.00 Novice, 19.15 Kalejdoskop - ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Velenje)

PETEK, 25. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.30 Poročilo PU Celje, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 10.00 Novice, 11.15 Radi ste jih poslušali, 12.00 Novice, 12.15 Od petka do petka, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 14.10 Hit lista Radia Celje - s hiti prežeto popoldne, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Poglejte v zvezde z Gordano in Dolores, 19.00 Novice, 19.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana, 20.00 Clubbing z DJ Teom, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

SOBOTA, 26. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 9.15 Otroški radio, 10.00 Novice, 11.00 Kulturni mozaik, 11.20 Kuhajmo skupaj, ponovitev, 12.00 Novice, 12.15 Tedenski osir, 14.00 Regijske novice, 14.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana, ponovitev, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 18.00 Lestvica - 20 vročih Radia Celje, 19.00 Novice, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

NEDELJA, 27. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 9.10 Luč sveti v temi, 10.00 Novice, 10.10 Znanci pred mikrofonom, Aleksander Jurkovič - Nani Poljanec, 11.15 Tedenski osir - ponovitev, 12.00 Novice, 12.10 Pesem slovenske dežele, 13.00 Čestitke in pozdravi, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

PONEDELJEK, 28. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.30 Poročilo PU Celje, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 9.15 Predstavitev skladb za domačo in tujo pesem tedna, 10.00 Novice, 10.15 Ponedeljkovo športno dopoldne, 12.00 Novice, 12.15 Vaš zakaj, naš zato, 13.00 Kulturni mozaik, 13.15 Izbiramo skladbi tedna, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Znanci pred mikrofonom, Aleksander Jurkovič - Nani Poljanec, ponovitev, 19.00 Novice, 19.15 Katrca, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

TOREK, 29. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.30 Poročilo PU Celje, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 9.15 Zdravo z naravo, 10.00 Novice, 12.00 Novice, 12.15 Male živali, velike ljubezni, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Strokovnjak svetuje, 19.00 Novice, 19.15 Zadnji rok z Boštjanom Dermolom, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

SREDA, 30. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.30 Poročilo PU Celje, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 10.00 Novice, 10.15 Kuhajmo skupaj, 11.15 zeleni val, 12.00 Novice, 13.00 Kulturni mozaik, 13.20 Mali O - pošta, 13.30 Mali O - klici, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 16.20 Filmsko platno, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Pop čvek, 19.00 Novice, 19.15 Zeleni val, ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

VSAK ČETRTEK ob 12.15

Odmev radiocelje

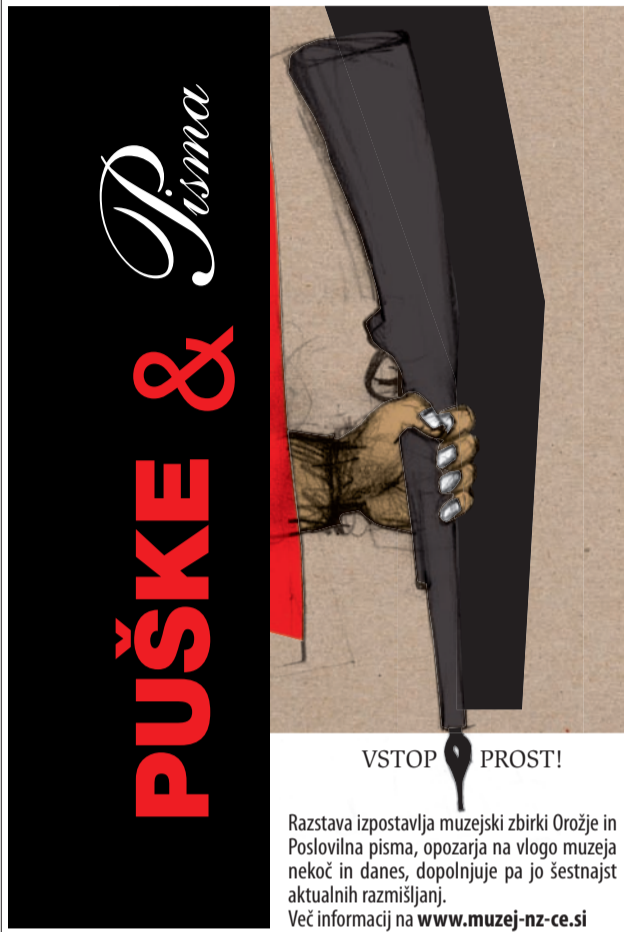
POGLED z vseh strani

www.radiocelje.com 95.1 | 95.9 | 100.3 | 90.6 MHz

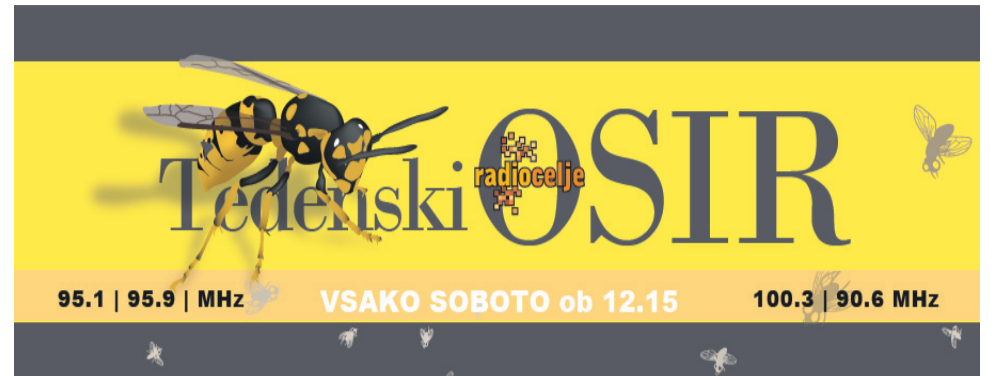
5. 6. – 31. 12. 2013

**Osrednja razstava ob petdesetletnici
MUZEJA NOVEJŠE ZGODOVINE CELJE****PUŠKE & Pisma**

PUŠKE & Pisma

VSTOP PROST!

Razstava izpostavlja muzejski zbirki Orožje in Poslovilna pisma, opozarja na vlogo muzeja nekoč in danes, dopolnjuje pa jo šestnajst aktualnih razmišljanj.
Več informacij na www.muzej-nz-ce.si

NOVO otroško diatonično harmoniko,
uglasitev C, F, B, s tremi poltoni, pro-
dam. Telefon 031 485-488. 3484**ŽIVALI****PRODAM**PRAŠIČE, težke od 30 do 90 kg, za zakol
ali za nadaljnjo rejo, prodam. Domača
hrana, dostava. Telefon 031 524-147.
3296NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred
nesnostjo, prodam. Brezplačna dostava
na dom. Vzreja nesnic Tibaot, telefon
(02) 582-1401. pKOKOŠI nesnice, mlade, grahaste, rjave
in črne, prodamo. Nakup 10 nesnic
- petelin brezplačno. Telefon 031 461-
798, (03) 5471-244, 041 763-800,
(03) 5472-070. pPRAŠIČE, od 30 do 250 kg, izločene svinje,
domača hrana in dostava, prodamo.
Prodamo tudi bikke simentalce in sivce.
Telefon 031 311-476. pKOKOŠI nesnice - jarkice, v 20. tednu, tik
pred nesnostjo, rjave, črne, grahaste,
prodam. Telefon 070 545-481. pDVE telički simentalci, stari en mesec ozi-
roma tri tedne, prodam. Telefon 031
840-282. 3349PRAŠIČE domače vzreje, težke od 30 kg
naprej, breje in nebrije mladice linije
12, domača hrana, možna dostava,
prodam. Andrejeva kmetija iz Jazbin,
telefon 031 509-061. 3375TELICO simentalco v 9. mesecu brejosti
prodam. Telefon 041 763-761. L 162

Tedeniški radiocelje OSIR

95.1 | 95.9 | MHz VSAKO SOBOTO ob 12.15 100.3 | 90.6 MHz

KOZE po izbiri, dobre mlekarice in leto
starega kozla ugodno prodam. Telefon
5805-385, zjutraj ali zvečer. 3460PRAŠIČA, težkega 140 kg in goske pro-
dam. Telefon 041 152-148. 3483BIKCA simentalca, težkega 130 kg, pro-
dam za 500 EUR. Ivan Zagrušovcem,
Zavrh nad Dobrno 36, telefon (03)
577-8509. 3488MLADO kravo za zakol, težko približno
700 kg, prodam. Cena po dogovoru.
Telefon 041 763-702. š 268BIKCA sivo rjave pasme, starega 10 dni,
prodam. Telefon 041 223-798. 3490KRAVO šeko in teličko, težko približno 300
kg, prodam. Telefon (03) 5793-050.
3489DVA bikca simentalca, od 140 do 160 kg,
prodam. Telefon 041 966-583. 3498BIKCA simentalca, starega 8 tednov, pro-
damo. Telefon 031 466-043. 3501MIRNO, pašno telico, brejo 5 mesecev,
težko 600 kg, prodam. Telefon 031
464-629. 3494BIKCA, starega tri mesece, prodam. Tele-
fon 070 485-951. L 165PAŠNO telico simentalco, brejo v 8. me-
secu, težko 650 kg, prodam. Telefon
(03) 5739-270, 051 470-362. L 164TELIČKO, ls, staro tri tedne, brez številke
in bikca, bbp, težkega 160 kg, prodam.
Telefon 031 559-820. L 166

GORDANA
astrolokinja 090 66 17
jasnovidnost
BIOTERAPIJE GSM 041 404 935

FORUMS s.p. - Pečinč Nastavljiva
cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po cenu vašega operaterja

BIKCA simentalca, starega sedem mese-
cev, prodam. Telefon 041 903-680.
3512PAŠNEGA bikca limuzin, težkega 260 kg,
prodam. Kupim teličko, staro 3 do 4
tedne. Telefon 031 283-753. 3517**KUPIM**DEBELE krave in telice za zakol ter suhe za
dopiranje kupim. Plačilo takoj + davek.
Telefon 040 647-223. š 256TELICE in krave za zakol, plačilo takoj,
kupimo. Telefon 031 832-520. 3283VSE vrste krav in telic za zakol in teleta za
nadaljnjo rejo ali zakol kupim. Plačilo
takoj. Telefon 031 743-351. 3266**KMETIJSKI
PRIDELKI****PRODAM**VINO, mlado vino mošt, belo in rdeče,
zlahtnih sort, virštanjski okoliš, pro-
dam. Možna dostava. Telefon 041
407-130. 3374CIPRESE, navadne in smaragd ter kmečki
pušpan ugodno prodam. Telefon 041
573-863. 3437SENO in otavo, balirano v kocke, ugodno
prodam. Telefon 031 210-967. 3449KRMNI krompir, ječmen in koruza v vrečah
prodam. Telefon 041 663-137. 591FIŽOL v zrnju, odlične kakovosti, prodam.
Telefon 031 265-805. 3493NEŠKROPLJENA jabolka, sorta bobovec,
cena 1 cent za kg (sami pobirate),
prodam. Telefon (03) 5804-209 ali
041 692-681. 3520**OSTALO****PRODAM**BUKOVA drva, kratko nažagana, na pale-
tah, metrska ali hlodovina, z dostavo,
ugodno prodam. Telefon 051 359-555;
www.drva.info. nBRZOPARILNIKE (alfe) prodam. Telefon
030 929-205. 2843SEJALNICO za žita, trave ter vsa ostala
drobna semena, z vso opremo, zelo
lepo ohranjeno, prodam. Telefon 031
717-493. 34543 m³ naravno sušenega smrekovega lesa,
debeline 5 in 8 cm, ugodno prodam.
Telefon (03) 5736-005. 34578 m³ suhih bukovih drv menjam za ko-
ruzo, lahko v strokih, ali za ječmen.
Telefon (03) 5827-574. š 266POROČNO obleko, številka 36, za 250
EUR, in čevlje iz enakega tekstila pro-
dam. Telefon 040 290-220. 3464TELIČKO simentalco, 180 kg, polovice
prašiča, suha drva in orehe po 5 EUR
prodam. Telefon 070 667-374. š 267SUHA bukova drva prodam. Telefon 031
851-448. 3472KOTEL za žganjekuho, 60 l, hruskovo
žganje ter nekaj košev, redko ali
gosto pletenih, prodam. Telefon 070
864-120, 577-3302. 3475GUMI voz, jabolčni bio kis, letne gume
za fiat 750 in krmni krompir prodam.
Telefon 041 741-719. 3487ŠTIRI zimske gume s platišči za pandu,
računalnik, dva radiatorja in bojler, 80
l, ugodno prodam. Telefon (03) 548-
8127, 070 752-965, od 8. do 16. ure.
3486DVIŽNA garažna vrata, zelo dobro ohran-
jena, bele barve, prodam. Telefon
041 265-492. 3495CISTERNO za vino, 200 l, prodam. Cena po
dogovoru. Telefon 041 873-940, (03)
5771-546. 3499»ARNCO«, »trage«, »šragne« in sušilno
havbo za frizersko dejavnost ugodno
prodam. Cena po dogovoru. Telefon po
20. uri (03) 5414-185, 031 890-183,
031 838-499. 3503RUMENO korenje za ozimnico in polovico
mesa od 4 leta stare krave prodam.
Telefon 051 616-356. 3504**KUPIM**TRAKTOR, priključke, motokultivator,
tovorno kombi vozilo, tudi v okvari,
kupim. Telefon 041 407-130. 3374**NAROČITE**

NAROČILNICO pošljite na naslov: Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje

Ugodnosti za naročnike: brezplačno prejema vse posebne izdaje
Novega tednika, imajo pravico do štirih brezplačnih malih oglasov
in dveh čestitk na Radiu Celje.

Novi tednik že 68 let. Piše o življenju in delu prebivalcev z območja 33 občin.

OB ČETRTEKIH – INFORMACIJE IZ VAŠEGA KRAJA – ZGODBE S CELJSKEGA**NAROČILNICA NAROČILNICA NAROČILNICA**

IME IN PRIIMEK: _____

ULICA: _____

KRAJ: _____

DATUM ROJSTVA: _____

Naročam Novi tednik za najmanj 6 mesecev

PODPIS: _____

NT&RC d.o.o. bo podatke uporabljal samo za potrebe naročniške službe Novega tednika.

novi tednik

Novi tednik vam dostavimo na dom.
V prosti prodaji stane četrtkova
izdaja – dva časopisa v enem in TV-
Okno – 2,50 evra.Dodatni popusti pri plačilu naro-
čnine vnaprej: 7 % pri plačilu za eno
leto, 3,5 % pri plačilu za pol leta, 2 %
pri plačilu za tri mesece.

— Zaupate nam že 68 let —

novi tednik

Kalejdoskop zvočne slike kulture

VSAK ČETRTEK OB 14.10 IN 19.15

95.1 | 95.9 | 100.3 | 90.6 MHz

www.radiocelje.com

radiocelje

*Ni res, da je odšel - nikoli ne bo!
Ujet v naša srca
z najlepšimi spomini
bo vsak naš korak
spremljal v tišini ...*

V SPOMIN

Mineva leto dni, kar nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

MILAN ŽABKAR

iz Laškega

Iskrena hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Ana in Mojca ter Tanja z družinama

L 163

*Srce je omagalo,
tvoj dih je obstal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

Poslovila se je

ELA FIDLER LORBEK

iz Dobriše vasi
(1. 6. 1957 - 15. 10. 2013)

Iskrena hvala vsem, ki ste se dotaknili njenega življenja in jo pospremili na zadnjo pot. Hvala za izrečena sožalja, spodbudne besede, lepe spomine, cvetje in sveče.

V naših srcih bo živela večno.

Jože in Jana z družino

3510

*Kogar imaš rad,
ne umre,
samo daleč,
daleč stran je ...*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj je odšla k večnemu počitku naša ljuba žena, mamica in babica

BOŽIDARA PANGERL

iz Leskovca 7 a, Ljubecna

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izražena sožalja ter darovano cvetje, sveče in svete maše.

Hvalatudi vsem, kistejo spremljali k večnemu počitku.

Žalujoči vsi njeni

3497

*Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja, v ta mirni kraj tišine
tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni.
Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te čutimo mi vsi ...
Med nami si!*

V SPOMIN

dragi mami

ALOJZIJI GROBELNIK

iz Socke
ob prvi obletnici smrti

Hvala vsem, ki se jo radi spominjate.

Vsi njeni

3478

*Našel sem svoj mir
v večnosti tišine;
našel sem svoj prostor,
kjer ni več bolečine.
Zato ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil dragi mož, oče in stari ata

IVAN KORENJAK

iz Zlateč 16, Nova Cerkev
(13. 4. 1937 - 11. 10. 2013)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja ter darovan denar, cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala moškemu pevskemu zboru pod vodstvom gospoda Petra Selčana za lepo odpete žalostinke, govornici gospe Mileni Jurgec, gospodu Zdravku Beleju za odigrano Tišino, župniku Alojziju Vicmanu za lepo opravljen cerkveni obred, pogrebni službi Raj, sodelavcem podjetja Sadex, d. o. o. in Ostri, d. o. o. Zahvaljujemo se osebju Doma ob Savinji Celje za zdravstveno oskrbo in tolažbo v najtežjih trenutkih, ko smo se poslavljali od moža, očeta in starega ata. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Kristina, hči Marjana z Janezom, sin Ivan z Melito ter vnuki Janja, Amadeja, Andrej, Patricija in Patrik

3518

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi mož,
oče, brat, stric, ded in
praded

JOŽE PIRNAT

iz Šentruperta
Mala Breza 48
(11. 8. 1931 - 12. 10. 2013)

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, društvom in organizacijam iz KS Šentrupert za izražena ustna in pisna sožalja, darovane sveče in svete maše ter ostalo pomoč.

Hvala gospodu župniku za opravljen obred, govorniku gospodu Jožetu Kaplu, pevcem iz Šentruperta, trobentaču gospodu Marku Mastnaku in pogrebni službi Komunale Laško.

Posebna zahvala tudi Zdravstvenemu domu Laško, dr. Boriču za nesebično pomoč, sestri Tomici in voznikom reševalnih postaj.

Hvala tudi vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

L 167

ZMENKI

Ženitna posredovalnica ZAUPANJE

za vse generacije,
brezplačno za ženske do 48 let.

Tel.: 031/836-378
03/5726319

Leopold Orešnik s. p., Dolnja vas 85, Prebold

Zaposlimo AVTOKLEPARJA

Pogoji: * poklicno strokovna izobrazba AVTOKLEPAR
* najmanj 3 leta delovnih izkušenj
* samostojnost pri delu

Zaposlitev se sklenu za **določen čas** z možnostjo podaljšanja za **nedoločen čas** in preizkusno dobo dva meseca. Prošnje z življenjepisom pošljite na **Avtohiša Skorjanec: vanja.c@avto-skorjanec.si** ali pokličite

031 677 707

ISČEM žensko za gospodinjsko pomoč.
Hrana in stanovanje zastojni, plačilo po dogovoru. Telefon (03) 5824-728.
3461

ZAPOSILITEV

ISČEM delo, okolica Laško, Celje, Rimske Toplice: čiščenje, likanje, pospravljanje, pomoč starejšim pri odhodu v trgovino, lekarno, zdravniku. Doma sem iz okolice Laškega. Telefon 040 757-067, dopoldan.
3509

RAZNO

GRADITELJI, pozor! Po ugodnih cenah izdelujemo peči in bojljerje za centralno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. Anton Aplenc, s. p., Prekorje 29 a, telefon 541-5011, 041 531-976.
3442

IZPOSOJA strojev in naprav Sam, Ervin
Drgajner, s. p., Ul. bratov Dobrotinškov 13, Celje, telefon 041 629-644.
n

POSOJILA za zaposlene in upokojenca!
Izplačilo gotovine takoj. Posojilo lahko vračate s položnicami (tudi za osebe z nižjimi dohodki). Info-kredit, d. o. o., Mariborska cesta 86, Celje, telefon 059 226-600, 051 886-600.
n

STARO železo, radiatorje, peči in ostalo brezplačno odpeljemo. Miladin Golijan, s. p., Kidričeva 3, Velenje, telefon 040 465-214.
n

PREMOG lignit in visoko kalorični premog zelo ugodno, z dostavo. Telefon 041 279-187. Prevoznništvo Vladimir Pernek, s. p., Sedlašek 91, Podlehnik.
n

Poroke

Celje
Poročili so se: Mirjana ZAPUŠEK iz Štor in Andrej APOTEKAR iz Celja, Daniela MILOJČIČ iz Kranja in Saša BORENOVIČ iz Celja, Neda HAUKO iz Celja in Alen PALAVRIČ, oba iz Celja.

Žalec
Poročila sta se: Brigita DEŽELAK iz Zabukovice in Janez KNEZ iz Laškega.

Mozirje
Poročila sta se: Jelka VIVOD iz Stenice in Boštjan MURI iz Zgornjega Jezerkega.

Smrti

Celje
Umrli so: Ivan GODEC iz Gotovelj, 84 let, Ana OMLADIČ s Polzele, 83 let, Frančiška NAREKS iz Podloga v Savinjski dolini, 92 let, Silvester NAVODNIK iz Šoštanja, 77 let, Marija AMBROŽ iz Žalca, 85 let, Gizela FIDLER LORBEK iz Dobriše vasi, 56 let, Ana OCVRK iz Male Pirešice, 73 let, Ljudmila ŠPEGEL iz Ponikve pri Žalcu, 87 let, Ivan ŠTORMAN iz Ločice ob Savinji, 66 let, Marija SEVŠEK iz Velenja, 87 let, Marija LEDNIK iz Celja, 85 let, Anton RABUZA iz Štor, 56 let.

Šmarje pri Jelšah
Umrli so: Ivan GRMŠEK iz Kozjega, 63 let, Rudolf PODBREGAR iz Laškega, 79 let, Jožefa VEHOVAR iz Hajnskega, 77 let, Franc FRIDL iz Kozjega, 61 let, Filip LONČAR iz Gaja 86 let, Amalija KUNŠEK iz Kostrivnice, 81 let, Marko MANDIČ iz Šmarja pri Jelšah, 79 let, Silvestra Štefanija BRDOVNIK iz Ljubljane, 94 let.
Šentjur pri Celju
Umrli so: Milena KOŠTO-MAJ iz Cerovca, 49 let, Martin OBREZA iz Šentjurga, 71 let, Marija FILEJ iz Jarmovca, 100 let.

Žalec
Umrli so: Jan CINKOTSKI iz Šempetra v Savinjski dolini, 86 let, Anton CUKJATI iz Limovc, 79 let, Rihard PRAPROTNIK iz Mežice, 81 let, Filip ZAVRŠNIK iz Zgornjih Grušovelj, 80 let.
Mozirje
Umrli so: Vejsil MAHMUTOVIČ iz Luč, 61 let, Kristina MATOZ iz Krnice, 72 let, An-

gela SLAPNIK iz Rovta pod Menino, 90 let.

Velenje
Umrli so: Silvestra GRČAR iz Velenja, 80 let, Ivanka FELICIJAN iz Velenja, 81 let, Jožef KRANJC iz Cerknice, 68 let, Franc JOVAN iz Velenja, 69 let, Marta ČERV iz Šoštanja, 87 let, Štefanija HALADEJA s Polzele, 83 let, Herman KOVAČ iz Velenja, 72 let, Vincenc VERLEK iz Slovenskih Konjic, 88 let, Helena SRNOVRŠNIK iz Velenja, 77 let, Albin OŠLOVNIK iz Šoštanja, 63 let, Erika KOPRIVC iz Celja, 61 let.

V TRENUTKIH ŽALOSTI

POGREBNA SLUŽBA
PRIMOŽIČ

VOJNIK in CELJE

051 649 780
www.primozic.si

24 UR OBISK NA DOMU

VSAK ČETRTEK

novi tednik

ZGODBE S CELJSKEGA - NOVICE IZ 33 OBČIN

Največ informacij s Celjskega

radio celje

95.1 95.9 100.3 90.6 MHz

Razmišljate o prenovi ali dobrem nakupu?

Preberite aktualno ponudbo!

Če želite oglaševati v rubriki Vsi naši mojstri pokličite: **031 692-860**

Mini diatonične harmonike | Izdelovanje po naročilu
(260 x 180 mm)

primerna za planince, ter za najmlajše začetnike.
"Play black" harmonike vseh velikosti
(USB ključ, SD kartica ali kasetna)

Eli Mačkovšek Marjan s.p.; Mala Breza 57, 3271 ŠENTRUPERT, 041-372-378

ZDRAVILIŠČE LAŠKO

THERMANA
Laško

MANUALNA TERAPIJA

Izvajalca: Dr. A. VERŠININ ORTOPED REVMATOLOG

FITEX d.o.o., DUNAJSKA 120 A, 1000 LJUBLJANA

TEL.: 03 / 734-57-00, 031 566 262; SPLET: WWW.FITEX.SI; E-POŠTA: FITEX@T-2.NET

optika
sentina

Ki se nahaja v Planetu Tuš v Celju, vam ob nakupu korekcijskih očal trikrat tedensko nudi brezplačni zdravniški pregled oči v ambulanti, opremljeni po najvišjih standardih.

Naročila na zdravniški pregled in za informacije na telefon: **03 620 97 60**

Ob nakupu enih korekcijskih očal vam druga z enako enožariščno dioptrijo podarimo.

KIA MOTORS avtomohtiša škorjanec
The Power to Surprise
Mariborska 115, Celje. 03/426 08 84, 031 609 416

NAJVEČJA IZBIRA
ZIMSKIH GUM
IN PLATIŠČ

22
let

BREZPLAČNO
Prevzem izrabljenih vozil in izdaja
potrdila o uničenju. Pokličite 051 643 781

CVETLIČARNA IN DARILNI BUTIK Krizanteme:

NATAŠA

ZVESTOBA SE NAGRAJUJE

Nataša Hribernik s.p.

Poslovne enote: Kalobje-Sentjur-Celje

Kontakt: 031-363-506 in 031-302-666

03/ 746-13-80 in 03/ 995-99-64

3.50
evrov

PRI UREDITVI GROBOV, DELO BREZPLAČNO!

VSE NA ENEM MESTU

VULKANIZACIJA
MULEJ
AVTOPRALNICA

HITRI SERVIS
OPTIKA 3D
DIAGNOSTIKA
SPLOŠNI SERVIS
VOZIL

03/749 17 10

MULEJ DEJAN s.p.

Ul. Točke Čečeve 17, 3230 ŠENTJUR

STROJNE INSTALACIJE | IVAN MARKL s.p.
E-mail: instalacije.markl@t-2.net

Pod gozdom 4
3230 Šentjur
tel.: 03 / 749 22 36
faks: 03 / 749 22 37
mob: 041 587 407

- TOPLOTNE ČRPALKE - SOLARNI SISTEMI
- PLINSKE INSTALACIJE - KOTLI NA LESNO BIOMASO
- ADAPTACIJE KOPLANIC - VODOVODNE INSTALACIJE
- OGREVANJE (RADIATORSKO IN TALNO)

PLINSKE PEČI

UGODNE
CENE IN
PLAČILNI
POGOJI

- popravila
- letni pregledi
- prodaja

Pooblaščen serviser za:

JUNKERS IMMERGAS Vaillant Unical

ISTRABENZ PLINI
ISTRABENZ PLINI, d.o.o.
PE vzhodna Slovenija
Plinarniška 1, 3000 Celje

03/426 47 20

Lepotni center
Barbara
Mercator center
Store

041/675-556

Vstopite v enega najboljših opremljenih
frizerskih salonov, kjer so vam
na voljo številne kozmetične
storitve in novosti po ugodni ceni.

* STRIŽENJE
BREZPLAČNO!
* pri barvanju las
vseh dolžin

LEPOTNI CENTER BARBARA BARBARA ČANŽEK S.P.
UDARNIŠKA ULICA 3, 3220 ŠTORE

SKG

KLEPARSKA, KROVSKA IN TESARSKA DELA

Igor GOMINŠEK s.p.

LOŽNICA PRI ŽALCU 11B, 3310 ŽALEC
GSM: 031 592 573; E-MAIL: IGOR.SKG@GMAIL.COM

AKCIJA! Do - 35% popusta
na vso kritino

Preberite!

Privoščite si najboljše!

domofinal
GSM: 041 756 668

-tesarstvo -krovstvo -stavbno kleparstvo
-montažo Velux oken -izdelava nadstreškov
-izdelava ravnih in zelenih streh

POOBlašČENI KROVEC PRIZNANIH ZNAMK

Zm strešnih cevi VAM PODARIMO
pri zamenjavi strešne kritine.

OPTIKA Terian
MARJAN TERŽAN, s.p.
Mariborska 54
p.p. 1013, 3102 CELJE
Tel.: 03/491-38-00, Fax: 03/491-38-01

CENJENE STRANKE V OPTIKI TERŽAN VAM NUDIMO:
• STROKOVNI PREGLED VIDA ZA OČALA
• KVALITETNA STEKLA IN OKVIRJE
• ZA KOREKCIJSKA OČALA
• STROKOVNI PREGLED ZA KONTAKTNE LEČE
• KVALITETNE KONTAKTNE LEČE
• ČISTILA ZA KONTAKTNE LEČE
• SONČNA OČALA PRIZNANIH PROIZVAJALCEV

POSEBNOST
- LASTEN PARKIRNI PROSTOR ZA STRANKE OPTIKE

DELOVNI ČAS: delavniki od 8.00-18.00, sobota od 8.00-12.00

10% popust ob nakupu korekcijskih in sončnih očal

INSTALACIJE VERHOVŠEK
Z vami že 20 LET.

IZVEDBA VODOVODNIH IN CENTRALNIH
NAPELJAV TER SANACIJA KOPALNIC

INSTALACIJE VERHOVŠEK d.o.o. Prožinska vas 34/d, Štore, gsm: 041 682 907

Kupon za 25 EVROV
Pri naročilu storitev nad 500 evrov

Sistemi za pripravo tople vode s sončno energijo

Delovanje sistema za pripravo tople vode je sledeče: sončni kolektorji zbirajo sončno energijo in z njo grejejo prenosni medij v ceveh toplotnega zbiralnika, ki ima dodano sredstvo proti zmrzovanju, običajno glikol, in delujejo pri temperaturah do minus 25° C. Tako ogret medij poganja obtočna črpalka in ga vodi po dobro toplotno izolirani cevi do menjalnika toplote, kjer svojo toploto odda drugemu mediju, običajno vodi, ki kroži v hranilniku toplote.

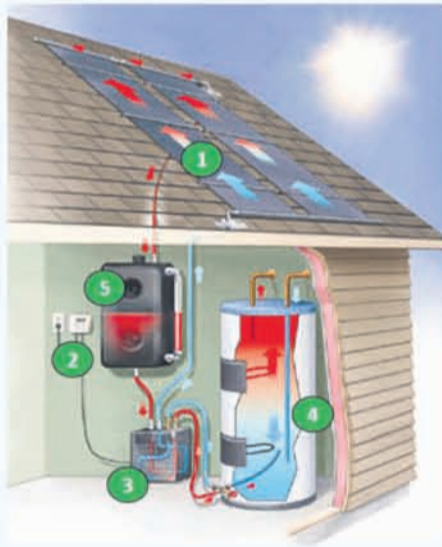

Hranilnik toplote

Hranilnik toplote ali tako imenovan zalogovnik tople vode je velik rezervoar, napoljen z vodo. Naloga zalogovnikov je akumulacija toplote. Eden od bistvenih elementov solarnega sistema za shranjevanje toplote je zalogovnik, s katerimi premostimo dnevna neskladja med razpoložljivim sončnim obsevanjem in rabo toplotne energije za pripravo tople sanitarne vode in ogrevanje. Sistemi za izkoriščanje obnovljivih virov energije potrebujejo posebne hranilnike toplote, v katerih se hrani segreta voda, dokler se ne porabi za umivanje, pranje ali ogrevanje prostorov. Sama konstrukcija hranilnika toplote je takšna, da je voda v spodnjem delu hladnejša, kar zmanjšuje toplotne izgube. Toplotna energija se vedno dovaja najprej v vrhni del hranilnika, tako da je toplota za ogrevanje in sanitarno vodo na voljo v zelo kratkem času. V to vodo je

potopljena spiralno zavita bakrena cev, v kateri je segret prenosni medij, ki odda energijo vodi in jo tako segreje. Ohlajen odteče nazaj do kolektorjev, kjer se ponovno segreje. Ta krožni proces se ponavlja, dokler je vklopljena obtočna črpalka solarnega sistema.

V zalogovnik je vdela še ena bakrena cev, v kateri je prenosni medij, ki se segreva na drug način, na primer v kotlu na lesno biomaso ali s pomočjo toplotne črpalke. Ta dogreje vodo v času, ko je globalno sončno obsevanje premajhno za izkoriščanje in dobimo od sonca premalo energije.

Vodo lahko dogrevamo tudi iz kotla na fosilna goriva ali s pomočjo vgrajenega grelca na električno energijo. V zalogovniku pa je ponavadi potopljen še bojler ali je pa dograjen toplotni izmenjevalnik, ki omogoča, da segrevamo sanitarno vodo ločeno od vode za ogrevanje prostorov. Ta je potreben zaradi zagotavljanja neoporečnosti čiste sanitarne vode.

Toplotne izgube

Pri načrtovanju solarnega sistema in tudi v primeru vgradnje najboljših sprejemnikov sončne energije ne bomo dosegli zelenega učinka, če bodo v sistemu prevelike toplotne izgube. Te niso odvisne samo od toplotnih izgub hranilnika toplote, temveč tudi od njegovih priključkov in izgub v ceveh in ostalih spojnih elementih. Delovanje in regulacijo sistema prevzame solarni regulator, ki krmili obtočno črpalko preko temperaturnih tipal. Ključni elementi sistema so torej sprejemniki sončne energije, hranilnik toplote in regulacija s temperaturno diferenčnim regulatorjem. Ostali elementi skrbijo predvsem za varno delovanje sistema.

Lahko pa sončnim kolektorjem dodamo tudi sončne celice za pridobivanje električne energije, kajti prenosni medij kroži po cevi, ker ga poganja električna

črpalka, ki dobi energijo od sončnih celic, ki so za ta namen montirane poleg prej omenjenih sončnih kolektorjev. Kadar je zelo toplo, se prenosni medij hitro segreva in mora zato tudi hitreje krožiti, da odda energijo in ne zavre. Ker sovpadata čas, ko se prenosni medij hitro segreva, in čas, ko dobi črpalka največ energije od sončnih celic, se to ne zgodi. Poleg tega so sončne celice tudi ekonomične - prihranimo električno energijo iz omrežja.

STROJEPLASTIKA PRAŠNO BARVANJE VSEH VRST KOVIN:
HITRO, KVALITETNO IN UGODNO!

Mario Kukovič s.p.
Cesta Kozjanskega odreda 8, 3220 Sentjur
telefon: 03 574 03 10
gsm: 041 741 094
www.strojeplastika.si

- profesionalna predobdelava glede na vrsto materiala
- barvanje po RAL- lestvici- POSEBNI EFEKTI!
- izdelava v enem dnevu- predhodno naročilo!
- ugodnosti za stranke

BREZPLAČNO SVETOVANJE

ŠIVILJSKI SERVIS FLIKCA
Ul. M. Grevenbroich 9, Nova vas, 3000 Celje
Tel.: 031 843 029

KRAJŠANJE HLAČ že od 5 EUR dalje
"EKSPRES" POPRAVILA

POPOLNI SERVIS TEKSTILNIH IN USNjenih OBLACIL

DELOVNI ČAS:
pon. - pet.: od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure; sob.: od 8. do 13. ure

HITRO ZANESLJIVO ČISTO

DAR ZAM

FASADERSTVO 040 42 73 11 davor zagožen
SLIKOPLESKARSTVO tel./fax: 03 705 33 44
www.slikopleskarstvo.eu
info@slikopleskarstvo.eu

AKCIJA! OPLESK NAPUŠČA **AKCIJA! SLIKANJE FASADE**

METALKO luks d.o.o.
Prožinska vas 57 3220 ŠTORE

Okrasni strešni elementi
Internet: www.streha-metalko.si
GSM: +386 (0)41 331 613

Pri nakupu strehe METALKO prejmete lepo darilo!

Iščete mojstra, pa ga še niste našli?

Dovolite, da ga namesto vas poiščemo mi!

Pokličite nas!
031 692-860

NAJINA POROKA

Zadnji kamenček

Že leta se imata rada, iskreno in iz srca. Dokaz sta tudi njuni ljubki deklici Neža in Anka. Tanja Rovšnik Voga in Mitja Voga sta s poroko v pravljicnem okolju Ribnika pri Lisjaku v Taboru samo še dodala zadnji kamenček v mozaiku skupne dvojine.

Tanja je Braslovčanka, Mitja prihaja iz Žalca, skupno gnezdo pa sta si ustvarila pri Tanjinih starših v Braslovčah. V prostem času Tanja, sicer magistrica babištva in vzgojiteljica, rada pleče edinstvene izdelke iz kovinskih niti, Mitja pa z velikim zanosom spreminja podobe zunanjih in notranjih prostorov. Tako je čisto sam za svoji deklici uredil sobici, ki sta zares mojstrovini v malem. Največ svojega časa pa Tanja in Mitja namenita Neži in Anki, ki sta središče njunih življenj.

Njuni sorodniki in prijatelji so ob veselem dogodku zaželeli, da bi ostali tudi v prihodnje povezani in da bi bila vrata njunega doma še naprej odprta za vse, ki jih imata rada.

JK, foto: ŠPELA MOHORIČ

Kozjanski park na znamki

Na Kozjanski park opozarja nova slovenska poštna znamka, ki je izšla pred nekaj dnevi in ima motiv rdečih jabolk, ki so ga predlagali v parku.

»Jabolko je postalo simbol varovanja narave, ohranjanja dediščine in tradicije, zdravja ter prepoznavnosti zavarovanega območja Kozjanskega regijskega parka, opozarja Barbara Ploštajner, višja naravovarstvena svetovalka. Znamka je izšla v seriji znamk z naslovom Naravni parki, kjer so že opozorili na krajinska parka Sečoveljske soline in Goričko, v prihodnjih dveh letih bosta na vrsti še Kolpa in Ljubljansko barje. Znamko Kozjanskega parka, ki je izšla v 70 tisoč izvodih, so natisnili v tiskarni v Latviji.

BJ

FOTO TEDNA

Le vkup, le vkup!

Foto: Grupa

ZGODBE, KI JIH PIŠE ŽIVLJENJE

»Mi nimamo pravice posegati v njihov način življenja, lahko pa pomagamo,« je moto Etke Čalasan Žerdoner. Na sliki ob obisku v Gambiji.

Botri otrokom Gambije

Pomoč neposredno tistim družinam, ki nimajo nič - 17 evrov na mesec otroku zagotovi dnevni obrok hrane

So tudi vam starši kdaj rekli, da morate vse pojesti, ker je v Afriki na stotine lačnih otrok, ki bi bili vašega obroka še kako veseli? Predsednica društva Za otroke sveta s sedežem na Dobrni, Etko Čalasan Žerdoner, se tako spominja svoje babice, ki je ob gledanju televizijskih oddaj o revščini na črni celini večkrat dejala, da bi katerega od otrok vzela domov. Če bi danes videla, kako se za te otroke trudi njena vnukinja skupaj še z nekaterimi srčnimi ljudmi, bi bila zagotovo ponosna.

Irena Zupanc je bila nedavno v Gambiji, kjer je pomagala v šoli in spoznala vse svoje afriške otroke. Doma ima družino, ki jo pri tem podpira, skrbi pa tudi za številne živali.

Pred leti je Etko na družabnem omrežju zasledila objavo, da bi kolegica rada pomagala otrokom v Gambiji, a ni vedela, kako. Tudi sama je že nekaj časa razmišljala o pomoči otrokom. Zanje sta začeli zbirati rabljena oblačila, igrače in šolske potrebščine. Nabrali sta kar precej, saj so jima v dveh vrtcih odstopili štiri kombije igrač in oblačil, ker jih pri nas nihče ni hotel vzeti.

Od zbiranja oblačil do botrstva

Tako je nastala zasnova za društvo, ki ga je Etko ustanovila z Urško Rojnik in s Patricijo Gregorič. Hkrati so predstavništvo ustanovile tudi v Gambiji, da bi lahko delale neposredno z družinami, ki potrebujejo pomoč. Zakaj ravno ta zahodnoafriška država z manj kot dvema milijonom prebivalcev? Dežela je po velikosti podobna Sloveniji, da je med najbolj revnimi in da so poznale domačina Muso Faala, ki je partner ene od ustanoviteljic društva. Našel je družine, potrebne pomoči. Kaj kmalu so namreč ugotovile, da gambijski otroci potrebujejo predvsem hrano in možnost šolanja, saj izobrazba pomaga pri premagovanju bede. Zato so začele zbirati šolnino za otroke socialno ogroženih in enostarševskih družin ter za mladostnike brez staršev. Brez denarja namreč otrok ne more v šolo. Še korak naprej so predstavljala botrstva za posameznega otroka. Socialnih pomoči v državi ni, veliko je sicer humanitarnih organizacij, ki pa delajo drugače kot društvo z Dobrne. »Z družinami sodelujemo neposredno,« poudarja Etko. To pomeni, da botri mesečno namenijo 17 evrov za dolo-

Pomoč desetim otrokom

Celjanka Irena Zupanc je mama 8-letnega fantka, sicer pa botra desetim gambijskim otrokom. Pet deklic in pet fantov je skupaj z njihovimi družinami lahko spoznala med nedavnim dvotedenskim obiskom, ko je delala tudi kot prostovoljka v dveh vaških šolah. »Z lepimi občutki sem se vrnila, saj sem ugotovila, da gre denar v prave roke, da otroci hodijo v šolo.« V njej so po naših kriterijih razmere nemogoče, saj se en učitelj ukvarja s 45 različno starimi otroki, ki nimajo niti osnovnih potrebščin. Prostovoljke, ki so si pot in vse stroške plačale same, so brezplačno pomagale pri poučevanju matematike, angleščine, skupaj so peli pesmice. Irena jih je naučila znano slovensko Jaz sem mala roža. »Otroci so jo takoj znali in ko sem se poslavljala, so mi jo zapeli. To so občutki, ki se jih ne da opisati ...« Presenetilo jo je, da otroci kljub pomanjkanju znajo vsako stvar deliti. Tako sama ni jedla malice in v šoli ji je fantič, ki je imel le nekakšen rižev vafelj in sok, ponudil del svoje.

čenega otroka, ki ima tako zagotovljen obrok na dan in zdravstveno oskrbo. Plačajo mu tudi letno šolnino, ki znaša 45 evrov.

Psihično pripravljena

Pred prihodom v Afriko je vedela, da jo v vaseh čakajo razmere, v kakršnih bi Evropejci težko preživeli. Električne večinoma ni, po vodo hodijo zelo daleč, o straniščih in kopalnicah lahko le sanjajo, ponekod je v kočah na tleh le zemlja ... Ko pridejo hudi nalivi, voda teče v hiše, življenje se povsem ustavi. Hrano in vodo so Slovenke kupovale v večjih trgovinah, da niso zbolele. Ravno zato so morale zavrniti prijazno povabilo na kosilo pri kakšni družini, ki je sredi dvorišča v veliki posodi skuhalo riž za vse člane družine. Ti so nato počepnili okoli in z rokami pojedli svoj obrok. Najprej moški, potem ženske in otroci. Tisti, ki je zamudil, je ostal brez hrane. Še eden od razlogov, da so se obiskom v času kosila izogibale. In čeprav so prostovoljke psihično pripravljene na bedo otrok, je večkrat hudo. »Solz jim nisem hotela pokazati,« pravi Irena, ki so jo presenetile prijaznost in skromnost ter neobremenjenost ljudi, ki nič nimajo.

Ob številnih humanitarnih organizacijah, ki v svetu pobirajo denar, ne bi smelo biti lačnih otrok, sta prepričani sogovornici. »Ne morem reči, da v Gambiji otroci umirajo na cesti od lakote, gre bolj za splošno podhranjenost,« ugotavlja Etko. Riž, ki je osnovno živilo, uvažajo in najrevnejši si pomagajo tako, da pometejo tisto, kar se v pristanišču vsuje iz vreč. Povprečna plača je od 35 do 45 evrov, delajo samo moški. 17 evrov na mesec, ki jih boter nameni za otroka, je zanje veliko denarja, zato je še toliko bolj pomembno, da je namensko porabljen, kar lahko nadzira predstavnik društva v Gambiji.

Vsi otroci so enaki

Včasih jim kdo očita, zakaj hodijo tja dol, če imamo tudi pri nas otroke, ki so potrebni pomoči. »Tisti, ki me to sprašuje, ne bo dal ne našim ne črnim. Za nas so vsi otroci enaki, kot je zapisal Tone Pavček,« pribije Etko. Pomagali so tudi slovenskim družinam, a so bili večkrat razočarani, saj so ugotovili, da ne živijo tako slabo, kot so same tarnale. »Vsak član je imel na primer svoj mobilni telefon, videli smo nov sušilni stroj, zatem pa so prosili za pomoč ...«

V društvu se lahko pohvalijo, da so v letu našli botre za 125 otrok v dveh gambijskih vaseh, cilj pa je, da bi jih imeli vsi otroci, ki potrebujejo pomoč. Prav je, da botri odločitev dobro pretehtajo in se zavedajo, da naj bi otroku pomagali do konca šolanja. »Nikogar ne prepričujem, vsakemu predstavim dejstva in sam mora začutiti željo, da bi pomagal,« pravi Irena, ki ni prepričana, da je deset zadnja številka na seznamu njenih afriških otrok.

TATJANA CVIRN
Foto: osebni arhiv

Nakup pametnih daril

Botri večkrat kupijo svojim varovancem kakšno darilo. »Sprašujejo me, ali naj jim pošljejo mobilni telefon, a jim pojasnim, da z njim nimajo kaj za početi, ker ni elektrike ... Svetujem jim pametna darila,« pravi Etko Čalasan Žerdoner. To so lahko kolo za fante iz bolj oddaljene vasi, vreča riža, koza in hrana zanjo. Primeren je tudi nakup šolske torbe ali čevljev, žoga pa jim prinese veliko veselje, saj so vsi zaljubljeni v nogomet in ga igrajo celo z mangom ali limonami

»Ni bilo lahko spremeniti navad v lastni kuhinji, a nam je v nekaj tednih dokaj dobro uspelo. Z vsakim novim uspehom smo vsi dobili še več volje,« zadovoljno pove mama, ki nam je zaupala družinsko zgodbo. In ob tem dodala, da se z nekaj odstopanji še danes, po sedmih letih, držijo priučenih prehranskih navad.

S trdno voljo do zdravja

S problemom prekomerne telesne teže otroka se mora spopasti vsa družina – Po izkušnji v stiškem centru so zaživali na novo

Čeprav se debelost vse pogosteje smatra kot bolezen, so za pretežke otroke v veliki meri krivi starši. Po mnenju pediatrije in direktorice Centra za zdravljenje boleznih otrok Šentvid pri Stični Magdalene Urbančič se težave začne že v zgodnjem otroštvu, pri dveh letih, ko se otrok začne prehranjevati sam. Več kot poje, bolj so starši veseli. Ne poslušajo pa njegovega organizma. Naslednja napaka se pojavi, ko otrok vstopi v vrtec.

Takrat ga starši pridejo iskat po popoldanski malici in bi tako potreboval le še večerjo, običajno pa mu doma pripravijo tudi kosilo. Podvajanje obrokov je velika napaka, poleg tega otrok zaužije še številne prigrizke. Težave se nato stopnjujejo v obdobju pubertete. Otrokov organizem sporoča, da potrebuje več hranilnih vrednosti, in če niso izdelane prehranjevalne navade, gre teža le še navzgor. Če ima otrok pred puberteto sedem kilogramov viška, jih bo imel nekaj let zatem zagotovo trideset preveč.

Pogovarjali smo se z mamo, ki je sinove težave s prekomerno telesno težo prepoznala pravočasno. Po posvetu z osebnim zdravnikom se je celotna družina odločila za zdravljenje v centru v Šentvidu pri Stični. Čeprav ni bilo lahko, je takrat 11-letni fant, z veliko volje, optimizma in družinske podpore uspešno končal zdravljenje.

Bolečine v kolenih

S ponosom se danes mati dveh otrok ozre sedem let nazaj, ko se je začela njihova borba s sinovo prekomerno telesno težo. »Čeprav fant na pogled ni bil videti predebel, saj je bil že takrat visoke in močne postave, so se začele pojavljati težave s sklepi, predvsem kolena. Z družino smo veliko hodili v naravo, zanj pa so ti izleti postajali vse bolj naporni in boleči. Zaradi vse hujših bolečin je tožil tudi pri šolski telesni vzgoji in to je bil znak, da je treba k zdravniku,« se spominja sogovornica. Zdravniki so sprva bolečine v kolenih

pripisovali hormonskim spremembam in prehitri rasti. Prave rešitve, kako pomagati fantu, ki je vedno težje tekel in hodil, pa niso nakazali. »V čakalnicah srečaš veliko ljudi, ženske pa po naravi rade poklepeta mo izmenjujejo izkušnje. Tako sem prišla do informacije, da bi lahko imel sin težave zaradi prevelike teže,« pojašnjuje.

Začela je raziskovati in našla program Šola zdrave hrane in zdravega načina življenja, ki ga izvajajo v Centru za zdravljenje boleznih otrok v Šentvidu pri Stični. O njem se je pogovorila z otrokovim zdravnikom, ga predstavila sinu in kasneje še celotni družini. »Preden smo se dokončno odločili, da bomo vstopili v program, smo se veliko pogovarjali. Z možem sva mu že doma podrobno predstavila potek zdravljenja in skupaj smo se odločili, da bomo poskusili. Predvsem pa se je odločil sin sam.« V kolikor otrok pri takšni odločitvi ne sodeluje in ga v to prisilijo starši, je uspeh precej negotov ali skoraj nemogoč.

Na začetku trpela predvsem mama

Kot nam je zaupala, je v prvih tednih trpela predvsem sama. »Resnično ni bilo lahko. Veliko sem prejkala. Seveda naskrivaj, da fant ne bi opazil moje stiske.« Program je trajal šest mesecev. Med tednom je bival v centru, ob koncu tedna pa je prihajal domov. Zato je pri tovrstnem načinu zdravljenja oziroma prevzganja obstoječih nujno, da sodeluje vsa družina. »Niso imeli posebne diete, temveč so bili obroki manjši, bolj redni in pripravljani na zdrav način. Dnevni program je poleg šolskih obveznosti vseboval še športne aktivnosti. Dvakrat tedensko je bilo obvezno tehtanje – ko smo ga v nedeljo zvečer pripeljali v center in preden se je v petek popoldne vrnil do-

mov. Konec tedna je lahko pridobil največ pol kilograma,« se spominja. Vsak otrok oziroma vsaka družina, ki je želela program uspešno končati, se je morala podrediti temu.

Za uspeh je treba garati

Tako kot je pri vsakem delu, športu, projektu, je tudi pri tovrstnem načinu zdravljenja. Nič ne pride samo od sebe. Za vse je treba trdo delati in garati.

»V prvih šestih mesecih smo srečali veliko ljudi s sorodnimi težavami in žal tudi veliko nerešenih zgodb in spodletelih poskusov,« pove naša anonimna sogovornica. »V času programa je izgubil približno deset kilogramov in kar je bilo najpomembnejše, bolečine v kolenih so izginile. To je bila za vse največja nagrada.« Fant se je po šestih mesecih vrnil med svoje sošolce, uspešno končal razred in se z veliko veselja ter novim znanjem tudi danes uspešno spopada z vsemi življenjskimi izzivi. Ohranil je pridobljeno samodisciplino, ki tako njemu kot njegovim staršem še danes pomaga pri premagovanju vsakodnevnih tegob najstnikov. V spomin na čas, ko se je v centru v Šentvidu pri Stični učil, kako zdravo in kvalitetno pluti skozi življenje, je ohranil dnevnik, v katere je beležil vsa zaužita živila, kalorije in pregrehe.

LEA KOMERičKI

»Vsi te prizadenejo, le hrana ne. Tako fino je, ko ješ.«

»Enim je slabo, ko vidijo kupe hrane, jaz pa ne vem, kje bi začela jesti, da bi lahko vse poskusila.«

Hrana – užitek in bolečina

Od najstniških let se ubada s prekomerno težo – Center v Stični le ena od postaj na poti reševanja problema

1.200 kalorij na dan

Pri 17 letih se je obremenjevala tudi s prekomerno poraščenostjo in endokrinolog ji je povedal, da je to genetsko, če pa bi zmanjšala svojo težo, bi bila tudi manj poraščena. Zato je šla po napotnico za zdravljenje v centru v Stični. Spominja se, da je tri poletne tedne preživela v družbi vrstnikov iz različnih krajev Slovenije, ki so imeli še večje težave kot ona. Sama je bila s 75 kilogrami pravzaprav med suhimi. Voditi so morali dnevnik o tem, koliko so pojedli in spili ter kakšne aktivnosti so opravili. Po urniku so namreč morali biti telesno aktivni pri različnih športih, v bazenu, fitnesu. Zabaven spomin je na primer tisti o res vzdržljivih gugalnicah, ki so bile posebej narejene za debele.

»Spominjam se tudi, da je bilo vse zelo okusno, a je bilo premalo, saj smo dobili le 1200 kalorij na dan. Učili so nas, da nam mora po obroku na krožniku ostati žlica hrane. Dekle, s katero sva še vedno v stikih, je pojedlo svoj obrok, nato vzelo pri meni žlico hrane in nazadnje pojedlo še to ...«

Samo tri kilograme manj

Ko so jih konec tedna spustili domov, so se mnogi pregrešili in se najedli. Tudi sama se spominja, da je bilo zaradi ene čokoladice ob vrnitvi v Stično kar precej pogovorov o tem. Sicer pa so jih učili o zdravem prehranjevanju, o tem, da morajo piti dovolj vode, brati deklaracije na živilih ... V treh tednih je shujšala za dobre tri

kilograme in bila razočarana, čeprav so ji prijatelji ob vrnitvi domov razlagali, da izgleda, kot da jih je izgubila deset. »Trije tedni so po mojem premalo, da bi bil rezultat boljši. Smo se pa v tem času v skupini tako povezali in si ob krizah pomagali, da smo ob slovesu vsi jokali.« Ko je prišla domov, se je nekaj časa držala navodil, ki jih je slišala v Stični. Kmalu pa je zanosila in vsa načela so šla po vodi. Tudi prijateljica, ki ji je v centru jemala žlice hrane, je kar dolgo vztrajala, jedla samo na pari kuhana živila. »Nekega dne pa me je poklicala, da si je naročila pico, ker ne more več.« Ves trud je bil zaman.

Da ne bi ponavljala napak

V takem začaranem krogu se vrti marsikdo v boju s kilogrami. Tudi naša sogovornica je medtem preizkusila razne vrste diet, se prehranjevala samo vegetarijansko, celo vegansko, a ima kilogramov še vedno preveč. Nazadnje je – žalostno – shujšala zaradi boleznih in se potem spet zredila. Misli, da se nima smisla ves čas obremenjevati s hrano, saj si sicer kar naprej lačen. Bistveno je po njenem gibanje, kjer pa ji manjka spodbude. »Vsak dan si rečem, da je jutri nov dan, ko bom začela ... Morda bi imela več volje, ko bi videla rezultate, tako pa ...«

Zato pri svojem otroku skuša popraviti to, kar misli, da je bilo pri njej narobe in kar naj bi mu pomagalo pri premagovanju težav s težo. Nikoli ga ne sili s hrano, ne kuha mu sladkih čajev, vpisala ga je na treninge športne aktivnosti, ki zahtevajo veliko energije, skuša mu zagotoviti čim bolj zdravo hrano. Toda kaj, ko tudi otrok zelo rad je in brez spodbujanja bi mu bilo tudi na kavču pred televizijo čisto lepo ...

TATJANA CVIRN

NE PREZRITE

Prva zgodba je izpoved matere, ki se je pred sedmimi leti odločila, da bo pomoč za sina poiskala v Centru za zdravljenje boleznih otrok Šentvid pri Stični. Druga je zgodba mlade ženske, ki še vedno bije boj z odvečnimi kilogrami. Obe izkušnji sta lahko v pomoč marsikateremu bralcu, ki se morda ubada s podobnimi izzivi. Zgodbi sta nadaljevanje tokratne aktualne teme (Pre)težka prihodnost.

Resnica v medicini

Znani kirurg dr. Erik Breclj v Velenju spregovoril o slovenski medicini, vplivu farmacije in pravi mafiji

» ... Medicina ni nič boljša ali slabša od družbe. Je takšna kot družba ...«
je v kratkem pogovoru s Špelo Kuralt ob robu predavanja v Velenju poudaril Erik Breclj.

Rotary klub Velenje je v velenjski knjižnici gostil četrto javno predavanje ob letu aktivnega državljanstva. Tokratni gost je bil več kot aktiven državljan, predvsem pa zdravnik brez dlake na jeziku, dr. Erik Breclj. Vrhunski kirurg Onkološkega inštituta Ljubljana je postal znan po tem, ko je aprila 2006 poslal pretresljivo pismo predsedniku države dr. Janezu Drnovšku. Čeprav je od tega že sedem let, se veliko, žal, ni spremenilo. Kot pravi Breclj, so slovenski zdravniki še vedno v lutkovnem gledališču mafije. Resnica v medicini je bil tako pravnji naslov predavanja.

Breclj je uvodoma povedal, da je po podatkih kadrovske službe še vedno zaposlen na onkološkem inštitutu: »Služba v medicini je varna, razen če si Breclj.« Zaradi opozarjanja na probleme, nepravilnosti, razmetavanje z denarjem je večkrat tarča groženj. Tudi tožbe ali vsaj opozorila, da lahko tožba sledi, so skoraj na dnevnem redu. Ob tem je pokazal sporočilo odvvetnika bivše ministric Zofije Mazej Kukovič, ki ga opozarja, naj vendarle preneha govoriti o Mazej Kukovičevi, saj bivša ministrica naj ne bi storila nič narobe. Breclj pravi, da je prav od nje zahteval, naj unovči bančno garancijo za

gradnjo onkološkega inštituta.

Denar iz slovenskega zdravstva odteka na veliko, še posebej ko so v igri velike naložbe. Kot pravi Breclj, so slovenski zdravniki zato v primežu mafije. Ob tem je spomnil samo na gradnjo pediatrične klinike, kjer se je že na odprtju pokvarilo dvigalo, v katerem je ostalo ujetih 19 ljudi. Samo za popravilo vodovoda na onkološkem inštitutu so odšteli sedem milijonov evrov. Nikogar pa to očitno ne moti toliko, da bi ukrepal.

Farmacija vodi igro

Breclj je pojasnil, da je sam pregledal številke, koliko denarja je onkološki inštitut

porabil za zdravila. Ugotovil je, da je bila načrtovana cena za zdravila 2,2 milijona evrov, dejanski stroški pa so znašali 222 tisoč evrov. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je izplačal 2,2 milijona evrov. Po Brecljevih besedah, naj bi se tako vsako leto na onkološkem inštitutu nepregledno porabilo več milijonov evrov, najvišja številka je bila sedem milijonov evrov. To se je dogajalo več let. Skupno je, tako pravi Breclj, onkološki inštitut ZZZS oškodoval za 25 milijonov evrov! Zavod je vendarle ugotovil te nepravilnosti in zdaj draga zdravila neposredno sam plačuje. Za »izgubljene« milijone pa nihče ni odgovarjal. Vsaj ne materialno.

Tudi sicer so zdravila v medicini pravi peskovnik za odrasle grabežljive igrice. Breclj je navedel nekaj primerov, ko so zdravniki ugotovili, da je zdravljenje raka bolj uspešno s štirikrat cenejšo kemoterapijo, kot je bila sicer predpisana. Takšni rezultati so z vidika farmacije nezanimivi, je povedal Breclj: »Raziskave so drage in če bi bilo neko zdravilo tako poceni, to za farmacijo nima smisla. To ne bo nikoli uradno zdravljenje oziroma je tako zdravljenje obsojeno na večne študije.« Spomnil je tudi na slovensko vrhunsko znanstvenico Marijo Aueršperg, ki je ugotavljala, da lahko raka uspešno zdravi z manjšimi odmerki kemo-

terapije. Leta 2008 so njeno 35-letno raziskovalno delo z vsjo korespondenco preprosto uničili, je spomnil Breclj. Leto kasneje je ena najvidnejših revij s področja onkologije na svetu objavila uvodnik, posvečen prav njej. »Tega ni doživel še noben Slovenec in verjetno še dolgo ne bo,« je pojasnil Breclj.

Sicer pa je Breclj dodal, da bi v Sloveniji več pridobili z izobraževanjem kirurgov kot z dodatno kemoterapijo. Resnica je drugačna. Zdravnik namreč lažje dobi farmaceutva, da ga pelje na konec sveta, kot da bi ga njegova bolnišnica poslala na poceni izobraževanje.

ŠPELA KURALT
Foto: SHERPA

Celjska bolnišnica s preveč specializanti

Na predavanju ste rekli, da lahko z bolnikom naredite praktično vse, če vam zaupa. Nas mora to skrbeti ali s tem pravite, da je treba tudi dvomiti?

Dvom je vedno koristen. Bolnike, ki dvomijo oziroma jemljejo zadevo kritično, je lažje zdraviti, ker potem tudi sodelujejo. Za nekoga, ki pride v ambulanto in reče, da naj naredimo z njim, kar hočemo, pa pomeni, da ne bo nič svojega dal v zdravljenje. Bolnik mora biti aktiven, z vprašanji in dvomi.

Zakaj ste osamljeni pri opozarjanju na to, da ste zdravniki, kot pravite, v lutkovnem gledališču mafije?

Nisem več tako osamljen. Se pa lahko izpostavim, ker imam zaščito. Če bi kdo drug govoril deset odstotkov tega, kar jaz govorim, bi izgubil službo. Medicina je samo odraz družbe. Če je država neurejena, če stvari potekajo v nekem čudnem ozadju, se tako obnaša tudi medicina. Medicina ni nič boljša ali slabša od družbe. Je takšna kot družba. Če bomo uspeli rešiti to državo, družbo pred tem, kar imamo, bomo avtomatično rešili tudi medicino.

Koga s predavanji najbolj nagovarjate? Kdo je tisti, ki bi se moral zbuditi? Ljudje kot civilna družba ali konkretno kakšna ustanova oziroma politiki?

Vsi. O čemer govorim, vedo politiki več kot jaz. Čakanje, da nas bodo politiki rešili, nas ne bo pripeljalo nikamor. Vsak državljan Slovenije mora pri sebi začeti, pri sebi pogledati, kaj lahko naredi za to državo, in vplivati naprej. Šele tako bomo lahko kaj spremenili. Če bomo čakali politike, ne bo imelo smisla. Potem mislim, da lahko danes »zapremo« državo.

Dejali ste, da zdravnice Nade Cesarec ne bi pomilostili, da bi jo poslali na družbeno koristno delo. Napak je verjetno še veliko več, kot jih pride v javnost.

Seveda. Vsi delamo napake. Če gre za zdravniško napako, si se na podlagi znanja, vedenja odločil za nekaj, drugo pa je, če gre za malomarno zdravljenje. To je velika razlika. Tu bi se tudi ljudje morali zavedati, da vsi zdravniki na tem svetu delamo napake, in če bomo vsakega zdravnika, ki naredi strokovno napako, linčali, potem v nekaj letih zdravnikov ne bo več. Napaka bi morala biti neko sredstvo, na podlagi katerega se začnemo pogovarjati, zakaj se je nekaj zgodilo, in dobiti potem rešitve, da se to ne bi več zgodilo, čeprav se bo zmeraj dogajalo. Na eni strani imamo linč zdravnikov, ki naredijo napako, po drugi strani pa zdravniki

to skrivamo in se nočemo o lastnih napakah pogovarjati, kar je slabo. Javnost in zdravniki bi morali biti bolj odprti, javnost pa bi se morala zavedati razlik, kaj je napaka in kaj je malomarno zdravljenje.

Opozorili ste tudi na preveč zdravnikov, konkretno v celjski bolnišnici naj bi bilo preveč specializantov. V čem je problem?

V tem, da je zdravniška zbornica podeljevala specializacije skoraj nenadzorovano v preteklih letih. Nekdo je dal napačne podatke in obstaja velika verjetnost, da marsikdo od specializantov v celjski bolnišnici ne bo dobil službe. Žal.

Bodo lahko ostali v Sloveniji?

Če bodo ostale razmere take, kot so, bodo po končani specializaciji ostali brez službe. Pri teh letih pa si običajno že vzameš kredit za stanovanje, si odvisen in se znajdeš pred bankrotom. V Sloveniji bodo težko dobili službo in si že iščejo službo v tujini.

Ampak še vedno poslušamo o tem, kako je premalo zdravnikov.

To je primer, kako se stvari v Sloveniji urejajo. Namesto da bi vprašali ljudi, ki se spoznajo na analize, vzeli ustrezne podatke, tudi nenazadnje vprašali ekonomiste, kaj lahko pričakujemo v naslednjih letih, in

temu primerno prilagajali število zdravnikov, delamo nekaj kar po dolgem in počez.

Podobno delamo z denarjem. Kaj bi si vi želeli za onkološki inštitut, če bi vam dali netransparentno porabljenih milijone?

Če bi iz onkološkega inštituta vzeli opremo in bi mi stavbo ponudili za en evro, je ne bi vzeli. To je lep odsev stvari v Sloveniji. Ene bolnice nismo sposobni postaviti brez kriminala in korupcije.

Menite, da je povsod tako?

Jaz upam, da tako hudo, kot je na onkološkem inštitutu, ni. Mislim tudi, da je to nemogoče. To je bila velika naložba na majhnem prostoru, ogromno denarja na hitro in zraven je prišla mafija in vzela svoje. S pomočjo zdravnikov, seveda.

Tudi farmacija ni nedolžna. Se je njemu vplivu na zdravnike možno izogniti?

Ni možno. Tudi jaz si želim novosti, novih instrumentov, novih aparatov. Prodajalci medicinske opreme in farmacevti se poslužujejo legalnih in manj legalnih prijemov. Ta nevarnost je vedno prisotna. Se jo pa da s pravili obnašanja zmanjšati.

Ste optimist?

Če ne bi bil, se ne bi več s tem ukvarjal. ŠK

VSAK ČETRTEK ob 12.15 95.1 | 95.9 | 100.3 | 90.6 MHz www.radiocelje.com

odmev radiocelje **POGLED** z vseh strani

Kako smo konjem, ki jih ni bilo, gledali v zobe

Živahno sejmsko dogajanje na Martinovem konjeniškem sejmu v Šmartnem ob Paki, čeprav smo pogrešali kakšnega konja več

»Vemo, da poteka prodaja konj zdaj drugače, vendar je bilo vredno poskusiti, že zaradi obiskovalcev, ki prihajajo v Martinovo vas,« je dejal Jože Aristovnik, predsednik Društva konjerejcev Šmartno ob Paki.

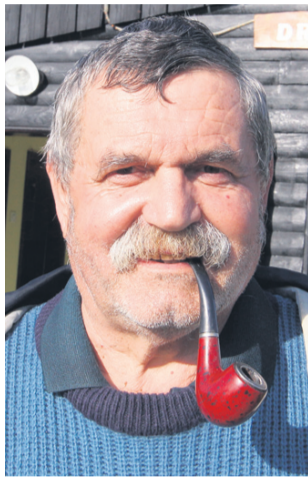
Pravzaprav smo se ob vabilu za Martinov konjeniški sejem v Šmartnem ob Paki nekoliko začudili – kdo pa še dandanes prodaja konje na raznih sejmih? Naše začudenje ni bilo »čisto mimo«, saj smo v sončnem sobotnem dopoldnevu na prizorišču v Martinovi vasi kar nekaj časa čakali na konje. In ugotavljali, da sta bolj kot sejem številne »firbce« privabljala živahno dogajanje in želja po druženju.

Martinov konjeniški sejem so organizirali v Društvu konjerejcev Šmartno ob Paki, kjer želijo obujati in ohranjati stare običaje. Že pred 15 leti so obudili blagoslov konj na štefanovo, takrat so

se konjeniki prvič podali tudi na pohod po mejah občine. »Ko smo razmišljali, kaj bi še kazalo vključiti v sklop našega dela, smo se odločili za konjeniški sejem,« je omenil tajnik društva Jože Aristovnik. Seveda so pri obujanju starih običajev nalleteli na nekaj težav: nekdanj so se ponudniki in kupci konj srečevali na sejmih in na veliko barantali. Danes, v času tržnega komuniciranja, se je prodaja konj bistveno spremenila.

Ljubezen do plemenitih živali

V društvo je vključenih približno 80 konjerejcev. Člani, ki jih druži predvsem ljubezen do teh plemenitih

Tajnik društva, ki združuje konjerejce iz Šmartnega ob Paki in okolice, Jože Aristovnik.

Na tem območju je »gojenje« konj vse bolj priljubljen konjiček.

V Martinovi vasi je na glavne akterje, konje, najprej opozarjala samo silhueta.

živali, poleg iz domače prihajajo tudi iz mozirske, šoštanske in braslovške občine. Konjereja, predvsem kot konjiček, se v teh krajih vse bolj širi in pridobiva vse več privrženec. Seveda je treba tudi pri organizaciji takšnega sejma spoštovati številne predpise in zakonodajo, pridobiti je bilo treba različna dovoljenja, tudi veterinarsko, sicer pa so vse, ki so prodati ali kako drugače predstaviti konje, pozvali, naj imajo s sabo veljaven IAK. Test na IAK (to je kratica za infekciorno anemijo konj, virusno obolenje, ki je v mnogih pogledih sorodno obolenju, ki ga poznamo pod imenom aids) se ponavadi zahteva za sodelovanje na tekmah, včasih pa tudi za prevoz

Pri razumevanju konj je pomembno poznavanje položajev ušes in repa (položena ušesa, gubice na gobčku, stresanje z glavo in odprta usta nakazujejo na ugriz); za cmokanje predvidevajo, da je znak podrejanja, čeprav jasnih dokazov ni; vihanje zgornje ustnice pomeni potiskanje novega vonja v kanal, kjer konji zaznavajo feromone; hrzanje je znak prijateljstva, veselja (»tukaj sem, prijatelj moj«); kopanje z nogo po tleh je lahko pokazatelj napetosti (zaradi dela, čakanja na privezu, pod sedlom). Tovrstno početje zmanjšuje stres in pomirja konje.

konj v nov hlev, kadar konj zamenja lastnika ...

Oprema in nasveti

No, če v ne več tako zgodnjih jutranjih urah pravega kupčevanja s konji ni bilo, je bilo na ogled veliko druge opreme. O prehrani je tako vse znano, ampak tudi konji imajo radi priboljške oziroma piškotke različnih okusov. O opremi seveda skoraj nima smisla izgubljati besed, saj vseh pripomočkov, ki so jih ponujali, niti nismo znali poimenovati. Spoznali smo uzde, povodce, biče, podsedelnike, neznanika pa so bili odsevniki in še več druge opreme. Na sejmu v Marti-

S konjeniškim športom se ukvarja vse več Slovencev in v njem se obrača vedno več denarja. Tekmovalno konjeništvu je na zahodu že dolgo velik posel, vrhunski konji so vredni tudi milijon evrov in več. Prvo pravilo, kadar lastniki, rejci, trenerji in tekmovalci govorijo o konjih, je, da natančnih števil glede njihove cene ne omenjajo. Po nekaterih podatkih je bil najdražji slovenski konj v tujini prodan za približno 150 tisoč evrov. Seveda gre za tekmovalne konje. Jasno je, da prodajo konj oglašujejo tudi na spletu. Cene so zelo različne, od 400 do več tisoč evrov, kakšnega ponija pa si lahko privoščite že za 250 evrov.

novi vasi ni manjkalo niti tretjega področja, ki se mu reče vse za nego konj. V sklopu tega so ponujali masti oziroma olja za kopita, tekočine za grivo in rep, šampon ...

Opazili smo tudi veterinarsko svetovanje, pasove in kravate s konjskimi motivi, da o klobukih (in klobučkih, da ne bo pomote), škornjih in drugi jahaški opremi niti ne govorimo. Še manj o kockah, helijevih balonih in peni ... Med ogledovanjem stojnic so na prizorišču pripeljali prve plemenite živali z umirjenim pogledom, s pokončnimi ušesi in ponosno držo. Resda so

bili konji namenjeni za jahanje ali vpreženi v kakšno izvedenko kočije ali voza, vendar se vsakemu konju le ne gleda v zobe, kajne?

Obljubljenih prodajalcev konj žal nismo dočakali, a vseeno Aristovnik pravi: »Idea je prava, tako in tako pa je prvenstvena želja članov društva, da se v našem kraju nekaj dogaja. Poleg tega smo z organizacijo sejma dodali kamenček v mozaik dogajanj ob občinskem prazniku in lahko rečem, da smo zadovoljni.«

URŠKA SELIŠNIK
Foto: SHERPA

V čakanju na jezdeca ...

Sejmski utrip

novi tednik radiocelje

NAJMATURANTKA IN NAJMATURANT

Z akcijo **Te čaka maturantski ples?** dijake in starše že danes nagovarjamo k sodelovanju februarja 2014, ko bomo že tretje leto zapored izbirali naj maturantko, naj maturanta!

Več o pogojih in pokroviteljih akcije na spletni strani www.radiocelje.com in na Facebooku **Novi tednik in Radio Celje**.

Te čaka maturantski ples?

Novi tednik in Radio Celje ti ga spremenita v dan najlepših sanj.

Ponujamo **popolno opravo** za maturantski ples in to **povsem brezplačno!**

Pokrovitelji:

KAVALIR

Gloripops

LEPOTNI STUDIO Sodin
DELAVNICA MODE
HCD HAIR CENTER DARJA

Za mično gospodično: Metražne tkanine po izboru - Gloripops
Šivanje maturantske obleke - Barbara Repinšek - Delavnica mode
Ličenje in gelish nohti - Lepotni studio Sodin
Striženje las in maturitetna pričeska - Hair center Darja

Za uglajenega mladeniča: Moška obleka Lambretta s srajco in kravata Brasim - Kavalir
Striženje las - Hair center Darja

Mame in očetje, maturantski ples je tudi finančno zahteven zalogaj. Dovolite, da vam ga olajšamo. Izpolnite priloženo prijavnico in se s svojim maturantom potegujte za popolno maturantsko opravo Novega tednika in Radia Celje.

Ime in priimek MATURANTKE

Naslov

Šola

Telefon

E-pošta

PRIJAVNICA

Ime in priimek MATURANTA

Naslov

Šola

Telefon

E-pošta

PRIJAVNICA

P.S. Pričakujemo hrabrega mladeniča in mladenko, saj bomo njuno preobrazbo spremljali tudi na straneh Novega tednika!

Odločal bo žreb! Originalne kupone pošiljajte na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje. Zbirali jih bomo do 12. novembra do 12. ure. Med vsemi prejetimi bomo izžrebali maturantko in maturanta, ki ju bodo oblekli in uredili pokrovitelji naše akcije. Zmagovalca nagradne igre **Te čaka maturantski ples?** bomo razglasili 14. novembra 2013.

»Obrvi so zrcalo obraza, ne pozabite nanje!«

Na maturantskem plesu želimo še posebej blesteti. Poleg obleke in pričeske je zelo pomembno tudi ličenje. A če želimo lepo in sijočo kožo, ki je predpogoj dobrega videza, je treba zanjo skrbeti ves čas. Vemo, da naša koža potrebuje ogromno vode, k njenemu sijaju pripomoreta tudi ustrezna prehrana in rekreacija.

Katarina Sodin, vodja Lepotnega studia Sodin, poudarja, da je potrebna priprava kože in da je ličenje samo zadnje v nizu korakov priprav na maturantski ples. »Izjemnega pomena so obrvi. So zrcalo obraza, pika na i, zato morajo biti pravilno oblikovane,« pravi Katarina Sodin, ki obliko obrvi prilagaja posameznicam. Ko govorimo o ličenju, so izjemnega pomena pravilni nanosi podlag, torej krem, ki zagotavljajo daljšo obstojnost in svežino. V Lepotnem studiu Sodin stremijo k poudarjanju naravne lepote, vsekakor pa maturantski ples spada med svečane priložnosti, h katerim sodi bolj izrazito, večerno ličenje.

Pri slednjem so še vedno zelo trendovske t. i. »mačje oči«, torej poudarjen očesni del. »Kadar se odločimo za močno poudarjene oči, ustnice obarvamo nežno, zgolj s kakšnim sijočim premazom - glossom. Trend so tudi toplo rdeče obarvane ustnice ali močne barve ustnic, v stilu 20. let, a ko razmišljamo o ličenju, moramo v ospredje vedno postaviti barvo in stil obleke, a tudi pričesko moramo upoštevati,« še dodaja Sodinova.

Tudi nohti morajo biti urejeni, pri čemer gre še vedno za klasično obdelan noht, ki mora biti dobro pripravljen in zaprt. »Zadnje čase so v ospredju kratko pristrizeni nohti, barve na njih pa tople, igrive, razigrane, mladostne, kar dekletom na pragu odraslosti tudi izjemno pristaja,« za konec dodaja Katarina Sodin iz Lepotnega studia Sodin, ki bo nagrajeni maturantki v naši akciji poklonil večerno ličenje za maturantski ples in gelish nohte.

Ko zmago začutiš na prsih

Po Prstanu za Barbaro še medalje za najboljše košarkarje Evrope

»Odnos do nakita sem razvila že v otroštvu, saj so mi ga približali že starši. Danes bolj kot kadarkoli vem, da je pomemben del ne le mojega dela, temveč življenja. Če nosi še zgodbo, ima še toliko večjo vrednost,« pripoveduje Désirée Kolarec.

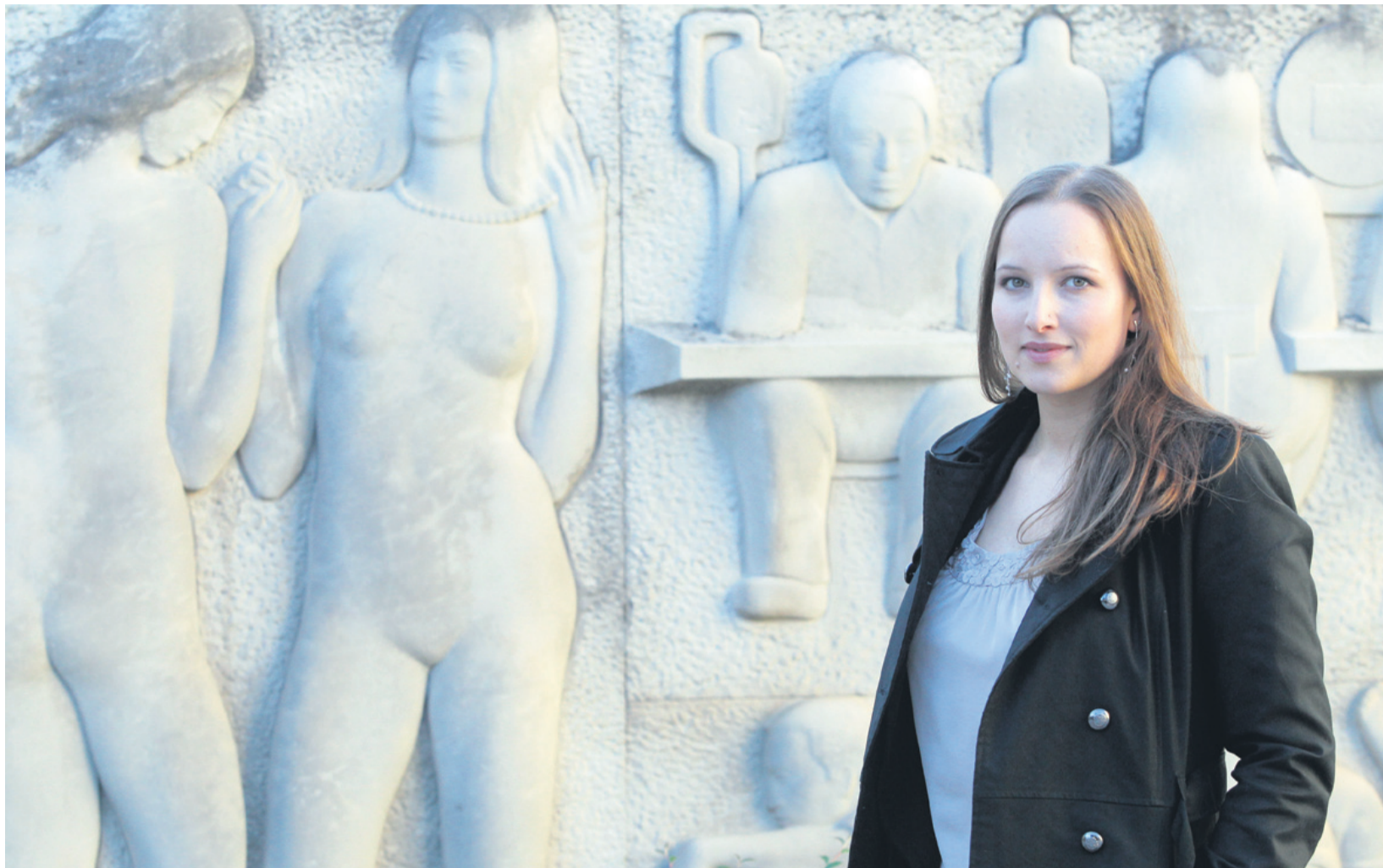
Udeleženci velikih športnih tekmovanj se borijo za medaljo. In prav o občutku, ko jo najboljši prejmejo, je razmišljala Désirée Kolarec, ki je pod okriljem Zlatarne Celje oblikovala odličja, ki so jih v začetku septembra iz Slovenije odnesli najboljši na EuroBasketu 2013. Mlada oblikovalka iz Laškega v zadnjih letih aktivno deluje na področju oblikovanja nakita.

Svojo željo po oblikovanju nakita je kot študentka industrijskega oblikovanja na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani prepoznala po letu študija v avstrijskem Linzu. Za mentorico diplomskega dela z naslovom Prstan za Barbaro je izbrala mag. Tanjo Pak, prakso pa opravila v Zlatarni Celje. Tam so ji ponudili tudi priložnost, ki ni dana vsakemu študentu – njeno diplomsko delo je s pomočjo zaposlenih zaživel na trgu kot serija prstanov, posvečenih Barbari Celjski. Nov izziv pa je 26-letna oblikovalka sprejela, ko je Slovenijo zajela košarkarska mrzlica.

Občutek zmagoslavja

Pri oblikovanju medalj za EuroBasket je imela v mislih tri poglavitne teme dogodke. Tako je vpletla priznanje kot uspeh, kar medalja je že v svojem bistvu. Kot simbol košarke je vanjo vnesla strukturo košarkarske žoge. Obojemu je dodala še najodmevnejši simbol države gostiteljice, to je Triglav. Kot je povedala, je bil cilj pri načrtovanju medalje doseči likovno čistost, drugačnost, prepoznavnost in tudi to, da si jo zapomnimo. Obli-

»Morda se kakšen oblikovalec z mano ne bi strinjal, a ko govorim o ravnotežju med obliko in uporabnostjo, zame kos, ki je »nenosljiv«, nima prave vrednosti. Namen nakita je v prvi vrsti, da ga lahko nosimo.«

»Vedno gledam naprej, nikoli nazaj in se veselim sprememb, ki mi jih bo prineslo življenje, čeprav še ne vem, kdaj se bodo zgodile,« odgovarja Désirée Kolarec na vprašanje, kam jo bo po dveh velikih oblikovalskih izzivih pot še zanesla. Kot sama rada v izdelke vnaša sporočila, pa prelepo sporočilo nosi tudi njeno redko ime. Mama ga je zanjo izbrala, ker je bila tako zaželen otrok.

kovalka opazovalca ni želela zмести z obilico skrite simbolike, ki jo navadno v oblikovanju zelo ceni in jo sicer uporablja. Zato se je odločila za likovno čisto obliko. Razmišljala je tudi o trenutku, ko zmagovalci odličje prejmejo, in o tem, da tega občutka nikoli ne pozabijo. Zato je medaljo zasnovala tako, da je bila še posebej prijetna na otip. »Tudi teža medalje je bila večja kot ponavadi, kar da občutek zadoščenja najboljšemu. Poigrala sem se z odnosi med sijočimi in matiranimi površinami, saj sem želela zadostiti tako vizualnemu kot fizičnemu vidiku zaznave.«

Najprej je raziskovanje

Sliši se enostavno, a vendar nekaj potez s svinčnikom po papirju še zdaleč ni to, kar pripelje do dovršene izdelka. Naša sogovornica poudarja, da ljudje prevečkrat napačno razumemo poklic oblikovalcev. Pomembni projekti, pa naj gre za nakit ali odličja, zahtevajo dobro premišljene ideje, skrbno načrtovanje, poznavanje medija, tesno sodelovanje s

kvalitetno ekipo soustvarjalcev, pri čemer je konceptualna zasnova šele prvi korak. Oblikovanje tako zahteva veliko več kot zgolj talent, dobro akademsko podlago, neomajno voljo in veliko trgeda dela.

Pomemben del oblikovanja je raziskovanje, ki se mu mlada oblikovalka posveti, še preden začne koncept prevajati v oblike. Te je v nakitu za vsakodnevno rabo mnogokrat treba podrežati uporabnosti. Kot pravi, gre za to, da morajo biti forme prijetne na dotik in v harmoniji z uporabnikom. A prav vsak izdelek, ki je morda na prvi pogled videti enostaven, ima za sabo dolgo pot, predvsem pa zgodbo, ki lahko izvira iz drobca zgodovine ali občutka zmage.

Nič ni večno

Pri svojem delu poskuša meje vedno premikati navzven. Kot pravi, se nikoli ne ustavi, ampak si vedno zastavlja vprašanje: »Kaj pa če?« Iskanje rešitev, ko ustvarjalnost naleti na omejitve, kot so cena izdelka, njegova konkurenčnost na trgu in postopki njegove izdelave, ji predstavljajo izziv. Pri svojem delu mora v prvi vrsti upoštevati zakonitosti materialov, ki jih najbolje poznajo njeni sodelavci zlatarji, s katerimi je nenehno v stiku.

Vsak izdelek, ki je rezultat oblikovanja, je odraz družbe, v kateri živimo, okolja,

trenutnega gospodarskega stanja, je jasna Désirée. Ob tem izpostavi, da zlato s svojo ceno še posebej narekuje globalni trend. Trenutna gospodarska kriza tako zahteva določena prilagajanja, kar se v nakitu odraža kot trend votlih in perforiranih kosov v kombinaciji z alternativnimi, dostopnejšimi, s cenejšimi materiali.

Nakit kot talisman

Čeprav nakit v prvi vrsti povezujemo z modo, se sama pri njegovem snovanju poskuša izogibati tako imenovanim muham enodnevnim, saj je zlato kovina, ki je ne kupujemo vsak dan. »Nikoli ne delam le za danes, ampak želim, da nakit traja dlje. Brezčasno pa je pojem, ki je po mojem mnenju precejšen. Navsezadnje ni nič večno.«

Kot opaža sogovornica, mlajša generacija nosi več modnega nakita. Starejši pa so po njenem videnju bolj navezani na kose, ki jih nosijo dlje časa, če ne celo vse življenje. Razlogov za to je več, med prvimi zagotovo cena, med preostalimi pa tudi spomin na ljubo osebo ali lep dogodek, prav tako pa je nakit mnogim nekakšen talisman. Nasploh pa smo Slovenci bolj za čiste forme, ki se osredotočajo na bistvo, pojasni, saj radi izbiramo kose brez kamnov in smo bolj zadržani, kar se tiče leska in blišča, medtem ko naši sosedi Italijani s tem na primer nimajo težav.

»Oblikovalci smo po mnenju nekaterih v podjetjih sekundarnega pomena, če pa bi se ozrli naokrog, bi opazili kup izdelkov, ki bi jih bilo treba nujno oblikovno posodobiti. Vsak poklic ima svoje mesto. Oblikovalci se žal mnogokrat soočamo s podcenjevanjem svojega poklica. Ko greš k frizerju, mu za opravljeno storitev brez pomisleka odšteješ denar, to je nekaj povsem normalnega. Ko gre za oblikovanje, pa nastane velik problem. Naročniki iščejo cenovno ugodnejše rešitve, kar nemalokrat vpliva na kakovost izvedbe.«

In kako nakit izbira zase? »Veliko nakita imam in rada ga nosim. Posvetim mu ravno toliko pozornosti kot oblačilom, če ne še več. Izbiram pa ga glede na razpoložene in glede na oblačila.«

Dragocenosti življenja

Na področju produktne oblikovanja največ časa in znanja posveča nakitu, svojo kreativnost in širino znanja pa občasno izraža še pri oblikovanju manjših uporabnih predmetov in grafičnem oblikovanju. Ker zagovarja profesionalen odnos do dela, nerada izpostavlja spogledovanje z več vejami oblikovanja hkrati, saj vsaka, tako je prepričana, zahteva popolno predanost. Njena velika strast je poleg nakita

ilustracija, s katero si polni baterije predvsem v prostem času. »A ne zato, ker bi ilustracijo dojemala kot konjiček, ampak iz preprostega razloga: ker nisem oseba, ki bi se lahko v celoti preživljala s to zahtevno dejavnostjo.« Nove poglede in sveže navdihe prinaša tudi s potovanj. Da svoj poklic opravlja s srcem, dokazuje to, da jo poseben naval energije prevzame ob službenih pogovorih, ko s sodelavci išče odgovor na vprašanje, kako nemogoče narediti mogoče. Ker se rada opira na zgodovino, jo odkriva v zanimivem branju, poleg dragocenosti, s katerimi je obkrožena vsak dan, pa ji v življenju veliko pomenijo drobne stvari.

TINA VENGUST
Foto: SHERPA

V iskanju izgubljenega časa

Z mega portretom v svet velike umetnosti

420 dni, 420 risb. Umetniško delo z naslovom *V iskanju izgubljenega časa* je Žiga Hriberšek zasnoval kot mozaik, sestavljen iz risb, ki skupaj tvorijo njegov avtoportret. Z njim se je prijavil na tekmovanje Derwent Art Prize, kjer je bil med več kot 3.800 prijavljenimi umetniki izbran med 70 finalistov. Ti so svoja dela sredi septembra najprej razstavili v znameniti londonski galeriji The Mall Galleries, do 13. januarja pa bodo umetnine potovale po Veliki Britaniji.

Preboldčan Žiga Hriberšek, študent ljubljanske likovne akademije, je začel projekt mozaične slike uresničevati pred približno dvema letoma. »Dobil sem idejo, da bi zabeležil leto svojega življenja v obliki majhnih prostoročnih risb, skic, ki bi predstavljale po en dan v letu. Za vsak dan ena risba – torej 365 dni, 365 risb. Projekt sem po nekaj mesecih opustil, ker se mi ni zdel konceptualno dodelan.« Iz tega poskusa je v začetku lanskega leta nastala nova ideja.

»Vse se je začelo, ko sem dobil nalogo, da za preboldsko knjižnico napišem kratko avtobiografijo. Na videz preprosta naloga je naenkrat postala dokaj zahteven podvig, še posebej ker sem želel v opis resnično zajeti sebe in se s tem izogniti suhoparnemu naštevanju podatkov. Sebe prikazati z besedami je že samo po sebi težko, še posebej če z njimi nisi najbolj spreten,« razlaga Žiga. Zato se je odločil za po njegovem lažjo pot in svoje življenje prikazal kot zaporedje vizualnih

»Iz nezmožnosti napisati avtobiografijo s črkami je nastala avtobiografija s črtami,« pravi Žiga Hriberšek, na fotografiji poleg svojega avtoportreta v londonski galeriji The Mall Galleries. »V London sem prispel že nekaj dni pred odprtjem razstave, vendar si nisem upal pokukati v galerijo. Tako sem bil na prvi dan razstave zelo pozitivno presenečen, ko so mojo sliko, sliko nekega mulca iz Slovenije, postavili na odlično in zelo vidno mesto.«

utrinkov in podob. Tako je iz 420 trenutkov, ki orisujejo leto in pol, nastalo 420 risb, ki prikazujejo življenje v vsej njegovi razgibanosti in hkrati monotonosti – brez olepšav.

Mozaik kot logično nadaljevanje

Slika, ki meri 3,2 metra v višino in 2,1 v širino, ima mikro in makro sfero. »Vse slike po določenem zaporedju sestavljajo večjo sliko. Če jo opazujemo od blizu, se pred nami izrisujejo risbe v zaokroženi celoti, te pa se z razdaljo začnejo razblinjati v nerazločen kolaž odtenkov. Iz tega kaosa se na določeni točki zariše moj obraz,« razkriva mlad umetnik, ki bo svoj mozaični portret predstavil tudi kot zaključno dejanje na likovni akademiji.

Za tekmovanje je sicer izdelal po naključju, in to ravno v času, ko je končeval svojo umetniško kompozicijo. Kot pravi, so se stvari poklopile čisto spontano. »Tekmovanje Derwent Art Prize je bilo namenjeno izključno delom, ki so narejena z grafitnim medijem, torej s svinčniki, z barvicami in podobno. Vse se je nekako ujemalo, zato odločitev o sodelovanju ni bila težka.« Zagotovo je bila to odlična odskočna deska, a kot pravi, ga je sodelovanje na razstavi v tako eminentni družbi prizemljilo. »Razstavljali so avtorji z res dovršeno tehniko in ker je bila tu pred-

Kot pravi, na svoje stvaritve ni čustveno navezan, zato je vsaka slika naprodaj. »Ponosen sem, ko mi kaj uspe, a to traja le nekaj dni. Če bi v sliko gledal predolgo, bi v njej začel iskati pomanjkljivosti in napake. Čar umetnosti je proces ustvarjanja. To mi daje pravo zadovoljstvo, v tem uživam,« pravi mlad Savinjskičan, ki se ne boji prihodnosti in ne mara pregovornega pesimizma pri Slovencih.

stavljen živahna umetnost, kar pomeni, da ta dela še niso bila predstavljena nikjer drugje, nastala pa so v roku zadnjih dveh let, lahko vidiš, kakšni so trendi in kam je dejansko treba prilesti,« pojasni.

Literatura in slikarstvo

»Vsak trenutek v življenju, ki kreira spomin, je zaokrožena celota, ki začne z minevanjem bledeti. Spomini izginejo, ostaja pa njihov vpliv. Ta je ključnega pomena, saj je glavni sestavni del posameznikove identitete. Človeka namreč gradijo trenutki in izkušnje, ki ga zaznamujejo,« razloži ozadje svojega dela Hriberšek in razkrije, da je delo nastalo pod vplivom enega največjih pisateljev 20. stoletja Marcela Prousta. »Proust sodi med moje najljubše literate in mi je s svojo kontemplativno metodo izjemno pri srcu, saj opozarja, da je pomemben del vsake umetniške stvaritve v procesu nastajanja. Proces ustvarjanja je eden od načinov iskanja samega sebe,« pravi mlad slikar s filozofsko podlago.

Vsaka slika je naprodaj

Žiga Hriberšek v prihodnost gleda zelo optimi-

stično. »Vem in verjamem, da bo leto 2014 še boljše od letošnjega.« Čeprav se projekt iskanja samega sebe in izgubljenega časa še ni končal – pred njim je še nekaj gostovanj po angleških galerijah in zagovor na akademiji – se že poigrava z novimi idejami. Že konec leta se bo ponovno vrnil v London, kjer bo v središču slikarske umetnosti predstavil še nekaj drugih del. Kam bo postavil svojo do zdaj največjo stvaritev, še ne ve, saj pri nas ni ravno veliko prostorov, ki bi omogočili postavitev tako velike slike. Zagotovo pa načrtuje primeren zaključek, kjer se bo lahko še enkrat zahvalil vsem, ki so mu pomagali na poti od domače garaže do velike londonske galerije. Svojevrstna zahvala bo verjetno sledila šele čez dobro leto ali dve v obliki novega projekta. »Želim raziskovati podoben ton – interno raziskovanje, a bi ga rad še nadgradil. Zdaj se bom obrnil k ljudem, ki me obdajajo. Iz približno 300 obrazov posameznikov iz svojega življenja bom sestavil njihov skupni portret,« razkrije enega od načrtov.

LEA KOMERIČKI
Foto: osebni arhiv

Ne vem, zakaj bi se moral človek bati za svoj obstoj, če se ukvarja z umetnostjo? Manjka nam predvsem domišljije in poguma, da bi razmišljali izven robov škatle. Če določeni vzorci ne delujejo, ni treba obupati. Preprosto jih je treba zamenjati.«

»Med sprehodom po Londonu sem na tržnici opazil stojnico, kjer je mlad Anglež prodajal slovensko bučno in oljčno olje, slovenski med, prekmursko gibaničo in ostale slovenske dobrote. Pristopil sem in ga vprašal, če ima morda prednike iz Slovenije. Na moje začudenje je odgovoril, da ne, in pojasnil, da sta bila njegova starša pred leti na izletu v Sloveniji, se zaljubila vanjo in njene dobrote, ki jih zdaj uvažajo v Anglijo. In so zelo uspešni. Angleži. Zakaj ne Slovenci?«

Te čaka maturantski ples?

Novi tednik in Radio Celje ti ga spremenita v dan najlepših sanj.

Ponujamo **popolno opravo** za maturantski ples in to **povsem brezplačno!**

Več o pogojih in pokroviteljih akcije na spletni strani www.radiocelje.com in na Facebooku
Novi tednik in Radio Celje.

P.S. Pričakujemo hrabrega mladeniča in mladenko, saj bomo njuno preobrazbo spremljali tudi na straneh Novega tednika!

Odločal bo žreb! Originalne kupone pošiljajte na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje. Zbirali jih bomo do 12. novembra do 12. ure. Med vsemi prejetimi bomo izžrebali maturantko in maturanta, ki ju bodo oblekli in uredili pokrovitelji naše akcije. Zmagovalca nagradne igre **Te čaka maturantski ples?** bomo razglasili 14. novembra 2013.

ZGODBE IZ KAMRE

Vir: dr. Tone Kregar, dr. Marija Počivavšek, Celjski magistrat: Besede z balkona, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje 2010.

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Celjski magistrat (3)

Cenjenim nemškim prebivalcem mesta Celje

— Zaunate nam že 68 let —
novi tednik

Svojega absolutnega primata na magistratu se je nemška celjska oblast zelo dobro zavedala. Čeprav naj bi vsaj na formalni ravni sledila duhu mnogonacionalne avstrijske polovice monarhije in predstavljala vse meščane ne glede na njihovo narodno pripadnost je bila praksa drugačna.

Vsakokratni občinski odbor z županom vred je bil praviloma sestavljen iz Slovincem bolj ali manj odkrito sovražnih stebrov celjskega nemštva, ki si je z vso močjo in na vseh področjih prizadevalo dokazati in poudarjati nemško podobo, bit in identiteto »pranemškega« Celja. V skladu z lastnimi narodno-političnimi stališči so odborniki z županom na čelu oblikovali uradno mestno politiko in jo skozi delovanje mestne uprave tudi praktično udeležali. Slednje se je izražalo na različne načine, od uradovanja v izključno nemškem jeziku do zaviranja in onemogočanja najrazličnejših slovenskih iniciativ v mestu ter naspotno aktivne podpore in sodelovanja pri nemških gospodarskih, kulturnih, šolskih in drugih projektih. Pri čemer tovrstnega početja mestne oblasti niso niti poskušale tajiti ali prikrivati, temveč so ga, kadar se je le ponudila možnost, tudi javno manifestirale.

Okrašeno z nemškimi zastavami

Ena tovrstno najočitnejših javnih manifestacij celjskega nemštva in nemškega Celja je bila v mestu junija 1910, ko je bil v mestu 14. »Gauturnfest«, kar bi lahko prevedli kot praznik turnarskega okrožja oziroma okrožni turnarski zlet. Turnarji so bili člani Turnvereina, nemške nacionalistične telovadne organizacije, ki je skozi telovadbo in druženje poskušala širiti in krepiti nemški nacionalni duh med mladino in je bila na Spodnjem Štajerskem še posebej aktivna. Turnarji, neke vrste nemška različica in antipod slovanskih sokolov, so veljali za izrazite nemške nacionaliste in so bili temu primerno med Slovenci sila osovraženi. In toliko bolj priljubljeni pri celjskih nemških oblasteh, ki so

njihov shod oziroma zlet navdušeno pozdravile. Sam aktualni celjski župan, dr. Heinrich Jabornegg pl. Altenfels, je v celjskem nemškem listu Deutsche Wacht že v dneh pred zletom navdušeno pozdravljal prihod turnarjev in jim izrekal dobrodošlico, »cenjene nemške prebivalce mesta Celje« pa pozival h gostoljubju. In »še posebej naprošam vse nemške hišne posestnike ter druge prebivalce našega mesta, naj hiše okrasijo z nemškimi zastavami, s čimer bo nemški karakter naše skupnosti tudi navzven prišel uspešno do izraza«.

Za ogrožene sonarodnjake

Dvodnevno praznovanje, ki je po mnenju Deutsche Wacht nedvomno sodilo v najvišji nivo nacionalnih prireditev, do tedaj organiziranih v Celju, je potekalo na način, značilen za vsa nacional(istič)na gibanja. Se pravi s številno udeležbo (prijavljenih je bilo skoraj šeststo turnarjev iz avstrijskih in nemških krajev), športnim tekmovanjem, z visokimi družbeno-političnimi gosti in njihovimi govorancami (v glavnem so potekale v Nemški hiši) ter seveda z množičnim pompozno sprevedom delegacij krajevnih turnarskih društev po okrašenih celjskih ulicah.

Povorka se je ustavila pred magistratom, kjer je zbrano množico z bogato okrašene tribune nagovoril župan. Po uvodnih besedah, namenjenih pomenu krepitve telesne moči v zgodovini, je kmalu prešel do vloge gimnastike in telovadbe v narodnem gibanju in krepitve narodne zavesti in duha ter s tem do bistva turnarskega gibanja. Podrobno je orisal razvoj celjskega Turnvereina in ponovno poudaril, s kakšno radostjo ta, kot tudi celjsko nemško prebivalstvo in nemški občinski svet, pozdravlja svoje goste in prijatelje: »K nam ste prvenstveno prišli zato, da bi nam predočili vzgojno vrednost telovadbe. Prišli pa ste tudi zato, da bi ogroženim sonarodnjakom v obleganem mestu stisnili bratsko roko, sonarodnjakom, poklicanim, da vam, bratom na severu, ohranjajo prosto pot na Jadran.«

Celjski magistrat, začetek 20. stoletja

»Gauturnfest«

BUKVARNA NOVEGA TEDNIKA

Smiljan Rozman: Čudežni pisalni strojček

Samo da je koža po meri

Čudežni pisalni strojček je edina knjiga iz otroštva, ki je nikoli nisem hotela dati stran. Preživela je vse moje selitve, na krajše počitnice je lahko šla le do nečakov ali otrok prijateljev. Čeprav jo danes skupaj drži le debel sloj lepilnega traku, ima še vedno častno mesto na knjižni polici. In čaka kakšnega novega nadebudneža, da jo prebere s prav takšnim žarom, kot sem jo brala jaz pred ... leti.

Pravzaprav za knjigo Čudežni pisalni strojček ni nikoli prepoznano. Ko jo berete v otroštvu, je nadvse zabavna zgodba o kraljih v

dveh majhnih kraljestvih, ki se močno sovražita, čeprav ne vesta, zakaj, in sta pravzaprav zaradi tega zelo nesrečna. Kasneje, ko vam je že bolj jasno, kako se svet vrti, knjiga postane mnogo več kot le pravljica, sicer prepletena s številnimi sodobnimi prvini, da bi bila čim bližje današnjemu otroku. Knjiga namreč sporoča, kako pomembno je sožitje med ljudmi in kako pomembno je, da je človek notranje zadovoljen.

Zgodba se začne v kraljestvu kralja Buma (kasneje se v maniri slovenske zavisti preimenuje v Bumbubuma, saj

se njegov nasprotnik imenuje Bumbum), ki se pripravlja na vsakodnevno obstreljevanje sosednjega kraljestva. Zakaj sovraži sosedu, ne ve, ampak tako je bilo že pri njegovem prapradedu in pradedu, dedu in očetu. Topovske krogle seveda vsak dan letijo tudi iz kraljestva kralja Bumbuma, obstreljevanje pa ne traja dolgo, le toliko, da se kralja in njuna maloštevilna vojska naučijo omamnega vonja smodnika. Krogle ne letijo po enem ali drugem obzidanem mestecu, ampak le po gozdu, ki leži med njima. Poleg obstreljevanja imata kralja še eno čudno navado. Pošiljata si nesramna in žaljiva pisma, da se lahko potem s še večjim veseljem obstreljujeta. Pisma piše minister Škribar, druga najpomembnejša oseba v kraljestvu, tretji v vrsti je ge-

neral Paradnik, ki odloča, kaj v sosednjem kraljestvu bodo obstreljevali. Na dvoru je tudi pesnik Rožica, ki mora peti hvalospeve vojaškim uspehom svojega kralja, vendar tega ne mara početi. Raje piše reklame za zobno pasto ali kratke ljubeznive pesmi ce najpomembnejši osebi na gradu, gosposidnji Špeli. Tako kot pesniku Rožici sta vsakodnevno razkazovanje moči v paradnih uniformah in vonj smodnika odvratna tudi kraljeviču Bamu. Raje kot da oblečen v težek oklep na grajskem obzidju opazuje obstreljevanje, se podi za žogo z vaškimi paglavci. V kraljestvu kralja Buma živi tudi izumitelj Vseved, ki mu je bilo že pred časom naročeno, naj izdela uničujoči top z desetimi cevmi, vendar ta najbolj brihtna in zelo

O avtorju

Moja sreča je, da nisem nikoli prenehal biti velik otrok,« je ob neki priložnosti dejal leta 1927 v Celju rojen Smiljan Rozman. Vendar ni bil dolgo Celjan, saj se je družina kmalu po njegovem rojstvu preselila v Maribor. Po drugi svetovni vojni se je vpisal na učiteljsko in se med študijem preizkusil v mnogih poklicih. Bil je delavec, glasbenik, igravec. Po končani šoli je krajši čas de-

lal kot učitelj na Hrvaškem, nato se je na ljubljanski filozofski fakulteti vpisal še na študij psihologije in pedagogike. V življenju je torej bil marsikaj, predvsem pa je bil pisatelj. Pisal je romane, novele, humoreske in povesti za odrasle. Usmeril se je zlasti v popularno in mladinsko pripovedništvo, uveljavil se je tudi kot scenarist in dramatik. Objavljal je začel leta 1948, knjiga Čudežni pisalni strojček je izšla leta 1966.

samosvoja glavica v mestu razmišlja o povsem drugih izumih. Nekega dne kraljeviču, s katerim sta velika prijatelja, pokaže nenavaden pisalni strojček, ki nesramne in žaljive besede spreminja v nadvse prijazne. In kraljeviču se porodi zamisel, ki za vedno spremeni življenje dvorjanov in odnose med kraljestvoma.

Kaj vse se zgodi, ko med kraljestvoma namesto žaljivih začno potovati prijazna pisma, ne bomo razkrili. Naj bo dovolj le to, da se zgodba konča z velikim slavjem, na katerem godbeniki obeh kraljestev igrajo najbolj priljubljeno pesem »Poglavitno je, da smo živi in zdravi in da nam je koža po meri.«

JANJA INTIHAR

Zet ji ni bil všeč (3)

Pripravila: mag. METKA BUKOŠEK

Maja 1926 je sklenil Vincenc Horvat z Marijo Narat zakonsko zvezo in se tako priženil na posestvo njene matere Ane Narat. Čeprav je tašča nasprotovala njenemu zakonu, jima je vendar prepustila polovico posestva.

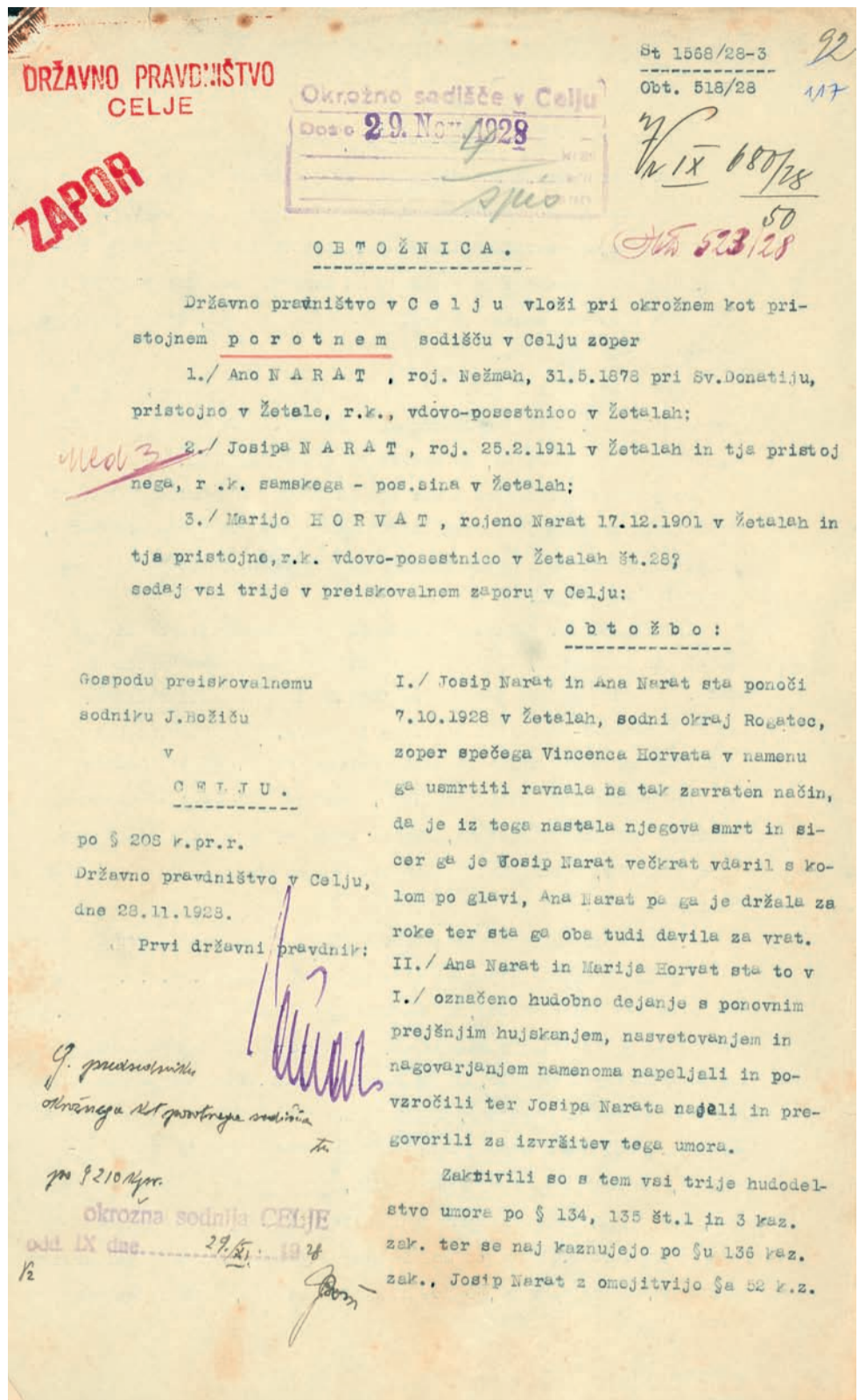
Drugo polovico si je obdržala in na njej gospodarila sama s svojim mladoletnim sinom Josipom. Ana Narat je bila konfliktna oseba. Svoje ga zeta ni nikoli sprejela. Pri sovaščanih je bila na slabem glasu. Za sabo je imela dva zakona, vendar nobeden ni

bil srečen. Svojega sina Josipa Narata je venomer hujskala proti zetu in hčeri. Vincenc Horvat je bil delaven in vesel človek. Z ženo Marijo je imel do usodnih dogodkov dva otroka v starosti 21 in 8 mesecev. Da se je ohladil od »jezikove župe«, od katere je bil dnevno bolj sit kot od hrane, je rad posegel po harmoniki in si s pesmijo pomiril živce.

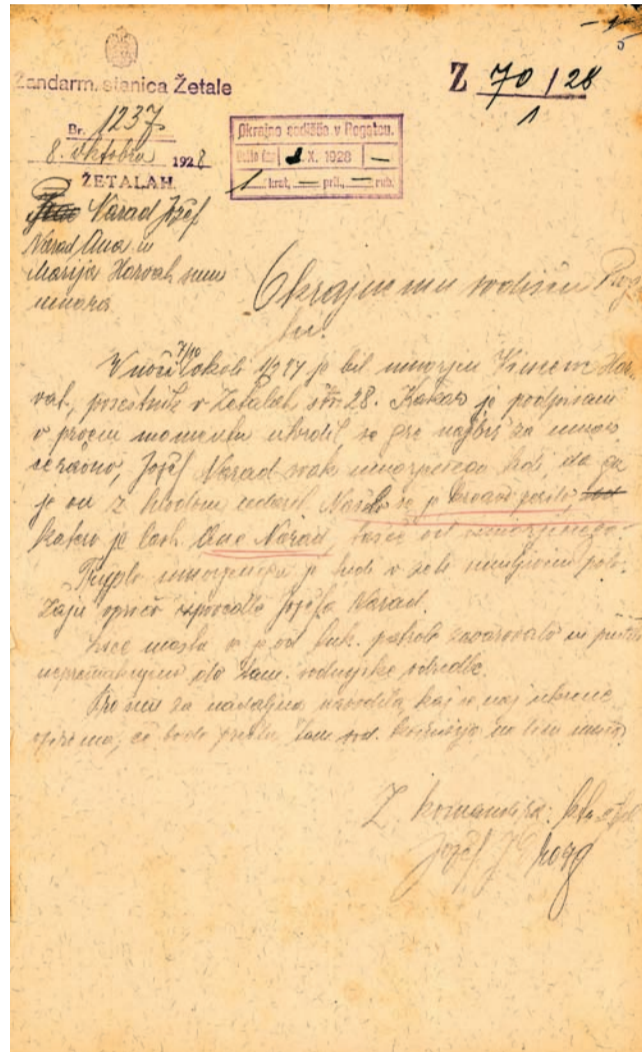
Tašča in hči sta se poskušali že večkrat znebiti Vincenca. Ovajali sta ga orožnikom, češ da simulira svojo nesposobnost, da mu ni bilo potrebno iti k vojakom. Sedmega oktobra 1928 se je Vincenc zvečer vrnil z doma svojih staršev, kjer je pomagal pri trgatvi. Domači v hiši so molili, zato se jim je pridružil. Po molitvi je povečerjal nekaj krompirja, ki jim je ostal od večerje, se poigral s starejšim otrokom in se odpravil spat. K počitku sta legla tudi tašča in svak. Žena Marija je še dve uri pestovala otroka, nato se je tudi sama odpravila spat. Zbudilo jo je kričanje. Ugledala je strahoten prizor. Brat je s kolom udarjal po glavi njenega moža in ga davil, mati pa je zeta trdno držala za noge. Po četrh ure mučenja je Vincenc izdihnil. Možu ni priskočila na pomoč, temveč je z joko-jočim otrokom v naročju ob peči samo opazovala kruto ubijanje.

Josip Narat je svoje dejanje naslednje jutro sam javil orožnikom. Priznal je, da ga je k umoru Vincenca že dlje časa nagovarjala mati, vendar se je bal izvršiti to dejanje. Marija Narat je bila obsojena na smrt, sin Josip Narat na sedem let težke ječe in Marija Horvat na štiri let težke ječe. Mariji Narat so smrtno kazen spremenili v dosmrtno, Horvatova pa je bila po dveh letih pogojno odpuščena.

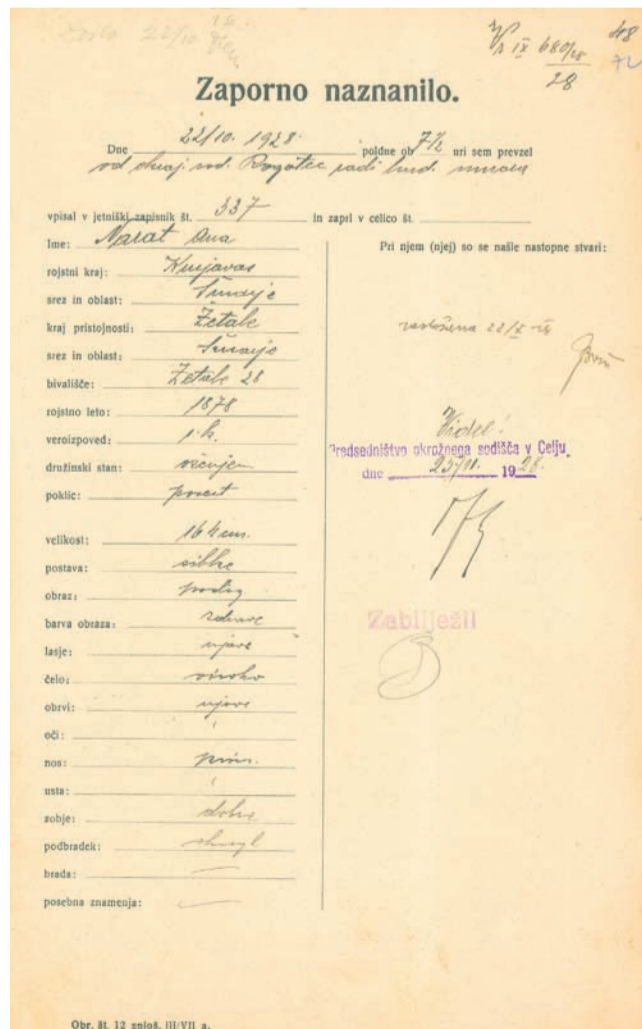
SI_ZAC/0609, Okrožno sodišče Celje, AŠ 109, Vr IX 680/28

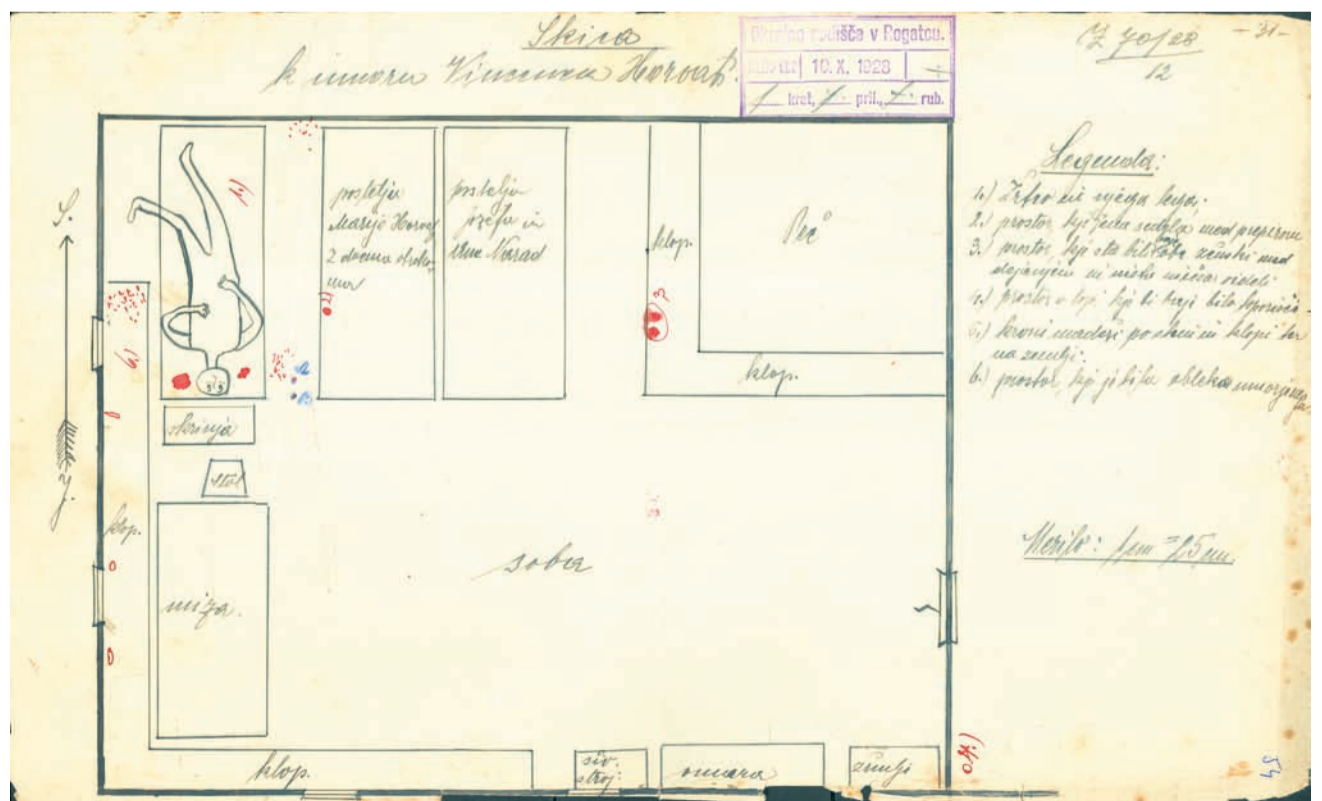
Obtožnica zoper Ano Narat, Josipa Narata ter Marijo Horvat

Poročilo žandarmarijske postaje v Žetalah o sumu umora Vincenca Horvata

Zaporno naznanilo za Anar Narat

Skica prizorišča umora

Reševanje v prometnih nesrečah je vsakdanjik naših cest

Ujeti v zverženju

Skoraj ne mine dan, da se na cestah celjskega območja ne bi zgodila prometna nesreča. Medtem ko večina ljudi misli, da se jim kaj takšnega ne more zgoditi, je glede na vsakodnevne nepredvidljive prometne situacije to samo vprašanje časa. In če se zgodi nesreča, v kateri so ogrožena naša življenja, so reševalci, policisti in gasilci nepogrešljivi. Pogosto tvegajo tudi svoje življenje, da bi rešili naše.

Tokrat smo vsakdanjik na celjskih cestah »okušali« v družbi celjskih poklicnih gasilcev. Za Novi tednik so z ekipo nujne reševalne pomoči Zdravstvenega doma Celje uprizorili vajo reševanja v eni najbolj tipičnih prometnih nesreč, ki se dogajajo slovenskim voznikom. Čeprav je bila le vaja, mora biti vsaka poteza ekip na kraju nesreče dovršena. Brez napake.

Vemo pa, da se lahko vaja kaj hitro spremeni v kruto stvarnost. Pred nami so dnevi, ko bodo mnogi slavili spremembo mošta v vino ...

Pri reševanju nastanejo prizori, ki se vtisnejo v spomin slehernemu reševalcu in gasilcu, ki pomaga. So podobne, ki jih ne morejo izbrisati iz spomina kar tako. Vidijo marsikaj. Mrtve, hudo poškodovane otroke, mlade in starejše ljudi v trenutku, ko so najbolj ne-

močni. Takrat niti gasilci o ničemer drugem kot S to mislijo so do zdaj obvarovali pred invalidnostvene posledice. Se vse, kar počnejo, dovo

1.

Klic dežurnemu v Poklicni gasilski enoti Celje. Iz Regijskega centra za obveščanje so sporočili, se je zgodila prometna nesreča na Tovarniški cesti v Celju. Trčili sta osebni vozili. Dva voznika sta poškodovana. Prvi ima ukleščene noge in roko, saj je vozilo obrnilo na bok. Drugi voznik naj bi imel poškodovan prsni koš zaradi udarca ob armaturo in volanski obroč. Oba sta pri zavesti. Eno vozilo je zagorelo. Kaj, kdaj, kje se je zgodilo, koliko je poškodovanih in kakšne poškodbe imajo – to so podatki, na katerih sloni vse reševanje.

3.

Nujna vožnja. Zaradi voznikov, ki se ne umaknejo takoj vozilom z zvočnimi in s svetlobnimi signali, izgubijo gasilci najmanj dve minuti. Vsaka sekunda pa je pomembna. Med vožnjo si nameščajo dodatno opremo, saj bo na kraju nesreče najprej treba pogasiti požar enega od avtomobilov.

2.

Dežurni sproži alarm, ki se razlega po gasilskem domu. Ob tem pove podatke, ki jih je prejel o nesreči. Ekipa dežurnih gasilcev se obleče in odhiti do gasilskega vozila. Od alarma do trenutka, ko so fantje v vozilih, mine samo 20 sekund. Istočasno so o nesreči obveščeni reševalci nujne medicinske pomoči. Medtem sta poškodovanca na kraju nesreče v šoku. Zato je dobro, da jima tisti, ki je klical pomoč, omeni, da so reševalci in gasilci že na poti in da bodo storili vse, da jima rešijo življenje. Tako je njuna stiska manjša.

5.

V gasilskem žargonu je potrebna »stabilizacija« vozila, to edina pot, da pridejo do ponesrečenega. Če bi se vozilo obrnilo, bi bilo nevarno. V drugem vozilu so medtem enemu od ponesrečenih pomagali.

7.

V takšnih nesrečah je največ poškodb hrbtenice in prsnega koša. Enemu od poškodovancev morajo, preden ga bodo po razrezu avtomobilske pločvine uspeli odnesti iz vozila, namestiti t.i. imobilizacijski steznik. Šele nato ga bodo naložili na nosila.

6.

Dva gasilca ali reševalca sta v vsakem vozilu pri poškodovancih, ju držita za glavo (da se čim manj premikata) in se, ker sta pri zavesti, z njima pogovarjata. Pokrili so ju tudi s posebnim platnom, da ju kakšni delci pločevin ali stekla med tehničnim posegom reševanja ne poškodujejo. Namen takšnega stika je pomiritve poškodovancev, ki sta v strahu in šoku. Sprašujejo ju po imenu, bolečinah. Bodrijo ju z besedami, da bo reševanja kmalu konec in da je tam tudi zdravnik, ki jima bo oskrbel rane.

ečah

pločevini

lci niti reševalci ne razmišljajo le o tem, da je treba pomagati. številne rešili pred smrtjo, jih lnostjo in preperečili hude zdrakdaj vprašamo, če smo jim za plj hvaležni?

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: SHERPA

Boris Žnidarko, vodja intervencije: »Veliko se pogovarjamo ... Seveda vsa ta posredovanja pustijo spomine. Nekateri se nam zahvalijo, da smo jim pomagali, nam kdaj pišejo. Tudi to je za vse nas motivacija za nadaljnje delo.«

Ivan Košir, namestnik vodje izmene PGE Celje: »Najbolj stresno je, ko prideš na kraj nesreče in še ne veš točno, kako je s poškodovanci. Poznaš samo prve podatke. Če je poškodovanih več, rešujemo najprej tiste, za katere ugotovimo, da so najbolj poškodovani. Posebej hudo je, če so v nesreči udeleženi otroci. Zgodi se, da moramo miriti starše, saj so v šoku, ko vidijo svoje poškodovane. Vedno naredimo vse, kar je v naši moči, da rešimo življenje.«

V uredništvu Novega tednika se Poklicni gasilski enoti Celje zahvaljujemo za pripravo akcije in ves vložen trud gasilcev, da smo lahko našim bralcem nazorno prikazali potek reševanja v razmerah, ki lahko doletijo vsakogar. Hvala tudi ekipi Nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Celje, ki se je vključila v vajo.

4.

Prihod na prizorišče nesreče. Glavno vlogo gasilskega dela prevzame vodja posredovanja. V nekaj sekundah mora narediti načrt reševanja. Naprej morajo pogasiti požar, nato sledi takojšnje nudenje prve pomoči ponesrečenima voznikoma.

ki se je prevrnilo na bok. Pri delu si pomagajo s posebnim orodjem. Vozilo morajo stabilizirati zato, ker bodo morali pločevino vozila rezati, saj je vozilo ob tem posegu premikalo, bi lahko ponesrečenec utrpel še dodatne poškodbe. Med delom gasilcev še ni znano, ali si je voznik poškodoval tudi srečencev že namestili vratno opornico.

Pri drugem vozniku je reševanje težje. Ker se v avtomobilu niso sprožile vse varnostne blazine, morajo gasilci s svojo računalniško opremo odklopiti napajanje v vozilu. Med reševanjem bi se lahko namreč varnostne blazine samodejno sprožile in povzročile večje poškodbe. Gasilec je še vedno v vozilu s poškodovanim, medtem ko njegovi kolegi režejo pločevino. Klešče za rezanje pločevine so težke 20 kilogramov, ob tem potrebujejo še razpiralo za pločevino, ki tehta dodatnih 30 kilogramov. Delo ni lahko. Veliko huje bi bilo, če bi se nesreča zgodila ponoči, v dežju ali snežnih razmerah. Vendar gasilci natančno poznajo postopek, kako in kje morajo pločevino razrezati, da bi poškodovanca rešili na čim manj boleč način ter čim hitreje. Ves postopek se odvija pod budnim očesom vodje posredovanja.

8.

Klešče za rezanje pločevine so težke 20 kilogramov, ob tem potrebujejo še razpiralo za pločevino, ki tehta dodatnih 30 kilogramov. Delo ni lahko. Veliko huje bi bilo, če bi se nesreča zgodila ponoči, v dežju ali snežnih razmerah. Vendar gasilci natančno poznajo postopek, kako in kje morajo pločevino razrezati, da bi poškodovanca rešili na čim manj boleč način ter čim hitreje. Ves postopek se odvija pod budnim očesom vodje posredovanja.

9.

Poškodovana avtomobila praviloma ne moreta več zagoreti, saj so gasilci odklopili napajanje in prvotni požar pogasili. Toda previdnost nikoli ni odveč. Ves čas je pri roki tudi aparat za gašenje. Gasilci so pri reševanju pozorni tudi na kolege reševalce. Ti namreč nimajo takšne varovalne opreme kot jo imajo oni, zato pri rezanju pločevine in stekla zaščitijo tudi njih. Med posegom po zraku in avtomobilu letijo drobci, ki bi lahko koga poškodovali. Na ostre dele pločevine namestijo posebno opremo, da ne pride do poškodb.

Ker v nesrečah pride do razlitja avtomobilskih tekočin, tudi motornega olja, morajo cesto posuti, da nevarne snovi ne iztečejo v kanalizacijo. Ves čas so na terenu tudi policisti. Ti zavarujejo kraj nesreče, poskrbijo za obvoze ostalih avtomobilov in začnejo s preiskavo. Kraj fotografirajo, naredijo vse potrebne izmere, s ponesrečenimi (če so pri zavesti na kraju nezgode ali pa kasneje v bolnišnici) opravijo tudi razgovore. Ko je policijska preiskava na kraju končana, službe za avto vleko vozila odstranijo, cestno podjetje pa vozišče očisti.

Zatem ko iz vozila odstranijo tudi drugega poškodovanega voznika in ga odpeljejo v bolnišnico, gasilci dokončajo svoje delo. V času vaje reševanja v primeru hude prometne nesreče je bila ves čas v gasilskem domu dežurna druga ekipa Poklicne gasilske enote Celje, če bi se istočasno zgodilo kar koli, kar bi potrebovalo dejansko posredovanje.

Uredništvo objavlja pisma bralcev po svoji presoji v skladu z uredniško politiko, razen ko gre za odgovore in popravke v skladu z Zakonom o medijih. Dolžina naj ne presega 40 vrstic, daljše prispevke krajšamo v uredništvu oziroma jih avtomatično zavrnemo. Da bi se izognili nesporazumom, morajo biti pisma podpisana in opremljena s celotnim imenom, naslovom ter s telefonsko številko avtorja, na katero lahko preverimo njegovo identiteto. V časopisu pismo podpisujemo z imenom in s priimkom avtorja ter krajem, od koder je doma.

UREDNIŠTVO

Prejeli smo

Dnevu spomina ob rob

Petdeset let Muzeja novejšje zgodovine Celje. Častitljiva obletnica, vredna praznične obeležja. Obeležili so jo 16. junija.

Dan je bil lep, zato so se vabljeni in tudi nekateri mimoidoči lahko zbrali pred zgradbo muzeja, kjer jih je pozdravila direktorica, mag. Tanja Rozenberger. Po tem je bilo mogoče prisluhniti poeziji, ki so jo navdihovali upor, domoljubje in napoved narodove svobode, sledil je ogled pregledno zasnovane razstave v prostorih muzeja. Zbirka prispevkov ob razstavi z naslovom Puške in pisma pa vsekakor velja za trajnejše pomnenje omenjene obletnice.

Muzejski zbirki pripada 34 poslovnih pisem, ki so jih napisali na smrt obsojeni domoljubi staršem, dekletom, sorodnikom v trenutkih, ko se je nemški okupator pripravil na streljanje. Veliko

nas je pisma na smrt obsojenih talcev bralo zbrana v knjigi pred davnimi leti. In čeprav jih je nemogoče pozabiti, so vendarle bila ob obletnici muzeja na novo obujena.

V zbirki prispevkov ob razstavi, ki jo je zasnoval in uredil dr. Tone Kregar, so se avtorji vsak na svoj izjemen način posredno in drugače dotaknili poslovnih pisem. Med njimi so Ervin Fritz (Peterostopi), Spominka Hribar (Na poti do sprave), Igor Grdina (Krivci, vojaki, trgovci in njihova roba), Vinko Möderdorfer (Beseda, za katero dam življenje), Alenka Šelih (Nenaslovljena pisma), Božo Repe (Zgodovinar in pisma), Marcel Štefančič jr. (Pismo ranjenim), Vesna Vuk Godina (Pismo mojim), Miran Zupanič (Za njo v polnetni obleki), Adrijana Zupanc (Sestreljena ženskost). Nisem za citiranje izvlečkov, a ker so nekateri, ki sem jih izbrala zgolj dobronamerni, mi jih avtorji ne bodo zamejnili.

Vinko Möderdorfer, režiser in pisatelj: »Pri prebiran-

nju poslovnih pisem pa sem nenadoma vse zelo živo razumel. Nenadoma mi je bilo jasno ... Bili so ljudje in zdaj jih ni več ... Ustrelili, pobesili so jih, do smrti so jih izmučili. Njihova preprosta pisma so me ganila. Ganila me je njihova poslednja beseda, ki so jo poslali svojim dragim. Spominjam se, da je bilo neko pismo napisano na žepni robec. V knjigi je bila fotografija robčka z lično, drobnopisno pisavo na robu. Spominjam se tudi, kako so pisci poslovnih pisem v svoji zadnji besedi svetu citirali Prešernove verze.«

Ervin Fritz, pesnik: »Dolgo sta me spremljala tudi strah in nelagodje pred Mariborom, kjer se je ta smrt množično dogajala, in pred Gradcem, kamor so mrtve nesrečnike odpeljali, jih zažigali in jim niso dovolili groba. Živel sem tipično življenje potomca nekoga, ki ga je doletela smrtna kazen. Moj oče je bil usmrčen, kot razglasha strašni rdeči plakat, ker je bil zanesljivo kriv komunizma. Pravzaprav pa je poslušal prepovedani Radio London in nekoč dal zupniku nekaj mark za partizane.«

Dr. Vesna Vuk Godina, socialna in kulturna antropologinja: »Če se vrnem k svobodi. Tisti, ki smo na vstajah, nam spet pomeni veliko. Spet nas greje. Spet smo začeli verjeti v njo. Da je mogoča. In spet smo začeli verjeti v to, da jo lahko izborimo. Ne samo lahko.

Ampak celo, da jo moramo. Moramo, ker vemo, da je ne bo nihče za nas. Ali namesto nas. Vemo, da je zdaj zgodovinska priložnost ... In vemo, da je danes kapitalizem v svetovnih razsežjih postal tako perverzen sistem, da je treba nekaj storiti. Vesela sem, da to ve veliko ljudi pri nas.«

Dr. Alenka Šelih, pravničica: »Pravna država se ustvarja s strokovno pravilnim, nepristranskim, poštenim in pravičnim izvrševanjem sprejete zakonodaje in nazadnje s prav takim izvajanjem sodne oblasti. Ustvarja pa se tudi z enakim ravnanjem vsakega izmed nas državljanov.«

Ko v Mariboru grem mimo hiše, kjer je na pročelju spominska plošča z vklesanim imenom Slave Klavora, se vselej ustavim. Vem, da me ne sliši, a ji vseeno rečem: »Nisi pozabljena!«

ZORA HUDALES,
Celje

Modri telefon

Rumena tabla novembra?

Bralec je pred nekaj tedni opozoril na slabo prometno varnost na cesti skozi naselje Šentjanž nad Štorami, kjer je državna cesta Štore-Svetina-Laško. Predlagal je omejitve hitrosti in opozoril, da na nekaterih stranskih odcepkih ni prometnih znakov za odvzem prednosti.

tnih znakov (bližina naseljene območja). Dogovorjeno je bilo, da se prometni znak iz smeri Štor postavi pred stanovanjskim objektom s hišno številko 12b in iz smeri Laškega na območju priključka občinske ceste JP 912221. Prometno signalizacijo bodo postavili skladno z razpoložljivimi sredstvi, predvidoma do konca novembra.

Glede predloga za omejitve hitrosti s prometno signalizacijo dodajajo, da v primeru, ki ga navaja bralec, zaradi poteka ceste in njenih tehničnih elementov (ter ob upoštevanju osnovnih pravil varne vožnje, določenih v Zakonu o pravilih cestnega prometa), višje hitrosti vožnje niso možne. Dodatne omejitve hitrosti se praviloma postavljajo v primeru, ko kljub upoštevanju pravil varne vožnje, določenih v Zakonu o pravilih cestnega prometa, ni mogoče zagotoviti ustrezne prometne varnosti.

Glede označitve priključkov na državno cesto s prometnimi znaki za odvzem prednosti izvajajo preverjanja, kateri priključki na tem območju so kategorizirani. V skladu s tem bodo predvideli postavitev prometnih znakov.

BRANE JERANKO

Če imate težave in ne veste, kam bi se obrnili, lahko pokličete številko našega Modrega telefona 031/569-581, vsak dan med 10. in 17. uro. Svoja vprašanja za Modri telefon lahko med ponedeljkom in petkom zastavite tudi po telefonu 42-25-158.

Z NOVIM TEDNIKOM živite ceneje!

Naročniki časopisa ste deležni številnih ugodnosti, ki jih lahko izkoristite s kartico ugodnosti kluba naročnikov Novega tednika. Ne samo, da lahko s kartico izkoristite možnost objave štirih brezplačnih malih oglasov v časopisu in ene čestitke na Radiu Celje. Ker ste član kluba naročnikov, lahko s kartico izkoristite tudi številne popuste v trgovinah in lokalih, ki jih najdete na spodnjem seznamu.

POPUSTI IZ POSEBNIH
AKCIJ SE NE SEŠTEVAJO
S POPUSTOM NA KARTICI

<p>10%</p>	<p>10%</p>	<p>10%</p>	<p>10%</p>
<p>10%</p>	<p>10%</p>	<p>5%</p>	<p>5%</p>
<p>10%</p>	<p>3%</p>	<p>10%</p>	<p>20%</p>
<p>10%</p>	<p>10%</p>	<p>10%</p>	<p>10%</p>
<p>20%</p>	<p>5%</p>	<p>5%</p>	<p>15%</p>
<p>10%</p>			

- PIZZERIA VERONA, Mercator center Celje - 10% popust pri nakupu hrane - kartico predložite ob naročilo!
- PROTECT TRADE, d.o.o. Ul. Leona Dobrotinška 27, 3230 Šentjur, Rogozka cesta 19, 3240 Šmarje pri Jelšah - na storitve 10% dodatnega popusta
- CASINO FARAON CELJE, Ljubljanska cesta 39, 3000 Celje - ob nakupu 100 žetonov 10 gratis
- VINSKA KLET GORIŠKA BRDA Z.O.O., Ul. Frankolovskih žrtev 17, 3000 Celje, Telefon: 03 425 16 80, 10 % popust na naše lastne proizvode.
- FOTO RIZMAL, Mariborska c. 1, 3000 Celje - 10% popust velja za storitve
- THERMANA, D. D., Zdraviljska cesta 6, 3270 Laško, www.thermana.si, 080 81 19, nudi 10% popust za bazen, savno + bazen, fitness, solarij ter masaže, kopeli in druge wellness storitve, mesečne in letne vstopnice
- CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA - MOHORJEVA KNJIGARNA, Prešernova ulica 23, 3000 Celje, telefon: 03 490 14 20, e-pošta: knjigarna-ce@celjska-mohorjeva.si, 5% popust na knjižne izdaje celjske Mohorjeve družbe
- GOLTE - 5% popusta za nakup vozovnice za nihalko
- SKINAUT STORITVE, SIMON JEZERNIK, S.P., Vruncčeva 10, Celje - 10% popust
- LESNINA D.D., Levec 18 - 3% popust na oblazinjeno pohištvo (sedežne grt., trosedi, počivalniki ...)
- MRAVLJICA ART d.o.o., Lilekova 1, Celje, trgovina za ustvarjalne - 10% popust za vse izdelke

- SLADA, D.O.O., Plinarniška 4, 3000 Celje, vse za ogrevanje in vodovod, tel.: 03 490 47 70, GSM 051 626 793 - 10% popust.
- TOP-FIT D.O.O., Ipavčeva ulica 22, Celje - 10% popust
- HRUSTLJAVA SKUŠNJAVA - prodajalna Zalec, Savinjska cesta 77, prodajalna v EK centru v Celju, Mariborska cesta 88, Celje - 10% popust na vse vrste kruha - Lai Thai, Tajska masaža Kenika Sripanha, s.p. Zagata 6, 3000 Celje. Več vrst različnih masaž, 20% popust na vse. Tel: 051 611 078
- Optika TERŽAN, Marjan Teržan s.p., Mariborska cesta 54, 3000 Celje, P. P. 1013, 3102 Celje. Telefon: 03 491 38 00, delovni čas: od ponedeljka do petka od 8.00 - 18.00, sobota: 8.00 - 12.00
5% popusta na storitve!
- FLIKCA MAGDALENA ZUPAN s.p., - Zg. Rečica 7, 3270 Laško. Telefon 031 843-029. - 10% popusta na storitve.
- ROČNA AVTOPRALNICA GRAJŽL; Teharska cesta 35, Celje, pon.-pet. 9.00-16.00, sob. 10.00-16.00, ned. 10.00-14.00; dežurni telefon 070 771-262. NAROČNIKI Novega tednika 5 % popusta!
- SLIKOPLESKARSTVO PETER OCVIK s.p., Arja vas 56a, 3301 Petrovče, nudi 15% popust na vse storitve. Popusti se ne seštevajo. Tel.: 041 346 328
- CVETLIČARNA IN DARILNI BUTIK NATAŠA, NATAŠA HRIBERNIK, s.p., Drofenikova ulica 15, 3230 Šentjur, podarja 10% popust na vse svoje storitve

Ko zagori avtomobil

Prvi organizirani začetki požarnovarnostne pomoči v našem kraju segajo v leto 1887, ko je Novo Cerkev zajel uničujoč požar. Takrat so si pomagali le z ročno brizgalno. In danes ...

Ob mesecu požarne varnosti smo bili na obisku pri naših ga-

silcih iz Nove Cerkev. Predstavili so nam svoje poslanstvo,

opremo in v dveh urah nam je od navdušenja kar nekajkrat zastal dih. Kaj se je zgodilo? Nedaleč od gasilskega doma je zagorel avtomobil. Takoj

po klicu je na pomoč prispe-la gasilska intervencija. Goreč avtomobil so pogasili s peno, poškodovanca pa so iz avtomobila morali reševati s hidravličnimi kleščami za rezanje pločevine. V zelo kratkem času je avto postal kabriolet. Navdu-

šeno smo zaploskali, saj smo vedeli, da je vaja uspela.

Ob zaključku druženja nas je predsednik PGD Nova Cerkev Slavko Jezernik razveselil še s čokolado in sokom.

Dragi gasilci! Želimo, da bi še naprej v naša življenja

vnašali vedrino, dobro razpoloženje in pozitivne vrednote, ki jih znamo ceniti tudi najmlajši. Saj veste, da radi in s ponosom vstopamo v vaše vrste.

Otroci in kolektiv šole in vrtca Nova Cerkev

Tudi takole so nastajale umetnine.

Slikali z nogami in usti

V prostorih prodajnega centra Mercator na Hudinji je Društvo paraplegikov JZ Štajerske pripravilo že tretjo likovno delavnico in razstavo ročnih del ter slik gostujočih slikarjev. Njihova dela bodo na ogled do konca oktobra.

V programu so ustvarjali likovniki Vojka Gašperut, Tine Pavlovič, Angela Medved, Branko Rupnik, Ljudmila Turk, Jožica Ameršek, Franc Ekar, Metod Zakotnik, Bora Melanšek in Miran Jernejšek iz likovne sekcije Zveze paraplegikov Slovenije. Ti slikajo na različne načine v različnih tehnikah. Med njimi so tudi člani mednarodnega združe-

nja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami. Likovne delavnice se je med drugim udeležil slikar Alimpije Košarkoski, po rodu iz Makedonije, ki ustvarja pravoslavne ikone. Eno svojih del je podaril tudi društvu paraplegikov.

Svoja ročna dela so predstavile članice društva pod mentorstvom Angele Gajšek kot članice Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine in društva delovnih invalidov iz Celja. Delavnico so obiskali tudi otroci vrtca Zarja iz Celja in se sami preizkusili v risanju. Otroci so z zanimanjem opazovali slikarje, še posebej tiste, ki so ustvarjali z usti in

nogami. V pestrem kulturnem programu so nastopile mlade glasbenice glasbene šole iz Celja pod mentorstvom Petre Arlati - Kovačič, pesmi članice društva Gordane Kitak pa je prebiral Vesna Novak. Popestritev dogodka je bil tudi nastop folkloristov IV. osnovne šole iz Celja pod vodstvom Karin Trepelj. Celodnevno dogajanje so z zanimanjem opazovali tudi naključni obiskovalci. Namen dogodka, da se člani društva predstavijo širši skupnosti, je tako v celoti uspel, saj invalidnost ni ovira, da ne moremo biti še boljši, če si to resnično želimo.

PETER PLANINŠEK

Tri zlate poroke v Braslovčah

Prav posebno slavlje so imeli v soboto v Braslovčah, praznovali so namreč trojno zlato poroko. Pred 50 leti so zakonsko zvezo sklenile tri sestre Završnik, po domače Hribnkova dekleta z Dobrovelj.

Zlatoporočni pari so: Anica in Ivan Strojanshek, Ivica in Jože Strojanshek, ki živita v Podvrhu pri Braslovčah, in Barbara ter Jože Ramšak, ki

živita na Dobroveljah. Prav tesna povezanost sester, ki so imele še osem bratov in sester, je bila povod, da so se odločili za skupno praznovanje tega visokega zakonskega jubileja - zlate poroke.

Obred civilne poroke je opravil braslovški župan Branimir Strojanshek, ki sicer ni v sorodu s slavljenici, in jih je nagovoril lepo in čustveno ter povedal, da je tudi sam

z Dobrovelj in zato še bolj ponosen na šest sokrajanov, ter jim zaželel še veliko zakonske sreče in ljubezni. Cerkvena slovesnost je bila v župnijski cerkvi, obred s slovesno zlato poročno sv. mašo pa sta opravila domači župnik Milan Gosak in pater Franci Kovše, župnik v Nazarjah.

V zakonu se jim je rodilo 12 otrok, ti so dodali družinam še 27 vnukov, čakajo pa na prvega pravnuka. Kljub letom so še dobrega zdravja, na »ohceti« pa se je zbralo več kot sto svatov.

TT

Zlatoporočenci od leve: Ivica in Jože Strojanshek, Barbara in Jože Ramšak ter Anica in Ivan Strojanshek s pričami - sinovi in z vnuki

Jubilej Slomškove župnije

Konec septembra smo proslavili dvajset let Župnije Velenje, ki nosi ime po blaženem Antonu Martinu Slomšku. Jubilej smo obeležili s slovesno mašo, ki jo je ob somaševanju domačega župnika daroval ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik, in slavnostno akademijo.

Na slavnostni akademiji je bil osrednji govornik prvi župnik Jože Vehovar, nekaj besed o sveti Barbari

- prvi zavetnici župnije, je spregovoril domači župnik Matej Dečman, v programu so sodelovali pevci otroško-

mladinskega zbora pod vodstvom Neve Beriša, mnogo lepih misli pa je med povezovanjem programa nanizala Mojca Marš. Zelo dobro obiskana je bila tudi nedeljska maša. Po končani maši smo se zadržali še v prijetnem druženju ob pecivu, ki so ga

napekle župljanke. Članice in člani Karitas so pripravili tudi srečelov, katerega izkupiček je v celoti namenjen pomoči potrebnim.

Naša župnija je res mlada, a je v teh dvajsetih letih že kar dobro shodila in zaživela. Danes imamo svoj župnijski dom, cerkev svetega Andreja v Šaleku je trenutno naša župnijska cerkev, redne svete maše v nedeljah in ob

praznikih pa imamo tudi v podružnici v Bevčah. V teh letih smo obe cerkvi že tudi obnovili. Neizpolnjena pa ostaja naša želja po novi cerkvi. Na travniku, kje bi cerkev naj stala, zaenkrat stoji križ, ki je narejen po zamisli arhitekta Roka Polesa.

Župljani se trudimo, da bi župnija bila vedno bolj prepoznavna v našem okolju. Aktivni smo v različnih sku-

pinah, vsa leta pa utrjujemo vero in medsebojne odnose v okviru raznih predavanj in drugih srečanj. Zelo aktivni so župnijski pastoralni svet in skavti, še posebej pa člani in članice župnijske Karitas, saj so stiske ljudi vedno bolj pogoste. Lani se je naš župljan, ki je star toliko kot župnija, Matej Vиноjčič, vpisal v bogoslovje v Ljubljano.

IF

Aktivnejši pri urejanju soseske

V okviru svetovnega dneva habitata, ki je posvečen mestom in naseljem, smo v Zavodu Metro SR s sofinanciranjem Mestne občine Celje izvedli okroglo mizo z občani Mestne četrti Slavka Šlandra. S tem dogodkom smo želeli spodbuditi aktivnejšo vlogo občanov pri načrtovanju mestnega prostora in pod strokovnim vodstvom nevladne organizacije usmerjati in koordinirati razpravo pri iskanju strokovno primernih in konstruktivnih rešitev.

Na javni tribuni so sodelovali arhitekti, urbanisti, občani, predstavnik Mestne občine Celje in ostala zainteresirana javnost. Skupaj se je razprave udeležilo več kot dvajset udeležencev. Ob koncu smo izoblikovali skupen memorandum o viziji urbanističnega razvoja mestne četrti Slavka Šlandra. V njem smo zapisali, da mestna četrt predstavlja kvaliteten urbanizem, ki še danes daje

soseski svojstven pečat. V devetdesetih letih so zaradi privatizacije stanovanjskega fonda in zaradi vse večje prisotnosti mirujočega prometa začeli nastajati konflikti med različnimi rabami. Tako je mirujoč promet zavzel doberšen del do tedaj skupnih zelenih površin. Ob tem se dogaja zelo intenziven proces menjave generacij, kjer se mlade družine težko vključijo med starejše občane, še težje pa vzpostavijo odnos do skupne lastnine oziroma do javnega prostora. Zato skupaj predlagamo, da se za celotno območje naredi najprej preveritev prometnega režima, še posebej mirujočega, in se podajo rešitve zanj, kar je predpogoj za sprostitve javnih površin in ponovno ureditev zelenih prostorov med stanovanjskimi objekti. Poseben poudarek je treba dati pešpotem, ureditvi kolesarskega omrežja in vzpostavitvi ter primernem oblikovanju skupnih površin

tako za igro otrok, za starejše občane, za vrtičkarje, za zbirna mesta za odpadke. Pri tem ima Mestna občina Celje ključni vzvod za ureja-

nje prostora v svojih rokah, saj je lastnica večine zemljišč okoli stavb. Hkrati predlagamo, da se uredi Ljubljanska cesta v mestno promenadno

z možnostjo obojestranskega parkiranja in ureditvijo varnih kolesarskih poti. Ob tem naj se uredi javni potniški promet za celotno mesto,

kar bo ključno pripomoglo k prometnim razbremenitvam tako soseske kot tudi ostalih delov mesta.

MOJCA FURMAN OMAN

Bronasto priznanje mladim gasilkam

Špela Kolar, Tamara Štor in Urška Dobo- višek so kljub svoji mladosti članice Prosvoljnega gasilskega društva Prožinska vas že deset let. Že kot šestletne so začele prihajati na vaje pionirjev, kjer so se najprej srečale z vedrovko in vozli.

Poleg praktičnega usposabljanja so se vedno rade udeležile tudi priprav na kviz, kjer se pridobiva teoretično znanje. Redno se udeležujejo tudi vseh taborov, ki jih organizirata društvo ali Gasilska zveza Celje, kjer so pridobile znanje iz različnih gasilskih veščin, gasilskih značk, letos pa tudi za čin mladincev.

Njihovi uspehi so se z vstopom v mladinske vrste iz leta v leto le stopnjevali. Tekmovanja so jim pisana na kožo. Letošnje državne podprvakinje v gasilski orientaciji v kategoriji mladink niso postale naključno, ampak je to sad truda in učenja vseh deset let, še posebej zadnjih nekaj let. Že lani jim je zmanjkalo le kanček sreče, ko so bile na državnem tekmovanju v orientaciji pete, letos pa so si še zadnjič kot mladinke želele dokazati, da zmorejo še več in da si zaslužijo pokal.

Špela, Tamara in Urška so tudi gonilna sila in glavne motivatorke mladinske ekipe, letos v mladinski mokri vaji z hidrantom. Njihova energija, zavzetost in predanost pa se prenašajo tudi na ostalo gasilsko mladino v PGD Prožinska vas. Zelo uspešne so tudi v šoli, kljub času in energiji, ki ga puščajo v gasilskem udejstvovanju.

Zaradi vsega tega so Špela, Tamara in Urška letošnje dobitnice bronaste plakete GZ Celje, ki jim je bila podeljena na slovesnosti ob dnevu gasilca v Narodnem domu v Celju v soboto, 28. septembra. Priznanje so prejele iz rok predsednika GZ Celje Vinka Sentočnika in predsednika Gasilske zveze Slovenije Jošta Jakše.

Pridobljeno strokovno gasilsko znanje njihove mentorice Damjane Žnidar in njen čut ter razumevanje za otroke in mladino, njena praktičnost, pravičnost, natančnost in učinkovitost so pika na i zagnanosti in trudu, ki ga v urjenje vlagajo Špela, Tamara in Urška. Zaradi svojih uspehov ji dekleta zaupajo in jo spoštujejo. Damjana Žnidar je prav tako prejela bronasto plaketo GZ Celje.

VALTER POPOVIČ

Umetnost na sotočju odličnosti

V okviru letošnjih dnevov evropske kulturne dediščine je bilo 30. septembra v prostorih Medobčinskega društva slepih in slabovidnih (MDSS) Celje odprta razstava Umetnost na sotočju odličnosti. Razstavo so organizatorji – MDSS Celje, Kulturno društvo Galerija Maleš in Stik Laško – zasnovali in postavili v počastitev praznovanja 110-letnice rojstva Mihe Maleša in mednarodnega dne bele palice.

Oblikovana je tako, da je njen ogled dostopen tudi osebam z okvaro vida. Na razstavi sta z izborom del predstavljena Miha Maleš in Bojan Kraus. Maleševa grafi-

ke so na ogled s tiskovnimi formami (lesorez, linorez, kovinske plošče), ki so na panoju pritrjene s pomočjo magnetov. To omogoča snemanje posameznih form za podrobnejši ogled in otip, kar prispeva k boljšemu in lažjemu spoznavanju grafičnih tehnik. Zahvala za to inovativno predstavitev gre Stanku Horjaku in Božu Zlatečanu iz Grafike Zlatečan iz Celja.

Bojan Kraus je član MDSS Celje, ki je svoje likovno ustvarjanje okrepil v času, ko je postal slep. Ob pomoči lupe ustvarja v tehniki tuša s kombinacijo krede in vođenk, med motivi pa se največkrat pojavljajo ženski akti.

Ves čas je z nami sodelovala in vsebinsko bdela nad pripravo razstave Marina Bezgovšek, Stik Laško, tekstualni del razstave je v brajico prepisala Jožica Pečovnik. Prav tako gre zahvala Likovnemu društvu Laško, ki je posodilo slikarska stojala, Simonu Jagru, ki je s svojim petjem tako navdušil obiskovalce, da so mu spontano sledili, Marijani Kolenko, ki je odlično povezovala program, in komisiji za aktivnost žena pri MDSS Celje, ki je pripravila pogostitev. Zahvaljujemo se tudi vsem obiskovalcem, ki so se udeležili odprtja razstave. Ta bo v prihodnje gostovala po Sloveniji.

NADA MOČENIK

Vitez narodnozabavne glasbe

V soboto, 28. septembra, ravno na dan, ko je napisal novo skladbo z naslovom Zakaj na svetu je tolko problemov in težav, sva ga v njegovem rojstnem kraju Begunje na Gorenjskem obiskala s »celjskim grofom Hermanom«, Lenartom Horvatičem. Namen obiska velikana narodnozabavne glasbe Slavka Avsenika je bil poklon njegovi glasbi in 60. obletnici igranja.

Vse, kar je naredil v svojem življenju za to glasbo, je v tem prispevku nemogoče podrobno opisati. Muzej Avsenik ljudem pričara 60 let Avsenikove glasbe in si ga je vsekakor vredno ogledati. Neizmerno sem ponosen, da je v tem muzeju omenjeno tudi moje ime. Takšnega blagoslova si nisem v preteklosti nikoli predstavljal.

Slavko Avsenik ima ogromno priznanj, obisk »celjskega grofa Hermana« v

Begunjah pa sva izkoristila za simbolno dejanje. Grof Herman ga je namreč povzdignil v viteški stan in tako je postal vitez narodnozabavne glasbe. Sam pa sem mu ob tej priložnosti poklo-

nil kipec, imenovan Celjski vitez. Izdelan je s tehniko ročnega odlivanja po oklepu iz časa Celjskih grofov. Original oklepa hranijo v ptujskem muzeju. Ta dan bom ohranil v tistem delu

srca, kjer hranim najlepše trenutke svojega življenja. Avsenikova glasba pa naj še dolgo boža dušo vsem, ki jo imamo radi in ki Avsenika neizmerno spoštujemo.

SREČKO KRIZANEC

Stanovalci Pegazovega doma na trgatvi

Na dan trgatve moške pripravljajo brente, stiskalnico in sode, kamor teče sladek grozdni mošt. Ženski del družine pripravlja za trgače pojedino, na kateri ne smeta manjkati domača potica in kruh. Med trganjem je vedno prisotno veselo petje, zaradi česar je še prijetnejše. In tako pravo trgatve so stanovalci Pegazovega doma podoživeli v petek popoldne, 20. septembra, ko smo se odpravili v Kostrivnico, v vinograd domačije Gajšek.

Tam nas je čakalo prijetno jesensko opravilo. Stanovalci so med vrstami obujali spomine, kako so se nekoč ob trgatvi veselili, a tudi tokrat ni manjkalo smeha in zvokov harmonike.

Z načinom dela in življenja v Pegazovem domu želimo ohraniti čim več vsega tistega, kar so stanovalci delali in doživljali pred prihodom v dom. Trgatev je bila vedno eno najljubših opravil, nanjo stanovalce veže veliko lepih spominov. In ko smo bili spet v vinogradu med s soncem obsijanimi grozdi, so spomini privreli na dan. Koliko lepega je za povedati iz tistih časov ...

Po končanem delu sta sledila »likof« in bogata pogostitev, za kar se iz srca zahvaljujemo družini Gajšek-Cvahte. Želimo ji dobro letino.

ŠPELA KOVAČIČ

Nadstrešek na Šmohorju

Planinsko društvo Laško je v preteklem letu sprejelo sklep za gradnjo nadstreška pri planinskem domu na Šmohorju. Smela odločitev tedaj še ni bila v celoti finančno pokrita, toda še bolj smelim članom društva, zlasti pa članom gospodarskega odbora, se izvedba ni zdela nemogoča.

Tako so vse od začetka leta pripravljali vse potrebno: pridobitev projekta, potrebnega dovoljenja za gradnjo, izbor izvajalca glavnih del, iskanje zainteresiranega sofinancerja in nato v vročem poletju 2013 začetek gradbenih del. Ta so bila vsebinsko in časovno usklajena, kot da bi bil v ozadju najboljši pisni načrt. Odločilni so bili strokovne izkušnje, zgolj ustno dogovarjanje in volja za delo članov planinskega društva, ki so delo ob pomoči nekaterih zunanjih izvajalcev zaključili, tako kot so predvideli, pri tem pa poskrbeli še za to, da so bili nemoteči za obiskovalce planinskega doma. Slednji so se večinsko pozitivno odzivali in z zanimanjem

opazovali objekt, ki je intenzivno rasel pred njihovimi očmi, ter čakali, kdaj bo v celoti dokončan. Šlo je vse po načrtu in zares velika množica obiskovalcev ob zaključni prireditvi akcije Gremo v hribe 31. avgusta je imela priliko, da nadstrešek prvič pogleda.

Navdušenja ni nihče skrival, večini se je zdelo, kot da je nadstrešek že od nekdanj tam, prav slednje pa izraža tisto, kar smo si v društvu želeli: vzeti pridobitev za svojo. Namenjena naj bo vsem obiskovalcem planinskega doma in naj jim dobro služi v dobrem ali slabem vremenu. Tega so se dobro zavedali vsi člani društva, ki so dan za dnem prihajali na Šmohor in to tako dolgo, da je bil pred njimi rezultat dela. To so bili Cveto Brod, Franci Kamenšek, Marjan Klemenčič, Jože Videc, Stanko Frece, Jože Krašek, Alojz Urankar in Jože Rajh.

ZDENKA PEŠEC

Raziskovalci in inovatorji na ogled

V organizaciji regijskega študijskega središča so se v celjskem Citycentru v sklopu vseevropskega projekta Noč raziskovalcev, s katerim želijo na zabaven in zanimiv način predstaviti delo raziskovalcev in inovatorjev, predstavili visokošolski zavodi, višje šole in raziskovalni zavodi iz Savinjske regije.

Največ zanimanja mimoidočih je požel robot Visoke gospodarske šole Celje.

Kot je povedala direktorica Regijskega študijskega središča Celje Katja Esih, je to dogodek, ki ga konec septembra pripravijo na pobudo Evropske komisije. Namen te pobude je v splošni javnosti razširiti pozitivno sliko o raziskovalcih, odgnati negativne stereotipe o znanstvenikih in seznaniti tiste, ki so se odločili za kariero raziskovalca, s programi pomoči, ki so jim na voljo. Čeprav Savinjska regija ni neposredno vključena v program, so se že drugo leto zapored odločili, da se mu pridružijo. »V regijskem študijskem središču se zavedamo pomena privlačnosti naše regije za odlične raziskovalce in pomena raziskovalnega dela za razvoj gospodarstva in družbe kot celote,« pravi Esihova. Tako so v Celju izobraževalne ustanove predstavile inovativne in razvojno naravnane študijske programe.

LK

Foto: SHERPA

Setveni koledar

Čas za presajanje je do 31. oktobra ob 24. uri.

24. ČE	cvet
25. PE	cvet
26. SO	cvet do 12. ure, od 13. ure list
27. NE	list
28. PO	plod
29. TO	plod
30. SR	plod

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priručnika Marije Thun za leto 2013, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzdenc, tel.: 01/754 07 43.

Nostalgija Radia Celje
s Simono in Bojanom
VSAKO SREDO od 5. do 9. ure
95.1 | 95.9 | MHz
100.3 | 90.6 MHz
Včeraj najlepše
danes najlepše ...
pesmi petdesetih, šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih let

Evropski dan jezikov

Evropa je prava jezikovna zakladnica. V Evropski uniji je kar 24 uradnih in več kot 60 regionalnih in manjšinskih jezikov. Da bi opozorila na pestro in raznoliko jezikovno bogastvo, sta Evropska komisija in Svet Evrope leta 2001 izrekla pobudo za obeležbo in tako je 26. september postal uradni praznik evropskih jezikov.

Prazniki so namenjeni okviru projekta dela z nadarjenimi učenci odpravili tudi nekateri učenci Osnovne

šole Frana Roša. V jezikovnih inštitutih, ki smo jih obiskali, so se zvrstile številne prireditve, otroške predstave, glasbene igre, jezikovni tečaji in še mnogo drugih aktivnosti. Majhen delček tega dogajanja smo si ogledali, medtem ko smo bili aktivni v inštitutih. Na italijanskem smo poskušali v italijanščini zapisati morja, ki obkrožajo Italijo, na nemškem inštitutu smo izvedeli, kakšne programe izvajajo, nato smo se preizkusili še v znanju nemščine. Najbolj zabavno je bilo na francoskem jezikovnem inštitutu, saj nam je njegov predstavnik na zelo duhovit način poskušal približati francoski jezik.

Seveda se ob vsakem praznovanju spodobi, da se tudi kaj poje in se nekoliko posladka. Tako smo ob koncu našega jezikovnega potepanja zavili še v McDonalds in spoznavali kulinarčne užitke Amerike.

Večjezičnost v Evropi nas opominja in vabi k osveščanju o bogati kulturi in jezikovni raznolikosti v Evropi ter nas spodbuja k učenju jezikov in vseživljenjskemu izobraževanju za utrjevanje evropskih načel strpnosti in medsebojnega razumevanja.
ROBIN VODEB, 8. b
OŠ Frana Roša Celje

Tetka Jesen na Planini

V četrtek, 26. septembra, smo se učenci Osnovne šole Planina pri Sevnici in učitelji ter člani domačega društva upokojencev že četrtič družili na prireditvi Tetka Jesen.

Otroci iz vrta in učenci od 1. do 5. razreda so se predstavili z različnimi pesmicami, plesi in izštevankami, ki so jih izštevili otroci nekoč. Dekleta 9. in fantje 8. razreda pa so dokazali, da znajo plesati polke in valčke. Pozdravila sta nas tudi predsednik domačega društva upokojencev Janko Kovač in predsednica Zveze društev upokojencev Kozjanskega in Obsotelja Mimica Kidrič. Slamjeki so

pelji in zaigrali na stara glasbila, Ivanka Uduč pa je tudi to leto prireditvi posvetila dve pesmi. Celo prava tetka Jesen nas je pozdravila.

Po končanem programu smo si lahko ogledali delavnice in sodelovali v njih, na primer pri peki pršjače, lahko smo mlatili pšenico s cepci, pletli košarice, žagali drva, izdelovali gajbice, pletli in celo zelje smo dali kisati. Ogledali smo si tudi razstavo gob in domačega sadja, poskusili pa sveže stisnjen jabolčni sok, pečen krompirček in koruzo ter zelenjavno juho.

Sledil je še kviz. Učenci od 6. do 9. razreda so od-

govarjali na razna vprašanja v povezavi z jesenjo, metali orehe v košaro, z »burglami« nosili vodo okoli stolcev, ne da bi jo polili, in še marsikaj. Glavna nagrada je bil sladoled Piran, ki so ga zmagovalci na koncu z užitkom pojedli.

Ko je bilo kviza konec, smo odšli v šolo, kjer smo na vrata in oglasne deske lepili pregovore v slovenščini, angleščini in nemščini in tako obeležili tudi dan evropskih jezikov, katerega tema so bili letos pregovori.

EVA GRACNER, 7. r.,
šolsko novinarstvo,
OŠ Planina pri Sevnici
Foto: ANJA TOVRNIK

Teden dejavnosti

Učenci 4. razreda OŠ Frankolovo smo v tednu otroka izvajali različne dejavnosti.

V torek smo imeli športni turnir v igrah z žogo. Bilo je zabavno. V sredo je bil naravoslovni dan z naslovom Orientacija v naravi. Malo nam je ponagajal dež, a smo vseeno izvedeli veliko zanimivosti. Na poti proti Gojki smo uporabljali kompas. V četrtek smo gledali film Matilda in se spominjali stare stroge šole. Na

koncu smo spoznavali stare preproste igrače. Meni je bil najbolj všeč vrteči gumbek, ki smo ga tudi naredili.

Ves teden je bil lep, zabaven in zanimiv. Čas nam je hitro tekkel.

LORENA, 4. r.

V sredo smo bili na Anini kmetiji. Anina mamica nas je lepo sprejela. Najprej nam je pokazala, kako se lička koruzo. Potem je gospod pokazal,

kako se koruza zveže. Nekateri otroci so trgali fižol. Ostali so medtem ličkali. Videli smo psa, krave, mačke, zajce, kokoši in prašiča. Pokazali so nam sto let star stroj za luščenje koruze. Anina babica nam je pokazala mlinček za moko. Na koncu smo dobili žgance, jabolka in pecivo. Na kmetiji mi je bilo zelo všeč.

LAURA, 3. razred
Foto: LUCIJA BEVC

Ob tednu otroka smo se dvignili z balonom

Pretekli teden so nas učence POŠ Socka obiskali izkušeni balonarji. Najbolj mi je bilo všeč, da smo se lahko dvignili z balonom. Ko sem stopil v košaro, mi je postalo malo vroče. Kljub temu je bilo zelo zanimivo. Ko smo se dvignili,

sem pogledal navzdol in videl svoje sošolce čisto majhne. Da ne pozabim napisati, bilo je res »fajn«.

PATRIK ŠIBANC, 5.r.

Všeč mi je bilo, ko so prišli g. Danilo in njegovi prijatelji, sami izkušeni balonarji, k nam v Socko. Balon so dvignili tako, da so vanj spustili ogenj. Balon je bil zelo velik. Ko sem šla v košaro balona, nas je balon dvignil kar visoko v zrak. Bilo mi je zelo toplo, saj se je nad mano dvigal ogenj.

ANITA KRAMAR, 5. r.

Gospod Danilo nas je učenca POŠ Socka presenetil s svojim obiskom. Vsi smo ga bili veseli, čeprav smo zaradi njegovega obiska zamudili uro športa. Opazovali smo, kako je sapa ognja pihnila v balon in si pri tem zatiskali ušesa. Ko se je balon napihnil, smo stopili v košaro. Eni od sošolk se je zdelo, da bo dobila morskbo bolezen. Po dvigu smo se kar kmalu spet spustili na zemljo in odšli k pouku. Tako je bilo, na žalost, vožnje z balonom tega dne kar prehitro konec.

SASA ŠPEGELJ, 4.r.

Če radi pišete in fotografirate, zabeležite dogodke med vrstniki v šoli, društvu, kraju!

Naj še drugi vedo, kaj se dogaja pri vas!

Avtorji prispevkov naj bodo učenci in dijaki in ne njihovi mentorji oziroma učitelji!

Mladi za mlade

Prispevke pričakujemo na elektronski naslov tednik@nt-rc.si

Muce bele, muce črne, muce zlate in srebrne ...

Celjsko felinološko društvo vsako leto uspešno pripravi mednarodno mačjo razstavo – Letos na ogled 190 različnih mačk

Poleg ljubljanskega samo še celjsko felinološko društvo vztraja pri organizaciji vsakoletne mednarodne mačje razstave, saj je to povezano z visokimi stroški. S pomočjo prostovoljcev in sponzorjev so v Celju minuli konec tedna ponovno uspešno izpeljali dve enodnevni razstavi pasemskih mačk.

Vsak dan je bilo razstavljenih po 160 mačk. Večina razstavljalcev se je udeležila obeh razstav. Tako je bilo v obeh dneh predstavljenih 190 različnih mačk iz Italije, Avstrije, s Hrvaške, Češke, Slovaške, z Madžarske, iz Bolgarije in Slovenije.

Ocenjevali so jih mednarodni sodniki FIFE iz Italije, Belgije in Slovenije. Po besedah predsednice celjskega društva **Tatjane Malgaj** vedno skušajo dobiti sodnike, ki imajo licenco za ocenjevanje več kategorij mačk. »Dobri sodniki so zelo zasedeni, zato je treba razstavo načrtovati za eno leto vnaprej. Ko zaključimo poročila o tej razstavi, smo z mislimi že pri naslednji. Vnesena mora biti v koledar mednarodnih razstav FIFE.«

Potrebujemo nove kletke

Veliko razstavljalcev in rejcev se celjskih razstav udeležuje vsako leto, saj so si Celjani pridobili njihovo zau-

panje kot dobri organizatorji. Nove vabijo z oglaševanjem razstave na spletu in z letaki na tujih razstavah. Za mnoge je pomembno tudi, da so v dvorani E Celjskega sejma zelo dobri prostorski pogoji in da je mogoč dostop z avtom. »Naša največja težava so zelo dotrajane razstavne kletke, vendar nam ne uspe zbrati toliko sredstev, da bi jih postopno nadomeščali z novimi,« pravi Malgajeva. Organizacija razstave je namreč povezana tudi z visokimi stroški, kar je precejšen zalogaj za majhno društvo, kot je celjsko.

Letos tudi predavanja

V sodelovanju z Zvezo felinoloških društev Slovenije so letos organizirali zanimiva predavanja za razstavljalce in obiskovalce. O zoonozah, boleznih, ki se lahko prenašajo z mačk na ljudi in preventivi, je predavala Urška Lamot, dr. med. Veterinarka Vanja Knez je predavala o cepljenju mačk, Mojca Godek, predsednica vzrejne komisije ZFDS, pa o načrtni vzreji pasemskih mačk.

Uspešni naši rejci

Na razstavi je sodelovalo tudi nekaj članov celjskega društva in z doseženimi rezultati so zelo zadovoljni. **Alja Beccari** je s svojim črnim orientalcem v soboto

Na sliki predstavnik pasme main coon, sicer pa se je v Celju predstavilo 22 različnih pasem v mnogih barvnih različicah. Med manj znanimi so lahko obiskovalci občudovali primerke pasem egipčanska mau, sphynx, don sphynx, burmanska, ameriška klapouška, bengalka in burmila.

DELOVNI ČAS

pon. - pet. 7. - 19. ure
sob. 7. - 12. ure
ned. 7. - 8. ure
dežurstvo 24 ur

tel. 03/7493210
gsm 041-618-772

veterinarskabolnicašentjur
www.vb-sentjur.si

dosegla prvo mesto v Best of Best med nevtrij (kastriрани oz. sterilizirani). Oba dneva je bil to tudi najvišji sloven-

ski dosežek. **Dean Lamper** se je uvrstil na tretje mesto v Best in Show med nevtrij. Za Best in Show sta bili no-

minirani še dve celjski predstavnici, ki sta sicer izpadli iz nadaljnega tekmovanja, vendar je že to lep dosežek

v ostri mednarodni konkurenci.

TATJANA CVIRN,
Foto: SHERPA

Delo sodnikov ni enostavno, saj je treba odlično poznati vse značilnosti pasem in izbrati najboljše.

Razstave so priložnost za druženja, predstavitve vzrejnih dosežkov rejcev in seveda za pridobivanje prestižnih mačjih naslovov. Z zbranimi certifikati namreč postopoma dosežejo nazive od šampiona do »supreme« šampiona, ki jih lahko vpišejo v rodovnik mačke.

Nova pomoč za rešitev iz krempljev zasvojenosti

Največ zasvojenih s prepovedanimi drogami, vedno več zasvojenih z odnosi – Deset let zasvojenosti, deset let zdravljenja

Ljudem, ki potrebujejo pomoč zaradi zasvojenosti, že dober mesec pomaga strokovna delavka Društva Projekt Človek, ki deluje v prostorih Centra za socialno delo Velenje. Dvakrat na mesec je Mateja Švab na voljo za brezplačen individualen pogovor, čeprav pravi, da je pri najtežjih primerih zasvojenosti nujno daljše zdravljenje. To naj bi sicer trajalo toliko, kolikor časa je bil človek zasvojen.

V majhni sobici, kjer je ena stena obarvana z živo rožnato steno, Mateja Švab pomaga zasvojenim. Čeprav svetuje šele dober mesec, je že kar nekaj zasvojenih poiskalo njeno pomoč. Pričakuje jih še več, ko jih bo tudi center za socialno delo napotil na pogovor. Uspeh je sicer večji, če se za zdravljenje zasvojenosti odločijo sami, razlaga Švabova: »Če se to zgodi, to pomeni, da so že motivirani in odločni, da želijo nekaj spremeniti pri sebi glede zasvojenosti. Običajno pa jih k nam napotijo socialni delavci, delavci varne hiše, tudi kakšne njihove ključne osebe, torej mame, očetje, bratje, sorodniki, a tudi učitelji.«

Pomagajo pri vseh vrstah odvisnosti

Program društva nudi pomoč tako zasvojenim s prepovedanimi drogami kot tudi z alkoholom, zdravili, igrani na srečo, v zadnjem času pa se večkrat pojavlja tudi odnosna zasvojenost. V Velenju so pomoč zaenkrat največkrat iskali zasvojeni s prepovedanimi drogami, z alkoholom in motnjami prehranjevanja. Čeprav spol pri zasvojenosti ni ključnega pomena, Švabova opaža, da so motnjam prehranjevanja bolj podvržene ženske: »Ni pa nujno, da gre za mlada dekleta. V programu imamo

Pri delu se v Društvu Projekt Človek povezujejo tudi z drugimi ustanovami in društvi. Tako sodelujejo s psihohigienskim dispanzerjem v Ravnah, pomaga jim psihater in družinski terapevt dr. Cvetko Gradišar iz ZD Slovenj Gradec, navezali pa so tudi stik s skupino anonimnih alkoholikov.

Zasvojenim pomaga Mateja Švab.

namreč tudi starejše ženske s to motnjo.« Pri uporabi prepovedanih drog prednjačijo moški, stari od 25 do 35 let. Tolikšna je tudi povprečna starost tistih, ki pridejo po pomoč, imeli pa so tudi že 50-letnike.

Švabova pravi, da so vse zasvojenosti težko »ozdravljive«. Večja težava je v tem, da so nekatere droge še vedno družbeno sprejemljive: »Ne bi rekla, da je zasvojenost z drogami težja kot z alkoholom. Alkohol je družbeno sprejemljiva droga, ljudje ne vidimo problema, ker je dovoljen, z njim dobesedno rastemo. Če pa nekdo omeni heroin, se ustrašimo.«

Nujna pomoč okolice in bližnjih

Iz prakse Švabova pove, da gre pri zasvojenosti za bolj ali manj enak problem.

Veliko je odvisno od tega, v kakšni družini nekdo odrasča, kakšno je družinsko ozadje, kakšna je njegova družba. Če je oče na primer alkoholik, bo njegov otrok prej prišel do kakšne droge in posledično zasvojenosti kot nekdo, ki ima zdrave-

Zdravljenje odvisnosti je lahko zelo dolgotrajno. Trajalo naj bi toliko časa, kolikor je trajala odvisnost. Zato ne moremo pričakovati, da bo problem zasvojenosti rešen od danes do jutri. Poleg tega običajno čas odvisnosti traja več let, razlaga Švabova: »Če začnejo pri 15 letih, pridejo v povprečju po pomoč po desetih letih. Je pa odvisno, koliko imajo podpore družine. Če je na primer mama zasvojenca stečna, vztrajna, ga želi vključiti v program in mu pomagati, bo prej prišel do pomoči. Če pa je zasvojenec sam, traja dlje. Ti ljudje sprva pridejo do dna in se šele takrat zavejo problema ter mogoče potem poiščejo pomoč.«

Zasvojeni lahko pomoč dobijo v Centru za socialno delo Velenje v 3. nadstropju v sobi 5. Strokovna delavka je tam vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 13. do 17. ure. Za svetovanje se lahko naročite na telefonski številki 051/637 267 in 05/97 202 71.

ga očeta. Veliko pripomore tudi psihična trdnost oziroma koliko je oseba močna, odločna in samozavestna, da bo drogi rekla ne.

Tudi pri zdravljenju je družina zelo pomembna, saj je treba zasvojenca ves čas motivirati za zdravljenje. Tudi zdravljenje je bolj uspešno, če ima zasvojenec podporo svoje socialne mreže. Če družina ne more priskočiti na pomoč, poskušajo najti druge ključne osebe, kakšne prijatelje in znance. Švabova pravi, da so večkrat v veliko pomoč tudi socialni delavci.

Za uspeh je treba delati in čakati

Zaenkrat imajo v Velenju največ individualnih pogovorov. Vendar je za zdravljenje odvisnosti največkrat potrebno veliko več. Če svetovalci med pogovori ugotovijo, da želi zasvojenec narediti nekaj več, torej dokončno rešiti svoj problem, ga napotijo v drug, plačljiv program. Tam

gre za individualni program ambulantnega tipa, kar pomeni, da prihajajo uporabniki na pogovore enkrat tedensko.

Švabova opozarja, da je verjetno najbolj učinkovit program zdravljenja odvisnosti klasičen program, to je stanovanjska terapevtska skupnost. V Sloveniji ima društvo le eno tako skupnost, in sicer v Škofji Loki. Tam traja zdravljenje najmanj dve leti. Prvi dve leti preživi uporabnik v stanovanjski skupnosti, nato gre nazaj v družbo, kjer poišče

Kriza se po besedah strokovne delavke in vodje regijskega sprejemnega centra Koroške Mateje Švab pozna tudi pri zasvojenosti. »Človek, ki je na socialnem dnu, večkrat pozabi, odmisli druge težave samo, če nekaj vzame.«

službo oziroma se vključi v šolo. Švabova ob tem opozarja, da ta program, čeprav je učinkovit, ni primeren za vse: »Ljudje, ki imajo psihiatrične težave, da imajo torej poleg zasvojenosti še psihiatrično diagnozo, težko delajo v našem programu. Gre namreč za zaprt sistem in je treba veliko delati. Tu ne gre za ležanje in gledanje v zrak, ampak morajo delati na sebi. To je za tiste, ki imajo dvojno diagnozo, zelo naporno.«

ŠPELA KURALT

Poleg svetovanja v Centru za socialno delo Velenje imajo v Društvu Projekt Človek individualne pogovore tudi z zaporniki v Celju.

HUJŠANJE
8 – 12 kg mesečno
Dr. PIRNAT
02/252 32 55, 01/519 35 54
www.pirnat.si
Dr. Pirnat d.o.o., Radegova 29, Maribor

Za zdravo življenje

Zavod za zdravstveno varstvo Celje že od leta 2003 izvaja projekt Živimo zdravo. Tokrat je program v Šentrupertu nad Laškim in v Dobrini v občini Šentjur.

Program je sestavljen iz desetih brezplačnih delavnic, na katerih strokovnjaki udeležencem predstavijo najrazličnejše teme, od zdrave prehrane, tveganja za nastanek določenih bolezni, premagovanja stresa in pomena redne telesne dejavnosti do preventivnih programov, kot sta Svit in Dora. Program se je že začel, s testom hoje na dva kilometra, trajal pa bo do konca leta. Krajanje Dobrine se sicer srečujejo vsak tork ob 18. uri, krajanje Šentruperta nad Laškim pa vsak petek ob 16. uri. Koordinatorica projekta **Tatjana Škornik Tovornik** poudarja, da je program namenjen prav osveščanju prebivalstva v manjših krajih celjske regije, izjemno dobrodošel pa je, ker se strokovnjaki ljudem približajo v njihovi lokalni skupnosti.

Zdravljenje z bioterapijo po metodi Zdenka Domančiča
Bioterapevt Marko Peršič
Več informacij na:
Tel.: 041-307-848
E-mail: info@bioterapija.si; www.bioterapija.si

Novi tednik in Splošna bolnišnica Celje z vami

DOBRODELNA AKCIJA
Za manj bolečin

Stanje na računu dne 23.10. 2013

0 1 0 . 2 9 5 . 0 0

Svoj prispevek lahko nakažete na TRR bolnišnice s sklicem, na katerem bomo zbirali sredstva za nakup ultrazvočnega aparata za potrebe Ambulante za diagnostiko in terapijo bolečin:
Splošna bolnišnica Celje, Oblakova 5, 3000 Celje, SI56-0110-0603-0276-827, sklic 922300-275511

Za ultrazvok – Za bolnike s hudimi bolečinami Za protibolečinsko ambulanto celjske bolnišnice!

Pridružite se nam!

Je bolečina, ki mine. In je bolečina, ki ostane. So ljudje, ki morajo živeti z njo. Iz dneva v dan. Želimo jim pomagati z nakupom ultrazvočnega aparata za protibolečinsko ambulanto celjske bolnišnice.

Zima, zima bela ... je prijetna, če smo na toplem, malo manj, ko moramo v hladnih jutrih najprej očistiti jeklenega konjička. Pred prihajajočo zimo moramo postoriti zanj še marsikaj drugega.

Videti in biti viden

V lepih sončnih jesenskih dneh je že treba misliti na skorajšnjo zimo – Zimske pnevmatike niso samo zaradi snega

V preteklih sončnih dneh nismo imeli občutka, da se vse bolj bližamo kruti zimi, ko nas lahko preseneti zgodnji sneg. Lastniki železnih konjičkov se morajo vsako jesen nanjo temeljito pripraviti, saj je to povezano z varnostjo vseh nas. Žal tudi s stroški. Prav tako drago je, če je naše vozilo na zimske vozne razmere nepripravljeno, to nas prav tako lahko močno udari po žepu.

V prihodnjih dneh se bomo vse več pogovarjali o preverjanju in morebitnem nakupu zimskih pnevmatik. Na bolj zasneženem Finskem so jih uporabljali celo že pred drugo svetovno vojno, v Avstriji jih je Semperit začel izdelovati v šestdesetih letih, v sedemdesetih letih so se nato začele uveljavljati v nekdanji Jugoslaviji. Takrat so se v razvitejši Nemčiji že pojavili prvi testi zimskih pnevmatik, za katere je poskrbel nemški avtomobilski klub Adac.

Kot dobro vemo (in ni odveč, da spomnimo), je v Sloveniji uzakonjeno, da morajo imeti motorna in priklopna vozila od 15. novembra do 15. marca ter v zimskih razmerah predpisano zimsko opremo. Mednje sodijo vsekar zimske pnevmatike, ki nam lahko v kritičnih trenutkih rešijo življenje. Zmotno je prepričanje, da so zimske gume namenjene vožnji po snegu, saj se le te bolje obnesejo v suhih zimah. Zimske

gume so sestavljene drugače kot poletne, saj so prilagojene nižjim temperaturam cestišča in se zato bolje oprijemajo.

Kot dobro vemo (in ni odveč, da spomnimo), je v Sloveniji uzakonjeno, da morajo imeti motorna in priklopna vozila od 15. novembra do 15. marca ter v zimskih razmerah predpisano zimsko opremo. Mednje sodijo vsekar zimske pnevmatike, ki nam lahko v kritičnih trenutkih rešijo življenje. Zmotno je prepričanje, da so zimske gume namenjene vožnji po snegu, saj se le te bolje obnesejo v suhih zimah. Zimske

Katere pnevmatike?

Trgovci, ki prodajajo zimske pnevmatike, in vulkanizerji bodo imeli novembra veliko dela. Kakšne zimske gume kupiti, če rabimo nove? V pomoč so nam redni testi AMZS, med kateri-

mi se izkaže, katere zimske pnevmatike imajo najboljšo oceno in katerih ne priporočajo. Na primer: med 17 pnevmatikami z merami 185/60 R 15 T, ki so potrebne za avtomobile, kot so VW Polo in Citroen C 3, jih je kar sedem prejelo najvišjo oceno in dve najslabšo, zato ju odsvetujejo. To sta Kormoranova pnevmatika Snowpro B 2 ter Marangonijeva 4 winter E+. V tej kategoriji se je kot najboljša izkazala Continentalova zimska guma Contiwintercontact TS 850. Vsekakor velja dober star slovenski rek, da je za malo denarja malo »muzike«, v konkretnem primeru manj varnosti. To nas lahko seveda zelo drago stane, včasih celo življenje.

In še nekaj naj znova ponovimo: glavni kanali dezena pnevmatik, ki štejejo v zimsko opremo, morajo biti globoki najmanj 3 mm. Zimske pnevmatike, ki imajo glavne kanale dezena globoke manj kot 3 mm, prištevajo k poletnim pnevmatikam. Dovoljene so prav tako ustrezne letne pnevmatike, skupaj s snežnimi verigami seveda.

In potem bosta kmalu led in sneg ... V posodi ne sme manjkati zimskega čistila za vetrobransko steklo, odpornega na nizke temperature, saj ne sme zmrzniti. Primrnjenih brisalcev ne smemo poganjati, saj lahko med drugim uničimo motorček, prav tako lahko s poledenelimi stekli poškodujemo njihov mehanizem. Da očiščenih zunanjih ogledal in žarometov ne omenjamo. Videti in biti viden je eno osnovnih

pravil za varno zimsko vožnjo.

Zimske kazni

Pred skorajšnjimi zimskimi razmerami naj spomnimo še na nekaj pravil in na ceno, če jih ne spoštujemo. Po 29. členu Zakona o pravilih cestnega prometa na avtomobilu ne sme biti ostankov snega in ledu, ki lahko ogrožajo druge voznike. V nasprotnem primeru moramo imeti na strani dvesto evrov, kolikor nas lahko to stane, ko nas zaloti policist. Precej bolj poceni, 40 evrov vas stane, če vaše vozilo nima predpisane zimske opreme. Najdražje je, če vozilo brez zimske opreme obstoji na cesti in ovira promet ali če voznik ne upošteva prometne signalizacije, ki v zimskih razmerah prepoveduje ali omejuje vožnjo po določenem delu ceste. V tem primeru pripravimo 500 evrov, dodatno smo kaznovani s petimi kazenskimi točkami.

In potem se nam bo po sneženju zgodilo, da se bomo z avtomobilom z muko uspešno prebiti do parkirišča, kjer smo nameravali parkirati, vendar bo neočiščeno ... Tisti zelo redki vozniki, ki nad zimskimi voznimi razmerami obupajo in svojega avta čez zimo ne uporabljajo, prav tako niso rešeni različnih skrbi. Strokovnjaki priporočajo, da je vsaj enkrat na teden treba zagnati motor in premakniti vozilo, sicer bodo naše pnevmatike izgubile pravilno obliko. Tudi na zračenje vozila ne smemo pozabiti.

BRANKO JERANKO
Foto: arhiv NT (SHERPA)

VULKANIZERSTVO OBNOVA GUM
PROTECT TRADE
ŠENTJUR SMARJE
C. leona Dobrotlička 27
Rogaška cesta 36
Več kot 30 let z vami.

Ne čakajte na zadnji trenutek za zamenjavo gum, ker se boste sicer pošteno načakali, da boste prišli na vrsto.

Od kod zimske pnevmatike?

Prve zimske pnevmatike so nastale leta 1934 na Finskem, kjer so zime še daljše in še hujše. Konjske vprege, ki so pomagale prevažati težke tovore, so začeli zamenjevati tovornjaki. Vse več je bilo tudi osebnih avtomobilov in leta 1936 so uspeli razviti zimske pnevmatike še zanje.

V zgodovini zimskih pnevmatik beležijo kot pomemben datum 17. november 1953, ko je bilo na alpskem prelazu St. Gotthard v Švici veliko snega in ledu. Načrt, da bi prevozili zimski prelaz v takšnih, za tiste čase nemogočih razmerah, se je zdel podoben Hanibalovem alpskem vojaškemu podvigu. V majhni karavani vozil, ki ji je vožnja čez 2.012 metrov visoki prelaz uspela, niso bili pozorni toliko na vozila kot na nove Continentalove pnevmatike. Continentalove zimske pnevmatike M + S 14 naj bi bile bistveno zmogljivejše, zato so jih preizkusili v kar najbolj izjemnih okoliščinah. Dosežek je bil velik, povezan z visoko porabo goriva ter močnim hrupom.

Prvi kolesni obroč s polno gumo je patentiral že v Prešernovem času, leta 1845, Škot Thomson ter jo uporabil za kolesa vozov. Na pravo pnevmatiko je bilo treba nato dolgo čakati in spet je zanj poskrbel Škot, tokrat Dunlop, ki je za sinov tricikel napolnil svinjsko črevo z zrakom. To je bilo leta 1887, že tri leta pozneje je mehanik Wilch pnevma-

Avtomehanična delavnica po srednjeveško. V vsaki večji vasi ob srednjeveških prometnih poteh je bil »Wagner« (wagen pomeni voz), ki je skrbel za popravila vozov. Verjetno je bilo tako tudi v naših krajih. (Vir: splet)

tiko razdelil na zunanji plašč ter notranjo zračnico. In razvoj še kar traja ...

NA SVOJ RAČUN

Na Česko? Res češko!

Anja Deučman: »Ta konec tedna grem v Prago!«
Špela Kuralt: »Kak' češk'!«

Neznosna lahkotnost

Urednica NT Biserka Povše Tašič: »Kakšno lahkotnejšo temo bi še lahko imeli v novi številki. O debelosti na primer ...«

Ločujemo!

Da ne bomo samo drugim solili pameti, kako morajo ločevati odpadke, smo tudi v uredništvu postavili dva koša, enega za bio odpadke in drugega za embalažo. Resda smo že doslej pridno zbirali papir, ki ga je tudi največ pri našem delu, prav pa je, če se potrudimo še pri drugih odpadkih.

MODROSTI

Kadar dobim nekaj denarja, si kupim knjige; če mi ga potem še kaj ostane, si kupim hrano in obleke. (Erazem Rotterdamski)

ANEKDOTE

Slovenski goriški nadškof Frančišek Sedej (1854–1931) je bil na vizitaciji goriške župnije. Popoldne je šel skromno opravljen na sprehod čez polja, kjer je naletel na pastirčka, ki je pasel svinje. Nadškof se je z njim zapletel v pogovor in ga vprašal, kakšno plačo ima. Pastirček je odgovoril, da zasluži pet goldinarjev na leto. »Vidiš, dragi dečko, jaz sem tudi pastir!« »Koliko pa zasluži te?« je vprašal mali. »Tri tisoč goldinarjev,« je povedal nadškof. »O, potem pa morate imeti veliko svinj!« je ugotovil pastirček.

Anekdoto nam je poslala Martina Žužek z Dobrne.

Spraševali smo vas, katera ustanova je zbrala gradivo, ki ga objavljamo v novem podlistku o tem, kako so nekoč pisali o primerih črne kronike.

Pravilen odgovor se glasi: Zgodovinski arhiv Celje. Majico NT&RC bo za pravilen odgovor po pošti prejel Štef Jurak, Ribarjeva 4, Celje.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Kako smo preimenovali dosedanjo rubriko Štirinožci?

Ime in priimek

Naslov

Kontaktna telefonska številka

Odgovor

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Kupone z odgovorom pošljite najkasneje do ponedeljka, 28. oktobra, na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje. Izžrebanemu nagrajencu bomo podarili majico NT&RC.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Pijanska

Pijanček leži ob plotu, ko pride mimo policist in vpraša:

»Zakaj ležiš tukaj?«
»Nekaj sem izgubil.«
»Kaj pa?«
»Ravnotežje!«

Kot strela

Janez vpraša Jožeta: »Ti, kako pa kaj smuča tvoja Jožica?«

»Kot strela! Vsakokrat zadene v drugo drevo!«

Nekaj sladkega

Janezek: »Mama, ali imamo kaj sladkega?«
Mama: »Imamo. Sladko zelje.«

Miže

Tone vpraša Franca: »Zakaj mižiš, ko piješ?«
»Če mi je pa zdravnik rekel, da pijače še pogledati ne smem!«

Izgubljen dežnik

Janezek gre po ulici in vpraša gospo: »Kje pa je javna hiša?« Namesto odgovora dobi klofuto. Sreča policista in ga isto vpraša in dobi klofuto še na drugo stran. Ves jezen pride nazaj domov in reče očetu: »Ne grem se več, kar sam si pojdi po svoj dežnik!«

Konec tedna

Janez: »Kaj če bi si privoščila en krasen konec tedna?«
Micka: »Odlična ideja!«
Janez: »No, adijo, se vidiva v ponedeljek!«

Čokolada

Mladenič v taksiju je čokolado in taksist mu reče: »Tole pa ni dobro za zobe.«

»Moj ded je dočakal sto let,« odgovori mladenič.
»A zato, ker je jedel čokolado?«
»Ne, zato ker se je brugal za sebe!«

Sam naj si pomaga

Vpraša Mujo: »Kaj bi naredil, če bi ti ženo v gozdu napadel medved?«

Haso: »Nič, jaz se ne bi mešal. Sam jo je napadel, sam naj se brani!«

Brez zvez

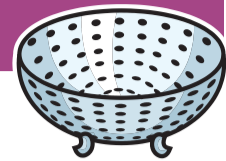
»Mladi mož, zaposlili vas bomo na delovnem mestu pomočnika generalnega direktorja. Bi radi še kaj vprašali?«

»Ne, hvala, oče!«

73 SUDOKU

	3		5		1		
1			6		9	2	
8	9					3	
		5					4
	5	1					8
	2	6	3				
				7	5		
	8	2			6		
			3	9	7		

Z REŠETA RAZSVETLJENIH NOVINARJEV

Vremenarka na dveh nogah

Bolj ko se mi viša emšo, bolj priznavam, da se v življenju poje največ zarečene nega kruha. Še vedno sem sicer sumničava, ali to velja za vsa življenjska področja, a kar se mene tiče, kot pribito drži za vreme in moj odnos do njega.

Če sem se dobri dve tretjini življenja na vreme preprosto požvižgala, sem namreč v zadnji tretjini vremenska postaja na dveh nogah. Če se mi je v mladosti zdelo neumno, da se ljudje zaradi prehoda fronte pritožujejo zaradi glavobola, po 35. letu vsako leto bolj natančno napovem, kdaj se bo nad Celjem ulilo ... Vsi Pečenki, Velkavrhi in mične Janje in Katje, da o Robijih sploh ne izgubljam besed, se lahko skrijejo. Če vremenoslovci zgrešijo napoved za dan ali dva, sama sprememba vremena napovem skoraj do minute natančno. Najhujše pa je, če se na nebu samo kuha in kuha, namesto milostnega dežja, ki bi prinesel olajšanje, pa mi pritisk možgane plošči v rezino, ki je tanjša od zgoščene.

Kot otrok sem se podila po snegu in so mi bile ob kepanju in postavljanju sneženih mož smučiči skoraj tako ljube kot moje večno, vsaj šestkrat izgubljeno in ukradeno, a vselej v varno domače zavetje vrnjeno nebesno modro poni kolo. Kot mladostnica sem sicer smučiči že zamenjala za drsalke, saj je bil na drsališču ali bližnjem zaledenem ribniku mraz vsaj suh. Zdaj pa se mi slabša in slabša ... Navzgor nimam omejitev, a še sama ne vem, kaj bi dala, da temperature v knežjem mestu ne bi nikoli padle pod 25 stopinj Celzija! Gibanje na prostem torej od jeseni do pomladi omejim na tisto res najnujnejše. In čeprav se mi tretje življenjsko obdobje tam daleč na obzorju izrisuje šele kot bleda senca nečesa, kar me menda vendarle čaka, me pozimi zna vsaj malo ogreti le misel, da

bom kot upokojenka imela ob najbolj mrzlih dneh s snegom opraviti le izpred domačega kamina.

A očitno gre pri meni tudi pri občutenju vremena v tretje rado. Če sem se z vremensko pogojenimi glavoboli počasi sprijaznila, če sem se vdala tudi v to, da Eskimov in pingvinov v domačem okolju res nikoli ne bom obiskala, me tretje vse bolj skrbi. Kar skrblim za domač vrt in mi časa za delo na zemlji kot zakleto primanjkuje, vse bolj skrbno načrtujem svoje gospodinjinske dopuste. A glej ga zlomka, ko vremenoslovci za več dni skupaj napovedo same sončke nad Celjem in si sama že nekaj dni vnaprej nakupim semena in sadike ter pripravim vrtno orodje in rokavice, se nad Golovcem podijo oblaki kot za stavo, z neba lije ali pada toča, dopusta je konec in potem vrtniček obdelujem po delih ob večerih. Čez poletje se ne pritožujem, dan je dovolj dolg in tople in svetle mlade noči so prav prijetne za pobiranje pridelkov. No, ja, plevelu in polmraku sicer res ne bi napovedala vojne, a letos zaradi pripeke tudi ta ni rasel v prav velikih količinah. Zato pa se je zgodba ponovila jeseni. Ko sem pred časom zastavila svoj vrtnarski dopust, se je vreme spet zarotilo proti meni. Namesto da bi skrbno pospravila tistih nekaj kvadratov, ki nas razvajajo z domačo rukolo, solato, špinačo, blitvo, paradiznikom, kumarami, stročjim fižolom, korenjem ..., sem z dežnikom v rokah na spodnji vrtni gredi merila vodostaj. Potem je čez noč stisnil mraz in prej živo zelena brajda je porumenela, tako da listje z nje po obrokih najbolj veselo odpada, ko odložiš metlo. In glede na zdajšnje temperature bo tako še nekaj tednov, vse dotlej, ko bomo pri nas bili najhujši boj z javorjevimi poletnimi oblaci. Je pa res, da bo mogoče v tem času le vzklik motovilec, saj je zaradi vremenske zarote letos pretežen del semena v zemlji pristan vsaj mesec prepozno.

ISTA

REŠITEV SUDOKU 72

3	1	6	9	7	5	4	8	2
8	5	2	4	1	6	9	7	3
4	9	7	2	8	3	1	6	5
9	2	4	7	3	1	6	5	8
5	7	1	8	6	2	3	4	9
6	3	8	5	9	4	7	2	1
2	4	3	1	5	7	8	9	6
7	6	9	3	2	8	5	1	4
1	8	5	6	4	9	2	3	7

Na obisku v Kvartirni hiši

Potem ko so se v 19. stoletju v Kvartirni hiši vrstile meščanske zabave, ki jih je pripravljala družina znanega celjskega trgovca Hessa, je Turistično društvo Celje poskrbelo, da je bilo v tej hiši v Gosposki ulici v ponedeljek ponovno živahno.

Pisana množica ljubiteljev zgodovine in kulture je namreč z zanimanjem prisluhnila zgodbi o vpletenosti Alfreda Nobela v zgodovino knežjega mesta in si ogledala otvoritev njegovega doprsnega kipa. Nobelova povezanost z mestom bo tudi nekakšna rdeča nit dejavnosti društva v prihodnje. Za piko na i so pri oblikovanju celovite nove ponudbe Kvartirne hiše sodelovali še gospodarstveniki. Cinkarna Celje, s katero je bil švedski kemik prav tako povezan, je v galerijskih prostorih postavila pregledno razstavo svojega delovanja.

ŠO, foto: SHERPA

Slovesnosti v Kvartirni hiši so se udeležili tudi nekateri znani slovenski gospodarstveniki in politiki. Med njimi je bil tudi dolgoletni prvi mož Kompassa in predsednik Slovensko-švedskega društva Janez Pergar (desno). Kot kaže, se je v družbi gostiteljev odlično počutil. Poklepetal je tudi z županom Bojanom Šrotom ter s predsednikom uprave celjske cinkarne Tomažem Benčino, ki je bil v družbi žene Barbare in tehnične direktorice podjetja Nikolaje Podgoršek Selič.

Zbrani na podstrešju

Slovesno odprtje novega oddelka D na podstrešju prizidka vojniške psihiatrične bolnišnice je privabilo veliko znanih obrazov. Oddelek so preselili iz dislocirane enote v Ravnah pri Šoštanju, v njem pa bodo po novem posteljo našli tudi ljudje, ki se soočajo z depresivnimi in anksioznimi motnjami. Na žalost je tovrstnih težav v današnjem norem svetu vse več in njihova kakovostna obravnava je še kako pomembna. Zato je bil tokratni dogodek priložnost za praznovanje in pohvale so padale z vseh strani.

AD, foto: SHERPA

Prostore je projektiral arhitekt Valter Ernst (levo). Le o čem je malo zamišljen debatiral z zdravnikom Igorjem Praznikom? Upamo, da o arhitekturi, ne o zdravju ...

Radovednost, kako so v Vojniku uredili nov oddelek, sta prišla past tudi novopečena direktorica celjskega zdravstvenega doma Alenka Obrul in strokovni vodja, zdravnik Milan Rajtmajer. Po nasmehih sodeč sta bila z videnim zelo zadovoljna.

Na sobotnem večeru, poimenovanem Knežji ples, so se plesalci pomerili v Jack & Jill plesnem tekmovanju. Gre za tekmovanje, na katerega se fantje in punce prijavijo ločeno, pari pa se nato sestavijo po naključnem izboru.

Prvič svingali tudi v Celju

Ni šlo za dejavnost, na katero ob besedi svinganje marsikdo najprej pomisli, pač pa za tridnevni mednarodni plesni festival, ki ga je že četrto leto zapored organiziralo slovensko sving društvo s Celjanom Alešem Kolarjem na čelu.

V sklopu festivala so člani društva poleg številnih delavnic, ki so jih vodili svetovno znani inštruktorji, v Celjskem domu pripravili tri plesne večere oziroma sving zabave. Da je bilo vzdušje čim bolj podobno velikim ameriškim zabavam iz 20. in 30. let prejšnjega stoletja, sta z živo glasbo poskrbela celjski plesni orkester Žabe in ljubljanska skupina Zeleni zajci. Kot so napovedali organizatorji, se sving iz mesta ob Savinji ni poslovil. Festival je bil namreč zgolj uvod v prihodnje plesno dogajanje. Ob petkih se obetajo redne sving zabave. Priložnosti za preživljanje prostega časa na plesiščih očitno ne bo manjkalo.

ŠO, foto: SHERPA

Letošnji festival je bil že četrti zapored, a prvi v Celju. Za organizacijo sta poskrbela člana slovenskega društva Vintage Aleš Kolar in Katja Kumše. Pri izvedbi delavnic jima je med drugim na pomoč priskočil znani inštruktor svinga Joseph Sewell.

Po dobrote s predpasnikom

Župan Šmartnega ob Paki Janko Kopušar si je na zadnji kmečki tržnici v domačem kraju različne dobrote najprej samo ogledoval. Mogoče je pred nakupom čakal, da bo dobil enega od predpasnikov, ki so jih delili ob tretji obletnici tovrstnih sejmov v Šmartnem.

US, foto: SHERPA

